Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

[Liber XXVI]

urn:nbn:de:bsz:31-319110

Visual Library

cõcubina per ſubſequẽs matrimoniũ nõ legitimarent
ſm Ricar. ut ſtatī dicaꝫ. ⁋ Quero ergo qualiter dꝫ ītel
ligi ꝙ cõcubinatꝰ eſt legitimus coitus. do. Ricar. mal.
in quadã ſua diſputatiõe dicit ꝙ de iure antiquo ꝑme
uo oīs coitus ſeu cõiunctio erat legitima. ⁊ ſtatī cū qs
naſcebat erat legitimus: ut in auc. q. mo. na. effi. ſui. §.
lꝫ. Supuenerunt poſtea leges que aliquas cõiũctiões
approaberũt expſſe: ut mrĩmoniũ. Et tũc filij ex eo na
ti dicũtur legitimi. Quedã eſt cõiunctio expſſe repro
bata: vt coitꝰ adulterinꝰ ⁊ iceſtuoſus ⁊ ſiles ⁊ tũc filij
nati nõ dicũtur legiti nec filij nominant: ⁊ tũc per ſub
ſequẽs mrĩmoniũ nõ legitimãtur: ut. l. paulus. ff. ð ſta.
bo. ⁊ extra q fi. ſint legitimi. c. tanta. ⁊ C. de nup. l. ⁊ ſi ꝫ.
⁊ in auc. qui. mo. na. effi. ſui. §. pe. C. de natu. li. auc. lꝫ.
Quedã eſt cõiunctio que a lege nõ eſt approbata nec
improbata: vt coitus ꝯcubinarius iſti remanẽt ī ꝑmo
iure naturali: ⁊ iõ filij nati dicunt naturales ⁊ per ſub
ſequẽs mrĩmoniũ legitimant: ut in multis legibꝰ. C. ð
natu. li. ⁊ in auc. qui. mo. na. effi. ſui. §. pe. Et h vult di
cere tex. ꝙ cõcubinatꝰ aſũpſit nomẽ per legẽ. ſcꝫ nudũ
nõ ꝙ per legẽ talis coitꝰ ſit approbatus vel reproba
tus: ſꝫ remanet in ꝑmo iure naturali. ⁊ ꝑ hoc determi
nat ipſe talẽ. q. Clericusª in minoribꝰ ordinibꝰ cõſtitu
tus retinuit cõcubinaꝫ: ⁊ ex ea habuit filios. poſtea eaꝫ
duxit in vxorẽ. an filij legitiment. Et determinat ꝙ nõ
qa coitus cõcubinarius in clericis eſt totaliter reproba
tus a lege: ut in auc. ð ſanc. epiſ. §. clericos. ⁊ in auc. ð
mona. §. ſi qs auteꝫ. ⁊ C. de epiſ. ⁊ cle. l. eũ q probabi
lẽ: vñ nõ poſſũt dici filij naturales: nec legitimãtur per
ſubſequẽs mrĩmoniũ. ⁊ Jo. an. ponit iſtã. q. in mercuri
alibus ſuis ſup illa regula ſine culpa niſi ſubſit cã ⁊c̃.
Et facit mẽtionẽ de dicto Ricar. ⁊ determinat cõtrari
um. Primo ꝙ coitus cõcubinarius in clericis eſt tota
liter reprobatꝰ de iure canonico: ut eſt dictũ. Sed ad
illud reſpõdet ꝙ uerũ eſt ꝗtum ad penã ſpiritualẽ nõ
ꝗtuꝫ ad tẽporalẽ. Scðo dicit ipſe nõ eſt uerũ ꝙ de iu
re naturali omnis coitus ſit licitus. imo ſtatiꝫ cũ deus
fecit maſculũ ⁊ feminã fecit mrĩmoniũ. ⁊ uoluit ꝙ vnꝰ
inhereret vni. hoc etiã animalia faciũt. alś eẽt incertitu
do totalis parentũ. determinat ergo ꝙ legitiment per
ſubſequẽs mrĩmoniũ. Mihi vr̃ ꝙ iſta ratio non facit.
nam ꝓcedit ſm ius naturale primeuũ in quo fuit genꝰ
humanũ ante pactũ ꝑmi parentis: qa ſm legeꝫ natura
lem a deo dataꝫ ſtatiꝫ fuit matrimoniũ. ſed poſt pactũ
natura humana corrupta eſt. ⁊ ſm illud tẽpus poſt na
turã humanaꝫ corruptam dicũt iura ꝙ de iure natura
li oẽs liberi ⁊ legitimi naſcebãtur nec erat aliquis coi
tus reprobatꝰ. Ad queſtionẽ ꝑncipalẽ dico ꝙ ſi cleri
cus nõ eſt bñficiatus ſi alias retinebat cõcubinã ꝙ filij
tũc nati ꝑ ſubſequẽs matrimoniũ legitimant: qa tunc
cuꝫ eã retinebat ꝯcubinã: rebus ſic ſe hñtibus poterat
eſſe vxor. ⁊ ita loqtur determinatio Jo. an. ſed ſi cleri
cus erat bñficiatus ⁊ retinebat cõcubinã filij tunc nati
per ſubſequẽs matrimoniũ nõ legitimant: q cum nati
fuerũt rebus ſic ſe hñtibus nõ poterat eſſe vxor. hic eſt
tex. in. l. ⁊ ſi cõtra. C. de nup. ubi filij nati ex ea que nõ
potuit eſſe vxor per ſubſequẽs matrimoniũ non legiti
mãtur. ⁋ Ultio h. l. facit ad. q. quaꝫ tangã de admi.
tu. l. ticiũ ⁊ meuiũ. §. vl. ſcꝫ ꝙ inter duos fratres ſimul
cõmorãtes ⁊ ponẽtes lucrũ ī cõmuni ī dubio pſumat
cõtracta ſocietas. ſicut inter virũ ⁊ mulierẽ in dubio p
ſumit ꝯctũ mrĩmoniũ qð dic ut ibi dicam.

Ex. l. ſequẽti.

⁋ Filij nati ex cõcubina nõ retenta in domo an legiti
mẽtur ꝑ ſequens matrimoniũ.

c **Oncubinã.** Quero qd ſi aliqs hꝫ
aliquam mulierem ex
domũ ſuã vtrũ iſta dicat cõcubina adeo ꝙ filij
nati ex ea dicũtur natiᵇ ex cõcubina. Tex. ꝙ ſic: qa cõ
cubina ſit ex ſolius animi deſtinatõe. gl. dicit ꝯriũ. ſ. ꝙ
reqrat habitatio ſimul. nõ ẽ ergo ꝯcubina niſi õcimul
cohabitẽt. Illud ẽt tꝫ Hy. ⁊ dicit ꝙ in cõcubinatu req
ritur īdubitatus affectus ſicuti in vxore cuiꝰ affectꝰ pre
ſũptus inducit ꝑ cohabitationẽ: qð multũ no. hi ergo
filij qui habẽtur ex muliere nõ retẽta ſecũ ī domo vl' ex
aliqua familia nõ legitimãtur ꝑ ſubſequẽs mrĩmoniũ.

⁋ De tutelis. Rubrica.

⁋ Rubricam iſtã continua: vt in glo.

Ex. l. ſequenti.

⁋ Quid ẽ dicere ī diſtinctõe tutele vis ac ptãs. Et an
tutor ſit anteꝗ̃ ſatiſdet uel iuẽtariũ faciat. Et an pupil
lus īfra annũ moriẽs poſtꝗ̃ tutor q nõ ſatiſdedit nec ī
uẽtariũ fecit ſciuit hr̃ditatẽ pupillo delatã illã trãſmit
tat. Et quot mõis capiat vis. ⁊ qualr ſingula ꝟba diffi
nitiõis tutele cũ miſterio appoſita fuerunt.

t **Utela.** ᶜ Primo põit diffinitiõeꝫ
tutele. ſo põit diffinitiõeꝫ
tutoris. tertio põit alluſionẽ ſeu ðriuatio
nẽ huiꝰ vocabuli tutor. ſcða ibi. tutores.
tertio ibi. ex qua re. ⁋ Quero qd vult di
cere vis ac ptãs. Glo. dicit. i. violẽta ptãs: qa dat iuitꝰ
⁊ inuito: vt iſti. e. ī ꝑn. ⁊ ꝑ h differt a curatore q nõ dat
iuito. dicit gl. iſta expoſitio nõ plꝫ: qa ſi ſũt duo ſubſtã
tia copulatiue poſita reſoluũtur: ut vnũ ſit adiectiuuꝫ
alteriꝰ qñ vnũ de neceſſitate ineſt alteri: vt. l. i. ff. ð pac.
ibi dũ dicit placitꝰ ⁊ ꝯſenſus. i. placitus ꝯſenſus: ſꝫ vis
⁊ ptãs vnũ nõ eſt alteri ð neceſſitate. ergo ⁊c̃. Prete
rea natura copule poſita īter ſubſtãtiua ẽ augere: vt. l.
ea tñ adiectio. ff. de le. iij. ſꝫ h ſꝫ hoc nõ augeret imo re
ſtrigeret dicẽdo violẽta ptãs qð in volẽte nõ ſit qð ẽ fal
ſũ: qa reperio tutorẽ q dat demũ volẽs ut ẽ mr̃: ut. C.
qñ mu. off. tu. fun. po. l. ij. ⁊ auc. mr̃i ⁊ auie. Itẽ mlti dã
tur tutores q h affectãt: ut. ff. e. l. in eos. ⁊ ff. de excu. tu.
. l. tria onera. hoc ẽt pꝫ in oībꝰ tutoribꝰ q hñt excuſatio
nẽ: ⁊ eã nõ ꝓponũt. ⁋ Itẽ ſi hec expoſitio eẽt ꝟa iferr
ꝙ ſi pupillus volẽs petierit tutorẽ volẽteꝫ nõ eẽ tutor
qa nõ eẽt violẽta ptãs: qð ẽ falſũ: qa põt dari volẽti in
uitus: ut. ff. l. ꝓx. ⁊ ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. l. illud ⁊. l. ſe.
vñ glo. iſti. e. circa ꝑn. expõit aliter. ſ. uis ad cogẽdum
ptãs ad ipandũ. q. d. ī tutela ẽ ptãs ad iperãdũ ⁊ vis
ad cogẽdũ. i. ad mãdãdũ executiõi qð impat: ut deno
tet ꝙ nõ ẽ ptãs ſola ſicuti eſt ī qbuſdã iudicibꝰ q hñt
cognitiõem ⁊ nõ executiõeꝫ: ut iudices delegati: ut. l. a
diuo pio. in ꝑn. ff. de re iu. facit qð no. in. l. ꝓuatorũ. C.
de iu. om. iu. ⁊ qdã q hñt exercitiũ ſine cognitiõe: ut. l.
executorẽ de exe. rei iudi. ſꝫ in tutore ẽ utrunqꝫ: qa hꝫ
uiꝫ ⁊ ptãteꝫ ⁊ iuriſditionẽ ⁊ exercitiũ. ⁊ hoc uult dicere
uis ⁊ ptãs. ⁊ ꝙ aliud ſit ptãs aliud exercitiũ ptãtis ui
debit in. l. iter tu. ff. de admi. tu. ſꝫ iſtud ẽt nõ plꝫ: qa tu
tor añ factũ iuẽtariuꝫ nõ pt admiſtrare: ut. l. fi. C. arbi.
tu. ⁊ ff. de admi. tu. l. tutor q reptoriũ. Itẽ tutor q nõ
ſatiſdedit nõ pt admiſtrare: ut. C. de tu. ⁊ cu. q nõ ſatiſ
de. ꝑ totũ. ⁊ iſti. de ſatiſda. tu. ꝑ totũ. ⁊ ſic ſꝫ iſtã expoſi
tiõeꝫ ſeqret ꝙ tutor nõ ſit tutor añꝗ̃ poſſit admiſtrare
qa lꝫ habeat ptãteꝫ: nõ tñ hꝫ executiõeꝫ. ⁊ ſic in eũ ñ ca
dit diffinitio. ergo ñ eẽt tutor: ut. ff. ꝓx. rñſo. h aũt ẽ fal
ſũ. nã tutor ẽ icõtinẽti teſtamẽtariꝰ adita hr̃ditate: ut
. ff. ti. i. l. ſi nemo. et. l. fi. ff. de excu. tu. legitimꝰ eni ſtatim
ẽ mortuo defũcto: qa ipa lex eũ facit: ut. l. legitimos. ff.
de leg. tu. ſimilr̃ et datiuꝰ ẽ tutor ſtatī cũ ẽ datꝰ: ut. ff. ð
tu. et cu. da. ab his ꝑ totũ: qð ẽt apparet: qa tutor añ
ꝗ̃ facit iuẽtariũ põt q̃dã facere q̃ ſũt utilia pupillo et
alienare q̃ ſũt tpe ꝑitura: ut. l. tutor q reptoriũ. ī ꝑn. ff.
de admi. tu. et ꝓbat optie in. l. muto. §. i. ff. e. Eodem
mõ põt anteꝗ̃ ſatiſdet: ut. C. de ſatiſd. tu. l. fi. Ex qbꝰ
cõcludo ꝙ tutor ẽ añꝗ̃ ſatiſdet: uel iuentarium faciat.
Et ꝑ hoc ꝯcludo ad qõneꝫ de facto ꝙ ſi eſt hr̃ditas ð
lata pupillo et tutor ſcit et pupillꝰ īfra annũ decedit ꝙ
ꝓpter ſciam tutoris q nõ ſatiſdedit uel inuentariũ nõ
fecit: trãmittit pupillus ius deliberandi cũ h pupillo
ꝓſit et nil noceat: ut pl̃e dicã. ff. de rebus du. l. q duos

a ⁋ Clericus. no. q. ð clerico cõcubinario. ⁊ adð ꝙ clericus ī ſacris ꝯſtitutꝰ dicit ꝯmittere inceſtũ ſꝫ glo. ⁊ bal. i. l. ij. C. de epi. ⁊ cl. ⁊ his ad de bal. i. l. parẽtes. ð ī ius vocan. ⁊ bal. in. c. naturales. ſi de feu. fue. ꝯtrouer. q̃ſiuit an natuſ ex clerico in mioribus ꝯſtituto legitimet ꝑ ſubſequens matrimoniũ. Et ricar. malũ. dixit ꝙ non qa eſt natꝰ ex dãnato coitu. l. paul. de ſta. homi. tu dic ꝯ qa ibi ꝯtrahere matrimoniũ ab initio erat in patris poteſtate. ⁊ iõ legitimatõ trahit retro. ex e q fil. ſint leg. c. tãta. ⁊ ita tꝫ io. an. Et bal. adð bar. ⁊ doc. in. l. et ſi cõtra. C. ð nup. ⁊ no. loquit io. fab. inſtit. ð nup. §. aliquãdo

b Oncubinã. dicũt nati. vide q̃ no. bar. in. l. ſi vxor. in prin. ff. de adul. ⁊ ad de bal. ī auc. lꝫ ꝑ illũ text. C. de natu. lib. ⁊ ibi not. quot reqrantur ad licituꝫ cõcubinatuꝫ ⁊ bal. in. l. eã quã. in. xxiiij. col. de fidei con.

⁋ De tute. Rubrica.

c Utela. an autẽ tutela cõprehendatur appellatione cõtractuũ uel negociorũ. uide q̃ dixi in. l. i. ad fin. poſt bal. C. ſi de momen. poſſ.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

in pꝛ.vnde iſta verba ſūt aliter exponenda. Pro cuiꝰ declaratiōe ſcias ꝙ ꝟbuȝ uis.quādoqȝ ponitur ꝑ actu illato in alterū:ꝛ tūc ideȝ eſt qḋ uiolentia:ut.ſ.qḋ me.ca.l.i.in pꝛ.ꝛ.§.i.l.extat ꝛ.ꝭ.ad.l.iul.de ui publi.ꝛ de ui pua.ꝛ de ui ꝛ ui ar.ꝛ.ſ.ꝺ iuſti.ꝛ iu.l.ut uim. cū ſimilibus. Quādoqȝ ponit̃ uis.pro quadā potētia que eſt in pſona:ſiue in aīa:ſiue in corpore,put ipi pſone ineſt nō ꝑut in aliū trāſfert̃ ꝛ tūc uis ꝛ ptās idem eſt:ut hic ꝛ.ꝭ.ꝓximo reſpōſo.ꝛ inſti.e.in pꝛ.ꝛ ſic dico ꝙ iſta duo ꝟba pro eodē ponunt̃.Sed tunc inſtabis qn̄ duo ſubſtātiua ſic ſe habēt ad inuicē ꝙ unū ieſt alteri:tūc vnū reſoluit̃ in adiectiuū alterius ꝛ copula ſubducit̃:ut.ſ.de pactis.l.i.ibi placitus ꝛ cōſenſus exponit gl.i. placitus cōſenſus.vnde videt̃ ꝙ ſit ꝟa pꝛma expoſitio glo. vis ꝛ ptās.i.violēta ptās. Reſpōdeo hec dictio vis.nō deſcēdit a ꝟbo violo uiolas.hoc eſt uiolēto uiolētas. tūc eniȝ pōt loqui expoſitio glo.ſed deſcēdit a uireo uires ſ3 Hug.ꝛ pōt exponi uis ac ptās.i.virēs ptās.hoc eſt viridis ꝛ fructifera nō ſicca ꝛ inutilis. ¶ Sequitur in diffinitiōe in capite libero.dicit gl.per hoc remouet ſuū qui nō pōt habere tutorē:ut.ꝭ.e.l.ſi arrogati.§.i. niſi in duobꝰ caſibꝰ:ut hac.l.ꝛ in glo.Ḣ. iſta expoſitio nō placet.nā iſta ptās ꝑut refert̃ ad pſonaȝ i quā exercet̃ illa pſona ponit̃ i actō cāu:ut.l.i eos.ꝭ.e.ꝛ.ſ.ꝺ offi.pſi.l.iij.ꝛ oēs.ll.que dicūt actionē dari in aliquē.ſd hic ponit̃ in ablatiuo:ut ſignificet illā pſonā in qua ē illa ptās ꝛ que eā h3 nō in pſonā in quā exercet̃.dico ergo per hec ꝟba excludit ſuū qui nō pōt eē tutor:ut iſti.q da.tu.poſſ.in pꝛ.filius aūt familias ē liber hō:l3 nō ſit ſui iuris:vnde pōt dari tutor:ut ibi p3.¶ Seqtur i diffinitiōe ꝯſtituta.Glo.nec doc.nō exponūt iſtud ꝟbuȝ dic ergo ꝙ eſt qdā ptās que in ſe ſubſiſtit:l3 nō ſit pſona i qua cōſiſtat:ut iuriſditio.ꝛ iō vno iudice mortuo uel remoto alius ꝺʒ habere eandē iuriſditionē:ut.ſ.ꝺ iudi.l.ꝓponebat̃.ſ3 tutela eſt qdā ptās q nō eſt:niſi ꝑut eſt in capite libero cōſtituta.anteq̄ ergo ſit tutor nō eſt tutela.ſed ſi ſemel deſinit ꝛ poſtea reaſſumat ipe vl aliꝰ nō ē eadē tutela:ut.ꝭ.ꝺ ſuſpec.tu.l.iij.§.queri pōt. ¶ Seq̄t̃ ad tuēdū ꝑ hoc dicit gl.remouet prēm qui ē ꝑꝑ alios effectꝰ pꝛie ptātis.ſ.ut pꝛi q̄rat̃ ex cā ꝓfecticia vl aduēticia vſufructꝰ:qḋ ſatis pl3. ¶ Seqtur i diffinitiōe eū.Ḣ dictio nō exponit̃ a gl.ut doc.ſ3 dico ꝙ Ḣ ponit̃ ut excludat curatorē q n̄ dat̃ ad tuēdū eū.ſ.pſonā eius pꝛincipalr̄:ſ3 ad tuēda bona:ut.C.de nup.l.in copulādis.cū ſimili.vn̄ gl.i.huiꝰ.l.que dixit ꝙ iō fuit poſitū in diffinitiōe uis ut excluderet curatorē:n̄ dixit bn̄ nec fuit bona expoſitō ſua:ut dixi.ſed Ḣ dictio cum ad hoc ponit̃. ¶ Seq̄t̃ i diffinitiōe qui ꝑꝑ etatā ſuā. hoc ponit̃ ad drīam curatoris qui dat̃ furioſo ad tuēdū eū tā in pſona q̄ in rebus:ut.ꝭ.de cur.fur.l.furioſo.ꝛ.l.virū.ꝛ.l.mulier.Sequit̃ i diffinitiōe ſpōte ſe defendere. hoc ponit̃ ad drīam cuiuſdā defēſiōis neceſſarie q̄ ſit patiēdo quē venire in poſſeſſiōem ex pꝛimo decreto: vt.l.ſ3 ꝛ hoc.§.ſi.ſ.de ꝓcu.qḋ pōt facere pupillus. Seqtur in diffinitiōe iure ciuili data ac ꝑmiſſa. per hoc ꝙ dicit iure ciuili.excludit glo.quādam tutelam. hoc eſt quādam defenſiōem permiſſaȝ de iuregentiuȝ de qua ſit mentio in.l.ut vim.ſ.de iuſti.ꝛ iur. ꝙ dicitur data ac permiſſa.glo. exponit data a lege vel a iudice.permiſſa a teſtatore:uel data perſone. permiſſa ſecundario rebus. Uel tertio data a lege. permiſſa diſpoſitione iudicis vel teſtatoris.quaſi diceret hec poteſtas interdum datur a lege:ut.ꝭ.de legi.tu.l.legitimos.ꝛ per totum tituluȝ. interduȝ permiſſiōe legis datur a teſtatore:ut.ꝭ.ti.i.l.i.in prin.ꝛ per totuȝ titulū. interdū datur a iudice ſimilr̄ legis permiſſiōe:ut.ꝭ.de tu.ꝛ cu.da.ab his.l.i.ꝛ.ꝭ.e.l. muto.§. tutoris datio.ꝛ ita exponit Ja.de are.quod placet.

a Ui h3 q preualet accidentalis. An inſpiciat̃ natura uel accidens. Ad. de Bal.in.l.i.C.de viu.ꝛ adde no.ꝑ Cy.ꝛ Jmol.in.l.qui ſolidū.§.pꝛmo ꝺ lega.ſcḋo.

Tutores. No.ꝙ ille eſt tutor in quē cadit diffinitio tutele.ſ.q h3 eam vim ac poteſtatem ꝛc̄.ſimiliter ille eſt iudex qui habet iuriſditiōem iudicis.ille eſt pretor qui habet iuriſditioneȝ pretoris.ꝛ ille dicitur poteſtas qui habet iuriſditionē poteſtatis.ꝛ ſimi.

Ex.§.ſequēti.

¶ Ex diffinitione an ſumatur propria ſignificatio vocabuli.

Ex quare. No ꝙ tutor dicitur a tutela.ex quo habes ꝙ propria ſignificatio vocabuli ſumit̃ ex diffinitione:quia ille eſt tutor cui competit diffinitio tutele.ſimile.ꝭ.de teſta.l.i. ¶ Secūdo no.ex ꝟſi.itaqȝ ꝙ ſignificatio proprij vocabuli ſumitur ex deriuatione ſeu alluſiōe.ſimile.ſ.ſi cer.peta.l.ij.§.appellata.ꝛ de ꝟbo ſig.l.tigurij.ſed quādo alluſio vocabuli ꝛ diffinitio diſcordarent preualeret diffinitio:ut dixi in.l.i.de teſt.ꝛ in repetitiōe.l.oēs populi.ſ.de iuſti.ꝛ iu.vbi tractaui de interpretatiōe ſtatutoꝝ declaratiua ſeu expoſitiua ꝛc̄.

Ex.§.ſequēti.

¶ Tutor interponendo auctoritatē debet loqui.ꝛ an tutor effectus mutus uel ſurdus deſinat ipo iure eſſe tutor.Et an qui intelligit ad motum labiorum poſſit eſſe tutor.

Mutus. Mutus ꝛ ſurdus tutores dari nō poſſūt.hoc dicit. ¶ Oppo.ſ.de ꝓcur.l.mutus in pꝛnci.Sol.ꝓcu.poteſt eſſe ad negocia nō tutor:quia nō poteſt auctorare.Ex hoc no.ꝙ iterponendo autoritatem reqritur ꝙ tutor loquat̃.ſi eniȝ nō requireretur mutus poſſet eſſe tutor. de hoc.ꝭ.de auc̄.tu.l.iij.ꝛ hoc induco ad.q.quam tractaui in.l.gerit in ſi.ꝭ.de aqui.here.vtruȝ ſi pupillus habitauit in domo defuncti tutore ſciēte iducatur aditio. ¶ Op.ad ſcōm ꝙ ſurdus poſſit eſſe tutor:vt.ꝭ.de legi.tu.l.l.ſi.Solu.ibi nō erat per omnia ſurdus:l3 male audiret. ¶ Oppo.ꝭ.de cura.l.honores.§.i.So.ibi in muneribus patrimonialibus.hic in perſonalibus. ¶ Querit glo.an iſta vitia ſuperuenientia extinguant tutelā iam ſuſceptā.Reſpōdeo ꝙ ſic ꝛ bene. ¶ Querit̃ an iſti defectus faciunt ipm ipo iure nō eſſe tutoreȝ:an ſit opus excuſatione.Dic ut in glo.ꝙ ipo iure. Jteȝ quero qd de eo qui nullo modo audit:ſed videndo motum labiorum intelligit an poſſit eſſe tutor.Reſpōdeo ꝙ non ga tex.hic dicit audire d3 hoc eſt ꝑ ſenſuȝ auditus ꝑcipere.ſ3 ille qui intelligit ad motū labiorū nō audit: ſ3 ex motu labiorū diiudicat.qd tu vis dicere qḋ nō ē audire ſimile.ꝭ.de his que in teſta.delen.l.i.in pꝛ. ſimilē.q.facio.ꝭ.de ꝟb.obli.l.i.in pꝛ.

n **Non eſt exigendum.** No.ꝙ n̄ eſt de neceſſitate ꝙ pupillus petat ſibi tutorē cū poſſit dari etiam abſenti:ut gl. dicit ꝛ bene.ſi tamē pupillus peteret ſibi tutorē nō eēt impedimētū vel ſi eēt pn̄s:ut.l.illud.ꝭ.ꝺ tu.ꝛ cu.da.ab his. ¶ Scḋo no.ꝙ n̄ ē neceſſe ꝙ tutor habitet i eadē domo cū pupillo vt Ḣ cū dic̄ vl ad tutorē ꝓficiſcat̃ ſm̄ vnā expoſitioneȝ glo. Ponit ēt gl.aliā expoſitiōeȝ ꝙ nō ē neceſſe ꝙ pupillꝰ vadat ad iudiciū.ſ.tp̄e quo dat̃ tutor qḋ ēt placȝ.

Ex.l.ſequenti.

¶ Minori furioſo an ſubſtitui debeat pupillariter vl exēplariter.Et an minori ꝓdigo ꝺbeat curator dari tā q̄ minori ul ꝓdigo.Et an ſi det̃ tāq̄ ꝓdigo.an valeat.

q **Ui habet.** Qn̄ cōcurrūt due cauſe vna naturalis alia accidētalis ꝓualet naturalis.h.d. Per hāc.l.determinat̃ ꝙ ſi aliqs ē pupillus ꝛ furioſus d3 ſibi ſubſtitui pupillariter:ut pupillo n̄ exēplariter:vt furioſo.ꝛ Ḣ ifra pupillarē etatē.dixi i.l.ex facto.ꝭ. de vul. ꝛ pupil. ¶ Op.ſ.de iure do.l.cū pr̄.gl.n̄ ſoluit.dic qḋ qn̄qȝ cā naturat̃ ꝛ accidētal̃ ſūt iuicē repugnātes:tūc ꝓualet accidētalꝰ cū natura alteret̃:vt.l.i.§.beſtias.ſ.ꝺ poſt.qn̄ qȝ cā natural̃ ꝛ accidētal̃ n̄ repugnāt:ſ3 repugnat effectus earū:vt Ḣ. nā pōt qs eē pupillus ꝛ furioſus:ſ3 n̄ habere tutorē:vt pupillꝰ ꝛ curatorē:vt furioſus ꝓualet

cā naturalis:ut hic patet. Quãq; cā naturalis ⁊ accidētalis poſſūt ſimul cōcurrere ⁊ etiā effect⁹ earū ſe cōpatiūtur:⁊ tūc vna nō p̄ualet alteri. ⁊ ita loqtur.d.l.cū pater.⁊ ita vr̄ intelligere Dy. ¶ Quero minor.xxv.annis ē ꝓdigus an dabif ei curator:ut ꝓdigo uł ut minori: ħ ē tex.ᵃ ꝙ dabif ei curator:ut minori. ħ fecit mihi dubiū.naz per datiōez curatoris nō eſt ſubuētū ꝓdigalitati.nam ꝓdigus nō obligaf naturalr:ut.l. is cui bonis.ĵ.de vͤb.ob.ſed adult⁹ obligaf naturalr: ut.l.i.ĵ.de noua.⁊.l. pupillū.ĵ. de re iu. ⁊ qᵭ ibi no.ꝓpter qᵭ dico ꝙ duplex ē act⁹.prim⁹ p̄ quez bōis iterdicif:ut.l.i.⁊.l. iul.ĵ.ᵭ cu.fur.⁊ iſte act⁹ celebratur in minori ꝓdigo qᵭ poſt interdictū nō obligaf etiā naturaliter.Secūdus actus ē datio curatoris ⁊ dabif ei curator:tūc vt minori ñ vt ꝓdigo:ut hic. ¶ Querit dy.qd ſi datus fuerit curator tanq̄ ꝓdigo cū debuerit dari tanq̄ minori:⁊ tūc diſtinguit ip̄e:aut fuit exp̄ſſus error in ſentētia ⁊ nō valet:aut nō:⁊ valet:ut.l.ſi p̄ſes ⁊.l.cū ꝓlatis.ĵ.de re iu.ita dic̄ ipſe dicā i.l.ſe ie egreſſe.ĵ.de tu.⁊ cu.da.ab his. ħ dixi i.l.is cui bonis.ĵ.de vͤb.ob. Ex.§.ſequenti.

¶ An curator datus pupillo ad litē detur inuitus:ibi. Quero. Et an abſēs:ibi. Quero quid. Et an infanti poſſit dari tutor:ibi. Quero dicif. Et qd de furioſo ⁊ ꝓdigo.⁊ an cōtractus eorū validef iuramēto:ibi. Quero qd. Et vͤ. ſequēti. Et an pupillus poſſit citari viua uoce.

Si pupillus. Propter litē quaz qs habiturus eſt cū tu.uel cu.datur curatorᵇ q nō daf niſi p̄ñti ⁊ petēti. Itē cogif quis petere.h.d. ¶ Op. ꝙ pupillus nō poſſet habere litēᶜ cū tutore:vt.C.qui da.tu.poſ.auc̄.minoris.So.glo.intelligit hic ᵭ lite in rei vēdi.nō aūt ſup actiōe pſonali.⁊ ſic nō eſt debitor uel creditor tutor.⁊ ita intelligit Dy. q format hāc oppoſitiōem.ſʒ certe ꝓpter litē que eſt ſup rei uēdicatiōe qs nō poteſt eſſe tutor: vt dicta auc̄.minoris.⁊ ibi no. Aliter ergo ītellexit glo. duz format cōtrariū ſic ſm eundē Dy. tutor nō pōt cōueniri niſi finita tutela: ut.l.ij.C. ᵭ admi.tuto.⁊.l.ſi tutor i ff.de tu.⁊ ra.diſ.So.gl. hic nō cōuenitur rōne adminiſtratōis:ſed rei vēdicatione que pōt intētari etiam durāte tutela. qualiter aūt durāte tutela poſſit cōueniri tutor: vide plene glo.in.l.iij.C.de admi.tuto. ¶ Op. ⁊ videf ꝙ iſte.§.ſibi cōtradicat. nā primo dicit ꝙ talis curator nō datur niſi volēti.Secūdo dicif ꝙ cogif. Glo.reſpōdet ꝙ aut pupillus agit ⁊ nō recipit talē curatorē niſi volēs:ut in p̄n.aut cōuenif ⁊ cogif recipere:ſʒ nō hūc vel illū.ſʒ erit in electiōe ſua quē velit. Miror quō iuriſcōſulti fuerūt moti in pſona pupilli loq.qd eniʒ poteſt ip̄e puer deſcernere forte.vij.annorū quē habere ſibi expediat.forte petat quēcūq; tutor vult. vnde forte equs fuiſſet dicere hoc eſſe i arbitrio iudicis.vnde cōtra hāc iniqtatez hodie eſt ꝓuiſuʒ:ut.ĵ.dicā. ¶ Quero an talis curator dabitur inuitus uel valens. Ja.de are.dicit ꝙ volēs al's fruſtra diceret de p̄ñtia. Alij dicūt ꝙ inuitus.ar. .ĵ.ᵭ mu.⁊ ho.l.munerū.§. defenſores.⁊.§.iudicādi.⁊.§.vlti. ſed dico ꝙ volēs cōſtituif ut hic. Sed ex cā poteſt cogi:ut dicim⁹ in curatore bonis dando:vt.l.ij.§.item queritur de cu. bono. dan.⁊ de hoc per Cy.C.qui pe.tu.l.i. ¶ Quero quidᵉ ſi datus eſt abſens:an valeat datio. Videtur ꝙ ſic.ᵭ.de procura.l.i.⁊.ᵭ.in prin.l.ij. In contrarium ꝙ nō:quia nō eſt ſeruata forma que hic ponitur.ergo nō valet:ut.l.cum hi.§.ſi pretor.ᵭ.de tranſac. Preterea vbi certo ⁊ limitato tempore requiratur conſenſus non ſufficit ratihabitio ſequēs: ut.l. obligari.§.tutor.ᵭ.ᵭ auct. tuto.⁊.l.quid ergo in princi .ᵭ. de his qui not. infa.⁊ hoc no.⁊ tenet Ja.de are. Sis ergo cautus ꝙ in curatore ad lites ſemper ponaturᵈ ꝙ preſens datur preſenti ⁊ petenti. ¶ Quero dicitur hic ꝙ infantiᵉ non poteſt dari tutor.quid ergo faciet tutor. Jaco. de are. dicit ꝙ differtur actio ⁊ conuentio.ſed neutri parti currit preſcriptio:vt.l.ij.§.in omnibus.ᵭ.de iudi. Certe per hoc male prouidetur tutori qui vellet ſuum.⁊ iō lex iſta recipit hodie in multis limitationem per auc̄.minoris.C.qui da.tu. poſſ. nam aut tutor erat petiturus aliquid a pupillo anteq̄ tutelam aſſumeret:⁊ non poteſt dari tutor:⁊ ſi daf perdit ius ſuum:ut dicta auc̄.minoris.⁊ ſic non eſt neceſſe ꝙ detur pupillo curator propter litem quaz ip̄e tutor iam perdidit.ſed ſi pendente tutela ſuperueniat ſibi ius contra pupillum: ⁊ tūc non poteſt adminiſtrare ſine adiuncto ſibi curatore ſecundum formaz dicte auc̄.in qua adiunctione nō requiritur ꝙ pupillus ſibi petat. ⁊ ſic cum illo curatore ſibi adiuncto poteſt agere . ſicut ſi ab initio fuiſſent plures tutores:ut.ĵ.ti.i.l. ſi plures . ⁊ hoc ibi no.in glo.ſed ſi lis eſſet mouenda a pupillo contra tutorem.tunc ſi ius ſuperuenit pupillo pendente tutela eſt idez quod ſupra dixi.Sin autez ius competebat pupillo ante:tunc ille tutor non debet accedere ad tutelaz nec admiſſus fuiſſet ſi hoc expreſſiſſet. ſi ergo tacuit tanq̄ fraudem committens in tacendo:poterit remoueri:ut.l.ſ eos.ĵ.eo.ſi quis autem vellet petere eum remoueri haberet neceſſe recurrere ad remedium huius.§. ¶ Quero quid in furioſo ⁊ prodigo. Reſpon. Jac. de are. ꝙ iſti accipiunt curatores ignoranter ſicut pupilli tutores:quia conſentire non poſſunt:ut.l. furioſi. de regu.iur.⁊.l.ij.§.voluntate.ᵭ. ſolu. matri. et eſt textus expreſſus ex qui.cau. in poſſeſſ. eatur .l. fulcinius .§. adeo. ¶ Quero vtrum contractus furioſi uel prodigi validetur iuramento. De furioſo certum eſt ꝙ non : quia non habet intellectum. De prodigo Ja.de are.dicit idem quod plene examinoᶠ in.l.is cui bonis.ĵ.de verbo.obli. ¶ Quero an pupillus poſſit citari viua voce ad petitionē tutoris. Et videf ꝙ ſic:ut ħi .§.ibi ſiue agat ſiue conueniatur. Et ſic videtur ꝙ ip̄e iam erat citatus.facit.ĵ.de admi.tuto .l.i. .§.ſufficit.pro hoc quia pupillus qui non habet tutorem patitur immiſſionem ex primo decreto ut.l.apud iul.ex qui.cau.in poſſ.ea. In contrarium ꝙ non habet legitimam perſonam ſtandi in iudicio:vt.l.i.C.qui legi.perſo.ergo citatio que eſt fundamentum iudicij :ut inſti.de pe. teme. li.§.ſi.⁊.ᵭ.de in ius vo.l.i.non cadit in pupillo. Reſpondeo in extraneo litigante cum pupillo fateor ꝙ poſſit citari pupillus per iura ſupra allega.⁊ licet pupillus citetur intelligitur ꝙ veniat cum tutore.ſed quando tutor litigat cuʒ pupillo ſecundum tempora huius.l.tutius erat citari pupillum vt veniret ad petendum curatorē cum tutor intendat litigare cum eo.⁊ vide ad ħ per Cy.in.l.i.C.qui pe.tu.

Quolibet. Quidam habent litteram ſic quolibet loco ⁊ tempore habent curatorem ⁊c̄. Alij habent in littera quolibet loco ⁊ tempore ⁊ habent curationem:⁊ tunc implicat non ſoluʒ tutorem imo ⁊ curatorem poſſe dari quolibet loco ⁊ tempore. Idez probatur.ĵ.de tu.⁊ cu.da.ab his.l. nec mādātē.§.dari.⁊ de fer.l.ij. Et ad iſtud qᵭ ſub

a ¶ Hic ē tex. Adde bar.in .l.ſi cur. habens.C.de i i te.reſti. mi.

b ¶.§.ſi pupillus. datur curator. hic ergo habes ꝙ pupillo datur curator ad iudicia. ⁊ vtrū dari poſſit ad negocia habes textū no. in .l.i.§. ſi ꝓcurator. de eo qui pro tu. ⁊ vide in ti.C. in qui. cau. tut. haben.⁊ ibi gl. ⁊ bar.in.l.curator.ĵ.ᵭ tu. ⁊ cur.da. ab his.⁊ no. caſum in quo curator daf inuito. adde bal.i.l. tutor .C.de neg. geſt.

c ¶ Quero quid. no. tñ caſum ꝙ curator nō datur abſenti. Et uide in.l. illud.ĵ.de tuto.⁊ cur. da. ab his.

d ¶ Semper ponatur. Vide Ja.ᵭ are. ⁊ Bal. in.l. curatoriſ.alias tutoris. C.de nego. geſ.⁊ que ibi ſcripſi.

e ¶ Quero dicitur . infanti poſſit dari curator ad lites uel quod ſit remediuʒ creditorum: viᵭ late bal. in.c.i.ᵭ mil. vaſal.q con. eſt.poſt not. per bal. in.l. hoc aūt.⁊ in .l.fulcini⁹.§. a deo qui. ex cau. in poſſ. ea.⁊ duʒ hic dicitur ꝙ nō datur curator ad lites niſi petenti intelligo tamē i caſu illo qñ tutor agit cōtra pupilluʒ alias datur iuito ſm formā.l.i. q petut.⁊ ibi gl. ⁊ doc.⁊ vide hic in glo. ⁊ per Spec.in ti.de cura.§. ut aūt. circa prin.⁊ Bal. no.i.l.ne qc q̄ʒ.§. ubi decretū.de of. procō.⁊ omnino Bal.in .l.ſi quis iſtituatur .§. ſi. ᵭ here.inſti. ⁊ ange. in.l. mutuus.§. is q pōt .ᵭ.ᵭ ꝓ cur.⁊ an impuberi poſſit dari curator ad lites quaſ habiturus ē principaliter cum alio q̄ʒ cum tutore.vide bar. in.l. curator .ff.ᵭ tu.⁊ cu. da.ab his ⁊ qᵭ ibi ſcripſi ⁊ de iſta.materia uiᵭ io. an. in addi. ſpe. in ti. de reo ad ſi.⁊ p̄ Jo. fabri. in .§.itē inuiti. inſti.de cur. ⁊ p̄ ang.i. d. l.i.C.qui pe. tuto.

f ¶ Examino. adde bal. in .l.ij.C.de re ſci. vendi. ⁊ q̄ ſolent notari i.l.is cui bōiſ ᵭ v̄.ob. ADDE bal. melius examinātē cōſi. .cxxviij.i.volu.⁊ ibi qd ſi iurauit cū cōſenſu curatoriſ q curator nō tñ iurauerat gerere negocia legaliter ꝓut ius ⁊ iudex ei p̄cepperat ⁊ ibi ⁊ qd ſi erit ꝓdiguſ ⁊ adultus.⁊ an valeāt cōtract⁹ ꝓdigi uel furioſi facti cū auctoritate curatoriſ dati tanq̄ʒ adulti.viᵭ pe. de anch. cōſilio .cccxv.

a ℭ Quolibet citetur. vide no. per bar. i. l. legeſ. i pn. de leg. tuto. b ℭ Dicaʒ. ꝭ. Quid quando datur curator ꝓdigo vide ange. ⁊ imol. in. l. is cui bonis. de verb. obli. q dicūt ꝙ requiritur citatio ipius ꝓdigi uel furioſi cū tractef ꝺ auferenda eis admiſtratione. pro hoc facit ꝙ voluit bar. in. l. legitimos. ꝭ. e. limitari tamē pōt. ſ. dicta cōcluſio Ange. in. l. is cui bonis ꝑ. alle. ſm qꝺ limitat bal. ibidē ⁊ poſt eum ibi pet. de ancha. lʒ de bal. mētio nē ſi faciat videlicet illud eſſe uerum: niſi notoriū eſſet illū eſſe ꝓdigū: qa tūc nō reqritur aliqua citatio qꝺ tñ ñ eſt ſine dubio qꝛ pēdet ab illo dubio paſſu an i notorijs reqratur citatio. ⁊ magis cōmunis concluſio ē ꝙ ſic de quo per glo. in. c. ad noſtrā. de iureiur. ⁊ per archi. in. c. i. ꝺ elec. in. vi. p doc. i ca. euidentia. ꝺ acuſa. ⁊ ibi io. ꝺ imo. firmat clare eſſe neceſſariā citationē ⁊ abbatē in ca. cum ſit roma. de appel. dicē ꝙ aut ē tale notoriū ex quo cōſtabat nullā eſſe defenſiōem tūc nō reqritur. aut ecōtra: ⁊ tūc ſecus. ⁊ de h articulo plene no. per anto. de but. in. c. ueſtra. de coha. cleri. ⁊ muli. ADDE qualiter contra minores poſſit ꝑueniri ad primū ⁊ ſecūdū decretum ⁊ an miſſus in poſſeſſionem

audiſ de tutore op. nā cum def cū cāe cognitione: ut iſti. de auc. tu. in ſi. ergo nō pōt dari a ꝓcedente iudice: ut. l. a ꝓcedēte. C. de dila. So. itellige hic qñ datur ſine inqſitiōe. ⁊ ita loquuntur cōtraria. quādo ergo daſ tutor nō eēt neceſſe ꝙ aliqs citeſ[a]. qꝺ qualiter itelligatur. dicaʒ[b]. ꝭ. ꝺ tu. ⁊ cu. da. ab his. l. tutor ſi fuerit petitus.

Ex. §. ſequenti.

ℭ Procurator ꝯſtitutus ad cām ſimpliciter: an videatur datus ad pñtes ⁊ futuras.

Si pupillus. Curator ad litē ſimpliciter datus intelligiſ datus ad oēs lites quas pupillus hʒ cū tutore cum quo litigare intēdit. h. d. ℭ Facit ad. q. vtrū procurator datus ad cām ſimpliciter videatur datus ad oēs cās pſentes ⁊ futuras. Et videtur ad pñtes tātuʒ. Glo. tangit in. l. oīm. ſ. de procur. ⁊ in. l. dāni. §. ſi is qui vicinas de dā. infec. ⁊ ibi dixi. Et Spec. de procura. §. ratione quoqʒ forme. ⁊. §. i.

Ex. l. ſequēti.

ℭ Procurator ſimplr datus intelligitur ſolum datus quo ad res ⁊ perſonas deſcriptas in iſtrumēto. ⁊ an pupillus poſſit ꝓuocare ad diuiſiōeʒ.

q **Quod dicitur.** No. ꝑmo ex ꝑnc. l. ꝙ ꝓcurator ſimpliciter datus quo ad res debet intelligi ſtricte datus quo ad perſōas nominatas in inſtrumēto ꝓcur. niſi aliud exprimaſ. Et ideo ſi reperitur inſtrumētuʒ i quo aliquis fecit ſeiuʒ ꝓcuratoreʒ ſuū contra ticiū in tali cauſa ⁊ generalr in oī alia intelligitur ſcʒ cōtra ticiū vt hic. Eſt ergo neceſſe ꝙ in ꝓcuratione exꝑmatur ⁊ generaliter cōtra quācūqʒ pſonam: ut ex iſto tex. colligitur. ℭ No. etiam ex hoc principio ꝙ pupillus poteſt prouocare ad diuiſiōem: quod intelligo ex cauſa. als ſecus: ut. l. ſi pupillorum. i ꝑn. ꝭ. de re. eorum. ⁊ ibi dicā per doc. C. de ſa. ſā. eccle. l. iubemus. circa ꝑn. In eo quod dicit predia diuidere ⁊c. ℭ Ultimo no. ꝙ ꝓcurator datus ſimpliciter intelligitur datus ad agendū vel defendēdum ut hic. pro quo facit: quia defēdere tenetur: ut. l. ſeruū quoqʒ. §. ait pretor. ſ. ꝺ ꝓcura. Glo. oppo. de. l. ſi quis mihi bona. §. iuſſū. ꝭ. de aqui. heredi. ⁊ non ſoluit. dic ꝙ id eſt ſpeciale: ut ibi dixi.

Poſſunt. Oppo. quādo ſunt plures tutores non eſt neceſſe ꝯuenire ad hūc curatorē: ut. ꝭ. ti. i. l. ſi plēs. So. pp h forte glo. itelligit hic pluriū ſcilicʒ pupilloꝝ: qa unus erat curator pluriū pupilloꝝ. pt ēt itelligi pluriū. ſ. tutoruʒ: qñ plēs tutores vnius pupilli erant habituri eādem cauſaʒ cum pupillo. alias nō eſſet neceſſe ꝯuenire ad hūc curatoē. ℭ Op. glo. de. l. iā tamē. §. pe. ꝭ. iudi. ſol. Solue ut i gl.

Ex. l. ſequēti.

ℭ An per datiōem unius curatoris alius videatur remoueri. Et an plures curatores ad litem poſſint dari.

c **Tam ſemel.** In eadem cauſa dato vno curatore nō poteſt dari alius. Item datꝰ in vna cauſa non poteſt dari in alia. hoc dicit. ℭ Oppo. ſ. de procur. l. pluribus. ⁊. l. ſi quis cū procu. §. ſi. Dicit glo. ſo. ut ibi. nam poſt lit. conteſt. non poteſt dari alius: niſi ꝑmo remoto ante lit. conteſt. eoipo ꝙ datur alius videſ remoueri primus. ℭ Sed cōtra hoc oppo. nunqd per dationem vnius curatoris videtur remoueri aliꝰ: ut. l. uen. §. i. ꝭ. de tuto. ⁊ cura. da. ab his. Reſpōdeo uerū eſt in curatore generali ut ibi. nō tamē exiſtente uno poteſt dari alius: niſi cauſa cognita: vt. l. curatori. C. qui da. tu. poſſ. ſʒ curator ad litem remoueſ per conſtitutionē alterius curatoris: ſicut dicitur in procuratore ne in plures aduerſarios deſtinguatur qui cuʒ uno cōtraxit: ut. l. ne i plures de exerci. ⁊. d. l. ſi quis cum procu. in ſi. ⁊ no. per Guil. ℭ Oppo. de ſequēti reſpōſo ⁊ ſi. ibi per ſcōm mādatum nō tollitur primū. Solu. glo. hoc ideo: quia circa diuerſa. ℭ No. ad illud quod dicif. ſʒ faciendo aliū procuratorem remouetur primus: intelligitur ſi circa ideʒ ſit. ⁊ vide iſtam glo. Ex predictis apparet ſoluta qꝺ. an plures curatores ad litē poſſint dari ſimul. Iſte caſus non eſt h in tex. ſed dic aut danſ ſimul: nec adijcitur in ſolidum ⁊ non ualet ſi opponatur ne quis in plures aduerſarios deſtringatur: ut. l. iam tamē. §. pe. iudi. ſol. ⁊. l. ne in plures. de exerci. ⁊ quod no. ſ. l. proxi. in princi. aut adijcitur inſolidum: ⁊ tūc ualet ſicuti in pluribꝰ ꝓcuratoribꝰ. ſ. de ꝓcur. l. pluribꝰ. cū eis taleſ curatores aſſimilētur: ut dictū eſt. ſʒ ſi detur vnus deinde alius habet locū quod ſupra dixi.

bonoruʒ minorum ꝑ cā partim uera partim falſa faciat fructꝰ ſuos. vide abb. conſilio. xliij. ij. lib. ⁊ Ro. conſilio. cccc xc vii.

m **Muto.** Muto pōt dari tutor q ei poterit auctorari. h. d.

ℭ No. ꝙ ex parte eius cui preſtatur auctoritas nō eſt neceſſe ꝙ loquatur: ut hic: ſed ex parte preſtantis ſic. ut. l. i. in ſi. ſ. eo.

Ex. l. ſequēti.

ℭ Quādo tutor poſſit dari ſub cōditione. ⁊ qd importet ſi in litteris pape dicaſ ꝓuideas tali de beneficio ſi eum idoneum reperieris.

Sub cōditione. A iudice nō pōt dari tutor ſub cōditiōe[c] ⁊ exꝑſſio eius qꝺ tacite ieſt diſpoſitiōem cōditionalē nō inducit. h. d. ℭ Op. ꝙ poſſit dari ſub ꝯditiōe: ut. ꝭ. e. l. furioſus. So. nō pōt dari ſub cōditiōe exꝑſſa: ut hic: ſed quādo ſub cōditōe tacita ſic ut in cōtrario: ⁊ in alijs caſibꝰ qui hic ponunſ in glo. que ſatis placet ꝙ̄tū ad alios caſus. ſed ꝙ̄tuʒ ad. l. furioſus. dic vt ibi dicā. ℭ Op. ſ. de ꝓcur. l. iij. So. dicit gl. aliud in ꝓcur. ⁊ ē rō. dicit Dy. fauor pupilli: ne dū cōditionis exītia expectaſ bona pupilli negligātur ⁊ pereāt. ℭ Oppo. ⁊ videſ ꝙ poſſit dari ſub cōditiōe ſicut ſnīa: vt. l. i. §. biduū. ꝭ. quando appel. ſit. Sol. hec. l. ultra ꝓcedit annullādo. ibi vltra ꝓcedit cōfirmādo. Circa qꝺ quidā haberēt diſtinctiōem Dy. quā ipe ponit in ca. qui cōtra ius. extra de re. iu. li. vj. ⁊ der doc. in. l. nō dubiū. C. de le. ℭ Op. ꝙ tutor poſſit dari ſub ꝯditiōe ut. ꝭ. ti. i. l. tutor datꝰ. ⁊ iſti. q da. tu. poſ. §. ad certum. So. glo. verū eſt a teſtatore: ut in ꝯrījs nō a iudice: ut hic. Sʒ que eſt ratio: qdaʒ dicūt: quia actus iudiciariꝰ nō dʒ depēdere de futuro: ut. l. nō quēadmodū de iudi. qꝺ nō plʒ: ut in ꝑalle. l. i. §. i. ⁊. §. biduū. Alij dicūt ꝙ eſt actꝰ legitimus ſed Pe. dicitꝰ rō eſt qa factū teſtatoris in eo ꝙ deficit pōt ſuppleri per iudicē. ſʒ factū iudicis ñ dʒ ſuppleri niſi ꝑ iudicē. iō iniungiſ ſibi ꝙ pure ⁊ pfecte det: vt hic no. Cy. C. de teſta. tu. ſup rubrica. ℭ Op. dictio ſi. facit cōditiōem: vt. l. q ꝓmiſit. ſ. de cōdi. inde. ⁊. l. ſi ticiū. ꝭ. quādo di. lece. So. fallit hic rō quia adijciſ ei quod tacite inerat de neceſſitate: ut. l. iij. ꝭ. ꝺ le. i. ℭ Ultio no. ꝙ tutor anteꝙ̄ ſatiſdet eſt tutor: ſed ſoluʒ adminiſtratio differſ. dixi. ſ. e. l. i. in ꝑn. ⁊ per hūc tex. dicit do. Io. an. ꝙ ſi in litteris apoſtolicis apponatur prouideas tali de beneficio ſi eum idoneum reperieris. ꝙ talia verba faciunt potius admonitionem ꝙ̄ conditionem:[e] vt extra de offi. dele. c. i. in clemen.

c ℭ Muto. §. m ſub ꝯditio. ſub cōditiōe. Adde tñ qꝺ admiſtratio tutoris pōt dari ſub ꝯditione: ut in. l. in alia. §. pater de condi. ⁊ demon.

d ℭ Pe. dicē vide gl. bar. ⁊ doc. in. l. i. C. de teſ. tu.

e ℭ Quā cōditionē. ꝺ quo vide no. per bar. in. l. ſi in diem. ꝺ ꝯdi. inde. ⁊ in. l. ſi dubiū. in. v. iuxta hoc q. ro. C. de leg. ⁊ in. l. neqʒ natales. C. de proba.

a ¶.§.Si cui⁹ adde ad iſtū tex.gl.⁊ bal. in.l.i.C.ď curā.fur.
b ¶Dari curatorē. No. ar.ꝙ ſi debitor ſit multū a longiquo poſſū petere curatorē dari bonis ſuis ſm pe.dy.⁊ Ray.⁊ no.i.l.ab hoſtib⁹ i pn.ſ.ex q. cau.ma.⁊ bal.hic i addi.ſpe.in ti.ď cur.⁊ no.barto.in.l.cum pe.de inin.⁊ bal.no.in.l.coheredibus.C.fa.her.in ṽ.qd ſi volo diuidere cuȝ abſente.bal. in.l.ignorare.in ſi.C.ď reſti.mi.⁊ in.l.pen.C.de bo.auc.iudi. poſ.bar.in.l.ſi finita.§.iulianus.in.x.col.ď dā.infec.nō tñ ſẽper procedit ut no.bar.in.l.q liberis.§.hec ṽba ď vul.⁊ pup. ADDE videnduȝ bal. ad ſupradcā bene declarā tẽ cōſ.xxv.⁊ ſequēti primo vol.⁊ ibi quid ſi fuit datus curator abſiti forenſi:⁊ deinde cōparens petat illū reuocari ⁊ pars negetur:⁊ forēſis petat articulū hūc cōpromitti vigore ſtatuti ꝙ cāe iter forenſē ⁊ ciueȝ debeāt compromitti an audiatur vide in dciſ du obus cōſilijs ubi declarat dicta dy.al.le.i apoſtilla.
c ¶ Si filius pro cōſenſu.ſȝ bar.in.l.que dotis.in vlt.col.ſo.ma.videtur tenere contrarium eius quod ħ dicit ⁊ ibi Jmol.
d ¶Ultio no. adde Bal.i.l.potuit.de iure dilibe.

Ex.§.ſequenti.

¶An tutele datio ſit iuriſditiōis uľ mixti īperij.

Tutores. Js pōt dare tutorem cui ſpecialiter permittitur.h.d.uel aliter tutele datio eſt mixti imperij.h.d. ſm glo.¶Quero expoſitionē illorum uerboꝝ. Glo.exponit ꝙ nō eſt meri imperij tātuȝ.nec iuriſditiōis tm̄.ſȝ mixti imperij olim ⁊ hodie cōpetit iure magiſtratus.Sed Ja.de are.dicit ꝙ nō eſt imperij.hoc eſt ꝙ nō competit alicui eoipſo ꝙ hȝ imperium:nec eſt iuriſditiōis.hoc eſt non competit alicui eoip̄o ꝙ habet iuriſditiōem.ſed ita demū ſi hoc ſpecialiter lex concedit:ut.l.i.de tu.⁊ cu.da.ab his.in glo.mag.in pri.⁊ probatur quia preſides in prouincia habent merū imperium:ut.l.illicitas.§.qui vniuerſas.ſ.de offi.pſi. ⁊ tamē.l.iulia attilia.ſpecialiter cōcedit eis dare tutorē:ut inſti.de attili.tu.§.i.quod fuiſſet ſupfluū ſi habuiſſent eoip̄o ꝙ habēt imperiuȝ.Jtē ſi eſſet iuriſditōis iam priuatus non poſſet dare tutoreȝ in teſtamento:quod.l.permittit ei.ergo competit cui permittit lex uel ſenatuſcōſultū vel princeps.⁊ ſic facit pro comitibus qui ex priuilegio habēt iſtam dignitatem cōſtituendi uel creandi tutores ⁊ faciendi iudices ordinarios qui hoc facere poſſunt:ut dicit Ja.de are.Fateor ꝙ tutele datio prout cōpetit priuato nō eſt iuriſditiōis in genere ⁊ reponiť in ſpecie mixti imperij ut hic in glo.qď patet:quia officio iudicis nobili expeditur:ut dixi i.l.iperiuȝ.ſ.de iu.om.iudi.

Si cuius. [a]Si cuius ſtatus ē dubi⁹ nō pt dari tutor:ſȝ dabiť curator.hoc dicit.¶No.bonis capitui ⁊ abſentis dari curatorem[b]cū quo poterit litigare:ut.ſ.ex qui.cau.ma.l.ab hoſtibus.in pn.⁊ ex qui.cau.in poſ.ea.l.poſſeſſiōem.§.ſi. Ex.l.ſequēti.

¶An pater pñs ⁊ tacēs cum filius datur tutor uideatur cōſentire.Et an adire hereditatem videatur qui alij gerenti cōſētit.

g **Si filius.** Si pater cōſentit filio tutori dato teneť inſolidū.⁊ admonitio pro cōſenſu nō habetur.h.d.¶Quero quid ſi pater eſt preſens ⁊ tacens:an uidetur cōſentire.Glo.hic ꝙ ſic. Dy. reprehēdit eā:quia glo.meli⁹ dicit in.l.ij.ad municip.vnď dicit ꝙ ē quoddā munus publicuȝ auctoritate ⁊ vtilitate:⁊ tūc preſentia patris ſiñ cōtraditiōe habeť pro cōſenſu[c]:ut.l.ij.j.ad munici.quoddā eſt munus publicū auctoritate ſȝ nō vtilitate ut tutela.tūc ſi pater expreſſe cōſentit teneť ut hic:ſecus ſi taceat.⁊ hoc veruȝ ſi tutela ē datiua.ſi vero eſt teſtamētaria:tūc etiā ſi expreſſe ꝯſēſerit nō teneť niſi de peculio:ut.l.luci⁹tici⁹ gaium.j.de admi.tu.rōnem ibi dicaȝ.de quo ꝑ doc.in.l.i.C.qď cū eo.dixi in.l.ſi cū doteȝ.§.trāſgrediamur.ſ.ſo.ma.de hoc qualiter conſenſus patris eū obliget.¶Ultio no.[d]mirabilē.l.ad ꝓbāduȝ aditiōem hereditatis:nam ille adit hereditatē qui eam agnoſcit:ut.l.gerit.j.de acq.heredi.agnoſcere aūt vř ſiue qs gerit ꝓ ſe ſiue alij gerenti cōſentiat:ſiue aliquid ex hereditate acqrat:ut hic dicit tex.ſiue dixerit hereditatē ad ſe ꝑtinere ut dicit tex.hic.de quo dixi plene in.d.l.gerit.de acqui.here.

p **Patronus.** Patrono imputatur negligentia ⁊ fraus in bonis liberti ſicut in bonis extranei.hoc dicit. Ex.l.ſequēti.

¶An remoueri poſſit qui omiſſit vnaȝ rē ponere in inuentario.Et an qui accepit peccuiam ut eēt tutor poſſit cōueniri cōditiōe ob turpē cām.

i **Neos.** Fraus in aſſumēdo tutelā vel in male adminiſtrando ex̄ ordinē puniť.h.d.¶Not.iſtos cāus:⁊ ſpāliter vltimos ꝙ qui in inuētario omittit ponere bona pupilli puniť extra ordinē ⁊ poterit remoueri.Jtē ſi alienat bona pupilli q̄ nō debuerūt alienari.¶Quero ſm glo.quid ſi aliquis accepit pecuniā vt eēt tutor.Rñdet gl. ꝙ tutor erit:ſed pecunia repeteť per cōditionē ob turpē cauſā:qa officiū tutoris dȝ eē gratuitū Jdē no.in.l.i.ſ.māda.Ueritas eſt iſta ꝙ tutori pōt cōſtitui ſalariū a iudice:vt.l.a iudice.§.ſi.de admin.tu.Jtē ⁊ cōtutoribus ex cā:vt.l.i.§.ſi pupillus.j.de tut.⁊ rationi.diſtra.

e **Etiam municeps.** Hic eſt duplex littera.vna affirmatiua ſm quā dicit ꝙ municipes pñt dari tutores municipij hoc eſt ciues ciui.⁊ ſic inuit:ſecus ſi non eſſet ciuis.¶Ad qď op.C.de excu.tu.l.in teſtō ⁊.j.ti.i.l.qro.Sol.nō municeps nō pōt dari tutor a iudice:vt hic:qa in eū nō extendiť iuriſditio dantis:ſȝ in teſtō pōt dari nō municeps:vt i ꝯrijs.ratio qa tūc nō dať vigore iuriſditōis:ſȝ auctoritate.l.q̄ ſuā auctoritatē extēdit vbiqȝ.niſi ille datus excuſeť:vt dictis.ll.⁊ iſta ſo.eſt vera.lȝ glo.aliter ſentiat in.l.nō ſolū.§.q teſtō.j.ď excu.tu.qď tangit Cy.C.vbi pe.tu.l.i.Sed iuxta hoc q̄ro qñ teſtōr dat nō ciuem in tutorem qs iudex decernet ſibi adminiſtrationē.Dicā in.l.legitimos.in prin.j.de legi.tu.Alia lr̄a eſt hic negatiua ſm quā dicit ꝙ nō municeps pōt dari municipi tutor.¶Contra hoc op.de tu.⁊ cu.da.ab his.l.i.So.nō municeps itellige hoc ē qui non habitat i municipio ſed extra.ſubeſt tamē iuriſditiōi vel ſȝ gl.Jac.de are.⁊ Pe.nō municeps.i.qui nō ſubit munera ex aliquo priuilegio.ſub eſt tamē aľs iuriſditiōi.

f **Furioſus.** Op.ſ.e.l.muto.§.ſub cōditiōe.So.ibi datus fuit a iudice:hic a teſtatore.hec ē bona.vel dic hic in ꝯditiōe tacita:ibi in exp̄ſſa.qď nō placet q̄tum ad caſum huius.l.nā conditio tacita que ineſt ex voluntate diſponētis que poterat nō ineſſe ita ſuſpendit:et eiuſdem effect⁹ eſt cui⁹ ⁊ exp̄ſſa:vt dixi in.l.iij.j.de le.i.ꝓbať i.l.miles.§.ꝑ parte.ď le.ij.ſȝ hic iudex dādo tutorē aliquē cōpotē mētis pōt dare tutelā pure.in caſib⁹aūt in qb⁹iudex nō pōt ꝓuidere admittiť tacita:vt.d.§.ſub ꝯditōe.Et aduerte diligēter:qa oēs iſti caſus loquuť in ꝯditiōe tacita i q̄ tutela finiť:nō i ea i q̄ tutela ſuſpēdiť.

q **Quesitū.** Tutores dati i locum abſētis durāt ēt illo ď functo.h.d.¶Op.ꝙ in locū abſētis ď tur curator:vt inſti.ď cur.§.itē q.So.expone tutoris.i.curatoris.vel ꝓprie:q̄libet practica ē bona:vel ꝙ deť tutor vel curator.declarabo.j.l.ꝓxi.¶Op.ſ.eo.l.muto.§.ſi.So.vt in glo.

Ex.l.ſequēti.

¶Tutor dat⁹ coadiutor tutori quāto tpre duret.⁊ an coadiutor dat⁹ ep̄o mortuo ep̄o adminiſtratio remaneat penes ipſum.

s **Solet.** Curator vľ coadiutor dať tutori ꝑ iudicē ex cā vel ꝑ ipſum tutorē cuȝ decreto iudicis.h.d.¶Quero iſte curator datus quanto tpe durat.glo.dicit ꝙ finitur eius officiuȝ finita neceſſitate.qď dic:vt.C.de ꝓc.l.neqȝ:⁊ eo modo finitur officiuȝ actoris ſicut tutoris in cui⁹ locū datur.Jn ꝯrium videtur.ſ.l.ꝓxi.⁊.j.ď tu.⁊ cu.da.ab

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

his.l.curatorẽ.Sol.quãdoq₃ tutor eſt abſẽſ ꝛ ĩn locũ abſñtis eſt datus tutor: ꝛ tũc iſte tutor ẽ pͥncipaliter ꝛ ꝑ ſe.ꝛ iõ etiã primo mortuo durat tutor:ut.l.ꝓxi.Qñq₃ pupillo daꝛ curator ꝛ hic ẽ aduertẽdũ:quia ſi tutor eſt pñs ꝛ non ĩpeditur curator dari nõ põt:ut.l.curatorẽ.ꝭ.de tu.ꝛ cu.da.ab his.ſed ſi eẽt abſñs vel pñs ꝛ ĩpeditus:tũc põt ſibi dari curator ꝛ modus dãdi eſt duplex: qa uel dabit eũ iudex:ut in pn.l.vel dabit eũ tutor cũ decreto iudicis:ut in ſcõo rñſo.Idem ꝓbatur in.l.neq₃.C.de ꝓcur.in glo.q̃ põit vtrãq₃ practicã.ꝛ inſti.de cu.§.ſi.Et iſti⁹ officiũ finiꝛ finita neceſſitate uel etiã finita tutela:qa nõ datur principalr ꝑꝑ ſe:ſed ad ſupplẽdũ defectũ alterius.ita ĩtelligiꝛ hic.ꝛ hoc ꝓbaꝛ hic in tex.dũ dicit magis adminiſtrator rerũ q̃ cur.intelligiꝛ.qñq₃ datur curator impuberi nullũ tutorẽ habẽti ꝛ ſic nõ daꝛ ut ſuppleat defectũ alteri⁹ tutoris determinati.ꝛ tũc durat cura toto tẽpore pupillaris etatis:ut.d.l.curatorẽ.ꝭ.de tut.ꝛ cu.da.ab his. ¶ No.etiã q̃ qñq₃ in locũ ĩpediti[a] põt dari curator ſiue coadiutor ut hic ſiue actor:ut.C.de act.ſiue cu.dã.l.i.cuius actoris materiã plene examinaui in.l.actor.ꝭ.rem ra.ha. ¶ Ultĩo hec lex ꝛ ꝑcedens inducũtur ad.q.Cuidã epõ ꝓpter ĩfirmitatẽ fuit datus coadiutor. mortuo epõ q̃riꝛ utrũ adminiſtratio deuoluaꝛ ad capi.uel an reſideat penes coadiutorẽ:ꝛ vꝛ q̃ penes coadiutorẽ ut.l.q̃ſtũ.ꝭ.e.In cõtrarium uidetur hec.l.ꝛ qõ .ꝭ.dixi.ꝛ hoc eſt uerũ etiã propter aliã rõnem: qa ubi ſuperuenit admiſtrator legitimus ceſſat datiuus:ut.l.ſi tutor.§.i.de tu.ꝛ ra.diſtr.ſ₃ capitulum eſt adminiſtrator legitimus ceſſante epõ ergo ceſſat adminiſtratio datiua conceſſa coadiutori.ꝛ de iſto coadiutore epĩ habes extra de clerico egro.capitulo primo.lib.ſexto.

a Olet. o locum ĩpediti vide Bal.ꝭ. .l.proxi.

o **Iarrogati.** Si pupill⁹ trãſit in alterius poteſtatẽ vel perdit ciuitatem tutela finitur. Item ſi tutor remoueaꝛ vel cõditio extitura extiterit.h.d.in eo dicit q̃ pupillus fuit ꝯportatus intellige[b] q̃ erat doli capax.

o **I quis.** Si tutor eſt apud hoſtes ſine mutatione ſtatus non finitur tutela.Op.q̃ trãſfuga mutat ſtatũ.Sol.vt in glo. ¶ Opo.ꝭ.e.l.muto .§.ſi.Sol.vt in glo.

Ex.l.ſequenti.

¶ An tutela trãſeat ad heredes.ꝛ an prelatura ꝛ cõmiſſaria ſimiliter trãſeant.ꝛ an legitima tutela trãſeat ad liberos.

t **Utela.** Tutela eſt officiũ virile ꝛ nõ tranſit ad heredes .h.d.Not.tutelã non tranſire ad heredes[c] Idem in qualibet prelatura: ꝛ cõmiſſaria: vt dicit glo.not.de hoc extra de teſta.c.ſi.li.vi. ꝛ .l.alimenta.in prin.de ali.ꝛ ci.le.in gl. per Dy. ꝛ Ja.de bel.in aũt.de eccle.ti.§.ſi quis edificiũ in ſi.vltime oppoſitiõis. ¶ Nota etiã[d] iſtã equiparationem tutele cõmiſſarie.ſimile facit glo.in .l.vxori.§.i.ꝭ.de fal. ¶ No.q̃ ad liberos tranſeunt tutele legitime qõ intellige non q̃ iſta tutela que eſt in patre trãſeat ad filios:quia illa eſt finita morte:ſed qa filius tãq̃ legitimus proximior cõſanguineus incipit eẽ tutor pupillo.

b Iarro o gati. intellige. vide Bal.in .l. claru₃.C. de auc. pſt.

c Utela t ad heredes no.q̃ vbi agitur de cõmiſſione officij in dubio itelligitur perſonaliſ.adde .l. eius.ꝭ.d cura.furi.ꝛ de hoc no.imo. in .l. q₃ tale ſolu.ma.poſt bal.ibi qõ facit ad not. ꝑ bal.in.l.pen. .ꝭ. de ſer.ꝛ ibi dixi.

d ¶ No.etia₃ imol. allegat iſtã glo. pro ſing.i.l.ſi qs a filio.§.ſi qſ plures.ꝭ. de lega.i. eqparãdo fideicõmiſſariũ tutori:ut i hac glo.adde gl. ſimiliter eqparãtem tutelã ꝛ cõmiſſariã i.l.vxo-

n **Emine.** Hodie ſec⁹: ut ĩ aũt. matri ꝛ auie.C. quando mulier offici.tu.fun.po.dicã.ꝭ.ti.i. .l.ſi quis ſub cõditione.

¶ De teſtamentaria tutela. Rubrica.

¶ Dictum eſt ſupra de tutelis in genere. ſequitur uidere de tutelis in ſpecie.ueru₃ qa teſtamẽtaria tutela precedit alias.ideo premittit de teſtamentaria tutela ꝛc̃.

Ex.l.ſequenti.

¶ An naturalib⁹.ꝛ an ſpurijs debeat dare tutorem pater.Et an rupto teſtamento ex cã preteritiõis tutele datio firma remaneat. ꝛ an aũc.ex cauſa.habeat locũ in preteritiõe paterna ꝛ ĩ preteritiõe poſthumi poſt teſtamentu₃ ꝛ poſthumi qui per.l.uelleia.ſuccedit in locum primi ꝺfũcti.

l **Ege.** Parentes poſſũt dare tutores in teſtamento liberis natis ꝛ naſcituris qui ĩ alterius poteſtatem recaſuri non ſũt hoc dicit. ¶ Quero utrũ filijs naturalibus poſſit dari tutor. Rñdet glo.q̃ nõ niſi cõfirmetur:ut.l.ſi.C.de confir.tuto. ¶ Quero[e] an etiam ſpurio poſſit dari tutor in teſtamento.Glo.q̃ nõ quia nõ debet nomĩari filius.ꝛ nota hanc glo. ¶ Quero dicitur hic ſi liberi ſunt rupturi teſtamentu₃ ex cauſa preteritiõis nõ valet datio tutele.an hoc ſit correctum per aũt. ex cauſa.Glo.dicit q̃ ſic.quod nota.Nota ex hac glo.q̃ aũt.ex cauſat.habe locum in preteritione paterna.de quo dicam in.l.filio preterito.ꝭ.de iniuſ.rup.ꝛ irri.teſt. ¶ No.ex hac glo.q̃ etiam aũt.ex cauſa.habet locũ in preteritione poſthumi.uidiſtis in.l.ſi quis teſtamento.ꝭ.de leg.ij.dixi plene in aũt.ex cauſa.ꝛ dicam in.l.filio.de li.ꝛ poſthumi ubi meli⁹ occurret. ¶ Tertio nota q̃ aũt.ex cauſa.habet locũ nõ ſolum in preteritiõe poſthumi hoc eſt poſt mortem ſeu teſtamẽtum nati:ſed etiam in preteritõe eius qui per.l.velleiam ſuccedit in locum primi defuncti ꝛ reperit ſe preteritum.

t **Eſtamento.** Teſtamẽto videtur dati qui ſunt dati in codicillis teſtamento cõfirmatis.Opp.q̃ ſemꝑ codicilli videantur teſtamento confirmati:ut inſti.de codicil.§.nõ tãtum.dicit glo.hoc eſt veru₃ hodie qõ intellige ſi teſtamentum eſt factũ aliter.ſecus[f] ſi non.Circa quod vide Cy.in.l.ij.C.eo.facit quod no.i.l. ſepe.§.idem cum dicitur.ꝭ.de ṽbo.ſig. ¶ Op. ad ſecũdũ dictũ ꝛ vꝛ q̃ ñ reqraꝛ ꝺ iure factũ:ut .ꝭ.ꝺ ꝯdi.iſti l.multũ.§.ſi.Gl.nõ ſoluit.tu dic q̃ ibi in cõditionibus que ſunt facti.preterea ꝛ ibi poſtea valet de iure. Ex.l.ſequẽti.

¶ De dictiõe tanq̃.ꝛ an mater poſſit dare tutorem filio.ꝛ quid de auia.

p **Ater.** Pater dat tutorem filio ĩſtituto ꝛ exheredato mater inſtituto tãtum.ꝛ tũc cum inquiſitione cõfirmabitur.hoc dicit. ¶ Oppo.diciꝛ hic q̃ in rem potius q̃ in ꝑſona₃ videtur dari.contra.ꝭ.e.l.quia.ubi videꝛ dari perſone potius q̃ rebus. Dicit gl.q̃ dictio q̃.eſt no.impro prietatis:quia uere datur perſone. ¶ Op.ꝭ.de le.ij.l.peto.§.mater.So.nõ poteſt dari a matre ut ibi tamen cõfirmabitur cu₃ inquiſitiõe:ut hic.ꝛ.C. .e.l.iiij.ꝛ iſta inquiſitio quãdo filius inſtituitur erit modica.alias eẽt magna:ut uidebitis.ꝭ.ti.i. .l.ij.ꝛ.iij. ¶ Quero quid in auia.Reſpõdeo idẽ qõ ĩ matre:ut no.C.e.l.i.l₃ Spe.videꝛ aliud dicere in ti.de tutore.§.i.ṽ.qd ſi auia.opi.glo.ꝓbatur per.l.ij.§.ſi mater.ꝭ.ad tertul.ubi lex q̃ loqtur in matre q̃ cogatur petere tutorẽ filio habet locũ in auia:ut.ꝭ.e.l.filius aũt.

Cum a patre. Tutor dat⁹ a pr̃e nõ legitimo cõfir-

ri.§.i.de fal. quã allegat imo.in.l.cu₃ pater.§.hereditatẽ.ꝺ leg. .ij.ubi etiam vide an tutela finiaꝛ per deportationem ꝛ ipſam hic tenebat Bar.ꝛ an executor cogatur inuit⁹ officium ſuſcipere. uide bar. in.l.iiij. .C. ſi pen. ap.morꝛ iter ue.ꝛ ad gl.h adde bal. i.l. .i.C.ſi qs rẽmi.

¶ De teſtamentaria tutela. Rubr.

e Ege. q̃ l ro.an filio naturaliuel ſpurio poſſit dari tutor in teſtamento. vide no.i.l. naturalis.ꝭ.ti. .i. ſed an habeat tutore₃ legitimũ: vide bal. in .l. minor.C.qñ mu.tu.of.fũ. poteſt.

f Eſtamẽ t to aliter ſec⁹ ꝛ ſic ſentit Bar. hic q̃ tutor ĩ codicill.dat⁹ nõ ſit tutor teſtamẽtari⁹ vide tamen bal.i.l.iij.C. eodem.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

maſ ſine inqſitione:niſi noua cā ſuꝑuenit. h.d.

Ex.l. ſequenti.

¶ An ſit dñ̄a quādo ab idiota vł litterato ꝓfer tur uerbum filij uel uerbum liberi.

J quis filiabus. Appellatione filioꝝ ꝯtinenſ[a] poſthumi filij non nepotes:ſed appellatiōe liberoꝝ etiaꝫ nepotes ꝯtinentur:appellatiōe vero poſterorū oēs deſcendentes ꝯtinenſ.hoc dicit cū.l.ſeq.an appellatiōe filioꝝ ꝯtineanſ poſthumi: qđ examina vt dixi pleniſſime in.l.q filiabus.in prin.ꝭ.de leg.i. Secūdo an appellatione filioꝝ ꝯtineanſ nepotes:examina ut dixi pleniſſime in.l.liberoꝝ.ꝭ.de ꝟbo.ſig.Aduerte tñ ꝙ glo.dicit ħ ꝙ talis varietas loquendi:an dicat filios uel liberos non cadit in idiotaꝫ.¶ Quidā exponunt iſtaꝫ glo. q̄ſi uelit dicere ꝙ diſtinctio huius.l. habeat locum qñ iſta uerba fuiſſent prolata ab hoīe lr̄ato iuriſta uel alio homine ītelligēte tales diuerſitates. ſecus ſi a ruſtico. Certe aliud vult dicere glo.q̄ſi diceret iſta uarietas dicendi eſt in ſermone litterali nō in uulgari locutione.ꝛ ideo non cadit in idiotaꝫ[b] qui neſcit uulgare:puto tñ ꝙ ſi in teſtō idiote in ſcriptis per notariū reducto reperiunſ iſta ꝟba ꝙ deberēt intelligi ſm interpretationē iſtaꝝ legū.nam preſumenduꝫ eſt ꝙ notarius in ſcribēdo appoſuit ꝟba īportantia uoluntatē teſtatoris:ꝛ ſic uerba notarij intelligēda ſunt ſm iuris interpretationē:ut no.C.de vſu.l.i.ꝛ.l.ſciēdum.de ꝟbo.obli.Et iſta poſſunt eſſe utilia ad multa ſcilicet qñ dicta teſtium deponētiū in vulgari rediguntſ in ſcriptis.ꝯſiliū tñ eſt ꝙ illa que ꝓprie in latinū redigi nō poſſunt ſcribanſ ī vulgari ſm ꝙ ꝓlata ſunt.ar.l.i.in pn̄.ꝭ. de excu.tu.

Ex.l.ſequenti.

¶ An ſi reperianſ in eodē uolumine ꝯtraria ſtatuta qđ uolumen eodem die fuit confirmatū ꝙ tempus inſpici debet.

Tutores. Dies tutele cedit ab adita hereditate ꝛ imediate illa poteſtas trāſit a teſtatore in tutorē.h.d.No.inſpici tēpus quo tutor datur non quo teſtamētū ꝯfirmaſ.Et ſic facit ſm Cynū ad queſtionē de duobus ſtatutis ꝯtrarijs in eodē uolumine repertis qđ uolumen fuit uno ꝛ eodeꝫ tp̄e ꝯfirmatū ꝙ inſpicitur tēpus īpoſitionis non tempus ꝯfirmationis.de quo ꝑ Cy.C.eo.l.ij.dixi plene in.l. omnes populi. de iuſti. ꝛ iur.ꝛ ideo inſpicienda eſt ultīa ſcriptura ex quo ꝯtrarie ſunt: ut.ꝭ.l.proxima in fine. ꝛ hoc tenet hic Cy.dicitur hic.nam ꝛ ipſe heres tutor dari poteſt.quid uult dicere.Reſpondeo ſupra dixi poteſtatem tutoris procedere a defuncto nō ab herede.hic probaſ duabus ratiōibus. Prima quia ipſe heres tutor dari poteſt: ex quo concluditur ꝙ ab eo non depēdet tutoris datio: quia ſeipſum dare non poſſet:ut.ꝭ.de tuto.ꝛ curato.da.ab his.l.pretor.Aliam rationeꝫ ponit text⁹: quia poſt mortem heredis tutor recte dari poteſt:ergo patet ꝙ ab eo non procedit:quia ipſe nō poſſet ante mortem ſuam dare.

Tutor datus. ¶ Opp. C. de codic.l.i. ꝛ inſti. eo.§.i. ubi hereditas non poteſt adimi in codicillis.So.ītellige hic in codicillis: ſcilicet in teſtamēto ꝯfirma.vel dic ſm glo.aliud in hereditate cuꝫ tractatur de adēptione: aliud in tutela ꝛ iſtud placet. nam heredis inſtitutio debet aſſumere uires a ſeipſa.ideo nō poteſt dari nec adimi in codicillis cum dependeat ex teſtamento:ut.l.per manus.ꝭ.de iur.codicil.ſꝫ tutela pendet ex teſtamēto ꝛ requirit aditionē hereditatis:ut.ꝭ.l.proxi.¶ Op.ſ.de adop.l.que ſitū.So.patria poteſtas nō poteſt eſſe ſub conditiōe utili:ſed poteſtas tutoris ſic: vt hic:ꝛ ibi patet ratio in gloſa. ¶ Op. de.l.muto.§.ſi ſub conditione.ſ.ti.i.So.ibi in datiua tutela:hic in teſtamentaria ꝛc̄.

In tutoris. In tutele datione attēditur etiam nouiſſima ſcriptura.hoc dicit. Intellige: niſi prima ſit derogatoria:ut plene dicam in.l. ſi quis in principio teſtamenti.ꝭ.de lega.iij.

Ex.l.ſequenti.

¶ A quo tēpore cedit dies tutele: ibi. Quero. Et an cū teſtator filium pupillū inſtituit ꝛ ei dedit tutorem ſit aliqđ remediū tollende preplexitatis deſultantis ex eo : quia pupillus ſine tutore adire non poteſt. ꝛ tutor eſſe non poteſt anteꝗ̄ pupillus adeat: ibi. Venio. Et an hodie ualeant relicta ſi nō aditur hereditas: ibi. Quero quid. Et quid ſi hereditas fuit adita per inſtitutum in re certa uide in ſi.

Si nemo. Non ualent diſpoſita in taſtamēto:niſi adeatur hereditas ſaltem per unum ex pluribus.hoc dicit.¶ Quero a quo tēpore cedit dies tutele utrum a die mortis: ut in legatis. an die adite hereditatis.Glo.dicit ꝙ a die adite hereditatis per hanc.l.ꝛ ideo regula catoniana non habet locū in tutela:ut.ꝭ.de regulis cat.l.pe.dictum glo.eſt ueruꝫ ꝛ melius probaſ.ſ.e.l. tutores.ꝛ.ꝭ.de execu.tu.l.ſi is qui tres.§. ideꝫ eueniret.ſed poſito ꝙ textus nō diceret probaſ ratione.nam in his que ad heredē nō tranſeunt dies cedit ab adita hereditate nō a die mortis:ut patet in uſufructu ꝛ in libertate: ut.l.i.in ſi.cum.l. ſequen.ꝭ.quando di.le.ce.ꝛ.l.i.§.in nouiſſimo. .C.de cadu.tol.ſꝫ tutela nō tranſit ad heredeꝫ: ut.ſ.ti.i.l.tutela.ergo ꝛc̄.¶ Venio ad quoddaꝫ indiſſolubile cōtrarium hic poſitum in glo. pone ꝙ teſtator pupillū filium ſolū heredem inſtituit ꝛ ei tutorem dedit. Ex hoc inſurgit perplexitas.nam pupillus nō poteſt adire ſine tutoris auctoritate:ut.l.potuit.C.de iure delibe.ꝛ.ꝭ.de acqui.here.l.pupillus. Item tutor nō eſt tutor anteꝗ̄ pupillus adeat:ꝛ ſic non poteſt auctorari:ſed ꝯtra hanc perplexitatē ſuccurritur ꝑ glo. duobus modis.primo ꝙ adeat hereditateꝫ auctoritate iudicis[c]:ut.l.ſi infanti.C.de iur.delib. ꝛ.l.bonoruꝫ.C.qui admit. ad bo. poſ. ſecundo ꝙ dabitur curator ad adeundā hereditateꝫ: ut .C.de admi.tu.l.cū quidā.ſed hoc nō uideſ uerum:quia curator non poteſt auctorari pupillo ad adeundā hereditatem:vt.l.cum in vna.§.tutor.ꝭ.de appella. ꝛ no. in.l.ſolet. ſ.titu. primo. ¶ Nec ob.l.cum quidaꝫ:quia loquitur in curatore adulti. Cy. ſoluit[d] iſtud indiſſolubile alio modo:ſcilicet ꝙ exiſtentia ſui heredis cōfirmet dationem tutele:ut inſtitu.de here.que ab inteſta.§.poſthumi.ꝛ de here.qua ꝛ diff. §.ſui.hoc tenet Cy.C.e.l.ij.hoc etiaꝫ ego teneo. Cū eniꝫ hoc ſit ad cōmoduꝫ filij habere tutorem exiſtentia ſui heredis hoc operatur:nec eſt ſublata per beneficium abſtinendi inductuꝫ a pretore: ut.l. ſi filius qui patri.ꝭ.de uulga.ꝛ pu.ſub.ꝛ ibi dixi. Sed ſi poneremus ꝙ exiſtentia ſui heredis nō poſſet operari:quia teſtator feciſſet de ſuo uolūtarium ſubſtituēdo uulgariter uel alio modo: tunc eſſet recurrendum ad primum remedium poſitum.ſ. Eſſet aliud remedium: ſcꝫ ꝙ detur

g

a ¶ Si qs. ꝯtinētur. in hac.l.habes an appellatiōe filioruꝫ poſterorū ꝛ liberoꝝ ꝯtineanſ nepotes.iſtā tñ.l. reſtrigit.Et limitat imo. in.l. q filiabus. de le.i. ꝓcedere qñ teſtator ſciebat mulierē uel uxorē ꝑgnātē. alias ſecus ꝑ.l. ſi qs ita.ꝭ. e.

b ¶ In idiotā. Not. qđ īportēt iſta verba nō cadit vid tex. not.in.l.iteꝫ ꝑtor. ď ſuis ꝛ legi. ibi abuſiue uult q eſt not.qñ facit gl. no. ī.l.quotiēs. .C.fa.her.in ꝟ.qlibet neſcit vti proprijs ꝟbis ſpecificiſ.Et ibi Bar. p⁹ antiquos. ꝛ not.ꝑpetuo ꝓ dictis teſtiū q̄ ſi dñt intelligi ſm ſubtilitates iuris. vide ī no.in.c. cuꝫ clamor.ď teſti.ꝛ qđ no.ī .d.l.i. C. de vſur.ꝛ in.§. ſi ſcriptū. in ſti. de inuti. ſtipu. Et ad hic not. per Bart. adde Cy.C. ď donā.añ nupt. .l.ſi cū ante. ꝛ quod no. Bal. in.c.i. in princi.de ſuc.ſeu.ꝛ qđ no.bar.i.l.ſi qđ erit.ī pn̄. ď le.iij.ꝛ ī.l. liberoꝝ.i vltima col. de ꝟ.ſi.vbi ois vide faciunt no.in.l.i.C. de vſur.ꝛ cū bar.hic trāſit Pau.de ca.in.l.ſtipulatio.§. hoc quoqꝫ.ď ꝟ. ob.ꝛ ibi viď bal.ad ſi.Et Bal.i.l.i.ad ſi.C.de leg. he.

c ¶ Si nēo auctoritate iudicis. an curator poſſit auctorari pupillo ad aditā hereditatē.uide ī.l. cū in vna.§. tutor. ꝭ. de appel.

d ¶ Cy.ſoluit.Exiſtētia ſui heredis ꝯfirmat dati. tutele.ad de Bal. ois ī.l.i.p⁹ glo. .C.e.ꝛ ibi ēt Barto.ꝛ an iſto caſu āte aliā aditiōeꝫ tutor poſſit ꝯficere inuētariū. ꝛ qūo vide Bald. poſt glo.i.l. tutoris. C. de admi.tu. hic adde no. ꝑ Imo.in.l. ſili⁹ q patri. in ꝟ. quero effect⁹ ꝛ qđ ibi dixi de vulga.ꝛ pu. ADDE Ioan.in ti.ď tuto. in addi. ſpecu. circa prin.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

a ¶ Ualeant relicta. an ꝺ beãt legata nõ adita hereditate. uiꝺ .l.q filio. in ſi. ꝺe here.iſtitu.

tutor ad adeundam hereditatem:ut.ĩ.l. proxi. in prin. Nõ dico curator:ut dicit glo.ſed tutor. qõ q̃liter ꝓcedat.ĩ.dicã. ¶ Quero qd ſi nõ adit hereditas: an hodie ualeant relicta[a]: ut.C.de lib.prete.auc.ex cauſa. Rñ.non:quia loquit qñ teſtamentũ rumpit ex cauſa exheredationis uel preteritionis tñ:vnde quãdo rumpit propter hereditatẽ nõ aditã iſta iura remanent incorrecta. In caſu tamen hodie eſt imutatũ.ſ.ſi heres nõ uult adire:quia eſt ꝓhibitus detrahere falcidiã:tunc valent relicta in teſtamẽto ⁊ pars hereditatis uadit ad ꝑſonas enumeratas in auc. de here.⁊ fal.§.ſi uero expreſſum.⁊ de hoc ibi per Ja.de bel. ¶ Quero qd ſi fuerit adita hereditas ꝑ aliquẽ inſtitututũ in re certa: an ꝯfirment alia relicta ĩ teſtamẽto: qa heredes uniuerſales nõ adiuerũt. Rñdeo ꝙ ſic.ar.huius.l.⁊.l.teſtamẽto.ĩ.de ma.teſ.ꝓbo ꝑ rationẽ.nã certũ eſt teſtatorẽ decedere teſtatũ. nã ſi heredes uniuerſales adibunt nõ eſt dubiũ ſi nõ adibunt: tũc iſte inſtitutus in re certa erit heres vniuerſalis: ut.l. .i.§.ſi ex fundo.de here.inſti.qa tũc accreſcit totũ ei:vnde eſt eadẽ ratio:ſicut ſi adierit unus ex inſtitutis uniuerſaliter:ut dixi in.l.ex facto.ĩ. de here.inſti.

Ex.l.ſequenti.

¶ An tutor poſſit dari ad unuʒ articulum.⁊ an teneatur tunc facere inuentarium.

I hereditas. Pendente aditiõe hereditatis poteſt dari tutor pupillo. hoc.d. ¶ Op.donec locus eſt teſtamẽtarie tutele alie ceſſant:ut in auc.matri ⁊ auie.C.quãdo mu.tu. offi.fun.po.⁊.ĩ.e.l.ſi qs ſub ꝯditione:ſed hic teſtamẽtarius eſt ꝯfirmatus per exiſtẽtiã ſui heredis:ut dixi.ſ.l.proxi.ergo ⁊c.Sol. intelligas h quãdo exiſtẽtia ſui heredis nõ operabat: ⁊ aduerte ꝙ hic dicit in tex.poſſe dari.q.d.nõ ſuccedit legitimus ꝓpter ſpem teſtamẽtarij:ſꝫ peruenitur ad datiuũ. ¶ Op.tutor ad certũ articulũ dari nõ poteſt:ut.ĩ.e.l.certaꝝ.⁊c.huius timore dicũt qdã ꝙ h tutor dat ſimpliciter nõ ad adeũdã hereditatẽ tñ:quia talis datio nõ ualeret ut in ꝯtrario ſm Dy.ꝙ uidet ꝓbari ꝑ tex. hic duʒ dicit:q̃ſi nõ ſit nec ſperet ⁊c.ſed Ja.de are.itelligit[b] iſto caſu eſſe ſpeciale:ut ad unũ articulum det tutor.ſ.ad adeundã hereditatẽ:ut.l.ĩpuberi.ĩ.de tuto.⁊ cu.da.ab his.puto quãlibet practicã eſſe bonã:tñ diuerſis caſibus.aut eniʒ certum eſt hereditatẽ eſſe locupletẽ ⁊ utilẽ ⁊ datio tutoris extendit ad iſtũ articulũ.ſ.ad adeundã hereditatẽ:ut.d.l.ĩpuberi.aut hic eſt dubiuʒ: et tunc det tutor ſimpliciter quaſi nec ſit nec ſperetur alius ut hic.ſed ſi ſequat aditio incipit eẽ locus teſtamentarie ⁊ datiua extinguit:ut inſti.de attili.tu.§.item ſi.puto tñ ꝙ ſi datus ẽ tutor ad unũ articulũ tñ nõ habet neceſſe facere[c] inuentariuʒ ſicut dicimus in curatore dato ad litẽ: ut no.in.l.de creationibus.C. de epi.audien.

b I hereditas intelligit. utrum poſſit dari tutor ad unum actuʒ tñ. Adde Bart. in.l. cũ in una.§. tutor de appel. ⁊ tutor ſeu curator ad unũ actũ an tenet ſatiſdare.l.mulier.⁊ quod ibi Bal. C. de iure do.

c ¶ Neceſſe facere. Ita etiã no.bar. in.l. tutor. ĩ ꝑn.⁊ Ange. in.l.cum in una.§.tutoꝝ .ĩ.de ap.

In tutelis. In tutelis attendimus nouiſſimã ſcripturã.hoc dicit. ¶ Op.ſ.e.l.ij.So.hic quãdo diuerſe ſcripture reperiunt ſup datione eiuſdẽ tutoris: ibi quãdo ſup datiõe diuerſoꝝ:qa tunc vterqꝫ erit. Sed ꝯ.ſ.de ꝓcu.l.ſi qs cũ ꝓcu.ĩ ſi.ubi ꝑ dationẽ ultimi primus videt remotus.So.glo.aliud in ꝓcur.ut ibi:aliud in tutore ut hic. Tu dic ꝙ licet fuit ſcriptus primo un[9] poſtea alius: tñ qa eodẽ tꝑe ꝯfirmant:iõ valet datio utriuſqꝫ: q̃ ratio ceſſat in ꝓcuratore:ut no.ꝑ doc.C.e.l.ij.

Ex.§.ſequenti.

¶ An teſtamentũ ꝯfirmetur ſi filius preteritus decedat viuo auo.

Qui filium. Si nepos uiuo auo incipit tenere locũ ſui ſicut ꝯfirmat teſtm̃ per.l.uelleia. ita tutele datio. hoc dicit. Op.dicit h uiuo auo ſucceſſiſſe. contra viuus nõ habet heredes:ut.l.i.ſ.ꝺ here. vẽ.⁊.ĩ.ꝓ here.l.i. Sol. dicit glo.⁊ bene in hereditate alicuius qs nõ ſuccedit ei uiuo : ſed nepos bene ſuccedit in locũ filij ut incipiat tenere primũ locũ viuo auo ⁊ filio mortuo. Ita loquit hic .q.d.ſuccedit in ſuitate:nõ ĩ hereditate. ¶ Op. dicit hic cũ teſtamentũ ſit ꝯfirmatũ:⁊ ſic innuit ꝙ ab initio nõ ualebat:ꝯtra arguẽdo a diuiſione:ut in glo.magna.Et ſolue ꝙ ꝯfirmatũ eſt teſtamẽtũ:nõ ꝙ ab initio nõ ualuerit:ualuit enim ꝙ filius fuit inſtitutus ⁊ nepos ſubſtitutus qõ ẽ ꝑmiſſum ꝑ.l.uelle.ut.l.gallus.in prin.⁊.§.nunc de lege.ĩ.de li.⁊ poſthu.⁊ de illa ꝯfirmatiõe teſtamẽti hoc eſt de ꝑmiſſione legis uelle. loquit hic. No.tñ.ex hac glo.ꝙ ſi filius ꝑteritus decedat uiuo auo teſtamentũ nõ ꝯfirmat. Ꝯtriuʒ no. .ĩ.de re.cato.l.ſi.⁊ uidet caſus in.l. poſthumus .§.idẽ ⁊ circa.ĩ.de iniuſ.rup.⁊ irri.te.⁊ ibi dicã. ſimilẽ glo.habetis in.l.pe.§.ſi.ĩ. de dona. ⁊ ibi dixi. Op.datio tutele non ualuit ab initio:ergo nõ ꝯfirmat ĩpediente regula catoniana:ut.ĩ.de reg.ca.l.i.ſo.regula catoniana nõ ꝑtinet ad tutelas:qa eaꝝ dies cedit ab adita hereditate: ut uidiſtis.ſ.l.proxi.

Si furioſus. Inabilis dat[9] tutor itelligit datus cum fuerit abilis.h.d.

Ex.§.ſequenti.

¶ An ſeruus alienus poſſit dari tutor.

Seruus. Seruus alien[9] poteſt dari tutor ſub ꝯditiõe libertatis ⁊ ſi ſimpl'r det in dubio videt ei data fideicõmiſſaria libertas.h.d. ¶ Op.C.q da.tu.poſ.l.i ſeruili.So.nõ põt dari a iudice ut ibi:ſꝫ a teſtatore ſic:ut hic. ¶ Op.ut inſti.e.§.ſeru[9]:vbi dr nõ valere.So.ut ĩ glo. Et circa hãc materiã diſtigue ſic ſm Ja.de are.aut ſu[9] dat tutor a iudice: aut a teſtatore.ꝑmo caſu ñ ualet:ut.C.q da.tu.poſ. ĩ.l.ſuili.ſcd̃o caſu aut teſtator credit eũ liberũ et nõ ualet:ut.ĩ.e.l.ſi qs tutorẽ.⁊ iſti.q da.tu poſ. .§.plane.ĩ.de fideicõ.li.l.gñaliter.§. ſi qs tutorẽ.aut ſcit eũ ſeruũ: ⁊ tũc aut eſt ꝓprius aut alienus.ſi ꝓpri[9]:aut ꝓuidit ꝺ eius libertate ⁊ ſtat illi ꝓuiſioni:ut.ĩ.e.l.q tutelã.§.pe. ſm uerã opi. aut nõ ꝓuidit ſꝫ ſimpl'r dedit tutorẽ: ⁊ tũc erit liber directe:ut.C.ꝺ neceſ.ſer.here.iſti.l.ſi.⁊ iſti. q da.tu.poſ.circa ꝑn.aut ignorat ꝓpriũ: ⁊ vr data fideicõmiſſaria libtas.ar.hui[9].§.aut erat alienus: ⁊ tũc aut fuit datus tutor cũ liber erit: ⁊ tũc erit tutor:ut hoc.§.i.rñſo.aut fuit dat[9] pure: et tũc fideicõmiſſaria libertas vr ei data ⁊ erit redimẽdus ⁊ manumittẽdus:ut hic ſcd̃o rñſo.⁊. C. eo.l.ſi pupilloꝝ.ſm Jaco.de are.adde.l.⁊ ſi nõ aſcripta.C.de fideicõ.lib.ibi uidet caſus.

Ex.l.ſequenti.

¶ An ſpes teſtamẽtaria tutele faciat ceſſare legitimã:ibi. Ex ꝑdictis. Et an cũ legitim[9] tutor deſijt ſuccedat ali[9]:ibi. Quero qd. Et qd ꝺ datiuo ſi deſijt:ibi. Quero qd. Et an mr ⁊ auia poſſint eẽ tutrices:ibi. Añq̃. Et qd ꝺ ꝓauia:ibi. Quid. Et an mr naturalis poſſit eẽ tutrix ⁊ qd de mre ſpurij:ibi. Quero. Et qd ſi ꝯcurrat pr ⁊ mr:ibi. Quid ſi. Et qd ſi auus ⁊ auia ꝯcurrãt:ibi. Quero qd. Et qd ſi mr ⁊ au[9]:ibi. Quero qd. Et an idẽ ſit ĩ cura qõ tutela:ibi. Quero an. Et an mr ⁊ auia cogant accipe tutelã: ibi. Quero an. Et

an tutela q̄ matri ⁊ auie deferꝛ ſit legitiā vł̄ datiua: ibi.
Quero ⁊ nūc intro. Et cū mater ē data tutrix ī teſtō an
dicaꝛ teſtamētaria: ibi. Quero qd. Et an valeat tutela
ſi mulier nō renūciat ſecundis nuptijs: ibi. Quero. Et
qd ſi nō renūciauit uelleiano: ibi. Quero qd. Et qd ſi
renūciauit velleiano ⁊ ſcōis nup. nō oi legū auxilio: ibi.
Quero qd. Et qd ſi nō ſpecialiter renūciauit uelleiāo
⁊ ſcōis nup. ſed gnāliter oi bñficio: ibi. Quero qd. Et
qd ſi nō obligauit oīa bona ſua expſſe in tutela an ua/
leat: ibi. Quero. Et qs pferꝛ cū mater ⁊ extneus ſūt da/
ti tutores teſtō: ibi. Quero pone. Et an mater data tu/
trix in teſtō obeat ꝯfirmari: ibi. Quero ſi mater. Et an
tutor dat⁹ mr̄e ignorāte ualeat efficaciter admīſtrare:
ibi. Quero qd. Et an mulier luxuriata ñ ꝯuolata ad ſe
cūdas nup. puerꝛ tutela: ibi. Quero mulier. Et mr̄e ex/
cluſa a tutela p ſcōa vota ad quē oferaꝛ tutela: ibi. Que
ro mr̄e. Et an mater ſtatim oſinat eſſe tutrix cū dicit ſe
uelle trāſire ad ſecūda uota: ibi. Quero an. Et an cum
locus ē datiuo debeat iudex illū dare quē mr̄ petierit:
ibi. Quero dixi. Et cū mater eſt minor ⁊ ſperatur effici
maior ſit locus legitimo uel datiuo: ibi. Sȝ qd. Et an
cū mater petijt dari tutorē filio: ⁊ dat⁹ eſt ⁊ ſupeſt auia
illa debeat pferri: ibi. Quero ſi mater. Et an pr̄e exbā/
nito mater poſſit eſſe tutrix uide in ſi.

s **I quis ſub cōditione.**

Hec ē valde notabilis lex. Spes teſtamentarie
facit ceſſare legitimā ⁊ locus erit datiue. Idē ſi teſtam̄
tari⁹ deſijt eſſe naturalr̄ uel ciuiliter iudice hoc pncipa
liter agēte. ſec⁹ ſi deſijt eē naturalr̄ uel ciuilr̄ iudice pn
cipaliter hoc nō agēte: qa tūc legitim⁹ ſuccedit: ſȝ non
ſuccedit ubi aliqs ex teſtamētarijs ſupuiuit. h. d. pmo
ponit qn̄ teſtamētaria nō cepit: ſȝ eius ſpes ſubeſt. ſcōo
qn̄ cepit ⁊ deſijt naturalr̄ uel ciuilr̄ iudice pncipalr̄ hoc
agēte. tertio qn̄ cepit ⁊ deſijt pſonalr̄ uł̄ ciuiliter iudice
pncipalit̄r hoc nō agēte. q̄rto qn̄ teſtamētaria in unius
pſona cepit ⁊ deſijt ⁊ in alteri⁹ pſona ſupeſt. ſcōa ibi: ⁊
ſi ſemel. tertia ibi: ꝙ ſi tutor. ꝯiūcto ver. cetex. q ē ī ſi. l.
q̄rta ibi. plene. Ad euidētiā pmitte ꝙ regula ē ꝙ tute/
la teſtam̄taria pcedit legitimā: ⁊ legitiā pcedit datiuā:
ut pbaꝛ ex ordie titulox. ff. ⁊ C. ⁊ inſti. ⁊ C. qn̄ mu. tu.
of. fū. po. auꝛ. matri ⁊ auie. ⁊ h̄ ī glo. ⁊c̄. hoc pmiſſo po
ne caſuȝ in terminis p te: qa clarus ē. ¶ Op. o uer. ⁊ ſi
ſemel. ad uer. qō ſi tutor. Glo. ſoluit ī ꝟ. ⁊ ſi ſemel. lȝ ſit
accuſat⁹ ⁊ remot⁹ adhuc ſupſunt relige teſtamentarie
tutele. iō nō hȝ locū legitiā. ſec⁹ qn̄ tutor ē mortu⁹: ut ī
ver. qō ſi tutor. idē no. C. e. l. i. ī glo. magna. ſȝ ꝯ hoc vr̄
ꝙ nō ſupſint relige aliq̄. nā tutela teſtamētaria finiꝛ cū
tutor ē remot⁹: ut. l. ſi arrogati. ṡ. ti. i. ⁊. j. de ſuſpec. tu.
. l. decreto. nec apparet ī quo iſte relige remaneant: vn̄
Dy. declarat: ītellige religas remāere qn̄ remot⁹ a tute
la remanet ita habilis ꝙ pōt dari tutor: ſȝ quādo non
remāet habilis ut qa mortuus uł̄ deportatus ē tūc nō
dicunꝛ remanere relige[b]. ſm Dy. ⁊ Cy. in. d. l. i. ⁊ oēs
cōiter. qō mihi nō placet: qa remot⁹ ut ſuſpect⁹ decete
ro illi pupillo tutor nō dabiꝛ: ut. l. iij. §. q̄ri pōt. j. de ſu/
ſpec. tu. ⁊ ſic quātū ad illū pupillū nulle remanent reli/
ge. Preterea ex dicto Dy. ſeq̄reꝛ hoc incōueniēs. po/
ne aliquē excuſatū morbo ppetuo: ita ꝙ nulla ſpes ſa/
nitatis ſupeſt qō pōt eſſe: ut. l. ſi cū dotē. §. ſi maritus.
. ṡ. ſo. ma. ⁊ o vaca. mu. l. pe. ī pn. Certe ſm eū ſuccede/
ret legitim⁹ q̄ſi nulle ſupſunt relige. qō ē ꝯ iſtū tex. q in
diſticte uult ꝙ qn̄ aliqs ē excuſat⁹ pueniaꝛ ad datiuū.
dic ergo ꝙ rō ē illa quā ponit iuriſcō. in tex. nā pmo ca
ſu remoueꝛ a iudice hoc pncipalr̄ agēte. ⁊ iō iudex euȝ
remouet ut aliū det. Et hoc dicit tex. ibi: nam ⁊ iccirco
abijt ut ali⁹ deꝛ ⁊c̄. ⁊. j. o legi. tu. l. iij. §. q̄ri pōt. ⁊ ibi eſt
idē tex. ⁊ h̄ erat forte ꝙ ī ſenatuſcōſulto cōtinebaꝛ: de
quo h̄ ſit mētio. ¶ In ſecūdo uero caſu tutor deſijt eē
naturalr̄ mortu⁹ uł̄ ciuilr̄ ut deportat⁹. quo caſu iudex
pncipalr̄ hoc nō agebat ut eū remoueret ⁊ aliū daret:
⁊ ſic ceſſat ſenatuſcōſultū. ſiſe induxerūt hodie canoni
ſte: qa ſi pbēda vacat aliq̄ in curia papa remouente ali
quē collatio ſpectat ad eū nō ad ordinariū: ut ex de p/
bē. c. lȝ. ⁊. c. pn̄ti. li. vi. Et ex hoc ſequitur alia ꝯſequētia
pone ꝙ tutor ē dat⁹ ī teſtō ad tps vel ad certā ꝯditōeȝ
q̄ euenit: certe tutela finiꝛ: ut. ṡ. e. l. tutor datus. ſȝ an p
ueniaꝛ ad legitimū: vr̄ ꝙ non. ſm Dy. qꝛ ſupeſt pſona
habilis ⁊ ſic relige: ſȝ ſec⁹ puto ſm rōnē iuriſcōſulti: qa
tūc uere ceſſat tutela abſqȝ alio facto iudicis: ⁊ ſic loc⁹
ē ſequēti legitio ut h̄. p hoc inſti. q. mo. tu. ſi. §. i. ubi aſſi
milat tutelā finiri morte ex aduētu diei uel ꝯditionis.
¶ Op. ad pn. l. ex glo. ſi ſpes teſtamētarie facit ceſſare
legitimā multomagis datiuā q̄ ē min⁹ potēs ut dictū ē.
Rn̄. hoc nō ſequiꝛ. nā tutele oferunꝛ p eū modū p quē
hereditates: ut. l. i. ⁊. ij. de legi. tu. ſed q̄diu ſpes eſt te/
ſtam̄tarie ſucceſſiōis ceſſat legitiā: ut. l. q̄diu. j. o acq.
here. ⁊. j. de re. iur. l. q̄diu. ⁊. C. cōia de ſucceſ. l. āteq̄.
ſȝ in illa puidet iudex dādo tutorē: alr̄ curatorē bōis:
uel dādo bonox poſſeſſionē ſm tab. ut. j. de here. inſti.
. l. ſi qs iſtituaꝛ. de reg. cato. l. ij. §. ſi ſub ꝯditiōe. de cu/
ra. bo. dan. l. i. ⁊ ita hic donec ē ſpes teſtamētarie ceſſat
legitima ⁊ deueniꝛ ad puiſionē iudicis. ¶ Op. dr̄ hic
ꝙ ſi ē deportat⁹ loc⁹ ē legitie. Cōtra. j. ti. ij. l. i. §. ſi apō
hoſtes. So. ibi deſijt eſſe abſqȝ facto iudicis: tn̄ ſubeſt
ſpes ꝙ redeat ad tutelā ppter poſtliminiū: in depor/
tato ſec⁹: ſȝ ꝯ ꝙ ēt in deportato ſubeſt ſpes ꝙ reſtitua/
tur: ut. C. de ſen. paſ. p totū. ſȝ illa ſpes ē de iure ſpecia
li p uiā reſtitutiōis. iō nō attēdiꝛ: ut. l. iij. ī pn. j. de fidei
cō. li. Preterea illa reſtitutio ñ pōt ꝯcedi: niſi ab vno
. ſ. a pncipe ergo reputaꝛ ipoſſibile: ut. l. apud iul. in ſi.
. j. de le. i. ¶ Op. ad ſi. nā lȝ un⁹ teſtamētarius tm̄ oceſ/
ſerit vr̄ eſſe loc⁹ legitime ſicut in teſtis ubi ex poſtfacto
pōt qs decedere p pte teſtat⁹ ⁊ p pte iteſtat⁹: ut. l. cir/
ca. ṡ. de inoffi. teſt. ſic ī tutela ut habeat vnū teſtamēta/
riū ⁊ aliū legitimū. So. Dy. ⁊ bn̄. tutela eſt apud quēli
bet inſolidū: lȝ admīſtratio diuidaꝛ: ut. l. inter tutores
. j. de admi. tu. vn̄ ideo nō pōt pueniri ad legitimū. p/
uidit ergo ptor ſubſtituēdo datiuū. ¶ Ex pdictis circa
materiā huius. l. diſtingue[c] aut tutor teſtamētarius nū
q̄ fuit ſȝ eſt eius ſpes: ⁊ locus ē datiuo: ut h̄. ⁊ inſti. de
attili. tu. in prin. aut fuit ⁊ deſijt: ⁊ tunc aut iudice hoc
pncipaliter agēte ⁊ loc⁹ eſt datiuo: ut h̄ ſcōo rn̄ſo. aut
deſijt ex cā naturali uł̄ ciuili iudice hoc pncipaliter agē
te: ⁊ tūc aut deſijt in pſona uni⁹ alijs remanētib⁹ ⁊ loc⁹
eſt datiuo: ut hac. l. in ſi. aut nullis alijs remanētibus:
⁊ tūc aut ſpes nō ſubeſt ꝙ reaſſumāt: qa mortui: ⁊ tūc
ſuccedit legitim⁹: ut h̄. in ꝟ. ꝙ ſi tutor. aut ſupereſt ibi
ſpes: ⁊ tūc aut ſupeſt ſpes de iure cōi vt ī capto ab ho/
ſtibus ⁊ locus ē datiuo: ut. l. i. §. ſi apud hoſtes. j. ti. ij.
aut ſupereſt ſpes de iure ſpeciali ut in deportato p re/
ſtitutionē: ⁊ tūc ſuccedit legitim⁹ ⁊ ceſſat datiuus: qa
illa ſpes nō attēdiꝛ: ut h̄. fa. l. iij. §. nō tm̄. j. ti. ij. ¶ Que
ro qd ſi unus fuit legitimus ⁊ deſijt eſſe. Glo. dicit ſuc
cedit alius ſequēs legitim⁹: alr̄ pueniꝛ ad datiuuȝ. In
hac q̄ſtione puto diſtinguēdū eodē mō quo diſtinxi in
teſtamētaria ſic: qn̄qȝ tutor legitimus nō fuit ſed eius
ſpes ſupeſt. ſ. primi legitimi q alios pcedit: ⁊ tūc nō eſt
locus ſequēti legitio ſed datiuo: ut. l. nō ſolū. §. ſi liber/
tus ⁊ ibi no. j. de excu. tu. ⁊. l. ſi tutor reipublice. §. i. de
tu. ⁊ ra. diſtr. Qn̄qȝ fuit ſȝ deſijt: ⁊ tūc aut facto iudicis
pncipaliter hoc agētis: ⁊ nō ē locus ſequēti legitio ſed
datiuo: ut. l. iij. §. q̄ri pt. j. ti. ij. aut oſijt cā naturali uł̄ ci
uili iudice hoc ñ agēte: ⁊ tūc aut ſupeſt aliqs legitim⁹
eiuſdē grad⁹ ⁊ loc⁹ nō ē ſequēti legitio ſȝ datiuo: ut. l. i.
. §. ſȝ ⁊ ſi aliqs. j. ti. ij. ar. hui⁹. l. ī ſi. Aut oēs legitimi eiuſ
dē gradus deſierūt eē: ⁊ tūc aut nō ſupeſt ſpes ꝙ reaſ/
ſumat: ⁊ ſuccedit ſequēs legitim⁹: ut. j. ti. ij. l. iij. ꝟ. ſȝ ſi
oēs. aut ſupeſt ſpes: ⁊ tūc aut ē ſpes o iure cōi: ut in ca/
pto ab hoſtib⁹: ⁊ tūc ſuccedit legitim⁹: ſȝ datiuo ē loc⁹:
ut. l. i. §. ſi apud hoſtes. j. ti. ij. aut ſupeſt ſpes de iure
ſpāli: ut in deportato: ⁊ ſuccedit ſequēs legitim⁹: nec ē

a I qs
s vel de
portatus. Quare
in deportato nō attendiꝛ qō ē o iure ſpeciali. ⁊
vide Bart. in. l. inter ſtipulantez. §. ſacrā. in vltimo brocardo. de vbo. oblig.

b ¶ Remanere relige: no. ꝙ ſi plures ſunt tutores ⁊ vn⁹ deceſſit an ſit alius ſubrogatus. vide Bal. i. l. cū magiſtratus. C. quādo prouo. ⁊ adde Bar. glo. ⁊ doc. ī. l. i. C. e. ti.

c ¶ Diſtigue adde Bart. in. l. i. C. eo. poſt glo. et doc. ibi.

locus datiuo:ut.j.ti.ij.l.iij.§.pe.¶ Quero qd ſi datiu⁹ deſijt eſſe. Dicit glo. ꝙ ꝑueniaꝛ ad legitimū ſi eſt: alˀs ꝑueniꝛ ad datiuū.uide glo.iſtā ī qōne iſta tex.deficiūt. Et glo breuiter loquiꝛ.dicit enī ꝙ ſi deficit datiu⁹ ꝑueniꝛ ad legitimū:⁊ ſic ꝑſupponit ꝙ ille habebat datiuū q̄ poterat hr̄e legitimū. ¶ Uidendū eſt ergo quō potuit hoc eſſe. Rñ.ꝑmo ꝙ legitimus nō erat adhuc idoneus:⁊ tūc glo.ꝓcedit clare.nā adueniēte legitimo ceſſat datiu⁹:ut.l.ſi tutor reipublice.§.i.de tute.⁊ ra.di. ⁊ .l.nō ſolū.§.ſi libert⁹.de excu.tu. Itē pōt eſſe ꝙ datus fuit datiu⁹ tutor ei q̄ poterat hr̄e legitimū ī caſu hui⁹ .l.ſ.ꝓpter ſpeꝫ teſtamētarie:tūc etiā glo.ꝓcedit: qa deficiēte datiuo ꝑueniꝛ ad legitimū: qō ītellige ſi qñ datiuus deficit ſpes teſtamētarie defecerat:alˀs ſi ſupſit: ſicut ab initio īpediuit legitimū:⁊ ita tūc īpediat. Item pōt eſſe ꝙ fuit deuentū ad datiuū in locū excuſati vl̄ remoti:⁊ tūc ſi datiu⁹ deſijt eſſe morte naturali uel ciuili ꝑueniꝛ ad ſequētē legitimū qō eſt no.⁊ qō dr̄.ſ̄.aliquo remoto uel excuſato ꝑueniꝛ ad datiuū: ītelligiꝛ pro ꝑma vice.ſecus ſi ille datiuus poſtea naturaliter eē deſierit:ut hac gl.q̄ omnes iſtos caſus comprehēdit.⁊ hoc etiā dicūt canoniſte[a]. Nā qñ prebēda vacat ī curia papa ꝯcedit:ſꝫ illo poſtea mortuo naturaliter dꝫ fieri collatio ꝑ ordinariū:⁊ ſic ꝓ ꝑma uice deuoluiꝛ:ut ex̄ d̄ ꝑbē.c.lꝫ.⁊.c.ꝑſenti.li.vi. Expedita eſt glo.ꝓut ꝓprie ad .l.ꝑtinet. ¶ Sꝫ mō glo.intrat qōnes aliq̄s ꝑ q̄s oportet nos examinare de tutela q̄ deferꝛ mr̄i ⁊ auie. ¶ Anteq̄ ueniā ad qōnē glo.quero an mater ⁊ auia poſſint eē tutrices. Rñ.de iure iſto nō poterāt eſſe niſi hoc impetrarēt a ꝑncipe:ut.ſ̄.ti.i.l.fi.de iure.C.fuit introducta q̄dā ſolēnitas.ſ.ꝙ poſt īpetratiōeꝫ requirebaꝛ decretū iudicis:⁊ ꝙ cū iuramēto renūciaret ſcđis nuptijs. ⁊ hoc locū habebat ſi nulli ſupeſſent legitimi:ut.C. quādo mu.tu.of.fun.po.l.ij.hodie ꝑ iura auc̄. ē īmutatū. ꝑmo ꝙ nō requiriꝛ īpetratio a iudice:ſed hoc eis permittiꝛ a lege.ſecūdo eſt īmutatū:qa de iure.C.⁊.ff.oꝝ. nō fiebat mētio niſi de matre.hodie permittiꝛ matri ⁊ auie ſolū. Tertio eſt īmutatū:qa hodie mater ⁊ auia ſi volūt preferunꝛ oībus legitimis ⁊ datiuis:exceptis teſtamētarijs cū olim legitimi ꝑferebanꝛ ut dixi. Quarto eſt īmutatū:qa ꝑ iura.C.debebāt cū iuramēto renunciare ſecūdis nuptijs.qō iuramētū hodie tolliꝛ. Preterea ſufficit ſi ſine iuramēto renūciāt ſcđis nup. ⁊ velleꝛ. ⁊ oī alio legis auxilio. Quinto ꝑ iura auctēticoꝝ debitor ⁊ creditor nō pñt aſſumere tutelā:ut.C.qui da.tu. poſ.auc̄.minoris.ſꝫ ī matre ⁊ auia hoc nō ob.ut.C. qñ mu.tu.offi.fun.po.auc̄.matri ⁊ auie.ſūpta ex corpore. de here.q̄ ab īte.§.ex his ⁊ auc̄.ſacramētū.⁊ auc̄.ad h̄. eo.ti.ſumpta ex corpore:ut ſine probi.ma.debi.⁊ cre. ¶ Quero qd in ꝓauia[b]. Uideꝛ ꝙ nō poſſit eſſe tutrix: cū tex.dicat matri ⁊ auie ſolū. Cōtrariū credo.nā proauia vere eſt auia:lꝫ adijciaꝛ dictio pro:ut.l.cui eoꝝ.§. .ij.de poſtu.⁊.l.qm̄ appellatiōe.de v̄.ſig. dicā in.l.gallus.§.īſtituēs.de lib.⁊ poſthu. ¶ Quero qd de mr̄e naturali tm̄. Glo.in auc̄.matri ⁊ auie.dicit ꝙ pōt eē ⁊ bene:ut.l.fi.C.qñ mu.tu.offi.fun.po.⁊ in auc̄. ut ſine ꝓhi.ma.debi.⁊ credi.§.i. Idē uideꝛ de matre ſpurij: ut no.in.l.fi.[c]C. qñ mu.tu.offi.fun.po. Sꝫ putarē diſtinguendū utrū mater fuit illuſtris uel nō: ut diſtinguiꝛ ī ſucceſſiōe:ut.C.ad orfi.l.ſi q̄ illuſtris. ¶ Quid ſi eſt pr̄ ⁊ mr̄. Rñ.ſi pater eſt legitim⁹ ipſe ꝑferꝛ:ut.l.ij. in fi.C. qñ mu.tu.offi.fun.po.nā tex.q̄ dicit matrē ꝑferendaꝫ legitimis intelligiꝛ.ſ.a latere:ut tex.exꝑmit in. d.§. ab his.⁊ in auc̄.de here.q̄ ab īte.col.viij.ergo in aſcēdētibus iura antiq̄ remanēt incorrecta.ſꝫ ſi eſſet pr̄ naturalis tm̄ puto matrē eſſe ꝑferēdā:ut.C.qñ mu.tu. offi. fun.po.l.fi.ſicuti in ſucceſſiōe ꝑferꝛ:ut īſti.de ſucce. cogna.§.uulgo.⁊.j.vñ cogna.l.hac parte pater aūt naturalis nō ſuccedit filio ſuo ab īteſtato:niſi forte in duabus vncijs ſicut fili⁹ patri:ut.l.ij.C.de natu.lib. ⁊ ibi ꝑ azo.in ſūma.[d]mater vero ſuccedit ſimplr̄. ¶ Quero qd

a ¶ Dicūt cano. No. dictū canoni. ⁊ Adde barto.in.l.i.C. eo.

b ¶ Quid in ꝓauia.in auctē.matri ⁊ auie habeat locū in proauia.dixi ibi poſt Bar.

c ¶ Ut no.in .l.fi.vid bal. i.l.i.C.quādo mu.tu. qd in patre ſpurij. vide Bald.in.d.auc̄.matri ⁊ auie.

d ¶ In ſūma vide etiam Bar.in.l.fi. .j.de his q. vt indig.

e ¶ Preferri legitimis. ſed Bal. in .d.auc̄. matri ⁊ auie dicit ꝙ hoc nō ponit ꝓ conſtanti.

ſi eſt auus ⁊ auia. Dicūt qdā āmbos admittēdos. dic ſi eſt au⁹ patern⁹ ⁊ auia paterna:de neceſſitate ſequiꝛ ꝙ illa auia eſt nupta.ſi ponerem⁹ eā eſſe nuptaꝫ: ⁊ ꝑ ꝯñs repelliꝛ a tutela:qa nupta:⁊ ꝑferꝛ auus.idē ſi ponam⁹ auū maternū ⁊ auiam maternā:ſed ſi ponam⁹ auū paternū ⁊ auiā maternā:uel ecōuerſo ⁊ legitios: ⁊ tūc ꝓcedit qō quā glo.format ī auc̄.mr̄i ⁊ auie.⁊ puto auuꝫ ꝑferendū:qa tex.in corpore dicit eas ꝑferri legitimis[e] ex latere nō ex linea aſcēdēti. Et ſi diceres leges codicis q̄ dicebāt legitimos ꝑferri nō loquebanꝛ de auia: fateor tñ ꝙ eadē eſt rō in auia q̄ in mr̄e.ſic.j.ad tertu. .l.ij.§.ſi mater.v̄.ſi filij.nō eniꝫ fuit de mēte legis facere ꝯditionē meliorē auie q̄ matris.ſꝫ ſi ponerem⁹ auū ⁊ auiā naturales tm̄:tunc ꝑferꝛ auia ſicuti ī ſucceſſiōe: ut dixi.ſ̄.in matre. ¶ Quero qd ſi eſt mater ⁊ au⁹. Dicit glo.in auc̄.matri ⁊ auie.ꝙ ꝑferꝛ au⁹ tanq̄ legitim⁹ cū ſit de aſcēdētib⁹.qō nō placet:qa tex.vñ ſumiꝛ auc̄. matri ⁊ auie.uocat eos ad tutelā ſicut ad hereditateꝫ: ſꝫ abſq̄ꝫ dubio in hereditate ꝑferꝛ mr̄ auo:ut in auc̄.defuncto.⁊ ibi no.C.ad tercul.⁊ qō ibi no.ergo au⁹ nō eſt legitim⁹:qa nō ſuccedit. ¶ Quero an idē ſit in cura ꝙ mater ⁊ auia pñt eſſe curatrices. Tex.nō clare exꝑmit: tñ glo.⁊ doc.oēs tenent idē in cura qō in tutela ꝑ identitatē rōnis:ut no.in.d.auc̄.matri ⁊ auie. ¶ Quero an mater ⁊ auia coganꝛ ſuſcipe tutelā. Rñ.ꝙ non:qa tex. in corpore ⁊ ī auc̄.matri ⁊ auie.dicūt ꝑmittim⁹ nō dicunt ꝑcipimus. Et idē tenet glo.in auc̄. matri ⁊ auie. ¶ Quero ⁊ nūc aliq̄liter intro glo.mag.an tutela q̄ deferꝛ matri ⁊ auie ſit legitiā uel datiua. Glo. h̄ dubitat uideꝛ ꝙ ſit legitiā:ut.l.oēm.C. ad tercul. Ecōtra ꝙ ſit datiua:qa ꝑ.l.C.legitimi eā ꝑcedebant. Preterea lex nō facit eā tutricē niſi ipſa uelit ut dixi: uñ glo.in auc̄. matri ⁊ auie.dicit ꝙ nō eſt legitiā nec datiua: ſed anormala.idē ſpe.in ti.de tutorib⁹.dicit Dy. matrē eſſe legitimā.ꝑmo ꝑ tex.d.l.oēm.ſcđo ꝑ.l.ij.§.ſi mater.v̄. ꝙ ſi pater.ad tercul. Ego allego.l.pe.C.in q̄.cau.pig.ta. ꝯ.⁊ hoc puto uerꝫ.ſ.ꝙ ſit legitima hodie ꝑ iura auten. qō apparet:qa alijs legitimis preferꝛ:⁊ nō ītelligo legitimā ꝑ.l.xij.tab.ſed ꝑ dictas ꝯſtōes.ſimile dicim⁹ de fiduciaria tutela.C.de legi.tu.l.iiij.⁊ ibi ꝑ glo.⁊ doc.dicā in.l.iij.§.fi.j.ti.ij. Nō ob. ꝙ demū uolēs admittiꝛ: qa ꝑ hoc nō deſinit eſſe legitima:ſicut uidem⁹ in legitimis heredib⁹:qa quidā ſunt ſui ⁊ neceſſarii:qdā uolūtarij:ita in legitiā tutela quedā ē neceſſaria q̄dā uoluntaria. ¶ Quero qd ſi mater uel auia eſt data tutrix in teſtamēto:an diceꝛ teſtamētaria. Glo.hic finalr̄ dubitat ueritas eſt ꝙ eſt teſtamētaria: qa dari pōt ꝑ auc̄.matri ⁊ auie.⁊ erit teſtamētaria uolūtaria. Alij ſunt teſtamentarij neceſſarij:ſicut dicimus in heredib⁹. ¶ Quero ꝑ auc̄.reqriꝛ ꝙ mater ⁊ auia renūciēt ſcđis nuptijs velle. ⁊ oī alij legū auxilio.quid ſi nō renūciant ſcđis nup.an ualeat iſta aſſūptio tutele:uideꝛ ꝙ ſic:qa omiſſo modice ſolēnitatis nō uitiat:ut.l.i.in fi.ſ̄.de uen. inſpi. ⁊ qō no.C.de iudi.l.rē nō nouā. ¶ Cōtrariū credo quia in datione tutoris quocūq̄ꝫ mō eſt erratū nō valet datio: ut.l.tutor ſi fuerit.j.de tu.et cu.da.ab his. Itē qa iſta ſolēnitas poſſet eſſe multū ꝑiudicialis: ergo preſumiꝛ neceſſaria:ut.l.diuus.de in integ.reſti.et.l.cū hi.§.ſi pr̄tor.ſ̄.de tranſac.ꝙ aūt poſſet eſſe multū preiudicialis oſtēdo. Certū eſt ꝙ iſta q̄ hꝫ ſecūdū uirū eſt multū ſuſpecta legi:qa lex ꝑſumit ꝙ excoriaret filiū ꝓpter ſecūdū uirū:ut.C.de admi.tuto.l.lexq̄ꝫ tutores.et auc̄.ad hec.C.qñ mu.tu.offi.fun.po.ſed ideꝫ dicemus in ea q̄ hꝫ animū et ꝯſiliū nubendi:ſicut in ea q̄ iā nupſerit.ſimile q̄ hꝫ animū ⁊ ꝯſiliū diuertendi:ut.l.ſi ꝯcubinā.§. .i.ſ̄.re.amo.⁊.j.q ⁊ a q.l.ſed ⁊ ſi marito.circa fi.ꝓ hoc optime tex.C.de nup.l.iꝑiales.§.ſed ſi tales. Preterea ꝓbaꝛ in tex.in auc̄.ut ſine ꝓhi.ma.debi.⁊ credi. .§.qa uero.ver.mox tñ.coll.vij.ibi dū dicit:ſecūdas cōcupiſcentias ⁊c̄.⁊ ex illo v̄bo apparet ꝙ ꝯcupiſcentia ſcđaꝝ nuptiaꝝ ita eā reddit inabilē ſicut ipſe nuptie iā

ꝯtracte. Preterea de iure antiquo cogebant᷑ hoc iurare: al's nō admittebant᷑. hodie uero remouet᷑ iuramentū: ſed renūciatio requirit᷑: ergo in alijs remanet idem effectus. ſ. ꝙ renūciatio omiſſa vitiet. Preterea iudex q dat eā tutricē cū ſecūdis nuptijs nō renūciauerit fecit hoc ignorās: an illa haberet animū nubēdi uel nō: tñ ad iſtū effectū reqrit᷑ renūciatio: ergo errauit in iure magni p̄iudicij: merito nō fuit tutela legitime aſſumpta: nec poterit admiſtrare. ¶ Quero qd ſi mulier nō renūciauit velle. Cy. in auč. matri ⁊ auie. ſ̄. allegata dicit ꝙ iſta renūciatio modicuʒ releuet: ex quo ſequit᷑ ꝙ eius omiſſo nō uitiaret: ⁊ cū eſſet ſemel hic ō facto iſta qō fuit mihi oſtenſuʒ quoddā ꝯſiliū qō dicebat᷑ eſſe cuiuſdā magni doctoris antiq de bononia q uocatus eſt federicus de ſcalis. q determinabat ꝙ iſta renunciatio eſſet modici p̄iudicij ⁊ ſic eius omiſſio nō uitiabat. Cōtrariū puto ꝙ omittit᷑ res magni p̄iudicij: ut uidet᷑ dicere glo. d. auč. matri ⁊ auie. Pone igit᷑ ꝙ mulier debitū pupilli nō exigeret vel hʒ ꝯtutores ꝑ qbus poſſibile eā obligari uel ꝯſtituit actorē: ⁊ ſic eſſet interceſſio vñ iuuaret᷑ uelleia. q̃re opus eſt eius renūcia. Et ideo ꝯcludo ꝙ ſi aliqō iſtoꝝ omittit᷑: omittit᷑ res magni preiudicij: ⁊ nō erit legitima tutrix. hoc vr̄ ſentire glo. ex̄ ō appel. c. ex parte. ⁊ idē uidet᷑ ſentire ſpec. in ti. de tut. ⁊ ita ꝯſuluimus in hac ciuitate: ego ⁊ q̃ttuor aduocati. ¶ Quero qd ſi renunciauit uelle. ⁊ ſecūdis nuptijs. ⁊ nō fuit dictū ⁊ omni alij legū auxilio: an ualeat. Et uidet᷑ ꝙ ſic: qa tex. in auč. matri ⁊ auie nō reqrit ꝙ renūciet: niſi ſecūdis nuptijs ⁊ velleiano. ¶ Preterea non uidet᷑ ꝙ habeat aliud bñficiū: ⁊ ſic adiectio illius gñalitatis nō uidet᷑ neceſſaria. Cōtrariū dico: quia mulier in multis iuuat᷑ in qbus nō iuuaret᷑ maſculus. p̄mo in iuris ignorātia: ut. l. ſi. C. de iur. ⁊ fac. ig. ⁊ in pluribus alijs ⁊ iō ꝑ hanc renūciationeʒ oīa bñficia mulieri tollunt᷑ ⁊ reducit᷑ ī eo caſu quo eēt ſi eēt tutor maſculus[a]: vnde puto ꝙ hoc caſu ꝓ tali debito poſſet iſta mulier capi ⁊ incarcerari: lʒ al's ſecus: ut. C. de offi. diuer. iu. l. .i. ⁊ auč. ibi poſita. lʒ talia bñficia al's per renunciationē nō poſſunt tolli: ⁊ tñ hoc caſu tollunt᷑ legis auctoritate ꝑmittente hanc renunciationeʒ: ut pʒ in uelle. cui ſm̄ ueram opi. renunciari non poteſt: ut no. ꝑ doc. l. ſi. .C. ad uelle. probat᷑ in. l. doli excep. §. diuerſas. ī. de noua. ⁊ per Cy. in. l. ſi qs in ꝯſcribendo. C. de epi. ⁊ cleri. puto tñ ꝙ beneficia que cōpeterent mulieri etiā ſi maſculus eſſet ut nō ꝯueniat᷑ a filio niſi q̃tenus facere poteſt per hanc renunciationē nō tollit᷑: ſed ſolum beneficia mulieris. ¶ Quero qd ſi nō renūciauit ſecūdis nuptijs: nec uelle. ſpecialiter ſed generaliter omni beneficio: an ualeat. rñ. nō eſt neceſſe ꝙ exprimat᷑ de uelleia. ſpecialiter: qa illud eſt beneficiū mulieris. ⁊ ideo de neceſſitate ꝯcludit᷑ ſub generali renūciatione: ſʒ eſt uidere an ſit neceſſe ꝙ exprimat᷑ de ſecūdis nuptijs. nā poſſe tranſire ad ſecūdas nuptias nō eſt beneficiū ſeu priuilegiū: ſed quedā facultas cuilibet cōpetēs: ⁊ illa ſub illa generali renunciatione nō cōprehenderet᷑: vñ ē neceſſe ꝙ exprimat᷑ ut dictuʒ eſt. ¶ Quero qd ſi in tutela nō obligauit expreſſe oīa bona ſua: qō requirit᷑: ut. d. auč. ut ſine ꝓhi. ma. debi. ⁊ credi. col. vij. Dicunt qdaʒ ꝙ nō uitiat: qa bona ſunt tacite obligata pro adminiſtratiōe: ut. l. pro officio. de admi. tu. Cōtrarium puto uerū. ſ. ꝙ reqrat᷑ expreſſa obligatio: qa multi ſunt effectus hypothece exp̄ſſe obligationis ultra q̃ꝙ tacite maxime in caſu. l. aſſiduis. C. q po. in pig. ha. ⁊ hoc dicit tex. in. l. de creationibus. in ſi. C. ō epi. au. ¶ Quero pone ꝙ duo ſunt tutores dati in teſtō mater ⁊ extraneus: an mater erit tutrix. Quidā ꝙ non: qa teſtamentarius p̄fertur ei. ⁊ glo. in auč. matri ⁊ auie. dicit ꝙ uterqʒ erit tutor ⁊ bene. ¶ Quero ſi mater eſt data in teſtamento: an ageat ꝯfirmatione. qdā ꝙ ſic. ꝑ. l. q ī aliena. §. q̃ꝙ. de neg. geſt. tu dic ꝙ illa. l. loquit᷑ de iure antiquo. hodie uero nō eget ꝯfirmatione: ſed eſt neceſſe ꝙ tutelaʒ agnoſcat corā iudice ⁊ renūciet illis beneficijs de qbꝰ dictū eſt. ſ̄. tangit᷑ in. d. auč. matri ⁊ auie. ¶ Quero qd ſi datus tutor eſt a iudice matre ignorante: an ualeat. De hoc habemus glo. ꝯtrarias. de hoc dicam in. l. tutor ſi fuerit petitus. ī. de tuto. ⁊ cur. da. ab his in glo. i. ubi glo. ponit. ¶ Quero mulier q̃ tranſiuit ad ſecunda uota priuat᷑ tutela[b] qd ſi aliter luxuriata eſt. Glo. dicit ꝙ idē ut no. in auč. de reſti. ⁊ ea que parit. §. ſi. ⁊ no. in auč. ſacr̄m. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. probat᷑ in. l. ulti. illius tituli: ubi dicit᷑ ꝙ mater dʒ pudicitiā ſuā intactam ꝯſeruare. ¶ Quero matre excluſa a tutela ꝑ tranſitū ad ſecūda uota: ad quē redit tutela utruʒ ad legitimū uel ad datiuū. Dicit glo. ſiue dicas eā teſtamētariā ſiue legitimā ſiue datiuā habes rñſionē ex predictis. ſʒ in. d. auč. ſacr̄m. dicit glo. ꝙ uadit ad datiuū adinſtar eius q remouet᷑ ut ſuſpectus. Iſta q̃ſtio fuit ſemel in ciuitate iſta pro tutela filie bernardini comitis de merciana ⁊ fuit cōmiſſa bononie quattuor doctoribus. ſ. Ric. de mal. q erat ibi tunc relegatus. do. Ja. de bel. do. Jaco. bu. ⁊ do. Ray. de for. q fuerūt diſcordes. do. Ric. ⁊ d. Ja. de bel. dicebāt ꝙ erat locus datiue: ut in glo. p̄dicta. do. Ja. bu. ⁊ do. Ray. dicebāt ꝙ erat locus legitie. ⁊ hoc ꝓbat do. Ja. bu. ſic. regula eſt ꝙ donec eſt legitimus nō ꝑuenit᷑ ad datiuū: ſed legitimus excludit datiuum ut dictū eſt: habemus ergo dicere ⁊ rñdere ad iura q̃ faciunt in ꝯtrariū que uident᷑ uelle ꝙ ſit locus datiuo. p̄mo ꝓ hoc facit. l. ij. in ſi. C. qñ mu. tu. offi. fū. po. q̃ dicit ꝙ matre excluſa locus eſt datiuo. Rñ. illa loquitur ſm̄ tēpora antiqua ſm̄ que mater nō poterat eē exiſtēte legitimo: merito ea excluſa ꝑuenit᷑ ad datiuū: qa nullus erat legitimꝰ. Itē ꝙ ſit locus datiuo uidet᷑ tex. in. l. oēm. ⁊ l. matres. C. ad tercul. ⁊ ī q. ca. pi. ta. ꝯ. l. iij. al's pe. ⁊ in auč. de nup. §. ſinaūt tutelaʒ. col. iiij. ⁊. C. q pe. tu. l. matris. ſed ad oēs illas. ll. rñdebat Jac. bu. ꝙ loquunt᷑ qñ nō ſuperſunt legitimi. ſinaūt legitimi ſupeſſent: tunc remaneret regula. ſ. ꝙ exiſtēte legitimo datiuus repellit᷑. ꝓ hoc fa. ī. q pe. tu. l. ij. ⁊ l. diuus. ¶ Sʒ ꝯ̄ iſtud ultimū facit. d. auč. ſacr̄m. ⁊ qō ibi no. in glo. ſ. ꝙ mater remouet᷑ ut ſuſpecta: ⁊ per ꝯſequens deuenit᷑ ad datiuū: ⁊ in illo ꝯſilio nō rñdet ad iſtud ꝯtrarium. ideo mihi uidet᷑ dicenduʒ ꝙ tres ſunt caſus qñ mater nunq̃ꝙ aſſumit tutelā: ſed uadit ad iudicē: ⁊ dicit nolo eſſe tutrix: ⁊ peto dare tutorē filio meo: ⁊ tunc non eſt dubiū ꝙ defert᷑ legitimo ſi eſt: ut. l. ij. ī. qui pe. tu. quādoqʒ mater aſſumpſit tutelam ⁊ poſtea deſijt eſſe. hoc pōt eſſe duobus modis. p̄mo ꝙ uadit ipſa ad iudiceʒ ⁊ dicat: ego intēdo trāſire ad ſecūda uota detis tutorē filio meo: tunc puto ꝙ ſit locus datiuo. ita loquitur glo. in auč. ſacramentū. ⁊ glo. ħ poſita. nā corā iudice manifeſtat᷑. p̄mo iſta cauſa ſuſpitionis ⁊ iccirco abijt vt alius det᷑: ut tex. dicit in hac. l. iccirco iuit ad manifeſtāduʒ hoc iudici ut alius det᷑. Si uero mater nō curauit de iudice: nec de filijs: ſed ſimpliciter ad ſecūda uota tranſiuit: tūc ipſo iure ceſſat eſſe tutrix: ut. d. auč. ſacramentū. ⁊ hoc iudice nullo modo agēte: ſed a iudice factū nō eſt ſed a lege: merito deuenit᷑ ad legitimuʒ non ad datiuum: ut hac. l. ⁊ qō. ſ̄. dictum eſt. ¶ Quero an ſtatim cum mater uadit ad iudicē ⁊ dicit uelle tranſire ad ſecūda uota deſinat eſſe tutrix anteq̃ꝙ trāſeat. Glo. .C. in qui. ca. pi. ta. ꝯ. l. ꝓpter. dicit ꝙ nō: allegat. l. oēʒ. .C. ad tercul. ⁊ in auč. de nup. §. ſinaūt tutelā. expreſſiꝰ inſti. de cura. §. interdū. qō mihi nō placet: nam ab initio nō daret᷑ tutrix: niſi renunciaret ſecūdis nuptijs: vt dictum eſt: ⁊ ſic ſtatim cum ſuperuenit animus nubendi īcipit eſſe ſuſpicio. ergo ⁊c̄. Preterea ſufficit hoc allegare: lʒ poſtea nō nubat. qō eſt no. ar. C. de nup. l. imperialis. §. ſed ⁊ ſi tales. pro hoc tex. in. d. §. ſinaūt tutelā. in auč. de nup. ibi ⁊ uolente ad nup. uenire ⁊c̄. Et ex hoc puto idē in ſponſalibus ut ꝯtractis ſponſalibꝰ ſtatim deſinat eſſe tutrix. qō tangit ſpe. ō tutore. §. nūc dicendū. ¶ Quero dixi qñ mater uadit ad iudicē āteq̃ꝙ

a ¶ Tutor maſculus. Adde Bar. in. d. auctē. matri ⁊ auie ⁊ qō ibi dixi.

b ¶ Priuat᷑ tutela. vide que dixi i. l. ſciant. C. de legi. heredi. poſt Bar.

a ℂ Mater petit. AD DE Bald. clv.ij.libro. b ℂ An ſit locus. Adde Bal.in auc. ſacramenta. .C.ſi aduer. vē.ꝛ ſpec.in ti.de tute.§. nūc dicēdū. ꝟ. ſed pone aliqua.ꝛ dicta in.d.aucté. matri ꝛ auie.

c Ertaꝝ c Adde ad iſtā .l.q̄ no.bar. .ſ.eo.ti.l.ſi hereditas.i ꝑn. curator tñ aliter q̄ꝫ ad lites pōt dari ad vnū actū:ut in.l. necnō. cum .l.ſe.de tu.ꝛ cu.da.ab hiſ ꝛ adꝺ h que not.Bal.pᵒ glo.in.l.i.in ꝑn.C.e.ꝛ ꝙ curator poſſit dari ad unā rē tñ ſi ſolū ad lites eſt glo.in.l. ſi.§.finaūt.i .ij.col.C.de bo.que libe. quā ibi no. doct.marie Bal.q dicit illaꝫ eſſe elegantēꝫ ꝛ ibi querit Bal. an poſſit dari curator ad ꝯſulendū ſi ſtatutū regrit ꝯſiliū.ꝛ dicit ꝙ nō.

d ℑ quiſ e ita.l.ticius.i ꝑn.vide ibi gl.Imolā.ꝛ Pau.ꝺ ca.ſed Bal.i.l. ſicut certi.ꝺ reſti.in inte. tenet ꝯriuꝫ. lꝫ de Bar.h nō faciat mētionē.ꝛ hoc fauore teſti. quo caſu nō tractatur de onere alicuius.hic autē tractatur de onere tutoris.facit ſm eū.l.iij.C.ꝺ inoffi.teſta.

e ℂ Nō ꝓbat no.q.ꝺ teſte q reddit rōneꝫ dicti ſui q dicit hoc eſſe verū: qr ſum certus. facit qꝺ dixi poſt Bart.i .l.q interrogatus de pe ti.here.ꝛ qꝺ

nubat locus eſt datiuo.an iudex dꝫ dare illū quem mater petitᵃ. Glo.in auc.ſacramentū.dicit ꝙ dꝫ petere: ꝛ ſic uidet̃ uelle glo.ꝙ iudex dabit petitū a matre. Alij doc.dicunt ꝙ petitū a matre non dabit de neceſſitate: ꝛ ita refert Cy.fuiſſe determinatū ꝛ ꝯſultum bononie ꝑ quēdā ſolēnē doc.ꝛ aduocatū qui noiatus eſt dñs Ubal.de malauoltis.ꝛ do.Ja.bu.in ꝯſi.de quo.ſ̃.dixi.l.tenent idē in.l.ꝑ credendū.in ſi.ĩ.q pe.tu.ubi dicitur ꝙ matris ꝯſiliū nō eſt ſufficiēs ad eligēdū tutores: ꝛ nulla.l.eſt q̄ dicat ꝙ iudex teneat̃ dare petitū a mr̃e: ſꝫ ꝙ mater tenet̃ petere ꝛ noiare: ꝛ in arbitrio iudicis erit dare illū uel nō:ut.C.q pe.tu.l.matres.ꝛ.ĩ.ad tercul.l.ij.§.ſi mater.ꝛ oēs alie.ll.allegate in ꝓcedentibᵘ .q.duabus. Iſtud etiā tenet Ja.de are.ꝛ refert Cy.in auc.matri ꝛ auie.ꝛ cōiter habet̃ in ſcriptis ſuis.ſꝫ do. Ri.mal.dicebat ꝙ nō erat uerū ꝙ Ja.de are.hoc teneret:tñ cōiter ſcripta dicunt. ¶ Sꝫ quero qd ſi mater eſt minor.xxv.annis ꝛ ſperat̃ effici maiorē ante pubertatē filij:an ſit locusᵇ ſequēti legitimo uel datiuo. Et videt̃ ꝙ datiuo:ut.l.nō ſolū.§.ſi libertus.de excu.tut.ꝛ.l.ſi tutor reipublice.§.i.ĩ.de tute.ꝛ ra.diſt. In ꝯtrariū facit:qa mater nō eſt legitima tutrix:niſi qñ uult. Nunc ad ꝓpoſitū nos dicimus ꝙ ſequēs teſtamentum tollit primū ſi eſt ualidū ꝑ ſe.ſecus ſi expectaret ꝯfirmatiōeꝫ que pēdeat ex uoluntate alterius ut ſi filius in eo eſt ꝓteritus:ut.l.cū in ſecūdo.ꝛ ibi no.ĩ.de iniuſ.teſt.ꝓbat̃ .ĩ.de lib.ꝛ poſthu.l.ſi filius q in poteſtate:ita in ꝓpoſito cū tutela deſcendit ex uolūtate mulieris i futuro nō īpediat aliū legitimū.hoc tñ non pono pro conſtanti. ¶ Quero qd ſi ꝓximus legitimus eſt debitor uel creditor:an ſit locus ſequēti legitimo uel datiuo. Dicam in .l.ſi īpuberi.ĩ.de tu.ꝛ cu.da.ab his.ꝛ multa alia circa hoc. ¶ Quero ſi mater tranſiuit ad ſecūda uota: ꝛ añ a iudice petijt dari tutorē filio ꝛ datus ē modo ſupeſt auia q̄ uult eſſe tutrix:q̃rit̃ quis preferat̃.rñ.auiā ꝓferēdā per tex.i corpore q dicit eā preferri oibus exceptis teſtamētarijs.unde etiā ſi teneremus opi.glo.ꝙ deberet dari petitus a matre:hoc caſu nō ꝓcederet:qa non eſt locus datiuo:ſed auie que precedit omnē datiuuꝫ. ¶ Quero pone ꝙ pater eſt exbānitus uel aliter ꝯdēnatus:ita ꝙ filij efficiunt̃ ſui iuris ꝛ egent tutore ſm glo. inſti.q.mo.ius pa.po.ſol.§.relegati.an mater poterit eſſe tutrix cum ſit nupta. Rñ.ſic:quia tex.dicit ꝙ oportet eā renunciare ſecundis nuptijs:quaſi dicat ille nuptie ex qbus orti ſunt filij nō ſunt īpedimento:quominus poſſit eſſe tutrix:ꝛ hec ſufficiant pro modo.

Ex.l.ſequenti.

ℂ Tutor an poſſit dari rebus ſitis in una ciuitate uel villa ꝛ an ſi teſtator leget qcqd hꝫ peruſij ſi alia bona acquirat ueniant in legato.

c **Ertarum.** ᶜTutor nō pōt dari certe rei:ſed ꝑſone uel vniuerſitati.h.d.cū duabus.ll.ſe. ℂ Op.ꝙ ualeat datio hec acſi in uniuerſuꝫ datus eſſet:ſicut ſi dicimus in hereditate:ut.ĩ.de here.inſti.l.hereditas. So.qdaꝫ hoc fatent̃:ſed hoc eſt ꝯ.l.ꝛ ſi datus.ĩ.e.dic ergo aliō in hereditate ut ibi:aliud in tutela ut hic. Et pōt eē ratio:qa qñ aliqs inſtituit̃ i aliqua re:ꝛ aliqd hꝫ iure hereditario:merito illud pōt extēdi ad totā hereditatē. ſꝫ ſi aliqs dat̃ tutor ad unā rē nil hꝫ eius qꝺ eſt tutele q̄ ꝓncipaliter eſt vis in capite libero ꝛc̃.ꝛ hoc eſt qꝺ dicit tex.ꝙ ꝑſone nō rei ꝛc̃.qꝺ ꝓbat̃ a ſili:qa q hꝫ aliqd iuriſditionis pōt ꝓrogari eius iuriſditio.ſꝫ eius q nullaꝫ hꝫ nō poteſt:ut.l.priuatoꝝ.C.de iuriſdi.om.iudi.ꝛ.l. .i.ꝛ.ij.de iudi.ſed iſta nō eſt bona ratio qñ tutor datur deductis rebus.nā ipſa datio ꝯtinet uitiuꝫ ꝛ nō ualet: ut h.ſed ſi qs daret tutorē ſimpliciter poſtea prohibet admiſtrare certas res bñ ualet.ar.l.plenū.§.i.ſ̃.de uſu ꝛ habi. Dic ergo ꝙ ratio eſt:qa inſtitutio eſt fauorabilis ex utraqꝫ parte:ex parte teſtātis:ut decedat teſtatᵘ: ex parte inſtituti ut ſuccedat.tutela uero ꝯtinet grauamen ꝛ onus ex parte tutoris:lꝫ ſit fauorabilis ex parte pupilli:ꝛ ſic nō ſit ita larga interpretatio. ℂ Op.ſ̃.ti. .i.l.q habet.in ſi. So.ibi loquitur in curatore ad lites. ℂ Op.C.de in lit.dā.tuto.l.ad lit. Sol.ibi exponitur tutor.i.curator. Op.ad.l.qa perſone.de le.iij.ſ̃.e.ꝛ inſti.de excu.tu.§.datus.ꝛ.ĩ.de admi.tu.l.cum plures. .§.ꝯtutor.ubi dicit̃ ꝙ tutor dat̃ rei. So.uerū eſt ſecundario:ſed ꝓncipaliter dat̃ ꝑſone:ut hic:ꝛ patet in diffinitione tutele.dat̃ enim ad tuendū eū qui ꝓpter etatē ſe defendere nequit. ℂ Op.C.de nup.l.in copulandis. So.ibi in curatore q dat̃ ꝓncipaliter rebus. ℂ Ultimo ad.l.ſi tñ.op.de.ll.precedentibus. Dicit glo.hic dat̃ cuidā uniuerſitati.ſ.rei affricane uel italice. ℂ Cōtra hoc uidet̃.ĩ.de here.inſti.l.ex facto.ubi taliter inſtitutus uidetur inſtitutus in re certa. Unde rñdeo ꝙ de ſtricto iure etiā iſta datio nō ꝓcedit:tñ de ꝯſuetudine admittit̃.ꝛ hoc eſt qꝺ dicit iuriſcōſultus:ꝛ hoc iure utimur ꝛc̃. Ex uſu eniꝫ magis hoc ꝓbat̃ q̄ ex ſtricti iuris ratiōe.ꝛ hic uſus pōt eſſe cā quare tutor ſimpliciter datus pōt ſe excuſare ab adminiſtratione reꝝ que ſunt in alia ꝓuincia:ut.C.de excu.tu.l.teſtamēto:unde forte teſtator ſic dando intellexit ꝙ eſſet tutor ſimplr:tamē admiſtraret tñ bona que eſſent in illa prouincia. pro hoc dicit Ja.de are.ꝙ ſi aliqs daret tutorē rebus que ſunt in certa uilla ꝙ nō ualeret datio. ſecus in rebus q̄ ſunt in certa ꝓuincia ſm dictā rationē. Itē hodie ſi daretur rebus que ſunt in una ciuitate cū habeant hodie territoria ꝛ iuriſditiōes diſtinctas:ut no.in.l.ſi.C.de preſcrip.lō.tēpo. ℂ Ultimo hec glo.eſt ar.ad queſtionē.reliqt tibi teſtator qcquid haberet puſij poſtea ſuperuiuens ibi multa q̄ſiuit.querit̃ an ad te ꝑtineant.ſi tenemus hanc glo.ꝙ ſit relictū uniuerſitatis:tunc ꝑtinebit ad ſe ſicut reperit̃ tꝑe mortis:ut dicimus in grege ꝛ in peculio:ut.l.grege.ĩ.de le.i.ꝛ.l.peculiū.ĩ.de lega.ij.ſi dicimus ꝙ ſit relictū certarū reꝝ inſpicit̃ tēpus teſtamēti:ut.l.ſi.§.i.ĩ.de le.ij.ꝛ.l.ſi ita.ĩ.de aur.ꝛ ar.le. ꝛ hoc ibi tegiti in.q.de eo q reliquit podere qꝺ hꝫ in tali uilla.tetigi in.l.i.ĩ.de rebus dubijs.

Ex.l.ſequenti.

ℂ Filioꝝ appelatiōe an ueniant omnes:ꝛ an ille queꝫ teſtator mortuum putabat.ꝛ qualiter poſſit aliquis dici certus de aliqua re.

d **I quis ita.** Indefinita in ſingulari uel etiā in plurali ꝓlata i tutelis equiualet uniuerſali nō tamē cōprehendit eos de quibus ꝯſtat teſtatorē non ſenſiſſe. hoc.d. ℂ No.ꝙ appellatio filij refert̃ ad oēs:qꝺ itelligit glo. ſi nō fiet adiectio proprij nominis:tunc enim ad aliuꝫ nō extenditur quod no. Idem dicit Cy.in.l.quicūqꝫ. in prima queſtione.C.de ſer.fu. ℂ Secundo no.ꝙ indefinita equipollet uniuerſali: quod dic ut dixi in.l.ſi pluribus.ĩ.de leg.ij. ℂ Tertio no.ꝙ propter menteꝫ teſtatoris qui credebat ſe alium filiū nō habere appellatio filiorum ad alium non extenditur. idē dicit Dy. in inſtitutione facta de filijs ut nō cōprehendatur ille quem teſtator credebat mortuum.facit.ĩ.de libe.ꝛ poſthu.l.ticius.in prin.ᵉ Et iſtud facit ad ea que dixi i.l. qui filiabus.in prin.ĩ.de leg.i. ℂ Ultimo no.tex.ibi ꝛ ſi quaſi certus ſit.ꝙ certus eſt ille qui de aliqua re habet aliquā opi.uehementē.facit.ĩ.de aqua plu.ar.l.in ſumma.§.pe.ꝛ ſi.ſm Ja.de are.ꝛ ſic facit ꝙ ſi teſtis dicat interrogatus quomodo ſcit.rñdet:quia eſt certus non probatᵉ:quia non deponit per ſenſum corporeū: poteſt enim eſſe certus uehementi opiniōe que poteſt eſſe falſa:ut hic patet.facit.ĩ.de acqui.here.l.cum quidam.§.quod dicitur.

Ex.l.ſequenti.

ℂ Cū pſes tutores ꝓuocāt ad ſatiſdatiōeꝫ qs ꝓferat̃.

t **Eſtamento.** Teſtamētarij nō cogūt̃ a iudice ſatiſdare:ſꝫ qñqꝫ pñt offerre ut ſoli adminiſtrēt.ad qꝺ

no. Inno. in .c. cũ cauſaȝ de teſti. ⁊ qđ dixi in .l. qđ tñ. §. ſi arbiter. de arbi. ⁊ no. Bal. i .l. ſolã. in .ij. col. C. de teſti. vide tñ Bal. ⁊ imo. in .l. paterfa. in fi. ij. col. đ here. inſti. ADDE q̄ Bal. tenuit ꝯſilio .lix. iij. vol. q̄ teſtis dicens q̄ ſit certus nõ dicif falſus, qꝛ dȝ itelligi ſ̄ȝ humanã naturam.

t Eſtamẽto. eligitur. Per iſtã .l. ſeq̄ref q̄ filius naturalis nõ poſſet dari tutor: qꝛ nõ poteſt capere. vide iſtũ tex. tñ cũ limita ſ̄m .l. nataralis. ȷ. titu. i. ⁊ vide Bar. i .l. litẽ in poteſtate de bis q ſũt ſui.

admittunf: niſi alij etiã offerãt idonei uel iudici cognoſcẽti aliud videaf: q̄ ſi plures ſimul offerunt idoneor eligif. h.d. cũ .l. ſe. ¶ Op. đ uer. ſȝ recte. ad .l. q̄ ſi pl'es. nam ibi dr̃ q̄ oẽs adminiſtrãt. hic q̄ eligitur idoneor. So. Pe. aut patrimoniũ eſt magnũ: ⁊ loquif ꝟ. ſȝ recte. ſi paruuȝ: ⁊ hȝ locũ .l. q̄ ſi plures. Dy. uidef dicere in quadã additiõe puula q̄ qñqȝ plures offerũt ſatiſdationẽ ⁊ q̄libet dicit ſe uelle inſolidũ adminiſtrare: ⁊ loquif ver. ſed recte. Qñqȝ plures offerunt ⁊ dicũt ſe adminiſtrare velle. ⁊ ita loq̄f .l. q̄ ſi pl'es uel dic ſ̄m Ja. de are. q̄ in .l. q̄ ſi plures oẽs offerebãt ſimul: ſȝ in uer. ſȝ recte. vnus ṗmo obtulit poſtea alius. Et iſte due. ꝑ ſo. Dy. ⁊ Ja. ſunt ueriores. diſtigue ergo aut plures tutores prouocãt ad ſatiſdationẽ: aut un⁹ tñ: aut nullus. ꝑmo caſu aut apparet ordo ꝓuocãtiũ: ⁊ tũc ſecũdus ṗferf cũ prim⁹ ſua ꝓuocatiõe ſecũdo facultatẽ hãc dederit: ut inſti. de ſatiſda. tu. §. i. Si vero ordo nõ apparet: tunc eligif idoneor: ut hac .l. q̄ ſi plures. Scđo caſu qñ un⁹ tñ ꝓuocat aut ꝯtutores alij acceptãt q̄ ille ſolus gerit habita cauſe cognitiõe. de q̄ dr̃ in fi. huius .l. aut nõ acceptãt: ſȝ ipſi volũt gerere cũ eo ſatiſdatiõe oblata: ⁊ tũc oẽs gerẽt: ut hac .l. in uer. ſȝ recte. aut ipſi ſoli ꝯtutores uolũt gerere illo nõ admiſſo: ⁊ audiunf ut dictũ eſt: ut inſti. de ſatiſd. tu. §. i. ſi ꝟo nullus offert ſatiſdationẽ: ſȝ petũt q̄ uni adminiſtratio decernaf uel diuidaf: ⁊ hȝ locum qđ dr̃. ȷ. de admi. tu. l. iij. ¶ Op. ad .l. q̄ ſi plures. đ .l. in trib⁹. de iudi. ubi ſorti cõmittif. So. ut no. ꝑ doc. C. cõia de leg. l. fi. in ṗn. dixi in .l. hmõi. ȷ. de le. i. ¶ Itẽ op. glo. de admi. tu. l. iij. in fi. ſȝ ex predictis apparet ſolutio: quia ibi nemo offerebat ſatiſdationem.

s **I nemo.** Extrane⁹ uolẽs ſatiſdare nõ repellit tutores ab adminiſtratione. h.d. Inducif per Dy. ad .q. q̄ ſi heres uel ꝯiũcti defũcto dicãt ſe paratos ſatiſdare de exequẽda uolũtate defũcti q̄ ꝓpter hoc executores dati nõ repellãf ab exequẽdo etiã ſi nõ ſatiſdẽt: an aũt teneanf ſatiſdare ⁊ de quo. dic ut dixi in .l. diuus. ȷ. ſi cui pluſq̄ per .l. fal. Ex. §. ſequenti.

¶ Qui tutores ſatiſdent.

Hoc edictũ. Ad euidẽtiã ſcias q̄ tutores dati ex inq̄ſitione nõ debẽt ſatiſdare: ut inſti. de ſatiſ. tu. §. i. ¶ Scđo ſcias q̄ duplex eſt ꝯſtitutio. una ꝑ quã unus tutor ꝓuocat aliũ ad ſatiſ. ut .l. teſtõ. š. eo. alia ꝑ quã tutores cõmittũt adminiſtrationẽ uni ex eis uel diuidũt: ut .l. iij. de admi. tu. hoc ṗmiſſo hic dr̃ q̄ ad datos ex inq̄ſitiõe porrigif utraq̄ȝ clauſula. h.d. ¶ No. q̄ ſoli legitimi ⁊ datiui ſine inq̄ſitiõe ſatiſdẽt. ſ̄m glo. i. ſȝ glo. in .l. i. C. đ tu. ⁊ cu. q nõ ſatiſde. dicit q̄ hodie oĩs datiuus ſatiſdat. Idẽ in ſpe. in ti. đ tutore. ſ̄m glo. ĩ auc̄. ut ſine ꝓhi. ma. §. fi. dicit diſtinguenduȝ eẽ: aut q̄s eſt datus a maiori iudice aut a minori. ⁊ iſtaȝ tenẽt doc. ut. C. đ tu. ⁊ cu. q ſatiſ. ñ de. ſup. rubrica in glo. hui⁹ .l. ibi .l. iiij. in fi. Glo. nõ ſoluit. dic q̄ h̄ fuit electa iduſtria ꝑſone: q̄ ratio ibi ceſſat.

t **Eſtamẽto.** De eo q̄ q̄s gerit añq̄ naſcatur poſthum⁹ tenef actiõe negocioꝝ geſtorum. ſi uero poſt eum natum gerat in actione tutele deuoluif. hoc dicit.

t **Utor incertus.** No. q̄ nõ põt dari tutor ĩcertus: tñ incertitudinis materiã declara: ut dixi in .l. cũ qđ. ȷ. de re. du. Bar.

t **Eſtamẽto.** ¶ Op. đ filiofa. q põt dari tutor ⁊ non põt facere teſtm̃: ut inſti. q. da. tu. poſ. in prin. So. dicit tex. cũ quo eſt teſtamẽti factio: ⁊ ſic paſſiue: ⁊ ſic ꝯgruit filiofa. nõ dicit de eo q teſtamẽti factionem hȝ: ab hac aũt .l. excipe eos q ſpãliter ꝓhibenf a lege: ut mulier ⁊ mior .xx. an. cũ q̄bus lȝ ſit teſtamẽti factio: nõ tñ pñt eſſe tutores: ut. š. ti. i. l. fi. ⁊ ȷ. e. l. quero. §. fi.

s **I quis tutorẽ.** Qui relīq̄t tutorẽ ſeruũ quẽ putabat liberũ nõ uidef libertatẽ ei dare. h.d. dixi. š. e. l. ſi hr̃ditas. §. i. al's fi.

t **Utor ita.** Incertitudo circa ꝑſonas q̄bus datur tutor uitiat dationẽ. Itẽ datio certa põt ꝯferri in uolũtatẽ eius cui daf. h.d. ¶ Op. ȷ. de noua. l. ſi is. So. ut ibi. ¶ Op. C. de ꝟ. ſig. l. cuȝ qdã. ubi diſiũctiua poſita iter ꝑſonas q̄b⁹ ꝓuidef reſoluif in ꝯiunctã. So. hic apparet teſtatorẽ aliud ſenſiſſe: qa dixit utri eoꝝ volet. ſic in .l. ſi ticio aut ſeio. ȷ. de le. ij. ſ̄m pe. ¶ Op. dicif h̄ ſi nõ elegerit nõ ualet cautio. Cõtra ĩmo oĩbus erit tutor: ut .l. ſi q̄s ticio. ĩ fi. ⁊ .l. cũ qdã. ⁊ .l. unũ ex familia. §. rogo. ȷ. de le. ij. Sol. aliud in tutela ut hic. aliud in legato ut ibi: ideo quia tutela eſt onus. ¶ Op. dicif h̄ q̄ põt dari tutor ſi uolet: ꝯ de prin. hui⁹ .l. So. ibi erat incertitudo ꝑſonarũ q̄bus daf. hic ĩ fine ꝟo nõ. ¶ Op. diſpoſitio nõ põt ꝯferri in uolũtatẽ eius q grauaf: ut .l. ſenatus. §. legatũ. ȷ. de le. i. ⁊ de ꝟ. ob. l. cẽteſimis. §. fi. ſo. ibi loquif in obligatiõe pecuniaria: ſed obligatio ad aliqđ offm̃ põt ꝯferri in uolũtatem eius q grauaf: ut hic. qđ no. Sȝ dices tu q̄ in tutela q̄s obligaf ad pecuniã. Rñ. nõ eſt verũ ĩcõmutabiliter ⁊ đ neceſſitate: qa poterit eſſe q̄ ita bñ adminiſtrabit q̄ nõ tenebif ad pecuniã cuȝ ad adminiſtrandũ accedat ex benignitate ⁊ pietate. ſec⁹ ĩ ꝯrijs ubi obligaf ad pecuniã ĩcõmutabilr̃.

s **I plures.** ¶ Quero dr̃ h̄ ſup uacuuȝ qđ ſi fuerit ꝑ etitus ⁊ datus. rñdeo nõ ualet: ut. ȷ. de tuto. ⁊ cura. da. ab his. l. curator pupillo. ſ̄a Ja. de are. Ex. l. ſequenti.

¶ Excuſatus a tutela unius an excuſef a tutela alterius cũ patrimoniũ eſt indiuiduum.

d **Uobus.** Excuſat⁹ a tutela vni⁹ ꝓpter hoc nõ excuſaf a tutela alterius. h.d. uel aliter. in ſeparatis de uno ad aliũ nõ inferf. h.d. ¶ Quero qđ ſi patrimoniũ eſt ĩdiuiduũ. Glo. dicit forte ideȝ eſt: ut dr̃. C. q nu. tu. l. fi. ſȝ certe illa .l. modicum aut nil facit ſ̄m Ja. de are. q dicit q̄ executio nõ ꝓderit quo ad aliũ: ut. š. q̄ũ ead. ſer. amit. l. ſi cõmunẽ. Pe. ꝯtra q̄ ius tutele eſt indiuiduũ ⁊ in indiuiduis inutile ꝑ utile uitiaf: ut .l. i. §. itẽ querif. ȷ. de aqua quoti. ⁊ eſti. Non ob. l. ſi cõem: qa ibi loquif de iure q̄ſito hic de iure q̄rẽdo ſ̄m eũ: ſed nõ placet: qa ibi loquif de iure q̄ſito. iã eniȝ erat tutor. ſi eniȝ nõ eſſet nõ haberet neceſſe excuſare: tenerẽ ergo opi. Ja. de are.

i **Ure.** Mater nõ põt eſſe tutrix teſtamẽtaria: nec ꝯfirmari a iudice. h.d. ¶ Op. ȷ. de admi. tu. l. qdã decedẽs. §. papi. So. ibi nõ dedit eã tutricẽ: ſȝ iuſſit tutorẽ gerere ꝯſilio eiuſdem. ¶ Op. ȷ. ad tercul. l. ij. §. ſi mater. uer. q tñ. So. ut ibi. ¶ Ultĩo ſcias q̄ hec lex corrigif ꝑ auc̄. mr̃i ⁊ auie. qđ dic ut plene dixi tibi in .l. ſi q̄s ſub conditiõe. š. eo. Ex. §. ſequenti.

¶ Tutor honorarius quis dicatur.

Honoris. Nõ uidet̃ tutor honorarius: q ab aliis actiões exigere dʒ. h. d. Ad euidẽtiaʒ ſcias qs dr̃ tutor honorarius. Glo. in. l. ꝙ ſi forte. ĩ. de ſo. dicit ꝙ eſt honor ei q dat̃: ſʒ certe imo eſt onus. Scđo dicit glo. ꝙ ẽ honor cui dat̃: ⁊ iſtõ placet ut forte vnꝰ magnus ⁊ potẽs hõ dat̃ tutor nõ ut gerat: ſʒ ꝓpter honorẽ pupilli ut ex hoc pupillꝰ magis reuereat̃. Alij dicũt ꝙ dr̃ honorarius datus a p̃tore ſicuti ius honorariũ dr̃ ius p̃toriũ. qđ nõ placet: qa tutela eſt de iure ciuili: ut. l. i. š. ti. i. Tene ergo p̃cedentẽ expoſitionem. ex quo pʒ ꝙ qñ tutor dʒ recipe rationes ab aliis nõ dicit̃ honorarius ſimpliciter: imo etiã hʒ onus: quia dʒ adminiſtrare. ⁊ hoc eſt quod dicit iſte. §.

Ex. §. ſequenti.

¶ Teſtõ rupto ꝑ querelã hʒ locũ auc̃. ex cauſa. ⁊ ꝯſeruant̃ ea que nõ pñt dari niſi in teſtõ ⁊ illõ qđ relictum eſt filio rũpenti.

Propter litẽ. Datꝰ tutor ĩ teſtõ de cuius uiribꝰ dubitat̃ a p̃tore ꝯfirmat̃ ⁊ interim erit tutor. ſʒ qualis ſit declarabit euẽtus. hoc dicit. ¶ Op. ꝙ nõ egeat ꝯfirmatiõe. nã anteq̃ teſtm̃ reſcindat̃ ꝑ q̃relã vere eſt teſtm̃. Rñdeo iſtud iõ: q: ipſe filius cui erat datꝰ tutor volebat agere q̃rela. ¶ Op. de auc̃. ex cã. C. de lib. p̃te. uel exhere. So. dic ꝙ hodie iſta lex corrigit̃. qđ no. qa teſtõ rupto per q̃relã hʒ locũ auc̃. ex cã. Ideʒ no. in. l. cũ filiũ. in p̃n. ĩ. de le. ij. ⁊. l. pap̃. §. ſi ex cã. š. de inoffi. teſt. ⁊. l. pe. e. ti. ⁊ hoc puto uerũ ꝑ tex. in corꝑe q dicit ne filij falſis accuſationibꝰ ꝯdẽnent̃: ⁊ ſic loqtur in exheredato cã inſerta lʒ falſa. ¶ No. etiaʒ ꝙ ꝑ hãc auc̃. ex cã ꝯſeruant̃ tutele ⁊ ea q̃ nõ pñt dari niſi in teſtõ. Idẽ no. š. e. l. i. qđ eſt ꝯ̃ illõ qđ Dy. dicit in. l. i. ĩ. de uul. ⁊ pu. ⁊ male dicit: quia tex. in corꝑe dicit exp̃ſſe ꝙ ꝯſeruet̃ datio tutele. ¶ Tertio ex hac glo. no. ꝙ ꝑ auc̃. ex cã. ꝯſeruat̃ illud qđ eſt relictũ filio rũpenti teſtm̃. naʒ ei erat datus tutor: ut ſibi ꝯſeruet̃. qđ etiã tangit glo. ĩ. l. maximũ vitiũ. C. de lib. p̃te. Mar. ſyll̃. diſputauit ⁊ ibi Cy. refert. de quo dixi. ĩ. de leg. p̃ſtã. l. filiũ. §. oĩbus. dic ut ibi. ¶ Iteʒ hic videt̃ tex. ꝙ tutor ꝯfirmatus eſt datiuus nõ teſtamẽtariꝰ: qđ dic ut dicam. ĩ. ti. i. l. i.

Ex. l. ſequenti.

¶ Preſumit̃ pro teſtõ lʒ dicat̃ falſũ ideo tutor ꝯfirmat̃ ⁊ iudex de ſurreptiõe reſcripti impetrati cognoſcit.

i **Idem fiet.** Ex hac. l. no. ꝙ licʒ teſtm̃ dicat̃ falſuʒ interim ꝓ eo preſumit̃ adeo ꝙ tutor in eo datus ꝯfirmatur: ⁊ ſic facit ꝙ ſi dicat̃ reſcriptũ falſum iudex q reſcripto dr̃ datus de hoc poſſet cognoſcere ſicuti ſi dicat̃ ĩpetratuʒ tacita ueritate: ut. l. preſcriptionẽ. C. ſi ꝯ̃ ius uel uti. pu. ⁊ qđ no. ꝑ Inno. de reſcrip. c. paſtoralis.

Cũ aũt. Propter cãm ſtatꝰ recedit̃ a legitimo ⁊ locꝰ ẽ datiuo. h. d. hodie ṽo indiſtincte ꝓpter quãlibet litẽ ĩpedit̃ eſſe tutor ẜm formã auc̃. mino. C. q da. tu. poſ. dicã in. l. ꝓpter litẽ. ĩ. de excu. tu.

q **Vi tutelã.** Qui ſe a tutela excuſat ꝑdit qđ ſibi ſuiſq; ẽ ea ꝯtẽplatõe relictũ. h. d. ¶ Op. ĩ. đ le. ij. l. ſi. §. ſeyo. ⁊. l. ſi ticio. ⁊. l. ei q cape. Gl. nõ ſoluit. dic ꝙ ĩ illis legibꝰ erat ꝓ parte relictũ in ꝑſona utriuſqʒ. hic aũt totũ erat relictũ ꝯtemplatione patris: ut. ĩ. đ uul. ⁊ pu. ſub. l. ſi plures. §. in arrogato. qđ aũt p̃ſumat̃ ĩ dubio: Dy. tangit in. l. ſi filie. ĩ. de ꝯdi. ⁊ demon. ⁊ ibi dicã.

a ¶ Ex ſententia e fac̃ iſte tex. ad nota. ꝑ Bal. in. q. not. in. l. i. in. iij. q. ſi ſer. extero.

b ¶ Ponit Dynꝰ. vide ad materiaʒ que dicit ⁊ Bar. i. l. ſeruus. ĩ. de teſta. ⁊. l. ĩpuberũ. de fal. ⁊ i. l. ſi ꝯſul. de adop.

c ¶ Ad qõnẽ uide bar. in. l. ſi ẜuꝰ cõmunis. ĩ p̃n. de ſtip. ſer.

d ¶ Aliquo actu. iſtã deciſionẽ bar. h ſeqt̃ ang. in. l. ſciendũ in p̃n. đ uer. ob. ſʒ ꝯ̃ hãc deciſionẽ tenet Hoſt. in. c. qm̃ ꝯ̃. de ꝓba. ⁊ Io. an. i regula cuʒ qd vna. đ reg. iur. in mercur. vt refert Ang. ⁊ moder. in. d. l. ſciẽdũ. i p̃n. Bald. ẽt i. l. iuriſiurã di. C. de teſ. tenet ꝯ̃ bar. ⁊ i. l. iudices de ſi. iſtru. ⁊ in. l. ſi. §. i. đ iur. deli. ſed Saly. ꝯcor

Verbis. Seruꝰ datus tutor nõ erit liber icõtinẽti: ſʒ de eiꝰ libertate aliter ꝓuidet̃. h. d. ¶ Op. iſti. e. §. tutor. ⁊. š. eo. l. ſi hereditas. §. ſi. Huius timore ẽ hic facta iſta glo. dic tñ ꝙ ille q tutorẽ dedit de libertate ſpecialiter ꝓuidit: unde illi ſtanduʒ eſt ẜm pe. ⁊ oẽs. dixi in. l. ſi heres. §. ſi. š. e.

Impuberi. Patronus nõ põt dare liberto tutorem: ſed ꝯfirmatur. hoc dicit. Ex. l. ſequẽti.

¶ Qđ falſum puniat lex cor. ⁊ ꝙ limbonianũ ⁊ an notariꝰ poſſit ſcribere cõmiſſionẽ ꝓpriaʒ ſibi factã ꝑ iudicẽ. ⁊ an aſcribens uel preſens ⁊ acceptãs fideicõ. poſſit recuſare. ⁊ ꝯfitẽs debere centũ ex cã licet nõ ꝓmittat tñ uidet̃ promittere.

e **Ex ſnia.** [a] Qui ſibi aſcripſit tutelã in teſtõ nõ erit tutor niſi teſtator ſubſcripſit ⁊ executionẽ amittit. hoc. d. Ad euidentiã ſcias qđ ponit Dy. [b] ꝙ lex cornelia punit vex. falſuʒ doloſe cõmiſſum: ut. l. nec exẽplo. C. de falſis. ⁊. ĩ. de fal. l. qd ſi falſuʒ. ⁊ pʒ in oĩbꝰ capitibꝰ. l. cor. Itẽ fuit factũ ſenatuſcõſultũ limbonianũ qđ punit q̃ſi falſuʒ: hoc eſt cũ qs ſibi aſcripſit in teſtõ: ut. l. diuꝰ. ĩ. de falſis. ⁊. C. đ his q ſibi aſcrip. ĩ teſta. ꝑ totũ. qđ ſenatuſcõſultũ loqt̃ de eo q ĩ teſtõ aſcribit ſibi cõmodũ ſi ergo aſcribit ſibi tutelã q̃ ẽ onus nõ hʒ locũ ex ṽbis ſʒ ex ſnia: niſi teſtator ſubſcripſit: ut hac. l. ¶ Op. ex̃ glo. ⁊ videt̃ ꝙ ſi tutor ⁊ ſi teſtator nõ ſubſcripſit: ut. l. vxori. §. i. ĩ. đ falſis. So. ẜm Ia. de are. qñ teſtator ſubſcripſit erit tutor teſtamẽtariꝰ: ut h. ⁊. ĩ. ad. l. cor. de fal. l. i. §. ⁊ ſi filiꝰ. ſʒ qñ teſtator ſe nõ ſubſcripſit nõ erit tutor teſtamẽtarius: ut hac. l. ĩ p̃n. ſʒ iudex poterit eũ dare ſi alᷣs ẽ idoneꝰ: ut. d. l. vxori. §. i. ⁊ utroqʒ caſu admittit̃ excuſatio h ⁊ ibi. ¶ Op. glo. ĩ. de le. iij. l. cuʒ qs decedẽs. in p̃n. ⁊ nõ ſol. Dy. dicit ꝙ h cõprehẽdit̃ culpa faciẽtis: qa facit id qđ ſciebat nõ de iure fieri: aut ſciebat de iure facere nõ poſſe ⁊ factũ erat cuiꝰ rõne ſubiectꝰ erat: ut. d. l. vxori. §. i. ſʒ in ꝯ̃rio nulla erat delicti ſuſpitio. tu dic ꝙ hic uidet̃ pure remiſiſſe. In ꝯ̃rio ꝓmiſit ſub q̃dã cõditiõe ſeu quodam reſpectu qui poſtea deficit. ¶ Induco iſtã. l. ad qõneʒ [c]. iudex facit notario aliquã cõmiſſionẽ. an ipſe idẽ poſſit eã ſcribere. uidet̃ ꝙ nõ: qa nõ põt ſibi aſcribere offm̃ ut h. ad idẽ. l. vxori. §. i. ĩ. de falſis. ¶ In ꝯ̃riũ facit ꝙ quotidie fit. nã ſcribunt notarij ſe rogatos a ꝑtibus uel a iudice. dico ergo ſi alicui aliqđ offm̃ cõmittit̃. ille idẽ nõ põt ſcribere: ut hic. ſʒ ſi cõmittat̃ unꝰ articulus officij eiꝰ ut ꝙ recipiat teſtes ĩ una cã uel aliqd ſile: tũc nõ ẽ ꝓhibitũ ꝙ ſcribat: qa rogatꝰ eſt de aliquo actu [d] ſiũ ſi q̃reret̃ de alicuius iuriſditiõe: an aliqs ſit p̃tãs uel capitaneꝰ huiꝰ ciuitatis: ipſe idẽ nõ põt [e] cognoſcere: qa iudicaret in cã ꝓpria: ut. C. ne qs in ſua cã. l. i. Sʒ ſup una. q. põt ipſe ꝓnũciare utrũ ſit iudex ut. l. i. ĩ p̃n. š. ſi qs in ius vo. nõ ie. ſic ut tutor: lʒ nõ poſſet ſibi aſcribere tutelã: põt tñ conſcribere librũ rationũ in quo ꝯtinent̃ actꝰ ꝑticulares ⁊ ei credit̃ etiã pro [f] ſe: ut. l. nẽſeniꝰ. š. de neg. geſt. tutius tñ ẽ ꝙ aliꝰ notarius ſcribat uel cũ eo ſubſcribat. ¶ Scđo facit ad qõnẽ ꝙ ſi aliqs aſcribat ſibi fideicõmiſſa uel ẽ p̃ſens uel acceptãs tꝑe teſti ꝙ poſtea nõ poteſt ea recuſare. ita ĩducat̃ ꝑ glo. in. d. l. vxori. §. i. ¶ Tertio facit ꝙ ſi ego ſcribo me tibi debere centũ ex aliqua cauſa: lʒ nõ dicat̃ ꝙ ita ꝓmittã uideor tñ ꝓmittere: ut hac. l. in ſi. ibi ꝓmiſiſſe uidebat̃. Bar.

Ex. l. ſequenti.

¶ Cũ duo eiuſdẽ nõis dati ſunt tutores an ĩ ve

dat opi. i. l. apđ eloquẽtiſſimũ. đ ſi. iſtru. đ quo vide no. per do. An. i. d. c. qm̃ ꝯ̃. viđ etiã Bar. in. l. ſi pater. §. i. ĩ. de falſis ⁊ i. l. ꝙ dicimus. §. ſi. đ auc̃. tut. ⁊ Io. an. i ſpe. in rub. de inſtrum̃. edi. ⁊ Bal. in. l. inſtrumẽta. C. de ꝓba. ⁊ adde q̃ dixi no. pꝰ Bar. i. l. iubemꝰ. §. ſane. đ ſa. ſan. ecc. ⁊ de eo qđ dicit hic Bart. vide Bal. in. l. iudices. C. de ſi. iſtru. ⁊ adde Cy. in. l. pe. š. de arbi. ⁊ oĩo In no. in. c. cuʒ bertoldus. de re iu. Io. an. in. c. ij. đ iudi. in. vi. Bal. in. d. l. iuriſiurãdi. in vlti. col. ⁊ dicit Bal. i. l. ij. in vlti. col. de ãna. excep. ꝙ notarius põt ꝯ̃ ꝯſenſu iudicis ꝑtes monere ⁊ eũdẽ actũ ſcribere. Ang. i re pe. l. ſciẽdũ. in p̃n. tenet opi. Bar. h adde Bal. i. l. ſi. C. de iure deli. Sal. i. d. auc̃. apđ eloquẽtiſſimũ. tenet ꝯ̃ Bart.

e ¶ Nõ põt Idem tenet do. an. in. c. ceptã de iudi. quãuis Imol. inclinet in ꝯ̃riuʒ vt ibi ꝑ euʒ. ⁊ adde qđ no. in. l. conſti. de appel. ⁊ ibi ꝑ Barto. facit qđ not. Bal. in. c. ij. circa fide alie. feu. ⁊ dixi poſt Bar. in. l. ij. ſi qs in ius vocã. ⁊ vide Bal. in. l. iudices. de ſi. inſtru.

f ¶ Etiam ꝑ ſe. viđ Bar. in. l. ſeruus. ĩ. de teſtamen.

ritate aliqs ſit tutor ⁊ qualiter probetur ꝙ teſtator plus de uno ꝙ̄ de alio ſenſerit.

a d Uo ſunt ticij ad limitatione huius .l. vide bar. in.l.qdā.l ſi. de re.du.

d **Uo ſunt ticii.** [a] Incertitudo pſone cui datur tutor uiciat dationez. hoc dicit. No. ibi nō ius deficit ſed ꝓbatio ¶ Oppo.de.l.ſi quis ſeruū.§.inter duos.j̄.de.leg.ij. So.vt no.in.l.ſi qs a filio.§.ſi quis plures.j̄.de leg.i.⁊ p Dy.de reg.iu.c.ī obſcuris dixi in .d.§. ſi inter duos. Oppo.de.l.itez mella.§. ſi plures .ſ̄.ad.l.aql. Glo.nō ſoluit. Dy dicit ꝙ illud eſt fauore publice utilitatis ne maleficia remaneāt impunita cū oēs deliquiſſe cōſtat. Idē no.in.d. c.in obſcuris de re.iur.li.vi. ¶ Op.j̄.de adīmē. le.l.iij.§.ſi duobus. So.ut ibi ptz. ¶ Op.de.l. qui ſoluēdo.j̄.de here.inſti So. ibi uoluit ābos eſſe liberos: h vnū tantū eſſe tutorē. ¶ Quero an in ueritate aliquis ſit tutor. Jac.de are. ꝙ nō quia ueritas que nō pōt apparere habeᵱ ꝓ nihilo quo ad ius noſtrū: ut.l. in lege .ſ̄. de contra. emp.et hoc vult dicere iſta lex dū dicit non ius deficit ſeḋ probatio. Pe. dicit cōtrariū: qa lex ſemp eſt certa [b] :ut.l.cū quidā.§.ſed ſeruū heredē.j̄.de acqr.here.⁊.ſ̄.ſi pars here.pe.l.illud.⁊ .ſ̄.de ↄdi.ob cāz.l.ſi pecuniam.§.ſi ſeruū.ideo nō deficit ius ſʒ probatio.⁊ ita videᵱ uelle gl.in. d.§.ſi inter duos.⁊.l.ſʒ ⁊ ſi ita.de ſti.ſer. ¶ Quero quō poſſit ꝓbari de quo teſtator ſenſit. Rn̄. per amicitiā quā habebat magis cū uno ꝙ̄ cum alio: ⁊ ꝓpter alias ↄiecturas: ut .l. ſi ſeruus pluriuz.§.ſi.j̄.de le.i.⁊ innuiᵱ in.d.§.ſi inter duos.

b ¶ Eſt certa ad itellectuz hui᷒ uiḋ que dixi i. l.ſi qs ſeruuz.§. in terdū de le. ij.⁊ bal.in.l. hac ↄſultiſ. in.ij.col. C. qui teſta.fa. poſ.p ange. i.l.ij.j̄.d lib. ⁊ poſthu.

s **I pater.** Tutoreſ dati i teſtō rupto debēt ↄfirmari. Dicit glo.ꝙ hodie erant tutores teſtamentarij p auᵱ.ex cauſa nec egent cōfirmatione.⁊ idem no.in.l.iure noſtro.§.ſi.⁊.l.i.ſ̄.eo.

q **Uero.** In teſtamēto pt̄ dari tutor nō ciuis, ¶ Op.ḋ.l. etiam.ſ̄.ti.i.So.ibi a iudice hic a teſtatore.rōnem ibi dixi.ponit ēt rōnez tex.ſ̄ .e.l.tutor.§.i.

Idem paulus. Tutor dat᷒ cā noticie ita teneᵱ vt alius. h.d. ¶ Quero quid vult dicere acceſſioneſ. Rn̄deo ibi ꝓpter ea q̄ patrimonio pupilli acceſſerunt: ut.j̄.de adi le.l.quotiēs .§. cōſtat Alij in littera habent ceſſatiōis: ⁊ tūc dic ſi ceſſauit gerere tenetur ſicut glibet alius ſecūdū Dy.

c t Utori b᷒.iſtā qōnē. p iſtam queſtionem pōt etiā deidi q̄ſtio talis uidelicet qdaz cōſtituit ticiuz ꝓcuratorē ⁊ ſi ticius nolet ↄſtituit ſeyū. tici᷒ ſuſcepit ꝓcurationē ⁊ poſtea ex cā renūciauit .dicit dynus ꝙ hic uideᵱ caſus ꝙ ſeyus repellaᵱ qa ſufficit ꝙ aliquo tpe in pſona primi mandatū habuit effectū. ⁊ ita ſequiᵱ baldus hic. ⁊ cy.i.d.l.p᷒ aditam. ADDE eūdem cōſilio .lxxj. quinto lib.

Ex.§.ſequenti.

¶ An minor.xxv.annis poſſit dare tutorē filijs.

Lutius. Licet expreſſum differaᵱ tacitū non differᵱ.h.d. Concordat.j̄.de admi.tu.l.luci᷒.§.i. ⁊ hoc iō qa tacituz pōt cadere in ſeruo ſiue expſſo.ſiſe in.l.ſi fideiuſſor.in prin.j̄.de le.i.⁊ quod ibi no. ¶ No.ꝙ minor.xxv.an.nō pōt eſſe tutor.ſiſe .C. de legi.tu. l.ſi.rō quia cū ſit ſub cura alterius nō debet ipſe aliū regere. ¶ Sed quero an minor.xxv.an.poſſit dare tutorē filijs in teſtō. Rn̄.ꝙ ſic.caſus eſt. .j̄.de admi.tu.l.iij.§.ꝗuis.quod tene menti.

Ex.l.ſequenti.

¶ De dictione tūc.et an cū elliguntur duo officiales vnus ꝓ prio anno ali᷒ ꝓ ſecūdo ſi prim᷒ acceptat ⁊ moritur uel ad officiū uenire nō poſſit ſecundus admittaᵱ uel opus ſit alia ellectiōe

t **Utoribus.** [c] Uerba pſ̄tis tpis cū aduerbio tunc: referunᵱ ad tps mortis.h.d. ¶ Oppo.uerbū uiuit eſt pn̄tis tpis: ergo dʒ referri ad tps pn̄s ⁊ nō mortis: ut.l.ſi ita. de au.⁊ arg.le.⁊.l.ſi.§.i.j̄.de.ij.So.iſtud eſt propter dictionē tūc: q̄ ſignificat extremitatē tpis.nā tunc aduerbiū idē iportat quod illo tēpore. ergo nō pōt intelligi de pn̄ti cū hoc ꝓnomem illo ſit demōſtratiuū de longinquo. ⁊ de hac dictiōe tūc dixi in.l.ſi is.§.i.de ↄdi ⁊ de. Alij dicūt ꝙ hoc ē ꝓpter naturā tutele q̄ ſumit efficatiā in tpe mortis ⁊ tamen uerba pn̄tis tpis referunᵱ ad tps teſtamēti tene ergo primā. ¶ Hec lex induciᵱ ad qōnē.eligunᵱ duo poteſtates vnus ꝓ primo anno: ali᷒ ꝓ ſecūdo.primus acceptat ⁊ poſtea moriᵱ vel uenire impediᵱ: an electio deuoluaᵱ ad ſecūdum: an uero expirauerit: ⁊ ſic opus ſit noua electione. Iſtā qōnē ponit cy.C.de imp. ⁊ alijs ſubſti.l.poſt aditā. Ja. de are.j̄. de cōdi.⁊ de.l. cum ſub hac.⁊ ibi dixi.

¶ De ↄfir. tuto. Ru.

Ex.l.ſequenti

¶ An ceſſante cauſa ceſſet effectus.

c **Um codicillis.** Deffect᷒ cauſe finalᵱ uiciat diſpoſitōez. h.d. ¶ Querit glo.qd de datiōe in codicillis. Quidā dicūt ꝙ illi erant tutores: ut.l.ij.C.e. nō eni reuocanᵱ primi licet denᵱ ſecūdi: lʒ aliud ſit in ꝓcuratore rōnem dixi in.l.ſi hr̄ditas.§.i.ſ̄.e. Alij dicunt ꝙ ſecūdi dati nō ſūt tutores ꝓpter defectuz cauſe finalis: ut.l.ulti.j̄.de here.inſti. ⁊ iſtaz tenz Dy. nō ob.l.ij.ſ̄.e.ti.qa ibi ſecūdi fuerūt dati ſimplr̄ ¶ Ultimo format h gl.aliō generale an ceſſante cā ceſſet effect᷒: qō examināt doc.in.l.generaliter.C.de epiſ.⁊ cleri.⁊ Dy.in.l.ij.j̄.de dona.⁊ ibi plene dixi de hoc.

d Tne u diſpoſitionem ita iſtaz .l. allegat bal.in repe. .l. i. in. viij. col. de le.ij.

De cōfirmādo tutore. Rub.

¶ Quia tutores inutilr̄ dati in teſtō ueniūt confirmādi: iō poniᵱ hic rubrica de confir. tuto.

Ex.l.ſequenti.

¶ Uerba depcatiua in tutellis nō inducūt diſpoſitionē. et an mater poſſit dare tutorē filijs.et an tutor confirmatus dicaᵱ datiuus.⁊ an pferaᵱ legitimo

e ¶ Dari in teſtamento. fallit in curatore furioſi itē adde qō fallit in [illegible] eo q pōt curatorez legitimū habere ſecūduz bal. i.l. curatorē C.de nego. geſt.alle. tex i auc.ut hi q ob.circa mediū.⁊ ibi uide de rōne. ⁊ uide bar. i in.l.tutores .§ .i. de admi.tuto.

v **Tne.** Tutor legitime datus in teſtamento non eget confirmatiōe.ſecus ſi minus legitie vel ex pſona dātis uel ei᷒ cui daᵱ uel ex mō dādi.h.d. ¶ No.ꝙ uerba depcatiua i tutelis nō inducūt diſpoſitionē᷒.lʒ ſec᷒ ſit in legato: ut.l.unū ex familia.§.ſi.⁊ .l. peto.in prin .j̄.ḋ le.ij.uel dic ꝙ iſtud ideo qa uerba deprecatiua referunᵱ ad grauatū: ut.l.generali.in pri.de uſufru.le.⁊ no.in.d.l.peto in pri.de le.ij.uel uerius hoc ideo qa dixit depcor curā habere rerū non dixit pſone cui tutor dʒ dari: ut.l.qa pſone.ſ̄.ti. i. ¶ No.ꝙ mater nō pōt dare tutorē filijs ⁊ datus nō cōfirmaᵱ ſine inqſitione.ratiōez differentie inter patrē ⁊ matrē ponit glo. C.e.l.i. ⁊ ibi p Cy. ¶ Nota ꝙ curator nō pōt dari in teſtamēto [e] ſed tutor ſic rōnē ponūt doc.i.l.pe.C.ḋ teſt. tu. ¶ Sed ad iſtud oppo.C.ḋ epi.au.l.de creatiōib᷒. ⁊ ḋ cu.fur.l.ulti.So. aliud in curatore furioſi ut ibi.aliō ī curatore adulti: ut hic.nec ob. .j̄.de cur.fur.l.ſi. ubi diciᵱ ꝙ a iudice daᵱ: qō dʒ exponi. ideſt admiſtratio decernitur ſm̄ Pe. ¶ Quero an ipuberi poſſit dari curator i teſtamento. Rn̄.non: ut .l.impuberi .j̄.de admi.tu. ¶ Quero an tutor confirmat᷒ dicaᵱ datiu᷒ uel teſtamētari᷒. Uideᵱ ꝙ datiuus: qa q confirmat dat: ut.l.lege obuenire.j̄.de uer.ſig.⁊ in auc̄.de defen.ciui.§.decreto uero non habēte: ⁊ quod no.i.l.⁊ qa de iuriſ. om.iu. ſʒ hic iudex ↄfirmat ergo ⁊c̄.pro hoc uideᵱ tex.ſ̄.ti.i.l. iure noſtro.ī ſi.⁊.C.e.l.ſi ut ꝓponis.⁊.l.i.ubi dicit tex.datos a iudice.ꝓ hoc.j̄.de admi.tu.l.q negociationē.

.§. in teſtō. ⁊ ĩ. de cur. fur. l. penꝛ. circa pri. In ɔtrarĩ ꝙ ſit teſtamētari⁹ videꝛ qa nō ſatiſdat⁹: ut. ĩ. e. l. fi. ⁊ vꝛ expꝛſſuꝫ. ĩ. e. l. iij. qḋ ēt apparet: qa ꝓfertur legitio ut ſtatī dicā. Dy. dicit ꝙ ē datiu⁹: tñ ſapit naturā teſtamētarij ĩ hoc: qa nō ſatiſdat et qa ꝓferꝛ lrīmo ſm quoſdā. qḋ an ſit uex̃ dicā in ſeqnti qōne. ꝓbat hoc tex. ĩ. e. l. iij. ubi aſſimilat tutorē ɔfirmatū ei q ē dat⁹ in teſtō: ſi ſiſe ergo ñ idē: ut no. in. l. qḋ nerua. ſ. depoſi. ¶ Sed q̃ro utrū talis tutor ɔfirmat⁹ ꝓferaꝛ lrīmo. glo. inſti. de tutelis. circa pri. ſꝫ ꝙ legitim⁹ ꝓferaꝛ. qḋ tāgiꝛ in. l. neqꝫ. C. e. ti. Sꝫ ɔ vꝛ tex. ſ. ti. i. l. iure nřo. in fi. ⁊ l. ſeq. ſꝫ ad illā poſſꝫ rñderi. dicit Dy. qa ibi loqꝛ quādo ē dubiū an teſtamētū ualeat. Sꝫ q̃ſtio glo. loqꝛ in caſu certi ſcōꝫ eū. ſꝫ dñs Mar. ſyllꝛ diſputādo ōtermiauit ꝙ talis ɔfirmat⁹ ꝓferaꝛ legitio. ⁊ hoc ꝓbat ex ordine titulorū naꝫ in .ff. ⁊ C. prīo poſuit ō teſtamētaria tutela. poſtea de ɔfir. tu. tertio ō legi. tu. unō oñdit tutorē ɔfirmatū ꝓferri. Itē ꝓbaꝛ inſti. de tute. §. fi. ubi dꝛ ꝙ omio dꝫ confirmari ꝓ hoc. ĩ. e. l. q a patre. ubi aſſimilaꝛ dato i teſtō. Itē i hac. l. dꝛ ꝙ iudex eū cōfirmet ſimplr ſine aliqua iqſitōe: ⁊ ſic nō igrit an ſupſit legitia. ⁊ iſtā opi. tenēt cōiter doc. quā puto uerā. Cy. tāgit. C. e. l. neqꝫ. ⁊ lꝫ ꝓferaꝛ legitio⁹ admittit tñ datiuū ſecū: ut. l. ſi ut ꝓpōis. C. eo. ⁊. ō. §. in teſtō. ĩ. ō admi. tu. ratio qa ipe uer⁹ datiu⁹ ē: iō ſecū admittit aliū ſibi ſimilē.

a ¶ Non ſatiſdat an tutor ɔfirmat⁹ ſit tutor teſtāri⁹ uel datiuus ut cui tet ſatiſdatōne. adde bar. in rub. ſ. de eo p quem fac. er. ⁊ l. ij. C. eo. ⁊ no. i .l. i. ō pecu. ⁊ viō pc. ō an cha. i cle. ij. de ſta. mo. q ſeqꝛ ad literā bar. hic

b ¶ Preferaꝛ legitio no. ꝙ tutor ɔfirmat⁹ ꝓferꝛ ltimo: nec ē neceſſe igri de legitio i dicta ɔfirmatōe. ⁊ ſeqꝛ ad literā bar. pe. ō ancha. in .ō. cle. ii.

c Ulier. m modica inqſitiōe. ſꝫ qd in tutore dato in codicillis. uide bal. ⁊ cy. i. l. ij. C. ō teſta. tu.

m **Ulier.** Tutor uel curator dat⁹ a mr̃e ɔfirmaꝛ ex inqſitiōe. h. d. ¶ Op. de. l. peto. §. mater. ĩ. de leg. ij. ubi datio tutoris facta a mr̃e nō ualet. So. qdā dicūt ibi qñ nō iſtituit hic ſic. uel dic ſi qdē eū iſtituit ɔfirmaꝛ cū modica iqſitiōe⁹ ut ibi ſi eū nō inſtituit ɔfirmaꝛ cū magna inqſitiōe: ut hic ita tenet dy. Ex. l. ſequenti.

¶ De dictiōe pinde. ⁊ an tutor datus i teſtō ñ ſolēni teneaꝛ petere ſe cōfirmari ⁊ ſi iudex negligat an poſſit adminiſtrare.

q **Ui a patre.** Tutor dat⁹ a patre in teſtō inualido ɔfirmaꝛ: ſecus ſi in teſtō ualido datus eſſet. h. d. ¶ No. ꝙ dicit pinde. ⁊ ſic ē nota ſilitudinis: ergo nō eſt idē: ut no. ſ. e. l. i. ¶ Op. teſtm̃ min⁹ ſolēne facit fidē iter liberos: vt hic. ⁊ l. hac ɔſultiſſima. §. ex ipfecto. C. ō teſt. So. glo. i. l. neqꝫ. C. e. dicit eni hodie has leges eē correctas p. §. ex ipfecto. ſꝫ i ti. ō teſta. tu. ſup rubri. vꝛ tenere ɔtrariū. Idē in. d. §. ex ipfecto ⁊ hoc nō ē uex̃: qa teſtm̃ ipfectū ualet tantū inꝛ liberos nō quo ad extraneos: ut. d. §. ex ipfecto ⁊ C. cōia utri. iud. l. fi. nō eni ꝑuilegiū filiox̃ dꝫ extēdi ad dānū extraneorū: ut. l. ipuberi. ĩ. de admi. tu. hoc uex̃ niſi poneres unū ex liberis eē tutorē datū i teſtō. tūc eni ualeret hodie p. d. §. ex ipfecto. ¶ Quero an tutor dat⁹ in teſtō ñ ſolēni teneaꝛ petere ſe ɔfirmari. adeo ꝙ ſi ceſſet teneaꝛ de piculo adminiſtratōis ōſerte. Et h̃ vꝛ ꝙ ſic. eqparaꝛ eni dato i teſtō legitiē. ꝓ hoc. ĩ. de admi. tu. l. tutores. §. tutores. ɔriū ē uex̃: ut. ĩ. de admi. tu. l. ipuberi. ⁊ qḋ no. ĩ. l. pꝛ tutelā. i fi. e. ti. ⁊ ē expꝛſſuꝫ. C. e. l. i. ⁊. ij. ¶ Quero qd ſi petit ſe ɔfirmari ⁊ iudex negligit eū ɔfirmare: an poterit iteri adminiſtrare. Decretiſte in rectorib⁹ eccleſiax̃ dicūt ꝙ ſic. extra de ſupplen. neg. pla. c. i. ⁊ ibi per Inno. Ex. l. ſequenti.

¶ Eligēs aliquē ad officiū ꝓſumiꝛ ipm hr̃e notū ideo canoici eligentes aliquē idignū ꝓſumūtur feciſſe ſcienter et priuādi ſunt iure eligēdi.

s **I patronus.** Quilibꝫ pꝛ daꝛ tutorē impuberi queꝫ inſtituit ſi nl̃ aliud habet. h. d. ¶ Quero qd ſi hꝫ alia bona. Rñ. ɔfirmabiꝛ ſine iqſitiōe ⁊ ɔcediꝛ ſibi admiſtratio illox̃ bonorū in qb⁹ ipubes ē iſtitut⁹. i aliis aūt nō ɔcediꝛ admiſtratio ſine inqſitiōe ſecūdū dy. ⁊ bñ: ut. l. ulti. C. e. ⁊ l. fi. qñ mu. tu. offi. fun. po. ¶ Ultio no. tex. ibi quē tutorē ⁊c̃. Ex quo no. ar. ꝙ ſi qs elegit aliquē ad aliqḋ bñficiū ſeu officiū ꝓſumiꝛ ipm habere notū. facit. ĩ. fur. aduer. nau. cau. l. i. §. pe. ⁊ ſi eſt ar. ꝙ canōici q eligūt aliquē idignū ꝓſumāꝛ feciſſe ſciēter: ⁊ ſic puēꝛ iure eligēdi ſm Iac. de are. facit. ĩ. de reg. iur. l. q. cū alio. qḋ tene menti. Ex. l. ſequenti.

¶ An tutores dati ex iqſitiōe hodie debeāt ſatiſdare. ⁊ cū daꝛ tutor ex iqſitione debꝫ añ ꝓnūcari de ideonitate.

t **Utores.** Ad magiſtratus q tutores cōfirmāt ſine iqſitiōe ⁊ fideiuſſores nō recipiūt ꝑtinet piculū admiſtratōis. h. d. ¶ Op. tutor datus cū iqſitiōe nō dꝫ ſatiſdare: ut inſti. ō ſatiſda. tu. §. i. Gl. iuoluit ſe. ueritas ē ꝙ ōbuerūt recipe fideiuſſores qñ cōfirmāt ſine inqſitōe. Et qḋ ſeqtur in tex. ꝙ nō pōt ante iterpōere ōcretū q̃ꝑ iqſitōeꝫ idone⁹ ꝓnūcieꝛ: itellige qñ uult ɔfirmare p iqſitiōeꝫ ⁊ fideiuſſorē nō recipe. ita itelligit Dy. ¶ Quero an tutores dati ex inqſitiōe hodie ōbeāt ſatiſdare. In gl. hic ſūt opi. gl. q̃ ē hic ⁊ in. l. i. C. de tu. ⁊ cu. q ſatis nō ōderūt. tenet ꝙ hodie om̃is datiu⁹ dꝫ ſatiſdare ēt ex inqſitōe datus. Cōtrariū no. ſ. ti. i. l. ſi nemo. §. i. ⁊ tāgiꝛ hic ſm aliā opi. dy. dicit diſtiguēdo: aut daꝛ a maiorib⁹ iudicib⁹ cū iqſitōe ⁊ nō dꝫ ſatiſdare: aut datur a miorib⁹ ⁊ tūc ſic. ita tꝫ dy. hic ⁊ gl. i auč. ut hi q obli. ſe ꝓhibēt. §. fi. Cy. in. l. fi. uꝛ ſup rubri. C. de tuto. ⁊ cur. q nō ſatiſde. Ego dixi in .ō. l. ſi nemo. §. i. ¶ Ultio no. diligēter iſtuꝫ tex. ꝙ qñ daꝛ tutor ex inqſitōe anteq̃ decernaꝛ ſibi tutela dꝫ ꝓnūciare eſſe idoneus.

s **I filio.** Tutor datus a pr̃e ſine iqſitione cōfirmaꝛ. h. d.

n **Aturali.** Declarabo iſtud ꝑncipium. ĩ. proxi. §. Ex. §. ſequenti.

¶ An tutor dat⁹ in teſtō a pr̃e debeat ɔfirmari. Et qd ſi deꝛ a mr̃e. Et qd ſi a pr̃ono: ⁊ qd ſi ab extraneo.

Si queratur. Hic poniꝛ forma quō tutor cōfirmatur ex inqſitōe. ¶ Op. ſ. de tutelis. l. q hꝫ. §. pe. So. ibi qñ daꝛ ſine inqſitiōe. ¶ Op. ꝙ aliud reqraꝛ. ſ. ꝙ cognoſcaꝛ de morib⁹: ut. l. ſcire oꝫ. §. pe. ĩ. de tu. ⁊ cu. da. ab his. Sol. dicit glo. qa qḋ hic deficit p illaꝫ ſuppleꝛ. Tu dic ꝙ dū dꝛ ⁊ deꝛ cui⁹ dādi erat facultas tollit ɔriū. nā dicit ingrēdū de pſona tutoris i quo venit inqſitio de morib⁹ in q̃ dꝫ ꝓnūciari anteq̃ iterponaꝛ decretuꝫ: ut. ſ. e. l. tutores. ¶ Ultimo ſcias ꝙ Dy. poſuit hic unā diſtinctioneꝫ ꝓ declaratiōe ti. quā nō bñ declarat. Iō ꝓ eius declaratiōe q̃ro an tutor datus in teſtō a pr̃e debeat cōfirmari. Rñdeo ꝙ ſi qdē daꝛ a pr̃e legitimo ⁊ naturali filio i ptāte in volūtate ſolēni nō eget cōfirmatiōe: ut. l. i. i pn. .ſ. eo. Si ỽo daꝛ in teſtō minus ſolēni: tūc olim debebat idiſtincte cōfirmari: ut. ſ. l. ꝓxi. ⁊ l. q a pr̃e. ⁊ l. i. hodie dꝫ diſtingui. Aut teſtm̃ ē nulluꝫ ex cā ꝑteritiōis vel exheredatiōis. aut ex defectu ſolēnitatis. Primo caſu nō eget ɔfirmatiōe: ſed ualet hodie p auč. ex cā: ut no. ſ. ti. i. l. i. ⁊ l. iure nřo in fi. ⁊ l. ſi pꝛ exheredato. Scōo caſu aut eſt datus tutor vn⁹ ex liberis ⁊ nō eget cōfirmatiōe

hodie:ut.l.hac cõſultiſſima.§.ex impfecto.C.de teſta. aut ẽ datꝰ extraneꝰ:ꝛ tũc eget ↄfirmatiõe:ut dixi.ſ.eo.l.q a pr̃e.ꝛ no.in.d.§.ex impfecto.¶ Sed aduertendũ ꝙ ſi pr̃ deceſſit incõtinenti poſt teſtm̃ ↄfirmatũ ſine inq̃ſitione ſi ex īteruallo tunc adhibeť inq̃ſitio q̃dam: de qua dr̃.ī.l.pxi.ꝛ.l.ſe. Si uero pater dat tutorẽ filio legitimo tm̃ ꝛ adoptiuo:tunc de iure ueteri erat idem qð in legitimo ꝛ naturali:qa tunc trãſibat in ptãteꝫ adoptãtis.hodie ſecus: ut.l.cum adoptiuꝰ.C.de adop. Et ideo dꝫ adhiberi diſtinctio illiꝰ.l. Aut trãſit in ptãtem aut nõ ſm dy.Si uero dat tutorẽ filio naturali tm̃: hoc põt ↄtingere duobꝰ modis:qa q̃nq̃ꝫ eſt filiꝰ emãcipatus in quo ꝑ emancipationẽ uinculũ ciuile ẽ ſublatũ legitimus tm̃ eſt:tũc datus ↄfirmať ſine inq̃ſitione: ut.ſ.e.l.i.Q̃nq̃ꝫ dať filio naturali ut nato ex ↄcubina: ꝛ tunc dꝫ diſtingui:aut eũ nõ īſtituit ꝛ nõ ↄfirmať ſine inq̃ſitione:ut hac.l.in prin.aut eũ īſtituit: ꝛ tũc aut nõ hẽbat alia bona ꝛ ↄfirmať ſine inq̃ſitione: ut.ſ.eo.l. ſi pr̃onus. Aut habebat alia bona:ꝛ tũc cõfirmať: ſed in bõis q̃ habet a teſtatore decerneť ſibi adminiſtratio ſine inq̃ſitione. In alijs aũt nõ decerniť niſi cuꝫ inq̃ſitione:ut.l.fi.C.e.ꝛ qð no.ꝑ dy.in.l.ſi patronus.ſ.e.Si uero deť filio ſpurio nõ ualet datio nec ↄfirmať:ut.ſ.ti.i.l.i.¶ Quero qd ſi tutor deť a matre. R̃n.aut mater īſtituit filium ꝛ cõfirmať cum modica inq̃ſitiõe:ut.l.peto.§.mater.ī.de leg.ij.ꝛ ibi ꝑ dy.aut nõ īſtituit ꝛ cõfirmať cum magna inquiſitione:ut.l.ij.ſ.e.ꝛ ibi per Dy. ¶ Quero qd ſi patronus det tutorẽ liberto. R̃n. diſtigue eodẽ modo quo dixi in pr̃e naturali ꝑ eaſdẽ.ll.vel eodeꝫ mõ quo dixi ꝙ in mr̃e ꝛc̃.¶ Quero qd ſi tutor deť ab ex̃neo. R̃n.ſi eũ cui dat inſtituit uel aliquid ſibi reliq̃d ↄfirmať cum inq̃ſitione:alias ſecus:ut.ſ.eo.l.ſi patronus.ꝛ.l.tutores.

Ex.l.ſequẽti.

¶ An qui ſemel ꝓbatus fuit paup̱ vł diues hodie p̃ſumať idem:ꝛ qd ecõuerſo. Et ꝑ mutationẽ moꝝ an p̃ſumať mutatio voluntatis. Et mandatũ an p̃ſumať reuocatum ſi ī ꝑſonã ꝓcuratoris emerſerint dicta in hac.l. Et īplicato cum fiſco denegať tutela. Et ſi iudici uidebiť nõ obſtante ꝓhibitione teſtatoris põt cogere tutorẽ ad inuẽtarium faciendum pupillo.

i **N cõfirmãdo.** Licet pr̃ dederit tutorẽ filio tm̃ inq̃ri dꝫ an uolũtas patris mutata fuerit vł mutari debuerit maxime ſi diu poſt teſtm̃ factum deceſſerit.h.d.cum duabꝰ.ll.ſequẽ.¶ No.ꝙ lꝫ ꝓbeť qs ſemel diues uel paup̱ nõ p̃ſumiť hodie de neceſſitate talis qm̃ diminutio ꝛ augmẽtatio facultatuꝫ uel moꝝ de facili obueniť ut h̃ facit.ī.de excu.tu.l.ſpadonẽ.§.qui abſoluit.ꝛ quod ibi no. Quid ecõuerſo an qs p̃ſumať talis retro q̃lis eſt hodie. Dicemuſ.ī.de magiſ.ↄue.l.i.§.ſi magiſtratus.¶ No.ꝙ ꝑ mutationeꝫ morũ p̃ſumiť mutatio uolũtatisꝰ eius q adminiſtrationẽ ↄcedit. ꝛ ſic facit ꝙ ſi ea q̃ hic ponunť emerſerint in pſona ꝓcuratoris uideať reuocatũ mandatũ. pro hoc.ī.de ſol.l.ſi cũ cornelꝰ.ꝛ ibi dixi.ꝛ ꝑ cy.C.de fur.l.falſuſ.¶ Tertio no.ꝙ ei q eſt īplicatus cum fiſco denegať tutela:qð q̃liter intelligať glo.tãgit in.l.pe.C.ne tu.uel cu.uecti.cõ.dic ut ibi.¶ No.ꝙ ꝑ utilitatẽ pupilli recediť a uolũtate defuncti.ſic in.l.i.C.ubi pu.edu.de. Et ꝑ hoc dicebat Mar.ſill.ꝙ lꝫ pater ꝓhibuerit ↄfectionẽ iuentarij qð põt:ut.l.fi.C.arbi.tu.ī fi.tm̃ ſi iudici uidebiť ꝙ pupillo expediebat inuẽtariũ facere:coget tutorẽ ad īuentariũ faciendũ.ar.huiꝰ.l.ꝛ doc.referũt in.d.l.fi.C.arbi.tu.faciũt ẽt iſte.ll.ad id qð dixi ī.l.pe.ī.de codicil. ꝙ ſi teſtator reliq̃t multa legata tp̃e quo nõ habebat liberos poſtea ſuſcepit plures filios ꝙ ꝑ ſupuenientes filios preſumatur receſſiſſe ab illis legatis. tetigi in.l.i.de codicil.ꝛ in auc̃.ex cã.C.de li.prete.

q **Uidam.** Curator datus a pr̃e nõ dꝫ ſatiſdare rem pupilli ſaluaꝫ fore.ſed de fideicõmiſſo reſtituendo ſibi relicto ſi curã admiſerit.h.d.iſta lex.

¶ De legitimis tutoribus. Rub.

¶ Poſt tutores teſtamẽtarios ꝛ teſtamẽto ↄfirmatos ueniũt legitimi.iõ poniť hec rubrica de legitimis tutoribus. Quidã tm̃ habent:ꝛ curatoribus in rubrica: qð nõ debet eſſe:qa lꝫ tutela diſtinguať inter ſpẽs.ſ.legitimam teſtamẽtariã ꝛ datiuã.tm̃ cura nõ:qa dari in teſtõ nõ põt:ut.l.i.in fi.ī.ti.i.ꝛ nulla cura eſt legitima niſi furioſi:ut.C.de epi.au.l.de creationibꝰ.ꝛ.ī.de tu.ꝛ cur.da.ab his.l.mulieri.ꝛ.l.uẽtri.§.pe.ī.de excu.tu.l.ſed ꝛ milites.ꝛ.l.amiciſſimos.

Ex.l.ſequenti.

¶ An agnati ꝛ cognati ad tutelã hodie pariter admittať ꝛ an de iure antiquo defficiẽtibꝰ agnatis ueniant cognati.ꝛ an adoptiuis tm̃ competat legitima tutela.

l **Egitime.** b Ligitima tutela ex ṽbis ꝛ ex mẽte.l.xij.tabu.deferť cognatis ad quos deferť hereditas.fallit ſi mulier ẽ in medio.h.d.¶ Op. dr̃ hic ꝙ agnati uocanť tm̃ ad tutelã ſicut ad ſucceſſionẽ.¶ Cõtra qa hodie uidenť uocari ẽt cognati ad tutelã ꝛ ad ſucceſſionẽ:ut in auc̃.de her.q̃ ab iteſta.defe.§.ex his. Glo.fateťꝰ ꝙ hodie admittunť pariter agnati ꝛ cognati ꝛ bene:qa tex.dicit.puto tm̃ ꝙ in ciuitatibꝰ in quibꝰ ꝑ ſtatuta eſt derogatũ iuri cõi:ut agnati p̃ferãtur cognatis in ſucceſſione ꝙ eodẽ modo p̃ferenť ī tutela ꝑ rõnẽ illius.l.¶ Quero de iure antiquo an agnatis deficiẽtibꝰ ueniãt cognati ad tutelã ſicut uocabanť ad ſucceſſionẽ de iure p̃torio. Glo.vł hic dicere ꝙ nõ: qa nõ repeniť lege aliq̃ cautum.Ↄtrium no.iſti.e.§.ꝛ cognatis.in gl.no.diligẽter.ꝛ.C.e.l.i.ꝛ illa uerior.ꝓ quo.ī.e.l.iiij.in fi.ꝛ.ī.e.l.fi.ſm uerũ intellectũ quẽ ibi dicã. hodie uero nõ eſſet dubiuꝫ:ut dixi.¶ Quero an filijs adoptiuis tm̃ cõpetat legitima tutela. Glo. h̃ dicit ꝙ nõ. Ja.de are.dicit cõtrariũ ꝑ rõneꝫ redditã in tex.qa hereditas ꝑ.l.deferť adoptiuis. ergo ꝛ tutela: ut.ī.de ſuis ꝛ legi.l.i.ꝛ.ij.§.parui. Nõ ob.iſte tex.qui vł requirere:utrũq̃ꝫ.ſ.ꝙ ſit legitimꝰ ꝛ naturalis: quia debemꝰ magis ↄſiderare rõneꝫ ꝙ uerbaꝰ.nã rõ limitat ꝛ declarat dcm̃:ut.l.cũ pr̃.§.dulciſſimis.ī.de leg.ij.ſm eum.

Si apud hoſtes. Spes primi legitimi facit tutelã non deuolui ad ſequẽteꝫ:ſed opus eſt datiuo.h.d.¶ Op.ſ.pxi.rñ.So.ibi ꝓximus agnatꝰ erat ibi īpeditus īpedimẽto ꝑpetuo qa mulier:hic ſecus quia captꝰ: ſꝫ erat ſpes ꝙ rediret.ſic in.l.iij.§.nõ tm̃.ī.e.ibi eni in deportato nulla erat ſpes reaſſumẽdi tutelã de iure cõi.rõnẽ hoꝝ uidiſtis in.l.ſi quis ſub conditione.ſ.ti.i.

Interdum. Licet patronus ꝑ delictum priuetur iure ſuccedendi non tm̃ priuatur onere tutele.h.d.

l **Egitima.** Tutela legitima tollitur capitis diminutione.h.d.iſtud eſt ueꝝ ſm iſta: ſed hodie quia ſublata eſt differẽtia emãcipationis ꝛ patrie ptãtis quo ad libertatem:eodẽ modo quo ad tutelaꝫ:ut in auc̃.de here.q̃ ab inte.§.ex his.ita tenet dy.ꝛ oẽs doc.

t **Utela.** Ex lege dr̃ qð ex mẽte eius colligiť lꝫ uerba deficiãt.h.d.arg. huius.l.dicũt doc.moder.ꝙ illud qð eſt ex mẽte.l.eſt ex lege ꝛ cõpetit directa actio ex illa.l.ꝛ hoc ponunt in.l.i.C.uti poſ.ꝛ in.l.i.C.de ac.ꝛ ob. Aduerte tm̃ ꝙ lꝫ ſit ex.l.non tamẽ eſt ex uerbis:ut hic patet.ꝛ.ī.de uer.ſi.l.nois ꝛ rei.§.ṽbũ.ex.l.declarabo aliqualiter.ī.e.l.§.fi. Ex.§.ſequenti.

¶ An qui ꝑdit hereditatem ꝑdat tutelam.

Sed etſi hac. Cõtumax in manumittẽdo priuať hereditate: ſꝫ

a **N cõ firmãdo.** mutatio voluntatis.vide bar.ī.l.cũ q ita.§.q ſibi ff.de ṽ.obli.ꝛ in.l.cũ qs ſibi.ff.de ſo.

¶ De legit. tuto. Rub.

b l **Egitime.** Ex gl. Iſtiꝰ no.hẽs ꝙ correcta rõne.l.ī.telligiť correcta ꝛ eius diſpõ. adde glo.idẽ volẽteꝫ.in.l.ij.in prin.in ṽ.filio p̃cedente de uul.ꝛ pu. de quo uide no.ꝑ imo.ī.l.ij.ī.de dona.ꝛ ꝑ bal.ī l.i.ſ.ſo.ma.ꝛ Jo.an.i.c.poſt trãſlat.de renũci.ꝑ imo.i.l.ſi vero.§.de viro.ſo.ma.et qd eꝫ.uide gl.i.c.nouit in ṽ.qcunq̃ꝫ de iudi.ꝛ i.l.fi.de falſis.vbi habetur q̃ñ qs allegat.ll.correctas qua pena dꝫ puniri

c ¶ Gl.fateť.ideꝫ ↄſuluit bar.in cõſi.ī cip.ciuitatis mediolani.ꝛ ſeqť ꝑe.de ancha.in.c.canonuꝫ ſtatuta.ð ↄſti.ī x.charta.i ṽ.q̃ro ſi lex ꝓhibet ī duobus ꝛ adde bar.i.l.i.C.e.ꝑ inno.in.c.poſt tranſla.de renun.ↄ̃ bar.tenet io.an.ī ſpec.ī ti.de cura.vide ꝑ ſaly.ī.l.fi.C.de legit.her.

d ¶ Quã verba. Sicut dicimus de teſtatore cuiꝰ volũtatẽ magis q̃ꝫ verba īſpicere debemus.l.cũ virũ.C.de fideicõ.l.ī cõditionibꝰ.de ↄdi.ꝛ demõ.l.nõ aliter.de le.iij. Ad hoc ẽt hñ facit.c.ꝓpterea.de ṽ.ſi.in antiquis.

a Tute- la. §. ſed et ſi hac quero an. adde bal. in .l. precibꝰ in .v. col. C. de impu.

nõ tutela niſi in totum ius patronatus perdat.h.d.
C Quero an iſto caſuª ille qui manumiſit admittaᷓ ad
hereditatem. Glo.i.dicit ꝙ non. Alia glo. parua videᷓ
dicere ꝙ ſic: que eſt ſup uerbo tutorez eſſe. ſed iſte glo.
diuerſis caſibus loquunᷓ. naz ſcõa glo. refert ſe ad tex.
qñ ſeruus fuit emptus nũmis ſuis cõniuctibus oculis.
dñi prima glo. referᷓ ad alium caſuz qñ nũmis empto/
ris. C Quero iſto caſu qñ ꝑdit hereditatẽ an ꝑdat tu/
telam. Rñdit glo. ꝙ nõ: quia delictũ nõ tribuit imuni/
tatem. ꝓ hoc. ſ. e.l.i.§.fi. qd eſt no. facit qd lz proximus
agnatus īfra annum nõ adminiſtrauerit uel tutorẽ nõ
petierit lz priueᷓ hereditate: ut.l.ſciant.C. de legi.her.
nõ tñ priuatur tutela. Spe. in ti. de tut. in illo. §. in quo
tractat de legitima tutela inuit cõtrarium his verbis.
C Item op. ꝙ priueᷓ ex quo īfra annum tutelã nõ pe/
tijt per.l.ſciant.C. de legi.here. Sed illa op. nõ eſt bo/
na quãtum ad remouendũ euz a tutela. hoc patet. ſed
quantũ ad remouendũ eum a ſucceſſione. tangam in.l.
tutor qui repertoriũ. in prin. de admi.tu. C Cõtra pre
dicta op. glo. de.l.decreto. j. de ſuſpe.tuto. ⁊ l.ſed ⁊ mi
lites. §. ſi ignominia. j. de excu.tu. ubi pena dat imuni/
tatem. Sed ſol. ut no. per Dy. in.d.l.decreto. ⁊ in.c. ꝙ
alicui. extra de re.iur.li.vj. C Item cõtra ea que dixi op
po. de.l.tutelas. de capi.dimi. ⁊ ſ.l.proxi. in ꝟ. plane.
ubi ille qui priuaᷓ hereditate priuatur tutela. So. ī pri
mis duabꝰ priuatur hereditate ⁊ iure agnationis: meri
to priuaᷓ tutela. in ꝟ. plane. priuaᷓ in totum iurepatro
natus adeo ꝙ nõ eſt patronus. C Item cõtra predcã
facit quod dixi. ſ.e.l.i. in prin. ubi poſtꝙ agnati priuã/
tur hereditate per.l.nouam.C. ⁊ preferunᷓ cognati an
terioris gradus: priuãtur etiam ⁊ tutela ⁊ tamẽ agnati
remanent. Rñ. ibi priuantur hereditate abſqz ſuo deli
cto: merito priuantur ⁊ onere tutele. Et predicta tene
menti.

Si duo. Si plures ſunt patroni oĩbus defer
tur tutela: ⁊ aliquo deficiente rema/
net apud ceteros ⁊ oĩbus deficientibus uadit ad libe/
ros eorum per eundem modum per quem defertur he
reditas.h.d.

b C Queri pt uide gl. bar. ⁊ doc. in.l.i. de teſta. tu.

Queri põt. ᵇSi primus legitimus definat
facto iudicis hoc principaliter
agẽtis locus eſt datiuo nõ ſequẽti legitimo: ſecus ſi de/
ſinit caſu naturali uel ciuili iudice hoc principaᷓr non
agẽte.h.d.cum.§.ſeq. Iſtam materiã plene declaraui
in.l.ſi qs ſub cõditione. ſ. ti.ij.

Ex.§.ſequenti.

C Que tutela deferatur ex mente ⁊ uerbis .xij. tabula/
ruz: ⁊ que ex mẽte nõ ex uerbis. ⁊ que nõ ex uerbis nec
ex mẽte. Et que dicaᷓ fiduciaria tutela.

c Egiti l mos. q poſſint opponi ꝯ legitimuz tutorem. uide p ſpec. de legi. tu. ⁊ ibi põit formã.
d C Quero vtrum. adde Bart. ⁊ ibi no. i.l. tutor qui reper. ꝺ admi. tu. ⁊ i .l. tutor. ⁊ in .l. tutoribus de auc. tu.

Si parens. Pater eſt legitimus tutor fi/
lij emancipati: frater fratris
emãcipati eſt tutor fiduciarius.h.d.cum.l.ſeq. C Eſt
aduertẽdum quia in libro īſtitutionum habemus tres
titulos. primuz de legi.tu.agna. ⁊ de illa habuiſtis uſqz
ad hunc. §. ſcõm de legi.parẽ.tu. de illa dicit iſte. §. ter/
tium de fiducia.tutela. ⁊ de illa loquitur.l. ſequẽs quo
defuncto. C Oppo. de iſto. §. ubi dᷓ ꝙ eſt legitimꝰ ad
.l. ſequẽ. ubi dᷓ ꝙ eſt fiduciarius. glo.C.e.l.fratres. di/
cit ꝙ frater fratri eſt legitimus tutor. ⁊ glo. noſtre in il/
la materia nõ habuerũt clarum ītellectum. doc. dicunt
melius ſic. Quedam eſt tutela ꝓprie que deferᷓ ex mẽ/
te ⁊ ex uerbis.l.xij.tabu. ut. ſ.e.l. in prin. ⁊ inſti. de leg.
agna.tu. Quedam eſt tutela legitima ex mente.l.xij. ta
bu. nõ ex uerbis: ut illa que defertur patrono: ut. ſ.e.l.
.iij. in prin. Cum enim per.l.xij.tabu. defertur heredi/
tas patrono per cõſequens eius mens fuit de tutela: lz
uerbis hoc nõ expreſſerit: que mẽs colligitur ex rõne.l.
ut patet. ſ.e.l.i. in prin. ⁊ l.iij. in prin. facit ſo.ma.l. cuz
mulier. Quedã eſt tutela legitima nõ ex uerbis nec ex
mẽte.l.xij.tabu. ſed ex extẽſione iuriſcõſulti ꝓpter idẽti
tatem rõnis: ut ſi pater emancipat filium.l.xij.tabu. nõ
uocat eos ī uicem ad ſucceſſionez. rõ quia nõ cogitauit
de hereditate nec de tutela: nõ ergo ẽ ex uerbis nec ex
mente ſed poſtea ſuperuenerũt ſenatuſcõſulta que uo/
cant patrem ad hereditatẽ filij. Unde poſtea ex hac.l.
noua cõiuncta cum rõne.l.xij.tabu. iuriſcõſulti vocant
patrem ad legitimã tutelam filij: ut hoc. §. ⁊ inſti. de le/
gi.pa.tu. ⁊ hoc uult tex. dicere uicez legitimi tutoris ſu/
ſtinet. q.d. nõ per.l.xij.tabu. ſed per extenſionẽ iuriſcõ/
ſulti ex idẽtitate rõnis. Quedam eſt alia tutela que uo/
catur fiduciaria: ut ſi filius emancipatus eſt tutor filij ī
ptãte retenti uel ecõuerſo: iſte nõ ẽ tutor ex uerbis nec
ex mente.l.xij.tabu. nec ex rõne quia ſm iſta tẽpora nõ
uocabatur ad hereditatem: ſed quia ꝓpter caritatẽ ſan
guinis lex multum cõfidebat de eo ideo vocabatur tu/
tor fiduciarius: ut hic ⁊ inſti. de fidu.tute. ſed hodie fra
ter uocatur ad ſucceſſionẽ fratris emãcipati: ⁊ ecõuer/
ſo: ut.l.lex.xij.tabu. ⁊ l.nẽſenius.C. de leg.tu. Et ideo
põt dici hodie tutor legitimus. nõ ex.l.xij.tabu. ſed ex
.l.noua cõiuncta cum rõne.l.xij.tabu. ⁊ iſto reſpectu in
.l.fratreſ.C.e. iſta tutela que hic appellaᷓ fiduciaria: ibi
appellaᷓ legitima: qa illo tpe fuit introducta ſucceſſio
iſto modo. ⁊ uide de hoc ꝑ doc. in.d.l.fratres.

Ex.l.ſequenti.

C An eoipſo ꝙ tutor eſt datus poſſit adminiſtrare:
ibi. Querit. Et quare ſit ītroductum ꝙ accipiat res cũ
decreto ante adminiſtrationẽ: ibi. Primo. Et an ī quo
libet genere tutoꝝ ſit neceſſarium decretum: ibi. Que/
ro. Et an decretum īterpoſitũ ab uno iudice porrigat
effectuz ſuum ad res alterius territorij: ibi. Quero an.
Et que ſit forma talis decreti: ibi. Pro declaratione.
Et an cum īterponiᷓ decretum debeãt citari alij q poſ
ſunt eſſe tutores: ibi. Quero an. Et alia qͭuor ultra de
cretum que requirunᷓ anteꝙ adminiſtret vide hic. Et
qñ nõ īteruenientibus qnqz hic reqſitis valeant geſta
ꝑ tutorem: vide in fi.

l **Egitimos.** ᶜTutores legitimi cõ
ſtituunᷓ ipſo iure ꝑ.l.
nõ tamẽ poſſunt adminiſtrare niſi ſatiſdent: q
ſatiſdatio a pſono cã cognita nõ exigitur.h.d. C Que
rit glo. an eoipſo ꝙ tutor datus eſt alicui poſſit accede
re ad adminiſtrationẽ. glo. dicit ꝙ ſic dũ tñ tria primo
faciat. primuz ꝙ accipiat res cuz decreto iudicis ſm ꝙ
faciat īuentarium. iſta duo ꝓbantur in.l.fi.C. arbi.tut.
Tertiuz ꝙ iuret: ut in auc. ut hi qui obli.perhi.ha.res
mi. §.fi.col.vj. Quartum addit glo. ꝙ ſatiſdet ut hic.
Quintum addũt doc. ſ. ꝙ expreſſe ꝓmittat defenſionẽ
pro pupillo ſuſcipere: ut.C. de admini.tu.l.fi. §. defen
ſionem. ⁊ ibi ꝑ Cy. examinemus per ordinez. C Pri/
mo quero quo iure ſit ītroductum hoc decretuz. Glo.
ut uidiſtis allegat.l.fi.C.arbi.tu. duz dicit Imperator
ꝙ res accipiat ſcõm ꝙ vſitatuz eſt. ⁊ ſic ſe refert ad quã
dã cõſuetudinẽ. dico ꝙ ꝓprie loquẽdo ſeu intelligẽdo
iſtud decretum fuit ītroductum de iure digeſtoꝝ: quo
nõ poterat adminiſtrare tutor niſi ſibi decerneref ad/
miniſtratio: ut tex. expreſſe dicit. j. de auc.tu.l.iiij. lz gl.
aliter ibi exponat. pro hoc. ſ. de poſtu.l.cui eoꝝ. in pri.
⁊ ibi no.C. de tu. ⁊ cu. illu. perſo.l.i. ⁊ .C. qñ mu.tu.offi.
fun.po.l.ij. ⁊ arbi.tu.l.fi. ⁊ prealle. §.fi. in auc. ut hi qui
ob.perhi.ha.res mi. C Quero utrumꝰ in quolibet ge/
nere tutorum ſit neceſſariuz decretum hoc. rñdeo ſic:
ut.d.l.iiij. de auc.tuto. ⁊ alijs legibꝰ ſuperius allegatis.
hoc nõ põt recipere īſtantiam in tutore teſtamẽtario. ſ.
ſi teſtator ei hoc remiſerit expreſſe: ut.d.l.fi. arbi.tu. vᷓ
teſtator ipſe decerneret ſibi adminiſtrationẽ. põt enim
ipſe teſtator decernere: ut tutor ſua auctoritate incipi/
at adminiſtrare: ut.d.l.cui eorum. ſicut põt concedere
legatario lñiam accipiẽdi poſſeſſionẽ ſua auctoritate:
ut.l.ticia. §.i. ⁊ ibi no. j. de le.ij. ꝓprie enim iſtud decre
tum eſt preſtare tutori quaſi poſſeſſionẽ adminiſtratio
nis: ſicut dicũt canoniſte ꝙ lz aliqs ſit īſtitutus in bene
ficio nõ tñ accedit ad adminiſtrandũ niſi ponaᷓ in qſi

poſſeſſione adminiſtrationis: ut ex̄ de iſti. c. ij. in prin. ⁊ p Inno. de cõceſ. p̄ben. c. ꝑpoſuit. i. i. gl. ℂ Quero an[a] iſtud decretū īterpoſitū ab uno iudice porrigat effectū ſuū ad res alteri⁹ territorij. vr̄ q̄ nõ: ut. l. cū vn⁹. §. pe. ȷ̄. de bo. auc. iud. poſ. ⁊. ŝ. de iur. om. iudi. l. ex̄ territoriū. ℂ Pro hui⁹ declaratione eſt uidendū q̄ ſit forma hui⁹ decreti. Rñ. q̄ iudex decernat ſibi adminiſtrationē dicte tutele ſeu lıñam adminiſtrandi: ⁊ ita utimur ad quē vſum ſe refert lex noſtra: ut. C. arbi. tu. l. fi. ꝓbaſ. ȷ̄. e. l. §. in legatiſ. ubi tex. dicit decerni tutelā. gl. exponit. i. adminiſtrationē tutele. ad idē. ȷ̄. de auc. tu. l. iiij. nõ eſt ergo neceſſe q̄ iudex ponat eū in poſſeſſionē de facto ſed data lıña ipſe tutor põt accipe res. ⁊ hoc eſt qō dicit tex. in. l. fi. C. arbi. tu. ⁊ glo. hic dicit res accipiat p decretū. i. p̄cedente decreto. nūc ad ꝑpoſitū decretuȝ qō īterponiſ in aliquo actu uolūtario nec hȝ cohertioneȝ in aliū põt īterponi a iudice q hȝ pſonam in p̄ſtāte lȝ res ſit ex̄ territoriuȝ: ut. l. magis puto. §. illud. ȷ̄. de re. eo. ⁊ no. p doc. C. de p̄di. mi. l. ſi p̄diū. Et ex hoc ꝯcludo q̄ iudex ſub quo ē pupillus põt īterponere iſtud decretū qō extēdeſ ad bona ubicūqȝ poſita ſi ꝯdictorē nõ hȝ. ſȝ ſi ꝯdictor eſſet ita q̄ hr̄et neceſſe mitti in poſſeſſionē p miniſtros iudicis tūc nõ ſufficeret lıña il li⁹ iudicis: ſed dȝ ſcribi illi iudici ſub quo res ſūt: ut. d. l. cū unus. §. pe. de bo. auc. iu. poſ. ℂ Quero an qñ iſtud decretum īterponiſ debēt citari[b] alij q ſunt uel eſſe pñt tutoreſ. Rñ. qñqȝ p iſtud decretū cõcediſ adminiſtratio uni ita q̄ alijs denegaſ: tūc illi reqrunſ cū hoc faciat cā cognita: ut. ŝ. de te. tu. l. teſtō. ⁊. l. ſe. ȷ̄. de admi. tu. l. iij. §. fi. Qñqȝ p iſtud decretū cõcediſ uni adminiſtratio nõ tñ alij denegaſ: tūc ſi qdē ſunt alij q ſunt tutores legitimi uel datiui iā ꝯſtituti a. l. uel a iudice ⁊ illi debēt reqri. nõ. n. hoc fiet niſi cā cognita: ut. e. l. §. in legitimis. ⁊ hoc maxime veꝝ eſt in legitimis quoꝝītereſt ne un⁹ accedat ad adminiſtranduȝ ſine aliquo ꝑp ſpē ſucceſſionis: ut. ȷ̄. e. l. §. pe. Si uero nõ ſint tutores ſed eē pñt: tūc enī nõ eſt neceſſe eos reqri: qa nõ ledunſ. ar. ꝓ hoc optimū. C. de ꝯfir. tu. l. ſi ut ꝑponis. ⁊. ȷ̄. de admi. tu. l. q negociationē. §. teſtō. ⁊ qō no. p innō. de ꝯceſ. p̄ben. c. ꝑpoſuit in p̄ma glo. ℂ Ultimo ſcias q̄ lȝ glo. ponat iſtud decretū ꝑ p̄mo tñ ultimū eſt[c]. dȝ enī tutor pri⁹ feciſſe iuētariū ⁊ alia q̄. ŝ. dixi: q̄ ei tutele adminiſtratio ꝯcedaſ: ut. d. l. fi. in fi. C. arbi. tu. uel hoc dȝ fieri in ipſo actu quo decretuȝ īterponiſ: ut in auc̄. ut hi q obli. ꝓ hi. ha. res mi. §. fi. ℂ Scōm qō reqriſ ē q̄ faciat īuentariū: qō exaīabo in. l. ſi tutor q reptoriū. in prin. de admi. tu. ℂ Tertiū qō reqriſ eſt q̄ iuret ſe utilia facere ⁊ iutilia p̄termittere: ut. d. §. fi. in auc̄. ut hi q obli. ꝓhi. ha. res mi. qō de iure. C. fuit ītroductū i curatore furioſi: ut. l. de creationib⁹. C. de epi. audi. ſed p. d. auc̄. ē extenſum ad oēs tutores ⁊ curatores. debēt enī hoc ꝓmittere ſub expreſſa obligatione reꝝ ſuarū vt ibi patet. ℂ Quarto reqriſ. dicit glo. q̄ ſatiſdet[d]. hoc ī tutore datiuo dic ut dixi. ŝ. ti. i. l. tutores. In legitimo hēs hic in tex. ſm quē oēs debēt ſatiſdare excepto p̄ſono a quo cā cognita nõ exigiſ ſatiſdatio. ℂ Quero qd ſi iudex uoluit hāc ſatiſdationē exigere uel exegit ⁊ ē finita. Rñ. ut dicā. ȷ̄. e. l. §. in legitimis. ubi tex. tāgit. ℂ Quero qd ſi dederit fideiuſſorē pauperē reſpectu facultatū pupilli. Rñ. nihilominus põt adminiſtrare: ut. C. de iure do. l. ſi mr̄. poſſet tñ ob hoc remoueri ꝑȝ ea q̄ no. in. l. pauptas. ȷ̄. de excu. tu. ⁊ ibi dicam. ℂ Quintū qō reqriſ eſt q̄ expreſſe ꝓmittat defē-

a ℂ Quero an. vide pe. de ancha. in cle. ij. de ſta. mo.

b ℂ Debēt citari. ⁊ cū deciſione bar. hic trāſit pe. de ancha. in cle. ij. de ſtamo. facit qō in ſimili dicebat ange. in. l. is cui bonis. ꝺ verbo. ob. vide licet an qñ iudex ꝓcedit ad iterdicenduȝ adminiſtrationeȝ ꝓdigo requiratur citatō ipſius prodigi. ⁊ concludit q̄ ſic qa tractatur de auferenda ei adminiſtratione ⁊ cum ange. ibi trāſit Imo. de quo vide q̄ dixi in. l. qui habet i. §. qlibet loco ⁊ tpe. ŝ. de tutel.

c ℂ Ultimū eſt an decretum adminiſtratiōis debeat p̄cedere inuentarium ⁊ alia. ſȝ Bal. in. l. fi. de ma. cõue. per illuȝ tex. dicit q̄ non refert ſcdm bar. in. l. tutor q reper. circa pri. de admini. tu. ⁊ Bal. in. l. ij. in pe. col. C. q admit. ADDE ro. cõſilio. cccc. xv. vbi ponit. xv. que debet facere tutor tutela ſuſcepta.

d ℂ Qō ſatiſdet. adde qō lȝ tutor non ſatiſdet vel caueat rē pupilli ſaluā fore eo tēpore quo tutela ſuſcipiſ: tamē nõ ē de ſubſtantia. facit qō no. doc. i. l. de die. §. tutor. qui ſatiſda. cog. ⁊ qō nota. per Bar. in. §. ꝓ

ſionem[e] pupilli: ut. l. ulti. §. defenſionē. C. de admi. tu. ⁊ ibi p doc. ℂ Et aduerte q̄ antiq nõ apponebāt iſtud ꝑp qō iaȝ uidi multas tutelas caſſari ſed hodie hoc in q̄libet apponiſ. ⁊ lȝ de iure antiquo hoc eſſet precipuū offm̄ tutoriſ. ſ. pupillum ip̄m īdefenſum nõ relinqre: ut. l. tutor precipuū. ȷ̄. ꝺ admi. tu. tñ lex uult q̄ hodie tutor hoc expreſſe ꝓmittat: ut dixi. ℂ Ultimo ſcias q̄ lȝ p̄dicta oīa reqranſ tñ in his que dilationē nõ recipiunt uel in his que principaliter ad cõmodum pupilli ſpectarēt ualēt geſta p tutorē ēt nõ interueniētibus p̄dictis: ut. ȷ̄. de admi. tu. l. tutor qui reptorium. in prin. C. de tu. ⁊ cu. q nõ ſatiſ. l. fi.

Ex. §. ſequenti.

ℂ Cum plures ſunt tutores uni põt decerni ſi alij ſunt īpediti uel ꝓuocāt ad diuiſionē. alias ſecus ⁊ ꝓximior agnatus petens ſibi decerni tutelam recte petit ut hic. ⁊ ꝯ tutorem q aliquali mõ nõ ſatiſdedit nõ põt alter tutor venire niſi offerat ſatiſdationē. ſed pupillus uel adultus uel tertius põt petere eum cogi ad ſatiſdādum uel q̄ īterdicatur adminiſtratio.

In legitimis.

Uni ex tutorib⁹ legitimis ex cā põt ꝺcerni adminiſtratio. ⁊ ſe īuicem pñt ꝓuocare ad ſatiſdationē: niſi ſūt patroni. h. d. ℂ Ex iſto principio no. q̄ iſto tpe interponebaſ decretū adminiſtrationis ibi dū dicit tutela decerni. Dicit gl. i. adminiſtratio tutele. ℂ Scdo no. q̄ qñ ſunt plures tutores tutela nõ decerniſ vni: niſi ex cā ſi alij ſunt īpediti: ut hic in prin. vl̄ ſi alij ꝓuocāt ad ſatiſdationē ut in ſe. ꝟ. ⁊ ſic uideſ q̄ debeant requiri: ut dixi. ŝ. ꝓxi. uel ſaltem debeat hoc iudici liquere ne alias erraret vt interponēdo decretum ſm ea que dicunſ. ȷ̄. ti. i. l. tutor ſi petitus fuerit. ℂ Tertio no. iſtam expoſitioneȝ decerni tutela. i. adminiſtratio tutele: q̄ facit ad qōnem. Cõparuit ꝓximior agnatus ⁊ petijt ſibi decerni tutelā pupilli: ⁊ iudex decernit. Op. q̄ nõ debet peti ſibi decerni ſed declarari. certe põt ſuſtineri vt intelligaſ decerni tutela. i. adminiſtratio tutele: ut hic. ℂ Item uenio ad ꝟ. an igiſ. no. primo dicit tex. ſi oēs nõ ſatiſdederunt. qō exponit glo. i. nullus. nam negatio poſtpoſita ſigno uniuerſali eqpollet ſuo cõtrario: ut. ȷ̄. de capti. l. in bello. §. i. ℂ Circa hoc q̄rit glo.[f] qd ſi aliqui ſatiſderūt ⁊ aliq nõ. dicit glo. q̄ iter nõ ſatiſdantes admittiſ ꝓuocatio. ℂ Sed tunc q̄ro quid ſi oēs ſatiſderūt ſed unus nõ uult ageſ cū alio. Rñ. recurrendū eſt ad remediū. l. iij. §. fi. cū. l. ſe. ȷ̄. de admi. tu. ℂ Ulterius q̄ro quō ꝟ. nõnunq̄ ⁊c̄. ſe habeat ad p̄cedētia. Rñ. q̄ eſt q̄dam iterpoſitio p quā rñdeſ cuidā oppoſitioni. dictū ē q̄ iter nõ ſatiſdātes locus eſt ꝓuocationi. Contra nam tutores legitimi debent ſatiſdare: ut. ŝ. ꝓxi. quō ergo ꝓcedit quod h̄ dr̄ de nõ ſatiſdantibus. Ad hoc rñdetur nõnunq̄ ⁊c̄. ℂ Ex quo ꝟ. no. q̄ cõtra tutorem qui nõ ſatiſdedit de iure uel de facto aliter tutor non põt uenire niſi offerat ſatiſdationē: ſed pupillus uel adultus uel ēt tertius põt petere eum cogi ad ſatiſdanduȝ uel interdici ſibi adminiſtrationē: ut. C. de tu. ⁊ cu. qui nõ ſatiſde. l. i. ⁊ p totum illū titulū. ℂ Uenio ad ver. an ergo. quero an idem ſit in agnatis qō hic dicit in p̄ſonis. Glo. dicit q̄ nõ. ⁊ eſt rō ſm Jaco. de are. ⁊ dy. quia nobis non eſt ita debita hereditas agnatoꝝ ſicut libertoruȝ: ut. ȷ̄. ſi a parē. qs fue. ma. l. nõ uſqȝ.

Ex. §. ſequenti.

ℂ An clerici ſiue ſeculares: ſiue religioſi poſſint eſſe tutores.

ꝑi. ⁊ bal. in. l. fi. de magi. ꝯue. C. ⁊ qd ſi nõ põt tutor fideiuſſorem idoneū dare. vide bal. in. d. l. fi. vbi eſt tex. ſecundū eū q̄ fideiuſſor nõ idone⁹ tutelā non vitiat niſi fideiuſſor fuerit in dolo.

e ℂ Promittat defenſionē. adde bal. in. l. pretor. i prin. de ope. no. nū. in. l. fi. §. oēm. C. de adminiſt. tuto.

f ℂ In legitimis. querit glo. negatio poſtpoſita ſigno vniuerſali equipollet ſuo cõtrario. hoc tamen non eſt ſimpliciter verū: ut no. per tex. ⁊ ibi Bar. in. l. ꝺ pupillo. §. ſi plurium de ope. no. nū. ⁊ quādo reſultaret abſonus ⁊ iuri ꝯ̄rius intellectus. ⁊ vide Bar. i. l. neceſſarias. §. qui annua. ff de pig. act. ⁊ melius in titu. qui ſint rebelles. i ꝟ. nõnullos. ⁊ limitat not. Bal. in. l. i. i p̄n. quomodo ⁊ quādo iu.

a ¶ Si legitimus. an clericus poſſit eſſe tutor. dicit bal. i. l. pſbyteros. C. de ſacroſan. eccle. ꝙ non cuꝫ in minoribus ꝯſtituti nō ſuſcipiant tutelam uel aliud officiuꝫ ſeculare ꝑ illuꝫ tex. ⁊ uide bal. i. l. generaliter ad fi. de epi. ⁊ cle. ADDE ꝙ bal. cōſi. cclxiij. ꝑmo li. tenet ꝙ clericus laici tutor eſſe poſſit ⁊ laic⁹ clerici.

b a Gnato. vide i ſimili ſpec. de tu. §. ſi uero. v. ſed pone pater.

Si legitimus. [a] Capitis diminutiōe ꝑeunt legitime tutele ēt iam ſuſcepte. h. d. ¶ Quero qd de ſacerdotibus an poſſint eſſe tutoreſ. Uidetur ꝙ nō: ut. l. nō diſtinguemus. § ſacerdotio. ſ. de arbi. tex. habemus in auc̃. pſbyteros. C. de epiſ. ⁊ cle. ſ. ꝙ poſſint eſſe uolētes nō ut cogant̃ inuiti: qḋ dic ut ibi: ⁊ hoc in clericis nō in religioſis. Si aūt eſſet monach⁹ uel canonicus regularis tūc indiſtincte ſibi īterdcā eſt tutela de iur̃ ciuili: ut. d. auc̃. pſbyteros in fi. ideꝫ in epō ut ibi pꝫ. Sed q̇daꝫ canoniſte dicūt ꝙ de iure canonico ſecus ē: ut in decretis. lxxxvj. di. c. ꝑuenit. ⁊ ibi no. ⁊ no. ſpec. de tute. §. generalr̃. v. itē excipit̃ ꝙ eſt epſ.

i **Inteſtato.** Qui nō relīqt tutoreꝫ eſt īteſtatus quo ad tutelaꝫ. ⁊ mortuo teſtamētario deuenit̃ ad legitimos. h. d. iſte tex.

s **I reliquero.** Qui ſunt in pari gradu agnatiōis pariter uocant̃ ad tutelaꝫ. h. d. cum. l. ſe. dicit Jac. de are. ꝙ hodie nepos ex alio filio preferr̃ in tutela ſicut in ſucceſſione: ut in auc̃. de her. ab inte. §. ſi igit̃. quod ſatis plꝫ.

a **Gnato.** [b] Propinqor cognatus nō īpedit ſequentem agnatū: nec ꝑpinqor cognata īpedit ſequentē cognatū. h. d. ¶ No. hoc qḋ dr̃ de matertera q̄ eſt ſoror matris. ⁊ ſic cognata q̄ nō īpedit filios fratris ipſius matertere: hoc eſt filios auūculi qui filr̃ ſunt cognati. ⁊ ſic hēs caſum ꝙ ī defectū agnatoꝝ tutela deuoluit̃ ad cognatos. dixi. ſ. l. i. in prin. Alij uolentes hoc effugere dicūt hic loq de filijs frīs ipſius īpuberis: ⁊ hoc nullū hꝫ dubiū: qa illi ꝑferūt̃ matertere qa agnati. Item matertera nō eſſet in ꝓximiori gradu: ⁊ ſic nō corrn̄deret ad id qḋ in prin. l. dr̃ ſm dy.

¶ De tu. ⁊ cura. da ab his. Rub.

¶ De tutoribus ⁊ curatoribus datis ab his qui ius dandi habent. Rub.

¶ Poſt tutelā teſtamētariā ⁊ legitimā deuenit̃ ad datiuaꝫ. ideo de ea ponit̃. in īſtitutis uero habemus titulum de attiliano tutore ubi tractatur de tutore datiuo. ¶ Item aduertendū ꝙ hic in rubrica dr̃ de tuto. ⁊ cura. merito qa ēt curator dat̃ a iudice: in ꝑcedentibus nō dr̃ de curatoribus: qa ſolus tutor eſt legitimus ⁊ teſtamētari⁹: nō curator: ut dixi. ſ. ti. i. ſup rub.

Ex. l. ſequēti.

¶ Quibus iudicib⁹ cōpetat ius dādi tutores. ⁊ an ualeat datio tutorit̃ fcā a iudicib⁹ chartularijſ habētib⁹ ꝑtātem a principe. ⁊ qd de datiōe que fit ꝑ ꝑſides ciuitatū. ⁊ tutor dꝫ dari a iudice ſub quo eſt pupillus niſi det̃ ad liteꝫ qa pōt dari ab illo ſub quo lis agitat̃. ⁊ an eoipſo ꝙ dico me peruſinū intelligat̃ originalr̃. ⁊ qualr̃ pupillus poſſit hr̄e domicilium. ⁊ ſtatuta ciuitatū diſponētia circa habilitatem ꝑſone nō ꝯp̄hēdunt ꝑſonas nō ſubiectas. Quis aūt debeat dare iudicē pupillo cū eſt originarius in uno loco. ⁊ hꝫ domicilium in alio bonaqꝫ in alio vide remiſſiue in fi.

s **Iue procōſul.** Is pōt dare tutorē cui eſt cōceſſum ⁊ illi qui ſue iuriſditioni ſubeſt. h. d. ¶ Op. dr̃ hic ꝙ uicē gerens ꝑſidis pōt dare tutorē. Cōtra datio tutoris eſt mixti īperij: ut. ſ. de tutelis. l. muto. §. tutoris. ergo nō pōt fieri ꝑ delegatū: ut. l. i. ſ. de offi. eius cui mā. eſt iuriſ. Dicit glo. ītelligo eo caſu quo meꝝ ⁊ mixtuꝫ īperium pōt delegari ut ꝑſide abſn̄te. Iſta ſo. vr̃ cōtra caſum. l. ij. C. de offi. eius qui uicē alte. ge. ⁊ quod ibi no. Suſtinēdo glo. dicit dy. ꝙ quantū ad cognitionem pōt demādari merum īperium: ita loqtur iſta glo. ſed nō quātum ad executionē ut in cōtrario. Tu dic ꝙ iſta pn̄t eſſe uera in delegato ſeu in ipō uicario ab ipſo preſide cōſtituto: ut. d. l. i. §. i. de offi. eius cui man. eſt iuriſdi. ſed ille cui mādat̃ a principe ut uicē preſidis gerat mortuo preſide uel ēt abſn̄te hꝫ merum ⁊ mixtum īperiuꝫ ēt quo ad executionē: ut hic ⁊. l. i. §. deportatos. j. de leg. iij. ¶ Op. dr̃ h̄ ꝙ ius dandi tutores cōperit quibuſdā. Cōtra īmo oībus qui hn̄t merum īperiū: cum ſit mixti īperij: ut. d. §. tutoris [c]. Dicit glo. ſpāle hic: ut nō cōpetat niſi ſpāliter mandet̃. Ideꝫ tenet Ja. de are. ut dixi in. d. §. tutoris. ¶ Quero qd de iſtis tutorib⁹ qui dant̃ ab iſtis iudicib⁹ chartularijs habentib⁹ ꝑtātem ſeu auctoritateꝫ a principe uel a comite cui princeps ꝯceſſit an ualeat. Glo. dicit ꝙ ſic ⁊ bene. de hoc no. in ſpec. de tu. §. i. v. qd ō his. fac̃. qḋ no. C. ubi ⁊ apud quē. l. fi. ¶ Quero tutores ⁊ curatores dant̃ hodie a iudicib⁹ ciuitatuꝫ an ꝓcedat datio de iure. Pe. dicit ꝙ ſic ꝓpter cōſuetudinē: ut. C. de emācipa. l. i. ⁊. l. fi. Puto ꝙ ꝓcedat etiam de iure. qa oībus magiſtratibus eſt ꝑmiſſuꝫ: ut. j. e. l. iij. Uenio ad ſecūdā partem. ¶ No. ꝙ [d] oportet pupillū eſſe de iuriſditione eius q dat tutorē: qḋ tene mēti: quia ſi eſſet aliqs pupillus clericus: tutor deberet dari ei auctoritate iudicis ſui nō iudicis ſecularis: in caſu tn̄ pōt dare tutorem ille q nō habet eum in ſua iuriſditione: puta in lite que uertit̃ coraꝫ eo: ut. l. fi. §. i. C. de admi. tu: quod no. ¶ Item no. tex. hic qui dicit eiuſdem ꝓuincie uel ubi domicilium habebat. ꝑ hoc ꝙ dicit eiuſdem ꝓuincie ītelligitur. ſ. origine: ut gl. dicit. ⁊ ſic videt̃ caſus ꝙ eoipſo ꝙ dico me peruſinū uel de peruſio intelligitur. ſ. origine. ⁊ examinaui. j. ad munici. l. i. ¶ No. etiam ꝙ pupillus pōt habere domicilium quod eſt mirabile. Nam domiciliū paternum nō trāſit ad eum: ut. l. aſſumptio. §. fi. j. ad munici. ſed nō vr̃ ꝙ ipſe poſſit cōſtituere domicilium ſine tutore cum ꝑ hoc obligat̃. So. intelligo ꝙ habeat domicilium. ſ. qn̄ cōſtituit̃ re ipſa qa ibi hꝫ maiorē partem fortunarū ſuaꝝ: ut no. in. l. heres abſn̄s. ſ. de iudi. uel poſſumus dicere ꝙ pupillus poſſit cōſtituere domicilium in loco ad hoc ut poſſet habere tutorē: quod videt̃ ſentire Azo in ſūma. C. ubi pe. tu. ¶ No. ex hac. l. ꝙ ſtatuta ciuitatum que diſponūt circa ꝑſonam legitimandā ad aliquem actū nō porrigūtur ad eos qui nō ſunt ſue iuriſditionis: ſed ad eos tm̄ qui ſunt originarij uel habēt domicilium ut hic: ſecus in ſtatutis que diſponūt circa ſolēnitatem alicuius actus: quod plene examino in. l. cūctos populos. in repeti. mea. C. de ſum. tri. ⁊ fide ca. ¶ Ultimo querit dy. [e]. hic quid ſi pupill⁹ in uno loco ſit originarius in alio habet domicilium in tertio loco habet bona ubi nulluꝫ hꝫ domiciliū: quis dabit tutoreꝫ illis facultatibus. glo. ⁊ doc. tangunt in. l. i. C. ubi pe. tu. dicā in. l. pupilli. j. e. ⁊ ibi uidebitis.

c **Um quidam.** Propter abſn̄tiā uel appellationē alioꝝ dat̃ tutor ad tpſ. h. d. ¶ Op. a datione tutoris nō appellat̃: ut iſti. de excu. tu. §. q aūt. ⁊. j. qn̄ ap. ſit. l. i. §. ſi quis tutor. Glo. dicit ꝙ hic loqtur ſm iura antiqua. tu dic ꝙ hic appellat̃ a ſn̄ia reprobāte excuſatiōem ⁊ ſic concordat cum cōtrarijs.

c s Iue ꝓcōſul. §. tutoris. Ibi hoc ēt reprehēdit bar. dicens ꝙ hoc eſt mixti īperij. ⁊ vide q̄ dixi p⁹ bar. in. l. i. in. ix. ⁊ x. col. de iuriſ. om. iudi.

d ¶ No. ꝙ. uide auc̃. generali. ō epi. ⁊ cleri. ⁊ ibi quid ſi tutor eſt clericus. ⁊ de hoc uide que dixi poſt Bar. in. l. legitimos. ſ. tit. i. §. fi. Sed quero an pupillus poſſit ꝓrogare iuriſditionem ſine cōſenſu ſui tutoris uide Bal. in. l. i. C. de iur. o. iudi. ⁊ uide ibi de iudce incōpetenti ad dandū tutorem.

e ¶ Querit Dy. de hac. q. vide deciſionem ꝑ eū in. l. pupillo. j. eo. ⁊ in. l. i. q. pe. tu.

i **Vs dādi.** [a] ¶Opp. iſti. de at. til. tu. §. ſed hoc iur. dic ut i gl. ꝛ bñ. ¶Op. de. l. ēt. ſ. de tute. dic ut ibi.   Ex. l. ſequenti.

¶Officiales nō pñt cogere ut partes i ſe ꝯpromittāt. ꝛ qō tutele nō pōt cōpromitti ēt ſtāte ſtatuto ꝗ oēs cauſe cōpromittantur.

p **Retor.** Pretor nō pōt ſe dare tutorē vl' delegare. h. d. ¶Quero de itellectu illoꝝ ỽboꝝ: nec ꝯpromiſſari⁹ ꝛc. Glo. exponit duob⁹ modis. Primo ꝗ nō pōt ſe facere arbitrū: qō no. ꝫ officiales q cogunt partes ad ꝯpromittendū in ſe. de hoc. ſ. d arbi. l. ſed ſi in ſeruū. §. ij. Scđo exponit ꝗ arbiter nō pōt ſe dare tutorē: ſed de hoc ꝯpromittaꝭ īnuit ꝗ qō de tutela poſſet ꝯpromitti: qō nō plꝫ qa ē mixti īperij: ut. l. muto. §. tutoris datio. ſ. d tute. ergo nō pōt ꝯpromitti [b]: ut. l. nō diſtinguemus. §. iul. ꝛ. §. ſe. ſ. de arbi. Preterea nō cōpetit niſi eis qb⁹ cōcediꝭ ſpāliter: ut. ſ. e. l. i. Preterea nō pōt delegari niſi habēti iuriſditionē: ut. j. e. l. nec mandāte. ergo eadē rōne nec ꝯpromitti [c]. ¶Sed qd dicemus ex forma ſtatutoꝝ [d] qb⁹ caueꝭ ꝗ oēs cauſe ꝯpromittanꝭ in arbitros: ꝛ arbitratores de iure: ꝛ de fcō an ſi ſit īter duos cōtētio de tutela ueniat in cōpromiſſum. Rñ. non qa illud cōpromiſſum in arbitratorē eſt q̄dā tráſactio: ut in auc̄. ut dif. iudi. §. i. ꝛ ibi no. q̄ tráſactio nō cadit in iſta qōne. nō enim pōt qs dare pecuniam uel accipere ut ſit tutor uel patiaꝭ alium eſſe tutorem: ut. l. in eos. ſ. de tutelis.

Ex. l. ſequenti.

¶Curator daꝭ īuitus ꝛ ignorans.

i **Llud.** [e] Abñs ꝛ īuitus abñti ꝛ īuito poteſt dari tutor. h. d. Op. ſ. de tutelis. l. q hꝫ. §. i. So. ibi in curatore q daꝭ ad lites. ¶Op. iſti. de cura. §. item īuiti. So. ibi loqtur in curatore adulti q nō recipit curatorē īuitus niſi ad lites. Curator āt ipſe bñ daꝭ īuitus ꝛ ēt ignorans: ut. l. ſi. in pn. C. de admi. tu. Eſt. n. munus publicū ꝛ iō pōt dari īuitus ꝛ ēt ignorás ſm dy. ꝑ hoc. j. de cu. bo. dá. l. ij. §. ſed an īuiti. ꝛ ſi daꝭ īuit⁹: ergo ēt ignorás ꝛ abñs: ut. l. q pōt īuit⁹. j. de re. iur. ꝛ. l. iiij. de fidei cō. li. glo. ſignat ar. ꝫ. ſ. de adop. l. poſt mortem. §. ſi. ꝛ nō ſoluit. dic ꝗ ibi in adoptiōe q̄ ē actus priuat⁹ nec cadit īter abñtes ſicut nec cognatio naturalis. ſed hoc ē publicū munus qō cadit in ignorantē ꝛ īuitum. ita dicunt doc.

n **On tātū.** [f] Curator pōt dari ad auctorandum in uno ꝯctu tm̄. h. d. Aliud i tutore. quod dic: ut. l. certaꝝ. ſ. de teſt. tu. fallit in caſu. l. īpuberi. j. e. dixi in. l. hereditas. in prin. ſ. de te. tuto.

b **Ec mādāte.** Tutele datio nō pōt mādari ei q nō hꝫ iuriſditionem ſed hñti iuriſditionē ſic. h. d. tex. cum glo. quā uide per te.

Si pretor. Qui nō ītelligit lꝫ hēat iuriſditionē nō pōt eam exercere. h. d.   Ex. §. ſequenti.

¶Tutor dari pōt in diē feriatā in honorē dei ſi non deꝭ ex inqſitione.

Dari pōt. Tutor pōt dari die feriata [g]. h. d. ¶Quero qd de die feriato in honorē dei. Ja. de are. dicit ꝗ forte illo die poterit cum hoc ſpectat ad pietatē: ut extra de feriiſ. c. ſi. ꝛ. C. de fer. l. ſi. que lex facit ad hoc. ꝛ hoc niſi fiat cum inqſitione: tunc enim dꝫ fieri iudice ſedente pro tribunali: ut. l. naturali ī ſi. ſ. ti. ij.   Ex. l. ſequenti.

a i Vs dādi. Et vide bar. in. l. i. in iiij. col. ꝛ ibi ſcripſi plene in. ix. col. cū ſeq. de iur. om. iudi. an poſſit delegari datio tutoris.

b p Retor cōpromitti. Que cāe poſſint cōpromitti in arbitrū. uide per bar. in. l. nō diſtinguem⁹. §. queſituꝫ. ſ. de arbi.

c ¶Nec cōpromitti. an qō tutele cadat in cōpromiſſum. faciunt no. per bar. i. l. ſi qs in ꝯſcribē. d pac. ꝛ no. bar. in. l. ſi. C. vbi ꝛ apd quē. ꝑ ſpec. i ti. de arbi. §. reſtat ỽ. qd ſi pater.

d ¶Satutoꝝ ADDE ꝗ hoc ſeqꝭ ro. ꝯſilio. cclxij. ꝛ. cclxviij.

e i Llud. ꝑ iſtam. l. barto. in. l. hoc aūt. in prin. ex qui. cau. i poſ. ea. dixit ꝗ tutorē poteſt dare iudex pupillo ēt ſi a nemine petaꝭ de quo ēt vide que ſcripſi i. l. i. i. iij. col. d iur. om. iudi. Sed quero qñ tutor datur abſenti. vide bal. in. l. ij. C. de nego. ge. alle. per Bal. in. l. qui habet. §. pupillus. de tutel. ꝛ bar. i. l. ꝗ ſi forte. §. ſūt qui dicūt. de ſolu.

f n On tm̄ de materia huius. l. dixi poſt bar. i. d. l. certaruꝫ.

¶An tutor dari poſſit ad unū articulū ꝛ an i adeūda hereditate ſit neceſſari⁹ tutor. ꝛ qd i agnoſcēda bonoꝝ poſſeſſio. ꝛ ſiēda reſti. treb. ꝛ an ſolus tutor ſine pupillo poſſit adire.

i **Ipuberi.** Seipam ſūmat. ¶No. ꝗ tutor pōt dari ad unū articulū ēt hoc expſſo. ſ. ad hereditatē adeūdā. ꝛ hoc ex cā: qō declara ut dixi in. l. ſi hr̄ditas. ſ. de teſta. tu. i pn. ¶Op. ꝗ nō ſit neceſſari⁹ tutor ad adeūdā hr̄ditatē: ut. C. q admit. ad bo. poſ. l. bonoꝝ. Glo. dicit aliō in bonoꝝ poſſeſſiōe. poſtea ſubiūgit idē in utroqꝫ caſu ꝛ bñ: qa ſicut bonoꝝ poſſeſſio pōt agnoſci auctoritate iudicis in defectuꝫ tutoris ut ibi: ita pōt hereditas adiri: ut. l. ſi īfanti i ſi. C. de iure deli. ¶Quero qd i reſtōe trebellianica. Rñ. idē ut in glo. Quero an ſolus tutor poſſit adire ſine pupillo. Glo. dicit ꝗ nō ſi ē maior īfante: lꝫ bonoꝝ poſſeſſionē poſſet acqrere. Cōtrarium no. in. d. l. bonoꝝ [b]. ſed qō hic dr̄ ē verius: ut no. in. l. potuit. C. de iure deli. ꝛ ita tenet dy. dicā in. l. tutor. j. de bo. poſ.

Ex. l. ſequenti.

¶Qñ error īpediat dationē tutoris. uide ī pn. Et an ualeat tutoris datio fcā a iudice alio petēte de matre non faciēte mētionē: ibi. Venio. Et an cū de matre ſit mentio debeat ipſa reqri: ibi. Quero an. Et qd ſi iudici narratū fuerat de matre ꝛ tutorē ſine inqſitione dederat an ꝑiudicet matri: ibi. Sed tūc. Cūqꝫ pupillus hꝫ tutorē de facto nō de iure debeat narrari de qualitate cuꝫ alius petitur: ibi. Quero qd.

t **Vtor.** Si in cā dādi tutorē erraꝭ datio ē nulla. h. d. Primo loqtur in ſpē. Scđo illud ꝓbat ꝑ regulā generalem. ſcđa ibi. nā ꝛ ſi. ¶Quero qd uult dicere erratū fuerit in facti cā. Dicit glo. ꝗ credebaꝭ non hr̄e tutorē ꝛ hēbat: uel credebaꝭ nō hr̄e p̄rem ꝛ hēbat. in qb⁹ caſib⁹ nō pōt dari tutor. Iſtud eſt veꝝ in ſe: ſed nō ꝯgruit legi. Nā in ꝑncipio loqꝭ in caſu in quo tutor pōt dari ꝑꝑ abñtiā alterius: ut. l. ij. ſ. e. ꝛ. ſ. de tutel. l. qſitū. ſed nō ualuit datio: qa hec cā nō fuit declarata iudici. Illud qō ſeqtur nā etſi ꝛc. uenit ad ꝓbationē illi⁹: ſed nō eſſet bona ꝓbatio arguēdo de caſu in quo non pōt dari tutor ad caſum in quo pōt dari. dic ergo ꝗ hic loqtur generalr̄ quocunqꝫ mō erreꝭ in petitione tutoris: nō dico de oī errore ſed in facti cā. hoc ē in eo qō ē cā hui⁹ facti. ſ. datiōis tutoris datio nulla ē. ſiſe in aditione hereditatis. nā oīs error nō īpedit ſed ille q ē in cā aditionis: ut. j. de acq. her. l. ſi is ad quē. Exēplū ergo huius regule unū hēs in prin. hui⁹. l. qa cā q̄re poterat dari tutor erat abñtia alteri⁹ tutoris: ſed ſi tutor fuit dat⁹ ex alia cā nō ualet datio. Idē quocūqꝫ mō erreꝭ in cā datiōis. Exēplū ad datiuū nō ꝑuenit donec ē ſpes teſtamētarie: ut. l. ſi ſub cōditōe. ſ. de teſta. tu. Itē donec ſubeſt ſpes ꝓximiorū legitimoꝝ: ut. ſ. ti. i. l. i. §. ſi apud hoſtes. ꝛ. l. nō ſolū. §. ſi libert⁹. j. de excu. tu. Itē ſi prim⁹ ē remot⁹ uel excuſat⁹. Iteꝫ ſi ꝓximior appellauit: ut. l. ſi īpuberi. j. e. ꝛ ibi dicā. Itē ſi primo eſt creditor: ut. l. ij. ſ. e. ti. iſte ergo cauſe uel altera eaꝝ dꝫ exprimi ut iudici ſit notū: ſi ex alia cā daret non ualeret datio hic ē caſus hic. ¶Iteꝫ aduerte ꝗ ſolus error in cā facit dationē nullā. ſi. n. erraꝭ in ꝑſona q̄ daꝭ qa dicebaꝭ idonea cū nō eſſet: dicebaꝭ diues cū nō eſſet: dicebaꝭ amic⁹: cū eſſet inimicus hec nō faciūt dationē nullā: ut. l. in eos. ſ. de tutelis. ſed faciūt eos poſſe remoueri. j. de ſuſpec. tu. ꝑ totuꝫ. Sed ꝫ ꝑdicta vr̄ multū fortiter.

g n Ec mādante. §. dari pōt die feriata. an die feriata poſſit dari tutor. ꝛ qñ. uide bal. in. l. actus. d ferijs. ꝛ ibi etiam habes an poſſit cōfici inuentariuꝫ ꝛ adminiſtratio decerni.

h i Ipuberi. l. bonoꝝ ꝛ ibi uide et probaꝭ ēt in. l. ſi. C. de tuto. ꝛ cu. qui ſatis non dede. ꝛ qō uoluit pau. de ca. in. l. bonorum. C. q admit. ſed ꝑ Bar. hic eſt glo. in. §. neqꝫ. inſti. de aucto. tu. ꝛ ēt bal. in. l. potuit. de iure delib. ꝛ imo. in. l. reſtituere. §. ſi. ad treb. uide q̄ dixi in. d. l. bonorum.

i t Vtor. ſed cōtra. vide bal. in. d. l. ſi ut ꝓponis.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

.C. de ꝯfir. tu. l. ſi ut ꝓponis. ubi ei q hēbat tuto-
rem datū in teſtō inutiliter q debebat cōfirmari
fuit datus tutor a iudice de illo nō facta mētiōe:
⁊ tñ ibi dr̄ ꝙ ualet. ad idem qḋ dr̄ in auc̄. matri
⁊ auie. de tutore datiuo nō facta mētione de ma
tre: ut ibi no. Sed ad illā glo. dico ut ſtatim dicā
declarādo gl. hic poſitā q̄ eſt illi cōtraria. ℂ Ad
.l. ſi ut ꝓponis. dico ꝙ tex. ibi dicit ꝙ legitime fa
ctum eſt ⁊c̄. Intelligo ꝙ iudici notū erat de da-
tiōe tutoris in teſtō ſed pp ceſſationē illi⁹ iudex
dedit aliū: ut ꝓbaſ in. l. q negociationes. §. teſtō
.ĵ. de admi. tu. uel ueri⁹ ⁊ ſubtili⁹ qñq3 tutor daſ
a iudice ad petitionez alterius. ⁊ loqtur iſta. l. ⁊
qḋ. ṡ. dixi: ut exp̄ſſe dicit tex. i. l. tutor ſi fuerit pe
tit⁹. ⁊ ibi. nā ⁊ ſi quoquo mō in petitione ⁊c̄. Si
aūt tutor daſ ꝓprio motu iudicis ſi caſus erat ī
quo poterat dari l3 ſit erratū in cā tñ ualet datō:
ut. d. l. ſi ut ꝓponis. ⁊ h̄ ſo. vr̄ hodie ꝓbari p tex.
ex̄ de p̄ben. c. ſi motu ꝓprio. li. vj. ſile in iure nr̄o
ſi liber hō putans ſe ſeruū adit hereditatez mo-
tu ꝓprio talis aditio nō uitiaſ p errorez. ſecus ſi
ad petitionē alterius: hoc eſt alio iubēte: ut. ĵ. ḋ
acq. her. l. q in aliena. §. ſi is q̄ putabat. ℂ Sed
q̄ro qd ſi plures ſint cauſe ꝑueniēdi ad datiuū
⁊ exp̄miſ una an ualeat. Puto ꝙ ſic ſi illa ē ſuf-
ficiēs. ar. ĵ. de acq. here. l. ſed ⁊ ſi dubiteſ. ℉ Ue-
nio ad. q. glo. ⁊ q̄ro qd ſi tutor eſt datus a iudi-
ce alio petēte nulla fcā mētione de matre an ua-
leat datio tutoris. Gl. vr̄ hic determinare ꝙ nō:
ut hēs in ea. Cōtrariū huius determinat glo. in
auc̄. matri ⁊ auie. p. l. ſi ut ꝓponis. C. de ꝯfir. tu.
Spec. tāgit in ti. de tutoꝛ. §. nūc dicendū. ṽ. qd
ſi mater. Cy. tāgit hāc glo. nā l3 anteꝗ̄ mr̄ aſſu-
mat tutelā nō ſit tutrix: ut in auc̄. de her. q̄ ab in
te. deſe. §. ex his. tñ ex quo petit īcipit eſſe legiti
ma: ut. ĵ. ad tercul. l. ij. §. ſi mr̄. ṽ. ꝙ ſi pater. dixi
in. l. ſi qs ſub ꝯditione. ṡ. de teſta. tu. ſed legitio
ſuꝑueniēte repelliſ datiu⁹: ut. l. ſi tutor reipubli
ce. §. i. de tu. ⁊ ra. diſ. ⁊ in. l. nō ſolū. §. ſed ſi liber
tus. ĵ. de excu. tu. Nō ob. l. ſi ut ꝓponis. qa ꝯfir-
mat⁹ nō habeſ loco legitimi ſed in veritate ē da-
tiuus: ut dixi in. l. i. ṡ. de ꝯfir. tu. merito ſecū ꝯpa
tiſ aliū datiuū. ita dicit cy. iſta ṽba magis ꝓbant
iſtā glo. male dicere ꝗ̄ bñ. Nā ꝯcludūt ꝙ iterim
ualet datio ſed mr̄e poſtea petēte tutelā euane-
ſcit. glo. aūt dicit ꝙ ſtatim nō ualet. Un̄ Odoſ.
diſtinguit aliter aut mater fuit in mora petēdi tu
telā: ⁊ tūc p̄ferūſ datiui: aut nō fuit in mora nec
eſt qd īputeſ ſibi: ⁊ tūc p̄ferſ ipa. ar. ĵ. de adul. l.
ſi marit⁹. §. ſi ex̄ne⁹. facit. ĵ. de iur. fiſ. l. edcō. §. ij.
⁊. iij. ⁊. ĵ. de admi. tu. l. tutor q reptoriū. in p̄n. ⁊
.C. de his q. ut idig. l. ſororē. qḋ tenet Ja. ḋ are.
Pe. ⁊ cy. in. d. auc̄. mr̄i ⁊ auie. ꝓ hoc optime fa-
cit tex. ĵ. ad tercu. l. ij. §. ſed ſi mater. ṽ. qḋ ſi forte
⁊. C. de epi. ⁊ cle. auc̄. p̄ſbyteros. ⁊ ibi īuiſ ꝙ ta
cēdo p q̄tuor menſes ſit in mora. Iſta ṽba reſpi
ciunſ qñ mater poſtea uenit ⁊ uult tutelā: ſed ſi
mater nō peteret tutelā ex eo ꝙ nō ſit fcā mētio
de ea uitiaſ datio tutoris: ⁊ hoc ē qḋ q̄rit gl. nr̄a
ad qḋ p̄dicta ṽba nō uadūt. dico ergo in q̄ōe ꝓ
poſita ꝙ ſi de mr̄e in petitione nō fiat mētio tu-
tele datio ē nulla: qa erraſ in cā: ergo ⁊c̄. ut hac
.l. iō. n. ꝑueniſ ad datiuū: qa mater nō uult. Itē
iō admittiſ ali⁹ ad petēdū: qa nō petit mater: d3
ergo hoc exp̄mi iudici. tex. ē. C. q da. tu. poſ. l. qḋ
dr̄. ℉ Quero an⁹ ſi de matre fcā eſt mētio in peti
tione debeat ipſa reqri. Tex. in. d. l. qḋ dr̄. īuit
ꝙ ſic q̄ſi iudex debeat inqrere an hoc ſit uex ibi
patet. qḋ puto uex ſi tutor dareſ ex inqſitiōe: ut
.l. naturali in fi. ṡ. ti. ij. ſed ſi iudex uellet dare abſ
q3 inqſitione tutoꝝ: tūc ſufficeret corā eo eē nar

a ℂ Quero an. vide bar. i auc̄. matri ⁊ auie. ⁊ ibi oino bal. C. qñ mu. tu. offi. fũ. pōt.

ratū: nec enim h3 neceſſe aliter inqrere. qḋ p3: qa
pōt fieri quolib3 loco ⁊ tpe: ut. l. q h3. §. pe. ⁊ qḋ
ibi no. ṡ. de tutelis. ℉ Sed tunc q̄ro qd ſi iudici
narratū fuerit ⁊ tutorē ſine inqſitiōe dederat an
matri poſtea tutelam uolenti p̄iudicet. Rñ. tene
hoc caſu diſtinctionē Odoſ. ſ. an mater fuit ī mo
ra an nō: ut dixi. ṡ. ⁊ qḋ dixi de matre cui⁹ prima
cā eſt in petēdo tutorē. idem vr̄ in ceteris ut de-
beāt aſſerere iudici quō ꝓximiores cōſanguinei
ſeu agnati ceſſant petere tutorē cū ſint admoni-
ti ne errent in cā facti: ut. ĵ. ti. i. l. diuus. §. ſi qdē.
℉ Quero qd ſi pupillus hēat tutorē de facto nō
de iure an cu3 petiſ alius debeat de hoc fieri mē-
tio. Rñ. qñq3 tutela nō uacat neq3 de iure neq3
de facto: ⁊ tunc nō eſt dubiū qa nō pōt dari ali⁹
tutor regulariter: ut. C. in qui. cau. tu. ha. p to. l3
ī caſibus in qbus pōt dari d3 ille caſus exprimi
coram iudice ne erreſ in cā: ut hic. Qñq3 tutela
nō uacat de iure ſed de facto: ut qa nō h3 tutorē
q nō adminiſtrat: ⁊ tunc idem: ut hac. l. in prin.
Qñq3 tutela uacat de iure ſed ñ de facto: tūc pu
to ꝙ debeat fieri mētio in petitione ne aliter er-
reſ in cā. ꝓbo qa regula eſt ꝙ tutorez habēti re-
gulariter non daſ tutor: ſed bene pōt referri ad
ius ⁊ ad factū: ut. l. ſtipulatio iſta. §. hi quoq3. ⁊
.§. ſe. de ver. obli. ergo deberet declarari. Prete
rea ſicut teſtm̄ quod ē de iure ualidū īpedit adi-
tionez ab iteſtato: ita teſtm̄ quod eſt de facto: ut
puta ſi eſt falſum cū heres dubitat: ut. l. cum fal-
ſum. ĵ. de acqui. here. Ita h̄ p tutorē exiſtentē de
facto iudex aditur ad dubitationez an pupillus
tutorē habeat. Ad idem qa ſi ſnīa eſt nulla ex cā
ētrinſeca ita ꝙ iudici manifeſte nō liquet nō pōt
deueniri ad aliam ſnīam niſi prima caſſata: ut. l.
cum q̄rebatur. ĵ. de re iudi. ⁊ ibi dixi. ꝓ hoc habe
mus decretales expreſſas. ex̄ de elec. c. cōſidera
uimus. de cōceſ. prebē. c. cu3 noſtris. ⁊. c. poſt ele
ctionem. ⁊. c. lr̄as. d3 ergo hoc exprimi: ⁊ poſtꝗ̄
factum fuit hoc iudici notū nō eſt neceſſe ꝙ de
hoc inqrat cum poſſit dare tutorē ſine inqſitiōe
ut dcm̄ eſt: ſed l3 iſta rō ualeat: tñ iſte ſcḋo datus
nō poſſet ſua auctoritate repellere primum qui
erat in quaſi poſſeſſione: ſed ſuꝑ hoc adhibetur
cauſe cognitio ne illi fiat iniuria. ar. ĵ. de aq̄ quo-
ti. ⁊ eſti. l. pe. ⁊ eſt exp̄ſſu3 in ſimili. extra de ꝯceſ.
preben. c. l3. li. vj. Qñq3 tutela uacat de iure ⁊ de
facto. quomō aūt de iure uacet liquet oibus. de
facto aūt uacare intelligo ēt ſi quis adminiſtret
nō tanꝗ̄ tutor uel ſi adminiſtret ut tutor: ⁊ in ca
ſu tali ꝙ cōtra eum nō datur actio tutele: ut. ĵ. ḋ
eo qui ꝓ tuto. l. i. §. i. ⁊. §. ſimili modo. ⁊ ibi no.
Cum enim in illum non cadat hoc nomen pro
tutor: merito non pōt dici ꝙ de facto gerat ut
tutor. Iſto caſu non eſt neceſſe ꝙ fiat mentio de
tali adminiſtratore: ſed debet fieri mētio de alio
cuius prima cauſa eſt in tutela uel in petitiōe tu
toris: ut. ṡ. dixi de matre ⁊ ſimilibus ⁊c̄. Bar.

Ex. l. ſequenti.

ℂ Que facere poſſit curator datus habenti tu-
torem. ⁊ que dicantur illa que iuris ſolēnitatem
deſiderant.

c **Curator.** [b] Preſente tutoꝛ pu-
pillo nō pōt dari cu-
rator. h. d. ℂ Op. ṡ. de tutel. l. ſolet. So.
intelligit glo. hic ſi eſt p̄ñs ⁊ adminiſtrare pōt.
ℂ Querit glo. nunqd ei q nō habet aliquē tuto
rē p̄ñtem uel abſñtem poſſit dari curator. Dicit
glo. ꝙ ſic p. l. iſtā. ĵ. e. l. curatorē. qḋ no. ℂ Que-
ro curator q datur pupillo nō habēti tutorē qd
pōt facere. Rñ. oīa exceptis his que ſolēnitatez

b c Curator. circa p̄in. bar. tenuit ꝯtrariū in .l. q h3. §. fi. in glo. in ṽ. talem. cū gl. ſeq. ṡ. de tutel. ⁊ eſt tex. ⁊ ibi clarius archi. ⁊ Jo. an. in. c. ſi. ḋ iudi. in. vi. ⁊ bal. in. l. i. §. ſi tutoꝛ īpuberis. ĵ. ḋ eo qui ꝓ tuto. ⁊ glo. i. l. ait p̄tor. §. ꝑmittiſ cum glo. iūcto tex. ṡ. de mino. et bal. in. c. i. in pe. col. ḋ mili. vaſal. qui cō. eſt. ⁊ per hoc ⁊ ꝑ alia ita alias conſului apud mutinam.

iuris deſiderāt:vt.l.curatorē.ī.de auc.tu.ſolē-
nitatē aūt iuris ōſiderare arbitror oēm actū per
quē pupill' obligaſ vel alienaret:ſicut pꝫ ī adi-
tiōe hereditatis in q̄ nō ſufficit auctoritas talis
curatoris:vt.l.cū in vna.§.i.ī.de ap.ꝛ hoc iō q:
p aditionē pupill' obligaſ:vt.ī.de acq.here.l.
more.ꝛ iō nō poſſet eſſet in iudicio niſi cuꝫ daſ
curator ad litē cū tutore ſuo:vt.l.q hꝫ.§.ſi pu-
pillus.ſ.ō tutel.pōt ergo interī iſte curator ad-
miſtrare cōſeruare bōa ꝛ recolligere fruct' ꝛ ſi-
milia q̄ ſunt facti nō aūt ea q̄ iuris ſūt. ¶Que-
ro qd ſi talis curator eſſet dat' cū tutor eēt pñs.
Rñ.nō valet:vt hac.l.cōiūcta.l. p̄cedē.ꝛ h no.
Ja.de are.ſ.ō teſt.tu.l.ſi plures.ꝛ ibi dixi.

i **S qui.** [a] Filius pōt dari curator
pr̄i curatore egenti .h.d.
¶Querit gl.an iſte fili' teneaſ reddere
rōnē patri.ꝛ dic ꝙ ſic licꝫ ſecus ſit in pr̄e.qō dic
vt in glo.

Ex.§.ſequenti.

¶Sanitas mētis cōprehēdiſ ex ſmonib':ꝛ p-
dig' ex factis:ꝛ teſtis dꝫ teſtificari pact' exterio
res quos vidit cū de aliq̄ animi q̄litate queritur

Diuus. Prodigo filio ad mr̄is inſtan
tiā daſ curator.ꝛ pdig' eſt q ī
ſmonibus videſ ſapiens in factis inſipiēs.h.d.
No.ꝙ ex ſermonib' cōprehendiſ an qs ſit ſanē
mētis [b] vel demēs.ſimile in.l.quidē de cōdi.in-
ſti.Scōo no.ꝙ pdig' cognoſciſ ex factis nō ex
ſmonib'.Ex quo no.ꝙ qñcūqꝫ de aliq̄ q̄litate
animi queritur teſtis dꝫ teſtificari per actus ex-
teriores quos vidit.facit.C.de predijs nauicu.
.l.i.in fi.ꝛ qō ibi dixi.li.xi.

Ex.l.ſequenti.

¶Qñ ſeruo deſ tutor ꝛ paria ſunt aliqd in eſſe
cōſiſtere vel de primo ōduci in eē.ꝛ in caſibus
in qbus legitim' tutor eē nō pōt ꝛ daſ datiuus
ōſinēte cā reaſſumit tutellā.ꝛ qualr intelligaſ ꝙ
ſuperueniēte legitimo ceſſat datiuus.

s **I ipuberi.** Iſta ē optia ꝛ au-
rea.l.ſuo pupillo
in cā quā pōt hr̄e cū dño daſ tutor q ōſi
nit eſſe ſtati cū ceperit hr̄e pſonā ꝛ ltime ſatiſde
derit.h.d. Pr̄o loquiſ in eo cui ē relicta liber-
tas ꝛ hr̄ditas p fideicōmiſſū.Scōo in eo cui eſt
relicta libtas directo:ꝛ hr̄ditas p fideicōmiſſū.
Tertio rn̄dꝫ cuidā tacite obiectiōi.Quarto for
mat circa p̄dicta q̄dā dubia ꝛ ſoluit.ſcōa ibi po
ſtea.tertia ibi q̄uis.q̄rta ibi.qd ergo. Pr̄ia ps
ſubdiuidiſ in duas:q: pr̄o oñdit p ſenatuſcō.
puiſū eſſe ipuberi ſuo:vt ei tutor deſ q petat hr̄
dē inſtitutū cogi adire ꝛ illū mauūittere:ꝛ ei hr̄-
ditatē reſtitueſ.Scōo in ꝟ.q tutelā.ōclarat q̄to
tpe duret h tutor dat'.ꝛ dic ꝙ ſtati cū hr̄s iſti-
tut' manūittit ſuū icipit eē pſon':ꝛ p ɔn̄s tutor
legitim':ꝛ ſic vr ꝙ ceſſet tutela datiua.dic tñ ꝙ
nō auferſ pr̄o admiſtratio:niſi pſon' reſtituat

hr̄ditatē ꝛ caueat rē pupilli ſaluā fore.¶Op.
ꝙ ſuo [c] nō deſ tutor q: tutela ē ptās ī capite li-
bero poſita:vt.ſ.ō tutelis.l.i.ī pn̄.ꝛ.l.ſi arroga-
ti.§.i.So.ꝙ dr ſuū nō poſſe hr̄e tutorē vex ē ni
ſi ōbeat fieri liber incōtinēti:vt h. qō no.¶Ex
quo no.ꝙ aliqd in eē cōſiſtere:vl de prio ōbeſ
ōduci in eē paria ſūt.fa.ī.ō excu.tu.l. non tm̄.in
pn̄.ꝛ.ī.q ſine ma.ad liber.pue.l.vl.vl aliter ſu'
nō pōt hr̄e tutorē niſi ī caſib' in qb' pōt cū dño
litigare. Ita loqſ h ꝙ tene mēti.faē.ī.e.l.ei q.ꝛ
idē forte ī filiofa.q de ſtatu ſuo litigat cū pr̄e.ar
gu.hui'.l.ei q.¶Ultio no.ex h pn̄.ꝙ in caſib'
ī qb' ltim' nō pōt eē tutor q: debitor vl creditor
pp litē deueniēdū ē ad datiuuꝫ cui' tutela ōſicit
ſtati cū ille ōſierit eē debitor vl creditor:vt h in
ꝟ.q tutelā.ſtati eni ꝙ pſon' ōſinit eē debitor re
aſſumit tutelā ltimā:qō bñ no. ¶Itē no.illud
qō dr ꝙ ſupueniēte ltimo ceſſat datiu':itelligiſ
poſtq̄ ltim' ſatiſdedit rē pupilli ſaluā fore:qō ē
ſingulare.poſſes tu h dicere forte h eſt ſpāle in
caſu iſto.ſꝫ nō video rōnē ꝛ h vtilitati pupillox
cōgruit:ꝛ iō puto h gn̄alr.itelligi i quolibꝫ ltio
ꝛ ſic ōtermiāt.l.ſi tutor reipublice .§.i.ī.ō tu.et
ra.diſ.ꝛ.l.nō ſolū.§.ſi libert'.de excu.tu.¶Ue-
nio ad ſcōā ptē ꝛ op.ꝙ nō ſit idē qō in p̄cedēti
q: ille cui daſ directo libertas ē libert' orcin' h ē
familie teſtōris:vt.l.iij.§. plane.ſ.ti.i.Sol.nō ē
idē oino niſi pōas ꝙ heres iſtitut' ſit ō familia
teſtōris ſꝫ Ja.ō are.¶Uenio ad tertiā ptē ꝛ op
po.ſ.ti.i.l.i.§.iterdū.ꝛ.l.iij.§.plane.So.vt ī gl

i **N omnē.** Curator dat' ī locū
tutoris abſētis daſ ī
oēꝫ rē.h.d.¶Quero qd vult diceſ ī oēꝫ
rē Rñ.curator q daſ ipuberi nō hñti tutorē daſ
ī oēꝫ rē q̄ ſolēnitatē iuris nō reqrit:vt.l.curatorē
.ī.ō auc.tu.dixi ī.l.curator.ſ.e.ſꝫ curator q daſ ī
locū abſētis tutoris daſ in oēm rē etiā q̄ ſolēnita
tē iuris reqrit:vt h p quā itur ad adeūdā hr̄di
tatē:vt.l.cū in vno.§.i.de appel.

e **I qui.** Hanc legem ōclara:vt di-
xi in.l.ſi impuberi.

Ex.l.ſequenti.

¶Si nō ē iudex appellationū a p̄tore appellaſ
ad decuriones ꝛ vacante ſede ep̄ali ſuccedit ca-
pitulū: ꝛ vacante papa cetus cardinalium.

v **Si.** [d] Qñ rectores nō ſūt in ciuitate
tutoris datio remanet apō prio
res vel ordinē decurionū.h.d.¶No.di
ligēter iſtū caſuꝫ.ꝛ ſic in ciuitatib' vbi nō ē iudx
appellatiōis poſſet appellari a ſentētijs ptātis
ad ordinē decurionū. Item facit ꝙ vacāte ep̄a
tu remanet iuriſditio apud capitulum [e] ꝛ ſic va-
cante papatu remanet iuriſditio apud collegiū
cardinaliū [f].circa que vide Inno. extra de ma.
ꝛ obe.c.his que. Item no.ꝙ quando ordo de-

a S qui.vtrū fili' teneaſ reddere rōnē patri vel ecōtra. vide bal.in
i .l.ſi ſuperſtite.C.de dolo.
b ¶Diuus.ſit ſane mētis.Et quō cognoſcaſ qs ſit furioſus.vide no.per
bar.lati' in ſuo tractatu de teſti.in ꝟ.in exiſtēte exponā prudētia ē ꝛ aliō
vt q: hꝫ memoriā inordinatā.caſus ē in.c.filij.ō hereti.in.vi.ꝛ ibi cū pō-
derat domi.
ō ſanc.gem.
aliud ē.ſ. qñ
neſcit pferre
qō vult iſtō
pbaſ.in.c.i.
ver.ſi vō.de
cle. egro.in
vi.ꝛ ibi pon
derat domi.
de ſan.gem.
et an dꝫ de-
ponere teſtiſ
ſup qualita-
te furoris:
cū iterrogaſ
viō bal.i ru.
.C.ſi ex fal.
inſtru.ꝛ in.l
furioſū. q te
ſta.fa. poſ.et
quō cogno-
ſcaſ qs eē fu
rioſus. viō q̄
dixi i.l.ſi cū
dotē.§.ſi ma
rit'.ſol. ma.
ꝛ vide not.p
bar. in.l.nec
codicillos.ī
de codicil.p
bal.i.d.l.furi
oſū aliqd p
ro. in.l.i.in
pn̄.de ꝟ.ob.
vbi dixi quē
nō reddi fu-
rioſū lꝫ cor-
pus ſuū ad
ſepulturā de
ferri mandꝫ
cū cantibus
ꝛc.ꝛ morteꝫ
ſuaꝫ nō lugē
do. per tex.
xiij.q.ij. qui
diuina. ꝛ.c.
nō itaqꝫ. qd
aūt i mente
capto vel de
mēte an dif-
feraſ a furio
ſo:ꝛ an.ll.lo-
q̄ntes i vno
habeāt locū
in alio.ang.
in.d.§.ſi ma
ritus.ſe re-
mittit ad no
ta.per ſe i.l.
ex facto .ī.ō
vul.ꝛ pu.et
ibi tenet ꝙ
ll.ōvno trac
tātes non ex
tendanſ ad
alium per.l.
ſi furioſi .C.
ō nup.tu viō
bar.i.d.l.fu.
rioſū.et bal.
in.l.humani
tatis.l.iij.co
lū.C.de im-
pu.ꝛ alijs.
ſub.ꝛ bal.in
.l.ij.de inof.dona.alias de inoffi.teſta.ꝛ in.l.ſed ꝛ milites.§.iam autem.
de excu.tu.ꝛ imo. in.l.ſi vero.§.de viro.in.xi.col.ſolu.matri.vbi perfe
cte loquitur. ADDE qualiter furor pbetur alex.cōſilio.cxl.i.li.Sicu.
conſilio.lxi.pe.de ancha.conſilio.lxvij.
c I ipuberi.Op.ꝙ ſeruo.adō.l.i.ꝛ ibi glo.C.q da.tuto.poſ. Ad da-
e tiuū.adde bal.in.l.cum in eo.ſ.de pac.
d Si.Et hāc.l.no.limitat ang.in.l.teſtm̄.C.ō teſta.vt ibi dixi.ꝛ de h
v vide no.p bar.in.l.i.§.ſolent.ī.quādo ap.ſit.ꝛ qō ibi p moder.ꝛ vi
de qō no.dixit ang.in.l.nulli.qō cuiuſqꝫ vni.no.ꝛ ad hāc.l.vide an
ge.in.l.vacātia.de bo.vacan.li.x.in.ꝟ.charta.ꝛ bal.in autē. habita ne ſi.
p pa.in.xvi.col.ver.ſed dubitatur.ꝛ in.l.ij.alias.iij.C.quādo fiſ.vel pri.
ua.in ver.ſed nunqd defectū aliorꝫ.ꝛ ad no.hic vide bal.in.c.i.ſi de in-
ueſti.lis oria.inter do.ꝛ vaſal.ꝛ bal.in.l.iudicium ſoluitur.ff.ō iudi.ꝛ bar
to.in.l.ij.ī.ad munici.Et iſtud dictuꝫ bar.hic pbatur per tex.valde ſin.
in auten.vt
nulli iu.§.h
perueniſ. in
ver. primio-
ribus ciuib'
quem tex al-
legat bal. p
ſing. in.l.ij.
.C.qñ ſiſ.et
bal. in.l.i.ſ.
de offi. con-
ſu.ī xix.q.et
tex.ꝛ ibi bal.
in.d.c.i.
e ¶Apud ca
pituluꝫ.Ad-
de qō bal. p
illum tex.in
.c.i.ſi de in-
ueſt. lis ori.
inter do.et
vaſal.in pn̄.
dixit ibi mi-
rabilem eſſe
tex.ꝙ pter
negligentiā
magiſtratus
recurriſ ad
populuꝫ ter
re.ꝛ ideo eſt
argu. ſcōm
eū ꝙ ſi vacat
iudex a po-
pulis dꝫ ap-
pellari ad
populuꝫ nō
ad ſucceſſo-
rem.ꝛ iſtam
.l.non intel-
ligit habere
locum in ac
tis mere vo
luntatis. p.l
.ij.C.ō do-
na.ꝛ ibi late
viō p eū bo
num dictuꝫ
Inno.ꝙ vi-
detur facere
in contrariū
ADDE tex.
in auten. vt
nulli iudicū
.§.hoc pue-
nitur in ꝟſi.
primatibus
ciuitatiſ quē
text.ad hoc
allegauit bal
d' p ſingu-
lari.i.l.ii.C.
qñ ſiſ.vel p-
ua.ꝛ etiā idē
bal. in.l.i.ſ.
de offi. pcō.
f ¶Collegiū
cardinalium
ego dico ꝙ
vacāte ſede
papali ſacrū
collegiū fra
trū domino
rū cardina-
liū nō habꝫ
iuriſditionē
nec poteſta-
tē quā papa viu' exercebat.hoc decidit text.elegās ī cle.ne romani.§.ir-
rituꝫ.de elec.per quem tex.cōfundiſ opi.bar. h inq̄tum vult ꝙ vacan
te ſede papali appellaſ ad collegium cardinalium ſicut ad ipſuꝫ papā ſi
viueret:q: male loquiſ bar.quia mortuo papa.iuriſditō ꝛ ptās pape nō
remaneꝫ apud collegium cardinalium.vt ibi eſt tex.hoc etiam voluit gl.
ibi vbi ponit differentiam inter collegium cardinalium:ꝛ alia collegia.
ꝛ idem voluit glo.in.c.i.vbi periculum.§.ideoqꝫ.de elec.in.vi.vbi etiā
pbat hoc tex.ꝛ glo.ma.in.c.i.de ſciſma.in.vi.nec ob.ſi dicatur ꝙ mino-
ra collegia pñt ergo multo fortius collegium cardinalium:q: rn̄det ꝙ

quo ad accelerandū ꝓuiſionem eccleſie in cuius ꝓuiſionē iminet periculum ſpāle eſt quod ſtatui debet. ⁊ ſic eſt ſimile ſm glo. in. c. accuſa. §. ſane de here. in. vi. ⁊ dicit etiā ibi glo. ꝙ cardinalatus eſt officiū quā gl. adde ad ea que dixi. in. l. i. §. de qua re. ꝺ poſtu. ⁊ ex iſtis glo. ſeqtur ꝙ cetus cardinaliū vacāte ſede nō pōt facere cōſti. q: cōdere cōſti. eſt iuriſditiōis vt voluit gl. in. l. i. de iu. om. iu. ⁊ Inno. in. c. cū acceſſiſſet. ꝺ cōſti. ꝓbaṫ ī. l. nulli. ꝺ ſē. ⁊ in. c. vt aiarū de cōſti. ī vi. ⁊ in. c. eccleſia. de cōſti. bart. in. l. oēs populi. ꝺ iuſt. ⁊ iur. gl. tñ ī. c. nullus. lxxix. di. dixit ꝙ vacāte ſede cetus cardialiū tꝫ locum pape mortui. ex ꝗ ſequiṫ qꝺ videṫ ꝙ poſſit facere illud ꝙ papa viuꝰ ſꝫ gl. illa nō bñ loquiṫ q: mortuo papa eccleſia ñ remanet ſiñ ſpōſo qui eſt xps. vt voluit gl. ⁊ doc. ī cle. ne romani. ⁊ i. d. c. i. ꝺ ſciſma. in. vi. ⁊ i. d. c. vbi piculū ⁊ ꝫ illū text. ē tex. in. d. cle. ne romani ⁊ ꝙ nō habeant iuriſditionē voluit bal. ī tracta. tu ſciſmatis in. ij. col. ī ꝟ. ſuppono autem ꝙ cardīnales.

a cuonum tutorem dat pōt dare vnū ex eis ͣ ī tutorem pupillo: qꝺ no. ſm veram lec.

v **Entri.** Ventri nō daṫ tutor ſed curator. h. d.

Ex. §. ſequenti.

❡ De dña inter tutorem ⁊ curatorem.

Curatorē. Hoc intellige dicit gl. cā cognita. dꝫ ergo liq̄re iudici ꝙ habeat aliū curatorē ⁊ ꝓcedere ſm formā. l. curatorē. C. qui da. tu. poſ. ❡ Ultimo glo. que eſt hic no. differentiā inter tutorē ⁊ curatorē quā vide ⁊ ſigna. ſed in eo qꝺ gl. dicit ꝙ curator eſt tantū datiuus videbiṫ habere aliam glo. cōtrariā: vt. j. de excu. tu. l. amiciſſimos. q̄ dicit ꝙ curator eſt legitimꝰ. ſꝫ hāc tenet Dy. et oēs doc. ⁊ no. in. l. de creatiōibꝰ. C. de epi. au.

s **Cire oportet.** Mulieres non pñt eſſe curatrices. h. d. Fallit hodie in matre ⁊ auia: vt in auē. matri ⁊ auie. C. quando mu. tu. offi. fun. po.

Si mater. Cum qd vna via ꝓhibetur alia nō debet eſſe permiſſū. h. d. qꝺ dic vt in. c. cum quid vna: extra ꝺ re. iur. li. vi. ⁊ ibi per Dy. de hac ꝓhibitione teſtatoris vidi. C. ſi ꝯ ma. vo. l. i.

Eos. Abſens cā reipublice nō dꝫ dari tutor: ⁊ ſi daṫ remittiṫ. h. d.

Cuz reliquis. ᵇ Cū tutor datur ex inqſitione inquiritur de moribus dandi: nec dꝫ dari ille q ſe ingerit. h. d. Certe qñ iſta inqſitio fit debent reqri cōiuncti ⁊ amici pupilli: vt. l. ait ꝑtor. §. pe. ſ. ex qui. cau. ma. ⁊ quod no. j. ex qui. cau. in poſ. ea. l. ꝟ autē. ⁊ quod no. Inno. extra de tranſac. c. ſi. in ſi. ❡ Ultimo no. ꝙ qui ſe ingerit eſt ſuſpectus. fa. l. que oia in pān. ſ. de ꝓcura. qꝺ facit ꝯ teſtem qui deponit nō citatus de quo dixi. j. ꝺ his. qui. vt indi. l. poſt legatum. §. is vero.

v **T qui nō ſunt.** ᶜ Nobiles pñt eſſe tutores populariū ⁊ ecōuerſo. hoc dicit. ❡ Op. j. de excu. tu. l. ſpadonem. §. i. So. Dy. aut qui ſunt in hac dignitate dantur illis q ſunt in aliqua dignitate lꝫ minori: ita loqtur ꝟ. ſecus ſi in nulla: vt in cōtrario.

d **Iuus.** Si idoneus tutor in ciuitate nō reperiṫ perquiriṫ ī ciuitatibus circūſtātibus. h. d. ❡ Op. ᵉ ⁊ videṫ ꝙ iudex poſſet dare eū qui nō eſt de territorio ſuo ꝟbotenus ⁊ ſcribere illi iudici cui ille tutor ſubeſt: vt eū cogat ſicut ī interlocutoria de mittēdo in poſſeſſionē rerū que ſūt in alieno territorio: vt. C. de iudi. l. ꝓperandū. §. ſin autē ⁊ de bo. auē. iud. poſ. l. cū vnus. §. is q Sol. ſm Ja. ꝺ are. ibi iudex ꝓnūciat de bonis rōe pſone litigātis q̄ ei ſubeſt: ſꝫ ꝟ pſona eius quē volebat dare tutorē nō ſubeſt ꝑncipaliter nec acceſſorie.

c **Uratorem.** Curator datꝰ ī puberi durat vſqꝫ ad pubertatē. hoc dicit quod declara: vt dixi in. l. queſitum. ⁊ l. ſolet. ſ. ꝺ tutelis.

Ex. l. ſequenti.

❡ An valeat datio tutoris in qua erratū eſt ratione etatis: ⁊ an valeat curatoris datio cū daṫ prodigo qui non eſt.

ADDE ſi vis uidere verba formalia huiꝰ appoſtile barba. conſilio. primo vbi late de ꝑtāte pape ⁊ cardinalium ⁊ in. xxiij. col. hic dicta plenius reperies: ⁊ vide que poſui poſt Imol. in cle. ne romani.

a ❡ Unū ex eis. Qñ ordo decurionū dat tutorē an poſſit dare vnū ex eis in tutorē vide glo. ⁊ bar. in. l. plane. qꝺ cuiuſqꝫ vniuer.

e **Cie egreſſe.** ᵉ Si tutor daṫ impuberi ei q nō eſt nō valet datio. h. d. ❡ Op. ꝺ re iudi. l. preſes: ⁊ l. cū ꝓlatis. So. gl. intellige ꝙ ꝟ erat expreſſus error in ſnia aliter ſecus. idē videtur ſentire in. l. labeo. j. de vſuca. ⁊ inſti. q nō eſt ꝑmiſ. face. teſt. §. item ꝓdigus. Idē tenet Dy. in. l. is cui bonis. j. de ꝟbo. ob. vbi glo. tangit. ⁊ hoc ꝓpter auctoritatē rei iudi. vt. j. de re. eorū. l. ſi. ⁊ l. ſꝫ ſi pecunia. §. itē queri pōt. Cōtrariū videṫ dicere gl. C. qñ ꝓuo. nō eſt ne. l. ij. ⁊. C. de peti. here. l. ſi putas. ⁊ ꝟ tenet Pe. ⁊ Ja. de are. ⁊ Cy. in. d. l. ij: qñ ꝓuo. ⁊ dicunt ꝙ eſt caſus ī. l. tutor ſi petitus fuerit. ſ. e. ⁊ verū dicunt. ❡ Ad dictū Dy. ⁊ glo. rñdent ꝙ quedā eſt ſnia que ſi ſemel eſt vera ſemꝑ ⁊ incōmutabiliter eſt vera. ⁊ tunc ꝓcedit diſtinctio an ſit expſſus error in ſententia vel nō: vt. d. ll. ſed qñ ſnia non durat ſemꝑ vera: vt datio tutele que extiguiṫ adueniēte pubertate: tunc nō ꝓcedit dicta diſtinctio: vt ꝟ et. d. l. tutor ſi petitus fuerit. ſ. e. ſm eos. q̄ ſo. nō placet. ſed dic ꝙ differētia eſt inter ſniam ⁊ ꝺcretū. nā decretū interpoſitū ex falſa cā etiā nō expſſa eſt ipſo iure nullū: vt. l. i. §. hec ꝟba. j. ne vis ſi. ei. ⁊. l. cū vero. §. ſubuentū. de fideicōmiſ. lib. ⁊ hic. ⁊. l. tutor ſi petitus fuerit. ſ. e. In ſnia ꝓcedit iſta diſtinctio. qꝺ dic vt dixi in. l. ſeruo inuito. §. cū pretor. j. ad trebel. ❡ In ꝓpoſito tñ ſunt alique glo. q̄ dicunt verū. nam qñ datur tutor vel curator rōne etatis: tunc ſi in ꝟ eſt erratū datio eſt nulla ipſo iure: vt ꝟ ⁊. d. l. tutor ſi petitus fuerit. ⁊ glo. q̄ dicunt cōtrariū nō dicunt verū. Qñqꝫ datur curator alicui vt ꝓdigo: tunc lꝫ in ꝟ ſi erratū tñ valet datio: ⁊ ſic bñ loqtur gl. j. de vſuca. l. labeo ⁊ inſti. q. nō eſt ꝑmiſ. fa. teſt. §. itē ꝓdigus: rō q: declaratio etatis fit a natura: declaratio ꝓdigalitatis ſpectat ad iudicē. vñ ſic eſſe ꝓ ꝟitate habeṫ ex quo iudex declarauit ad qꝺ facit qꝺ dicunt doc. in ſiſi. in. l. i. §. idē pōpo. j. quod fal. tu. auc. ⁊ hanc diſtinctionem facit glo. C. de cur. fur. l. i. dixi in. l. is cui bonis. j. de verbo. obli. Ex. l. ſequenti.

❡ Quis det tutorē pupillo cū rōe originis domicilij. ⁊ fortunarū hꝫ diuerſos iudices.

p **Upillo.** In loco originis datur tutor a iudice domicilij alias datur a iudice originis ſi in vtroqꝫ habeat bona. ❡ Op. diciṫ hic rerū. Cōtra quia daṫ perſone nō rebus: vt. l. q: ꝑſone. de teſt. tu. So. hic danṫ perſone ꝑncipalr: ſed rerū limittatur admiſtratio: vt ibi dixi. ❡ Quero pupillus ſortitur hic originē florētie habet domiciliū: in tertio loco habet bona vbi nō ſortitur originē neqꝫ rōne fori. ſ. originis: neqꝫ rōne domicilij: q̄liter dabitur tutor illis bonis. Iudex enim originis vel domicilij nō poteſt: vt ꝟ. Iudex illius tertij loci nō poteſt ᶠ: q: perſonā nō habet ī iuriſditione: vt. l. i. ſ. eo. Dy. vt quidam habēt ponit in. l. i. C. e. ⁊ arguit ꝓ ⁊ cōtra. Cy. refert in. l. i. C. ubi pe. tu. ubi glo. tangit. Dy. tenet ꝙ iudx domicilij uel originis poteſt dare tutorē cuius adminiſtratio porrigatur ad omnia bona. allegat. l. magis puto. §. illud. j. de re. eorum. Sed glo. uidetur tenere cōtrariū: ut. l. nō ſolum. §. qui teſtamento. j. de excu. tu. ⁊ male. q: ꝓ opi. Dy. ⁊ ſequaciū ē caſus expſſus. j. de excuſa. tut.

b Cire oꝫ. §. cū reliqs. vide ꝺ hac materia ꝑ bar. ī. l. ſi finita. §. iubemꝰ ī. iij. col. de dam. infec.

c T q nō ſūt. ad. de que no. bar. ꝑ illū tex. ī. l. cū vni. ⁊ ī. l. ij. a lias. ī. ꝺ ado.

d Iuus. ꝺ op. vid in ſimiliꝰſpe. in ti. ꝺ ſindi. §. debet aūt fieri.

e Cie egreſſe. hāc. l. no. limita ſꝫ bal. in. l. ij. C qñ ꝓuoc. niſi fuiſſet ſuper etate diſputatum.

f Upillo ꝑ non poteſt vide ī ſimili bal. i. l. ij. de ꝯben. emp. ⁊ add bar. in. l. i. q pe. tu.

.l.ꝓpter litē.§.licet vbi ad vniuerſū patrimoniū dicitur datus:lꝫ poſſet ſe excuſare de bonis ꝙ̄ ſunt in alia ꝓuincia.ſi igiť habet neceſſe ſe excuſare:ergo valet datio:vt .ſ̄.l.ꝓxi.¶Ad hāc.l.rńdet fateor ꝙ iudex originis poteſt dare tutorē qui adminiſtret tm̄ bona originis.⁊ eodē modo iudex domicilij:q: h̄ eſt quedā vniuerſitas:vt .l.ſi cuꝫ teſtō.ſ̄.de teſta.tute.Dico etiā ꝙ iudex tertij loci in quo nō hꝫ domiciliū neqꝫ originē poterit dare curatorē illis bonis:ꝙ̄ ſunt in ſua iuriſditiōe:cū curator deť ꝑncipaliter rebus nō pſone:vt.l.in copulandis.C.ō nu. ⁊ hoc vult dicere tex.in.l.iuriſperitos.§.cum oriundus. .ī.de excu.tuto.

Ex.l.ſequenti.

¶Qn̄ vnus tutor poſſit ꝓ alio eſſe fideiuſſor.

r **Omanus.** Poteſt qs dari tutor ei ꝓ quo teneť.h.d.¶Op.ꝙ a creatiōe tutele nō appellatur:vt.l.i.§.ſi quis tutori.ī.quādo ap.ſit.Sol.dic ꝙ appellauit a ſnīa reprobante excuſationē.¶Ultimo no.hanc.l.in qua ē caſus ꝙ vnus tutor pōt eſſe fideiuſſor ꝓ alio.qō intelligit dy. ſi eſt idoneus ⁊ ſoluēdo.alias ſecus:q: hoc eſt in fauorē pupillorūꝫ qō intelligas ꝙ̄tuꝫ ad hoc ꝙ iudex nō poſſit recipe contutorē in fideiuſſorē:ſed ſi recipit pauptas ei⁹ nō viciaret:vt.C.de iure do.l.mulier.qō declarabo in.l. paupertas.ī.de excu.tu.⁊ eſt argu.optimuꝫ.iſta.l.ꝙ plures accuſati vel inquiſiti vel ſimul cū armis inuenti poſſint inuicem fideiubere *.

s **I peregre.** Tutoribus datis debet per iudicem infra trigita dies nunciari.hoc dicit.facit.ī.ti.ij.l. quidam decedens.§.ſi.declara vt in glo.tua.

¶Qui petant tutores. Rubrica.

m **Atris.** Mater tenetur filijs impuberibus petere tutores ⁊ curatores non adultis.h.d.

Ex.l.ſequenti.

¶An agnatis qb⁹ ſpectat ſucceſſio imponať neceſſitas petendi tutorē:ibi.Op.Et an tutor legitimus qui debꝫ ſuccedere priuetur ſucceſ.ſi nō petierit tutorem:ibi.Itē Et quādo puniať mater nō peteſ tutorē:ibi.No.Et an petitio tutoris ōbeat eſſe cū effectu:ibi.No.ꝙ.Et an cū ſunt duo tutores legitimi eiuſdē grad⁹ an vnus ꝓ aliuꝫ excuſeť:ibi.Quero.Et an ꝑmo excluſo a ſucceſſiōe p negligentiam ſecūdo incūbat neceſſitas petēdi tutorem: ibi.Quero primo.Et an cum mater ⁊ ex̄neus ſubſtituti ſunt pupillo cui incūbat onus petēdi tutorē taliť:vt ſi ň petant repellanť a ſucceſſiōe ⁊ ꝑmo de ſubſtituto vide: ibi.Et ꝑmo.Et ſecūdo de matre vide:ibi.Secūdo.Et ꝙ neuter admittať ad ſucceſ.ibi.Quod neutri.Et qualiter ſubſtitutus a ſucceſ.poſſit repelli cū nō petijt tutorē vide:ibi.Circa.An autē excluſo ſubſtituto mater admittatur:ibi.Secūdo.⁊ ibi.his ꝑmiſſis.Et an matre ⁊ ſubſtituto excluſis veniant alij:ibi.Tertio.

s **I minores.** Pupillis petendi tutores ſunt a matre.alias ꝓuatur ſucceſſione ⁊ a libertis ꝙ alias punientur ⁊ alij agnati vel cognati poſſunt hoc facere:ſed ſi neglexerint non punientur hoc dicit.¶Op.ꝙ etiam agnatis ꝙ ſpectant ſuccedere imponatur onus petendi tutores:vt .C.de legi.here.l.ſciant.So.dicit glo.intellige in agnatis illis quibus nō defertur hereditas ab inteſtato.ſi enī ōfertur tunc punirentur ſicut mater:vt.d.l.ſciant:⁊ hoc ꝓbatur.ī.ad tertul.l.ij.§. quid ſi nepotibus:vbi dicit ō auia ita dicit glo.Iſta ſo.eſt recte cōtra iſtum tex.qui expreſſe dicit ꝙ hec neceſſitas eſt matri ⁊ libertis tantum impoſita.nec de iure antiquo reperitur ꝙ alijs agnatis iponeretur hec neceſſitas expreſſe nec per rōnem.rō eniꝫ quare matri imponitur neceſſitas eſt materna pietas:vt .l.matris.C.e.que ratio ceſſat in alijs agnatis.Non ob.

ꝙ dicitur de auia.ideo enim auia eſt:q: mater fuit:⁊ iō durat ratione materne pietatis.⁊ appellatione matris continetur auia.⁊ appellatione filiorum continentur nepotes in hoc caſu:vt.d.l.ij.§.quid ſi nepotibus.ī.ad tertul.⁊ id quod dicitur in.l.ſciāt.e[...] [...]dua lex facta p theodoſium qui immutat ⁊ corrigit ius antiquum in hoc.ſ. ꝙ hodie ſit neceſſe agnatis qui ſunt ſucceſſuri ab īteſtato ſm formam iſtius.l.⁊ iſta inueſtigatio eſt vtilis:q: cuꝫ illa.l.ſit contra ius antiquum debet ſtricte intelligi ⁊ nō extendi ad aliud ꝙ̄ ad id quod in eo expreſſum eſt:vt.l precipimus.in ſi.C.de ap.quod fa.ad multa que dicā in .q.diſputata quam.ī.ſcribam.¶Op.iſta neceſſitas imponitur quando pupillus non habꝫ tutores legitimos: vt hac.l.in prin.ſed ipſe agnatus vľ cognatus hodie eſt tutor legitimus qui ſperat habere hereditatem:ergo nō habet neceſſe petere tutorem.Dicit.Dy.intelligas hoc quando datus in teſtamento erat remotus vel excuſat⁹ ita ꝙ non vocabantur legitimi:ſed locus erat datiuo:vt .l.ſi ſub condi.ſ̄.de teſt.tu.vel eo caſu quo ꝓximior erat inabilis inabilitate temporali vel alijs caſibus in quibus locus eſt datiuo ſm Dy.quod no ¶Sed contra iſtud oppo.de.l.ſciant.que loquitur ō illo agnato cui incūbebat onus petendi tutorem a tempore mortis ōfuncti.dicit enim tex.ſciant illi qui vocantur ad hereditatem pupilli ſi mortuo patre infra annum ⁊c̄.ſed ſi pupillus habuit in teſtamento tutorem qui eſt remotus vel excuſat⁹ non debuit ei peti tutor a tempore mortis:ergo illa conſtitutio non habet locum nec debet extendi cum ſit contra ius cōe:vt dixi.Rńdeo teneo Dy.quod eniꝫ dicitur infra annum a morte teſtatoris ſubaudi:⁊ imminēte neceſſitate:hoc ꝓbatur in ſimili in.l.iij.§.ſi quis hereditatem.ī.de ſta.li.¶Item aduerte ꝙ videtur colligi ex verbis Dy.ꝙ ſi ſucceſſurus ab inteſtato eſt tutor legitimus quod eſt quando non ſubeſt impedimentum ꝙ eo caſu non impediatur ſi tutorem non petierit:⁊ ſic videtur ꝙ ſi inuentarium non faciat:⁊ non adminiſtret non puniatur illa conſtitutione.Contrarium credo ſicut determiatum eſt in matre cui ſcilicet delata eſt tutela legitima ſi ň adminiſtret legitime punitur:⁊ not.ī.ad tertul.l.ij.§.ſi mater.verſi.ꝙ ſi pater.Cum enim ipſe idem ſit tutor legitimus ad eius curam pertinet facere inuentarium:⁊ legitime adminiſtrare.quod ſi non facit punitur.argu.ī. ad tertul.l.ij.§.idoneos ⁊.§.ſe.Nec ob.quod dicit dy. q: fateor ꝙ non punitur q: non petijt:ſed quia non legitime adminiſtrauit:non ob.ꝙ hoc non dicitur in.l.ſciāt vt ibi dicam.¶Op.matri hodie defertur legitima tutela.per.l.vt in autē.matri ⁊ auie.ergo ei non imputatur ſi tutorem non petierit cum pupillus habeat cām legitimaꝫ:ita rńdit Dy.¶No.ꝙ mater ⁊ auia non cogūtur eſſe tutrices:ſed ita demuꝫ ſunt ſi volunt:vt.d.auc̄.matri ⁊ auie.iō cum nullus ſit legitimus remanent iura antiqua incorrecta quod placet:⁊ per hoc determino text. iſtum qui dicit ꝙ mater tunc tenetur petere tutores quādo non habet tutores legitimos.hodie non poteſt habere tutores legitimos pupillus matre exiſtente anteꝙ̄ mater ſit in mora:q: ipſa prefertur omnibus legitimis: vt.d.auc̄.matri ⁊ auie.punitur ergo mater ſi tutores nō petierit ſi in mora fuerit:vel anteꝙ̄ ſit per moram excluſa non renunciauit ita ꝙ deueniatur ad legitimum:⁊ h̄ ꝓbatur de iure antiquo.in.d.l.ij.§.ſi mater.ver.ꝙ ſi pater.ſed ſm iſta tēpora eo caſu quo mater non pōt eſſe tutrix legitima excuſatur ſi pupillus habet alium legitimū vt h̄ expreſſe dicit tex.⁊ gl.no.C.ad tertul.l. matres.nec puto ꝙ matri imputetur ſi non petijt eos cogi adminiſtrare vel facere inuentarium:q: huius cura nō videtur ei iniuncta.Nec ob.quod dicitur in.d.l.ij.§. idoneos.⁊ .§.ſe.ꝙ cōſtitutio punit matrem ſi pupillis tutores non petierit:vt.ī.l.ꝓxi.⁊.d.l.ij.§.ſi mater.¶No.ꝙ dicit petierit quod eſt futurum vel preteritum ſubiunctiui:⁊ ſic debet intelligi cum effectu:vt.l.i.in prin.ſ̄. quod quiſqꝫ iuris.vnde in petit.ab ea requiritur plenum officium:vt

a Oma r n⁹.ſide iubere ſi plures delinquūt vel ſunt cōperti cū armis pt vnus fideiubere ꝓ alio. allegāt doc. iſtū tex.in.l. his.§.ſi ſeruus.de fideiuſ:⁊ h̄ ꝙ dicit hic bar.itellige verū ſi nō ſūt ſuſpecti.aliaſ ſecus ſm gl.ī autē.ō exhi. reiſ.§.ſuſpe. ⁊ an.⁊ qn̄ ſūt plures ingſiti poſſit vn⁹ ꝓ alio teſtificari.vi[...] angel.i.l.ſi.de ſicc.⁊ bal.in l.qn̄ liberi. de teſti.⁊ in .l.ſi.de accuſa.⁊ viō ſpe. in ti.ō teſti. .§.i.v. qd ſi ꝙ̄.⁊ ibi viō oino io.an.⁊ ad hanc doctrinā traditā p bar.hic adde bald.ꝓ illū tex.in.l. oēs.in.i.co. lū.de epi.et cle.⁊ ange.⁊ imo.in.l.reos.in prin.ō duo.reis.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

.d.§.idoneos.hoc eſt ꝙ petat cum effectu:vt dixi ⁊ ita loquitur glo.in.d.l.matris.C.e.ſed quando legitimus ſubeſt nulla neceſſitas imponitur ſibi aliquo iure:ergo non debet puniri.Non.ob.quod no.glo. in.d.verſi.ꝙ ſi pater in.l.ij.ꝭ.ad tertul.q: ibi loquitur quando locus non erat legitimo propter voluntatem defuncti qui voluit matrem adminiſtrare tutelam legitimam:⁊ ſic intellige ꝙ ibi non erat legitimus.Idem dicerem hodie in alia muliere que ſuccederet ab inteſtato:vt non puniatur per.l.ſciant.ſi pupillus habet tutorem legitimum lꝫ nō adminiſtret:q: nulla.l.repentur.nam.l.ſciant imponit neceſſitatem ꝙ faciat ei dari tutorem.quando vero.l.facit eum non loquitur.⁊ idem dicerem in ſubſtituto pupillariter.¶Quero quid ſi in teſtamēto eſt datus tutor minus ſolēniter.Rn̄deo imputatur eis niſi petant confirmari:vt.l.credendū.in prin.ꝭ.e.¶Quero quid ſi ſunt duo legitimi eiuſdeꝫ gradus:an vnus excuſetur ꝑ aliū.Rn̄deo ſi quidem vnus gerat ⁊ legitime alius excuſatur argu.l.credendum.ij.rn̄.ꝭ.e.ſed ſi vterqꝫ negligat vterqꝫ punitur per.l.ſi maritus in prin.ꝭ.de adul.¶Sed ſi dicas quomodo hoc cum.l.ſciat loquatur ī eo caſu quo non ſunt tutores legitimi hoc non debet extendi ad iſtū caſum.Rn̄det lex noua ꝙ̄tuncunqꝫ odioſa ⁊ penalis debet extendi ſm̄ regulam iuris antiqui:vt not.in.l.quod vero.ꝟ.de legi.ſed.l.antiqua cautum eſt ꝙ ſi ille cui incūbit hec neceſſitas hoc faciendi negligat puniatur:vt.d.l.ij.§.idoneos.circa fi.§.ergo ⁊c̄.ſed quando eſt alius legitimus non ipſe tunc hec neceſſitas ſibi nullo iure imponitur.¶Quero primo excluſo a ſucceſſione ꝓpter negligentiam:an ſecundo incūbit neceſſitas petendi tutorem.Glo.hic in fi.dicit ꝙ non.Idem no.in.l.nepotibꝰ.C.e.⁊.d.l.ſciant quod eſt verum:vt declarabo in.q.diſputata quam.ꝭ.ponam in tertio puncto.¶Quero qd ſi eſt ſubſtitutus extraneus ⁊ mater cui primo neceſſitas incūbit.Circa hoc diſputaui vnam.q.quam hic inſero de verbo ad verbum que talis eſt.Pupillus cui erat extraneus pupillariter ſubſtitutus deceſſit poſt annum a morte patris nullo ei exiſtente vel petito tutore a ſubſtituto vel matre:queritur an illius hereditas deferatur ſubſtituto vel matri vel neutri.¶Et primo videamus de perſona ſubſtituti:⁊ ꝙ non admittatur videtur caſus.C.de legi.here.l.ſciant.⁊ ꝓ iſta parte contra eum non eſt aliud allegandum.¶Contra ꝙ ipſe extraneus ſubſtitutꝰ admittatur.primo ꝓbatur:quia videtur caſus.ꝭ.de exc.tu.l.amiciſſimos in prin.vbi ꝓpter tutelam non adminiſtratam non repellitur ab hereditate ſibi delata ex ſubſtitutione.facit.C.e.ti.l.tutor petitus.§.i.⁊ caſus videtur ī.l.credendum.§.ſi vero maritus.ꝭ.e.vbi ꝓpter non petitum tutorem non perditur id quod venit ex iudicio defuncti.Secundo ſic:ille cui incūbit onus petendi tutores tunc tenetur quando nullus eſt cui tutela legitima deferaƒ:vt no.C.ad tertul.l.matres.ſed hec mater eſt que oēm legitimum excludit ſeu precedit:vt in auc̄ matri et auie.⁊ in corpore vnde ſumitur:ergo ſubſtitutus excuſatur ſi non petijt tutores.Tertio ſic:quando ſūt due cauſe quarum vna eſt naturalis alia accidentalis: naturalis prefertur:vt.ꝟ.de tutelis.l.qui habet in prin.⁊ de lib.et poſthu.l.filio queꝫ in prin.ſed hec eſt mater cui incūbit onus petendi tutorem ex cauſa naturali:q: materna pietas facit eam ad hoc teneri:vt.C.e.l. matris.⁊.l.fi.itē eſt ſubſtitutus cui incūbit onus petendi tutorem per accidens:q: ſubſtitutus:vt.d.l.ſciant.ergo mater ei anteponitur.non poteſt ergo ſubſtituto imputari negligentia donec eum precedit mater:vt.l.fi.C.q admi.ad bo.poſ.⁊ de ſucceſ.edi.l.i.in prin.cum ſimilibus.Quarto ſic:nō tenetur facere quis id quod factum non releuaret aliqd vt.ꝟ.ſi quis in ius vo.non ie.l.ij.in fi.⁊ de arbi.l. arbiter ſi calendis.⁊ vt leg.no.ca.l.hec ſtipulatio.§.diuus cum fi.ſed ſi ſubſtitutus petijſſet tutorem nō releuaret aliqd: q: mater in petendo prefertur adeo ꝙ iudex debet dare eum quem petit ipſa:vt in autē.de nup.§.ſi quis autem tutelam.⁊ glo.hoc tenet in.l.ſi quis ſub conditione.ꝟ.de teſ.tute.¶Secundo videamus de matre:⁊ quo iure repelliƒ a ſucceſſione ſi non petijt tutorē.Sunt caſus multarum.ll.ꝭ.ad tertul.l.ij.§.mater.C.e.l.matres.⁊ qui petant tutores.l.ij.⁊.l.fi.⁊ inſti.ad tertul.§.penul.¶Ecōtra ꝙ mater admittatur ad hereditatem ꝓbatur primo ſic:tutor teſtamentarius prefertur matri.vt in auc̄.matri ⁊ auie.⁊ in corpore vnde ſumitur.ergo eadem ratiōe ſubſtitutus cui incūbit onus petendi tutorem in petēdo prefertur matri cum a teſtatore ſit ſubſtitutus.nō ē ergo imputandum matri ſi non petijt:q: nec ad petendū fuiſſet admiſſa.Secundo ſic:tunc matri imputatur ſi non petijt tutorem filijs quando ipſa habet ius ſuccedendi ⁊ nullo iure eſt priuata:vt.ꝭ.ad tertul.l.ij.§.ſi mater cum fi.⁊ ideo dicunt leges ꝙ eis quorum cauſa ſuccedēdi nō eſt prima ⁊ potior in ſuccedendo non imputatur ſi tutorem non petierunt:vt.l.ij.⁊ fi.ad tertul.⁊.C.qui pe.tu.l.nepotibus.⁊ no.C.de legi.here.l.ſciant.ſed in ꝓpoſito in ſuccedendo cauſa ſubſtituti pupillariter ē prima ⁊ potior:ergo matri non imputatur ſi tutoreꝫ nō petijt.Tertio ſic:tunc matri imputatur ſi tutorem non petijt filijs: ſcilicet quando filij deceſſerunt inteſtati:vt.ꝭ.ad tertul.l.ij.§.ſi mater ibi inteſtatorum filioruꝫ ⁊c̄.⁊.ꝭ.e.l.credēdum:vbi ſimiliter dicit teſtatorum filiorum.ſed quando pupillus habet ſubſtitutum pupillariter non poteſt dici inteſtatus.ergo ⁊c̄.videtur ergo in dictis.ll.caſus ꝓ matre cum nullo alio modo pupillus poſſit eſſe teſtatus:niſi habendo ſubſtitutum:⁊ tunc eo caſu lex non grauat matrem in petendo tutorem.Quarto ſic:quando filius deceſſit pubes matri non imputatur ſi tutorem non petijt:rō q: tunc filius ipſe potuit ſibi ꝓuidere teſtando vł petendo curatorem:vt.C.ad tertul.l.matres.⁊.C.q pe.tu.l.matris in fi.Sed iſta eadem ratio eſt in caſu ꝓpoſito:q: ꝓuidit filio pater teſtando ⁊ etiam dando ſibi perſonam que petat tutorem:ergo non eſt quid matri imputetur.¶Quod neutri deferatur ꝓbatur primo quando pluribus incūbit onus petendi tutorem pupillo ſi vterqꝫ negligit vnus non excuſatur ꝓpter alium:ſed ambo puniuntur:vt patet in matre ⁊ liberto:vt hac.l.⁊.C.qui pe.tu.l.ij.ita in ꝓpoſito ſubſtitutus non excuſaƒ ꝓpter matrem:⁊ ſic tanꝙ̄ negligēs non poteſt ſuccedere per.l.ſciant.C.de legi.here.Item mater non excuſatur ꝓpter ſubſtitutum:⁊ ſic etiam ab hereditate excluditur ipſa ꝑ dicta iura.Secundo ſic:regulariter quādo plures tenētur ad dandum aliqd vł faciendum:vnus ꝓpter alium non excuſatur immo nihil ꝓhibet omnes in penam cōſtitui:vt.ꝭ.de verbo.obli.l.ij.§.i.⁊.§.fi.⁊.l.ea.§.cato.⁊ de duo.reis.l.fi.ita in ꝓpoſito nec mater ꝓpter ſubſtitutuꝫ nec ſubſtitutus ꝓpter matreꝫ excuſatur ſed vterqꝫ cadit in penam:⁊ ſic ſucceſſione priuatur. Tertio ſic:quādo pluribus incūbit onus faciendi aliquid licet ſit talis cōditionis ꝙ unus alteri preferatur:tamen donec vnꝰ ꝓoccupet ambo dicuntur ſimul teneri.ar.ff.de adul.l.ſi maritus preuenerit in prin.vbi videtur caſus.q.noſtre.licꝫ ergo in petendo tutorem mater preferatur ſubſtituto et ſubſtitutus matri:tamen quilibet eſt in mora donec ad iudiciū ꝓuocetur:⁊ ſic vterqꝫ excluditur ⁊ alij ſuccedēt. Quarto ſic:quando filius deceſſit impubes matri incūbit onus petendi tutorem filio iure quodam naturali ꝓpter maternam pietateꝫ:vt.C.e.l.matris.⁊.l.fi.⁊ ibi no.ſed hec pietas materna non tollitur licet filiꝰ habeat ſubſtitutum.durat ergo ratio legis:⁊ ſic lex.¶Item ſubſtituto incūbit onus petendi tutorem ꝓpter ſpeꝫ ſucceſſionis:que ſpes durat etiam ſi ſit mater:quod apparet cuꝫ ratio legis duret in vtroqꝫ videtur ꝙ vterqꝫ excludatur ⁊ alij ſuccedant.So.in.q.predicta primo videndum eſt de perſona ſubſtituti.¶Circa que dico ꝙ ſi quidem qs vellet eum repellere:q: cum tutor eſſet teſtamentarius vel legitimus vel datiuus:⁊ ſe excuſat non poteſt:vt.ꝭ.de excu.tu.l.amiciſſimos in prin.⁊.l.tutor petitꝰ.e.ti.in.§.i ⁊ iſte caſus non pertinet ad.q.noſtram.Si vero uult qs

ſubſtitutū a ſubſtitutione repellere:q꞉ pupillo
nō habenti tutoꝛez nō petijt.ꝛ tunc aut ꝑpter h
vult qs ſubſtitutuz repellere a ſubſtitutiōe fidei
cōmiſſaria ꝛ nō pōt:q꞉ illud cōſequit:vt ex bo-
nis teſtatoꝛis nō pupilli:vt.j̄.e.l.credendū.§.ſi
vero maritus.ꝛ ita intelligunt doc.l.ſciāt.C.de
legi.here.Aut quis vult repellere ſubſtitutuz a
ſubſtitutiōe directa pupillari:ꝛ tunc excludit ſi
infra annū ceſſauit:vt.d.l.ſciāt.ꝛ h no.ꝙ intelli
go niſi excuſet ex aliqua iuſta cā:vt diximus in
matre.j̄.ad tertul.l.ij.§.ſi mater.ꝛ.§.ſe.qđ not.
.C.ad tertul.l.matres.¶Item intelligo iuſtaz
cām eſſe ſi ſubſtitut⁹ ignoꝛaret ſe ſubſtitutū:vt
.C.qui pe.tu.l.q cuz a matrib⁹:ꝛ ar.j̄.ad tertul.
.l.ij.§.ſi mater.v̄.ſed ſi foꝛte abſēs: vbi ꝑꝑ abſē
tiaz mater excuſat:eodē modo ꝑpter ignoꝛan-
tiaz facti.facit de iur.ꝛ fac.ig.l.i.ꝛ quis oꝛ.i bo.
poſ.ſer.l.ij.in pn.nec excuſat ſubſtitutus:iō qa
pupillus matrē hꝫ:vt oñdit rōnibus ṗdictis fa
ctis ꝑ hac parte ad excuſandū ſubſtitutū.Non
ob.l.amiciſſimos:ꝛ.l.tutoꝛ petit⁹ de excu.tu.et
.l.credenduz:vt.s̄.patet.Nō ob.ſcđa rō que di
cit ſubſtitutuz excuſari:q꞉ mater ē cui legitima

a ¶Si mio-
reſ.ꝙ hoc fa
ciant.ſed ꝙ
idē fit i alijs
qđ in matre
t; bart.i.d.
.§.cōfeſti.et
in.d.l.ſciāt ꝛ
ſic eſt ꝯ ius.
ꝛ de hoc ꝑ
bal.i.d.auč.
matres .C.
ad tertul.

tutela defert:q꞉ illa nō eſt nec cogit ſed ei ꝑmit
tit ſi vult:vnde ꝑꝑ eaz nō excuſat ſubſtitut⁹ qñ
petere debeat.ita dterminat By.h qđ eſt verū:
nō eni ſpes eius q nō pōt eſſe excuſat aliquem a
petēdo tutoꝛē interiz.ſufficit eni ꝙ tūc nō habe
at defenſoꝛes:vt hac.l.Non ob.tertia rō.ſ.ꝙ cā
naturalis pꝛefert cauſe accidētali:q꞉ illud veruz
qñ effectus illarū cauſaruz ſe nō cōpatiunt ad i
uicez:ſed qñ ſe cōpatiunt ꝛ vna ꝯcurrit cu alia:
qđ pꝫ per oīa iura in qbus cōcurrit obligatō na
turalis ꝛ ciuilis ita in ꝓpoſito nil ipedit qn ma-
ter teneat petere:ꝛ etiam ſubſtitut⁹ ſicut tenet
mater ꝛ libertuſ:vt hac.l.Nō ob.quarta rō.ſ.ꝙ
ſi ſubſtitut⁹ peteret nil releuaret cū iudex debe-
at dare petituz a matre:q꞉ illud nō eſt verū ſm
opi.multoꝛum:vt dixi in.l.ſi qs ſub cōditiōe.s̄.
de teſt.tu.Sed poſito ꝙ illud eſſet verū:tñ ꝑꝑ
hoc ſubſtitut⁹ nō excuſat:q꞉ interiz donec mat
tacet ſubſtitut⁹ dicit eſſe in moꝛa:ꝛ ei currit tp̄s
licet mater veniens ṗferat:vt.j̄.de adul.l.ſi ma
ritus ṗuenerit in pꝛin.q caſus eſt no.ad hoc.
¶Secūdo vidēdū eſt excluſo ſubſtituto an ma-
ter admittat:an ꝓ ipſa etiaz excludatur:q꞉ tu-
toꝛez nō petijt:ꝛ loquoꝛ d matre maioꝛe.xxv.an-
nis que nullaz excuſationē hab et d illis que po
nuntur in.d.l.ij.§.q̄ mater.j̄.ad tertul.ꝛ qđ no.
C.ad tertul.l.matris.ſolū ergo h eſt inueſtigan
dum:an iuſta cā ſit excuſandi matrē:q꞉ pupill⁹
habet ſubſtitutuz.¶Et ad hoc vidēdū ṗmit
to ꝙ d iure digeſtoꝝ neceſſitas petēdi tutores
incūbebat ſolum matri ꝛ libertis:ꝛ nullus alius
ꝑpter nō petitum tutoꝛez pꝛiuabatur heredita-
te:niſi mater ꝛ auia:vt expꝛeſſe dicit tex.h.ꝛ.j̄.
ad tertul.l.ij.§.ſi mater.ver.filijs autez.per iu-
ra vero.C.fuit introductuz:vt hec neceſſitas i-
ponatur venientibus ab inteſtato:ꝛ ſubſtituto
alias pꝛiuentur hereditate:vt.C.de legi.here.l.
ſciant.lꝫ glo in.d.l.ij.qui pe.tu.videatur velle i
telligere iſtum tex.vt non contradicat.l.ſciant
ſed veritas eſt quod dixi.ſ.ꝙ olim alij a libertis
matre ꝛ auia non tenebantur petere tutoꝛes:vt
h expꝛeſſe dicit tex.nec ratio que hic habebat lo
cum in matre:habebat locum in alijs venienti-
bus ab inteſtato:nam ratio eſt materna pietas:
vt.C.e.l.matris.§.ſi.ꝛ ibi no.que ratio habꝫ lo
cum in matre ꝛ auia non in alijs.¶Ex hoc cō-
cludo ꝙ cum.d.l.ſciant.coꝛrigat iura antiqua i
hoc:ꝛ ſic eſt contra ius cōe debet ſtricte intelli-
gi:vt non extendatur vltra id quod in.d.l.expꝛeſ
ſum eſt:vt dicit tex.C.de ap.l.pꝛecipimus.in ſi.
ꝛ de legi.l.quod vero.ꝛ.l.in his.¶Sciendum
eſt ꝙ etiam matri imponitur neceſſitas petēdi
tutoꝛem confeſtim.i.cum pꝛimuz poterit ita ꝙ
annum nō tranſcendat:vt.j̄.ad tertul.l.ij.§.cō-
feſtim.ſed alijs ſuccedentibus ab inteſtato:ꝛ ēt
ſubſtituto etiam datur annus.in.d.l.ſciant.licꝫ
quidam doc.moder.dicant ꝙ.l.ſciant.debet in
telligi:vt loquatur de anno ſm foꝛmaz dicti.§.ꝯ
feſtim.ſ.ꝙ ſtatim teneatur cum poteſt:licet an-
num nō poſſit tranſcendere.ꝑ quibus facit tex.
dicte.l.ſciant.cum dicit ſm.l.nō petierit ꝛ omni
bus ꝛc̄.Ex eo enim ꝙ dicit ſꝫ.l.videtur ſe refer-
re ad dictum.§.confeſtim.ſed hoc non eſt be-
ne dictum.nam illud quod dicitur ſm.l.refert
ad verbum petierit.Eſt ergo ſenſus talis ſm.l.
hoc eſt ſm modum legitimum ꝛ permiſſum eis
in petendo tutoꝛes ꝛ ſic ſe refert ad hanc.l.
Mutatur ergo iſta.l.in hoc quia olim poterāt
ſed nolebāt ex permiſſione.l.hodie imponitur
neceſſitas:vt ſi non fecerunt quod.d.l.eis per-
mittit perdant hereditatem.Itez ſtatuit eis tē
pus ꝙ hoc faciant a infra annum:nec eſt miruz
ſi mater aſtringitur pluſq̄ alij venientes ab inte
ſtato:q꞉ in ea eſt duplex ratio.ſ.materna pietas
Item ſpes ſuccedendi in venientibus ab inte-
ſtato:ꝛ ſubſtituto eſt ſola ſpes ſuccedēdi:ꝛ iſta
interpꝛetatio tanq̄ benignioꝛ admittenda eſt:
vt.l.benignius.s̄.de legi.maxime cum.d.l.ſciāt
ſit contra ius cōmune ꝛ etiam penalis.¶His ṗ
miſſis dico matrem nō teneri ſi non petit tuto-
rem filio infra totum illud tempus infra qđ ſub
ſtitutus pōt petere quod ſic ꝓbo:certum eſt ꝙ
mater excluditur a ſucceſſione filij:ꝛ a legitima
ꝑpter ſubſtitutionem pupillarez:vt.C.de ipu.
ꝛ ali.ſub.l.pꝛecibus.ꝛ.s̄.de inof.te.l.pap.§.ſꝫ
nec impuberis.ꝛ extra de teſt.c.ſi pater.li.vi.ſꝫ
ei qui excluditur pꝛopter teſtamentum a debita
poꝛtione ſibi licituz eſt omittendo facere quod
poteſt:ꝛ ille inteſtatus decedat:nec videtur do
lo nec culpa facere:ſed iuſte dicitur facere:ꝛ ab
omni pena excuſatur:ꝛ iſtud eſt multuz appꝛo-
batum per iuriſconſul.vt.j̄.de le.ij.l.cum pater
.§.ticio.ꝛ ſi quis omiſ.cā teſ.l.excuſat.ꝛ.l.ſi qs
autem.§.non ſimpliciter.ꝛ ibi no.ꝛ.§.ſi patro-
nus.ꝛ de inof.teſt.l.pap.§.quoniam autez q̄r
ta.ꝛ etiam ꝑpter factuz patris poteſt omitti he
reditas ex teſtamento impuberis:vt ſic impu-
bes decedat inteſtatus:vt.j̄.d acqui.here.l.iul.
alias incipit ſi pupillus.licitum eſt ergo matri i-
fra illud tempus quod datur ſubſtituto ad pe-
tendum tutoꝛes tacere:vt ſic ſubſtituti excludā
tur a ſucceſſione:ꝛ pupillus inteſtatus dcedat.
Si enim diceres matrem infra illud tempus de
bere petere tutoꝛes iam pꝛeueniret ſubſtitutuz:
ꝛ ſic ꝑpter tutorem non petituz nō excludetur
a ſucceſſione:ut.j̄.ad tertul.l.ij.§.ſi mater.v̄.ſꝫ
ſi foꝛte abſens.quod eſſet abſurdum:ꝛ contra
rationem pꝛecedentem:non enim tenetur ſub-
ſtitutionez conſeruare:ſed magis infirmare.ad
hoc faciunt omnes rationes ſupꝛa facte ꝑ ma-
tre:ſed ſi mater eſſet inſtituta in tabulis pupilla
ribus in legitima ſua:tunc ceſſaret ratio pꝛedic
ta:ut.d.l.excuſatur.ꝛ.l.quod autem.§.ſi patro
nus.j̄.ſi quis omiſ.cau.te.Pꝛeterea ſi ponim⁹
ſubſtitutum eſſe talis conditionis ꝙ impoſſibi-
le ſit eum excludi ꝑpter excuſationez pꝛedictā:
ut ſi ſubſtitutus eſt minoꝛ:nec eſt poſſibile eum
effici maioꝛem infra pupillarem etatem eius cui
facta eſt ſubſtitutio:tunc eniz in matre ceſſat rō

pꝛedicta: ꝛ ſi ceſſauit petere tutoꝛez priuaꝛ he/
reditate pupilli ſi quoquo modo ad eum de/
uolueret ſubſtituto moꝛtuo vel repudiante.ꝑ
.d.l.ij.§.ſi mater.ʃ.ad tertul.ꝛ h.ꝛ.C.e.ti.l.ma/
tris.cum ſi.nec excuſatur mater ꝑpter ſubſtitu/
tum.hoc enim nulla.l.cauetur.lꝫ enim ſit ſubſti
tutus adhuc ſubeſt materna pietas que facit eā
teneri: vt ꝓbatur.ſ.in allegationibus ꝑ tertia
parte factis. Nec ob.rōnes facte.ſ.ad excuſan/
dum matrem. Non enim ob.pꝛima rō que dicit
ꝙ ſubſtitutus in petitione debet pꝛeferri: ideo
mater debet excuſari: q2 poſito ꝙ eſſet verū ſub
ſtitutum pꝛeferri: tamen interim dum ambo ne
gligunt vtriqꝫ imputatur negligētia: vt.l.ſi ma/
ritus pꝛeuenerit.in pꝛin.ʃ.de adul. Sed an ſub/
ſtitutus pꝛeferatur pōt eſſe dubium. Pone ma
trem ꝛ ſubſtitutum cōcurrere in petitione tuto
rum: ꝛ petunt diuerſos quid faciet iudx. Rn̄.nō
tenetur ſequi conſiliuꝫ matris nec ſubſtituti: vt
.ʃ.e.l.ſi.ꝛ dixi plene in.l.ſi quis ſub conditione.
de teſta.tu.ſed ſi vult nō puto eum errare ſi pꝛe
ferat ſubſtitutum.nam in his que pertinent ad
tutelam pꝛefertur is qui ſperat ſuccedere.licꝫ in
educatiōe pꝛeferatur mater: vt.C.vbi pu.edu.ď
.l.ſi.ꝛ ibi no.per glo. Non ob.ratio ſecunda: q2
illa ratio non ꝓcedit in matre.nam etiam ſi nō
ſperat ſuccedere materna pietas facit eam tene
ri ad petendum tutoꝛem: vt dictum eſt. Nō ob.
ratio tertia: q2.d.ll.imponunt matribus neceſſi
tatem petendi tutoꝛes filijs ſimpliciter.ſed tam̄
pꝛiuent eas ſucceſſione filioꝛum inteſtatoꝛū: vn/
de ſufficit ad pꝛiuandum eam ꝙ tempoꝛe quo
mater vult ſuccedere filius reperiatur inteſtat⁹.
ꝛ ſic fateoꝛ ꝙ de iure antiquo ſi mater eſſet ſub
ſtituta nō pꝛiuaret illa ſucceſſione: q2 filius non
eſt inteſtatus.ſed hodie pꝛiuatur per.l.ſciant.
Non ob.quarta ratio: q2 licet teſtatoꝛ ꝓuiderit
filio de herede nō tamen ꝓuidit de tutoꝛe nec ď
eo qui peteret tutoꝛem directo licet ipſi ſubſti/
tuto neceſſitatem imponit petendi tutoꝛem.
¶ Tertio eſt videndum an aliquo caſu excluda
tur mater ꝛ ſubſtitutus ꝛ veniant alij. Et cōſtat
ꝙ poſſibile eſt ſubſtitutum excludi: q2 non petit
tutoꝛem.matrem vero moꝛte vel repudiatione.
¶ Item econtra matreꝫ excludi ꝑpter tutoꝛeꝫ
nō petitum: ſubſtitutuꝫ repudiatione vel moꝛ/
te tunc ſine dubio veniunt alij.dubiuꝫ vero eſt
an ſubſtitut⁹ vel mater poſſint excludi ꝑpter n̄
petitum tutoꝛem: que dubietas deſcendit ex eo
ꝙ lex videtur velle ꝙ pꝛimo excluſo ꝑpter non
petitum tutoꝛem ꝙ non excludantur ſequētes:
vt.l.ij.in ſi.ad tertul.ꝛ no.C.qui pe.tu.l.nepoti
bus.ꝛ.d.l.ſciant.de legi.here.ꝛ hac.l. Siue er/
go mater excludatur pꝛimo non debet poſtea
excludi ſubſtitutus: ſiue econtra.ſi pꝛimo exclu/
datur ſubſtitutus nō debet poſtea mater exclu/
di. Sed ad hoc dicendum eſt ꝙ alias ď iure an
tiquo alijs a matre ꝛ auia non imponebatur ne
ceſſitas petendi tutoꝛes: vt dictum eſt. ideo ma
tre excluſa ſequentes agnati non poterāt exclu/
di ꝑpter negligentiam.ita. loquitur.l.ij. in ſi.ʃ.
ad tertul.ꝛ gl.ſ.alle. Sed ſi eſſet mater ꝛ auia[a]
cum vtriqꝫ imponatur neceſſitas petendi tuto/
res puto ambas poſſe excludi ꝑpter negligen/
tiaꝫ per rōnes ſuperius factas ꝑ tertia parte.lex
enim neceſſitatem imponit auie: nec diſtinguit:
vtrum pupillus habeat matrem vel non.credo
tamen ꝙ pꝛius matrem debeat expectare nec ď
beat auiam pꝛecipuam feſtinatione pꝛeuenire:
vt.ʃ.de iure ſi.l.edicto.§.cum autem.ꝛ.C.ď his
qui.vt indi.l.ſoꝛoꝛem.ꝛ quod ibi no.ꝛ.C.q ad/
mit.ad bo.poſ.po.l.ſi. Nec ob.ʃ.ď adul.l.ſi ma
ritus pꝛeuenerit.ꝛ quod.ſ. dictum eſt. Rn̄.ad
illam.nam mater ꝛ auia vocantur ex eadem cā:
ꝑpter pietatem maternaꝫ que cā reſpicit matrē
per pꝛius ꝛ auiam per poſterius: ꝛ illo oꝛdine i/
cūbit eis onus petendi tutoꝛem.ſꝫ mater ꝛ ſub/
ſtitutus vocantur ex duabus cauſis ſeparatis[b]
quaruꝫ quelibet ſe habet ad quālibet per pꝛ⁹:
ꝛ eis ſimul incūbit onus petendi tutoꝛem per ꝑ
us matri rōne materne pietatiſ: ſubſtituto rōne
ſperate ſucceſſionis.ſimile in.d.l.ſi maritus pꝛe
uenerit ꝓuocatur enim pater ad doloꝛem rōne
paternitatis: maritus ratione maritalis affectio
nis.licet enim iſta ratio ſit magis intenſa: vt.l.
.iij.in ſi.ʃ.de adul.non tamen eſt per moduꝫ ꝑo
ris.ꝛ ideo concurrunt ꝛ ſimul currit tempus de
iure antiquo de iure vero.C.per.l.ſciant.dico ꝙ
illa pena imponitur ſolum illis quoꝛum eſt pꝛi/
ma ſpes ſucceſſionis patre moꝛtuo: vt ex tex.hu
ius.l.manifeſte colligitur. Si ergo pꝛim⁹ exclu/
ditur[c] ꝑpter non petitum tutoꝛeꝫ alius ad quē
incipit pertinere ſpes ſucceſſiōis nō pꝛiuabitur
ea'ſi tutoꝛem non petijt: q2.l.illa hoc non dicit:
nec debet extendi cum ſit contra ius cōe: vt.ſ.
in pꝛimo puncto oſtſum eſt: ꝛ ſic glo.in.d.l.ſci/
ant bene loquitur. ¶ Nunc ad poſitum di
co ꝙ poſſibile eſt ſubſtitutum ꝛ matrem ſimul
excludi ꝑpter non petitum tutoꝛem: vt ſi ē ſub/
ſtitutus ꝛ matri in tabulis pupillaribus eſt relic
ta legitima: vt dictum eſt in ſecundo pūcto. Itē
ſi ſubſtitutus eſt excluſus pꝛimo ꝑpter non pe/
titum tutoꝛem: ꝛ tunc incipit currere temp⁹ ma
tri.ceſſat enim cauſa ꝑpter quam excuſabatur.
matri enim omni tēpoꝛe quo filius eget tutoꝛeꝫ
imponiꝛ neceſſitas: hoc eſt ſiue tēpoꝛe moꝛtiſ ſi
ue poſtea.ideo leges vulgares ad hoc allegate
dicunt matreꝫ puniri ſi pꝛioꝛibus reiectis alios
non petierit. Sed ſi poneres matrem pꝛimo ex
cludi ꝑpter non petitum tutoꝛem: q2 pꝛimo ei
incūberet onus: tunc impoſibile eſt ſubſtitutuꝫ
excludi. Exempluꝫ pupillo eſt ſubſtituta mater
pꝛimo loco extraneus ſecūdo loco: tunc ſi ma/
ter excluderetur ꝑpter non petitum tutoꝛē nō
excluderetur ſubſtitutus poſtea: q2 moꝛtuo pa/
tre pupilli pꝛima ſpes ſucceſſionis erat talis ſub
ſtituti: ꝛ ſic ad eum non poꝛrigitur: vt.d.l.ſciāt.
Diſputata fuit h.q.per me i ciuitate peruſij.an
no domini. M.ccclx.

Si quidem.

[b] Qui litigaturus eſt cum pupillo non dꝫ
ipſe petere tutoꝛem: ſed alijs nunciare quibus
negligentibus iudici debet referri.h.d. ¶ No.
ibi hoc ipm̄ ꝛc̄.ꝙ debet iudici notum hoc fieri
quō illi qui pꝛeferuntur in iure petendi hoc ne/
gligunt.dixi tibi plene in.l.tutoꝛ ſi fuerit petit⁹
.ſ.ti.i.verſi.ſed tunc quero quid ſi iudici.in.iij.
colum.

Ex.§.ſequenti.

¶ Ubi minoꝛ poteſt per ſe ſtare in iudicio pōt
ꝓcuratoꝛem cōſtituere.

Curatores

[c] Minoꝛes petūt ſi
bi curatoꝛeſ per ſe vł
per ꝓcuratoꝛem.hoc dicit. ¶ Quero qualiter
conſtituatur iſte ꝓcuratoꝛ a minoꝛe. Glo.vari/
ant. Iſta eſt veritas.vbicūqꝫ minoꝛ habet legiti
mam perſonam ſtandi in iudicio per ſe pōt con
ſtituere ꝓcuratoꝛeꝫ: nec requiritur curatoꝛ vel
tutoꝛ: ita loquitur iſte tex.ſa.ʃ. de iniur.l.ſed ſi
vnus.§.idem rn̄dit.alias ait.ꝛ.ʃ.de manumiſ.
vindic.l.etiam.§ alius.ꝛ.ʃ.rē ra.ha.l.iij.§.pe.ꝛ
qō ibi no.ꝛ ꝑ Inno.extra de reſti.ſpo.c.ex ꝑte.

a ¶ Mater ꝛ auia.vid bal dū i.d.auē. matres .C. ad tertul.

b ¶ Cauſis ſeꝑatis. vide bar.in cōſil. incip.and.ꝯdidit.

c ¶ Pꝛim⁹ excludiꝛ.ꝯri um tꝫ bar.i .l.nepotib⁹. .C.q pe.tu. ꝛ vid ꝙ no. i.l.qd ergo .§.i.de infa.

d ¶ Siquidē ibi i text.ipſe qdē non pe. tit ꝛc̄. ꝛ ſic no.in materia hui⁹ ti.ꝙ qlibꝫ pōt petere dari tutorē pupillo etiā ſi tutoꝛ talis dari nō pōt.l.iij. ꝛ ibi bal.C. ď neg.geſt.

e ¶ Curatores no.ꝙ illis caſib⁹ qui bus pōt tutoꝛ eſſe i iudicio: pōt cō ſtituere ꝓcu ratoꝛeꝫ ꝑ ſe ſolū.ꝛ q ſint illi caſus.vide ꝑ gl.ꝛ innocē.in.c.ex parte.el.i.ď appel.ꝛ no. in.l.i.in pꝛi. .C.q le.p.et adde tex.i c ſi.de iudi.in vi.ꝑ bart.in .l.neqꝫ.C.ď ꝓcur.ꝛ in.l. inuitus .§. his q.ꝛ ibi gl.ꝛ guil.c. ti.ꝛ bal.in.l. etiā.de ma. vindic.ꝑ inno.in.c.cuꝫ .i.ꝛ a.de re iudi.ꝑ moder.i.c.itel lexim⁹ ď iu.

℃Quero an ali⁹ poſſit petere ꝓ miore cauẽdo de rato.Rñ.ſic vt.l.mut⁹.§.ſi,is q.ṡ.de ꝓcur.

c **Uratorez** Tutoꝛ non pōt petere curatoꝛez pupillo:ꝛ qui legitime nō petierit tutoꝛem ꝓ nō legitimo hr̄.h.d.ꝛ breuiter.

Qui qualitercūqꝫ Remotus a tutela non tenetur alium petere.h.d.

d **Ecreto** No.ꝙ pꝛioꝛes poſſūt dare aliquem iudicez turorẽ.hoc dicit.

Ex.l.ſequenti.

℃An valeat tutoꝛis datio facta a iudice ſine inquiſitione.

c **Redendum** Mat q̄ tutoꝛez nō petijt cōfirmari vel in locuz excuſati alium dari cuz alius nō ſupereſſet ꝑdit ſucceſſionẽ filij nō id quod ei debetur ex teſtamẽto mariti:nec ſibi imputatur ſi vt ſuſpectuz non petijt remoueri.hoc dicit.in pꝛin.ſecundum rñſum declara per ea que dixi.ṡ.l.ij.℃Op.ad ṽ.ᵃ ſi vero maritus.C.ad tertul.l.omnez ꝛ de legi.here.l.ſciāt Glo.ſo.veritas eſt quicquid matri debetur:vt ab ipſo pupillo iſtud perditur. ſed hic fideicōmiſſum debebatur:vt ex bonis mariti ideo non perdit:qꝛ circa bona mariti mater nō dliquit ſꝫ Ja.de are.ꝛ Pe.ꝛ no.per Cy.in.d.l.ſciāt.examina:vt in.q.diſputata.ṡ.e.l.ij.in pꝛimo pūcto ℃Uenio ad finem ꝛ quero mater petijt tutoꝛẽ filio quem iudex dedit ſine inquiſitione an valeatᵇ.Uidetur ꝙ nō:dicitur enim h ꝙ dat⁹ a matre nō confirmatur ſine inquiſitione.Cōtrariuz eſt verum.licet enim iudici cum inquiſitione et ſine dare tutoꝛem:vt.l.qui habet.§.pe.ṡ.de tutel.Non ob.iſte tex.qꝛ quando mater petijt tutoꝛem dari in teſtamẽto filio:tunc iſte non confirmabitur ſine inquiſitione ad hoc:vt habeat vim tutoꝛis confirmati qui pꝛefert alijs legitīs ꝛ datiuis:vt dixi in.l.i.ṡ.de confir.tu.ſed ſi mater petijt tutoꝛem ſimpliciter:ꝛ iudex cōfirmat ſine inquiſitione:vt ſit tanq̄ ſimplex datiuus:lꝫ ei ꝛ poſſet etiam abſqꝫ matris petitione facere:ita intelligit glo.

a c Redēdū op. ad ṽſi. ꝛ hāc glo.in ṽ.tu dic alit ꝑ no. alleg. oldr.in cōſi. lxxxix.et eſt in ſimili alia glo.in.l.ꝑcibus.in.ṽ.ſi. deicōmiſſi: quas dānaui in.d.l.ꝑcibus.i.ix.col.C.ꝺ ipu. ꝛ in.l. cēturio.i.ix.charta.poſt bar. .j.de vul.et pupil.ꝑ illuz tex.ꝛ ꝑ tex.i.c.ſi pater.ꝺ teſta.in.vi.

b ℃An valeat.An valeat ſemp tutele datio ſine inqſitōe.vid l.ij.C. de cōfir.tu. ꝛ vid qđ no. in.l.i C.de tu.q ſatis nō dde.

℃De admini.tu. Rub.

℃De adminiſtratione ꝛ periculo tutoꝛuz ꝛ curatoꝛum. Rubꝛica.

℃Cōtinuatio eſt de ſe manifeſta.

Ex.l.ſequenti.

℃Tutoꝛ an cogaṫ admiſtrare ꝛ quo iuṙ ꝛ quo modo cogend⁹ ſit.ꝛ quid ſi tutoꝛ vult gerere ſꝫ alius nō admittit qualiter fiet coactio.

g **Erere** Tutoꝛ an cogitur admiſtrare ꝛ ad eum ſpectat ꝑiculum ex quo ſcit ſe datuz.hoc dicit.

℃Op.ꝙ tutoꝛ nō cogitur adminiſtrare.vt.j.ꝺ auc.tu.l.ſi tutoꝛ.So.h loqtur in tutoꝛe q nunq̄ geſſit:ibi in eo q aliqñ geſſit:tñ in aliquo actu nō vult auctorari.in quo diſtigue:vt ibi rō:vt ille q nunq̄ geſſit incipiat teneri actione tutele.iō cogiṫ.℃Sꝫ op.etiaꝫ ille q nunq̄ geſſit teneṫ vtili:vt.l.ita autem.§.geſſiſſe.j.e.ſed inter vtilẽ ꝛ directaꝫ non eſt differentia:vt.l.actio.ṡ.de neg.geſ.ergo nō videṫ rō quare h magis cogatur q̄ ille q geſſit aliqd.Rñ.ille q nō geſſit nō pōt remoueri ꝓpṫ doluꝫ latā culpaꝫ ꝛ leuē:vt.l.h enim.§.q nihil.j.de ſuſpec.tu.ſed qui gerit pōt remoueri ꝓpṫ dolū latā ꝛ leuẽ culpā:vt.d.l.hoc eniꝫ.ꝛ ideo intereſt pupilli:vt gerat.ꝛ ꝓpter hoc cōpelliṫ:vt h ſm Dy.Eſt ꝛ alia rō validioꝛ:qꝛ quando gerit nō obligatur fideiuſſoꝛ ex ꝓmiſſione rem pupilli ſaluaꝫ foꝛe:vt.l.nō quaſi.§.illud reꝫ pupil.ſal.ſo.℃Iteꝫ intereſt pupilli:vt adminiſtret:ꝛ eum bonis moꝛibus infoꝛmet:vt.l.ſcire opoꝛtet.§.ſi.ṡ.ti.ij.℃Quero qualiter fiat iſta coactio.Dicit glo.captis pignoꝛibus.ꝛ mulcta indicta:vt.l.i.ṡ.ſi quis ius di.nō obtem.ꝛ de ven.in ſpi.l.i.§.de inſpiciendo.℃Quero quo iure fiat iſta coactio.Rñdetur ꝙ officio iudicis:vt h patet ex eo ꝙ dicit cogi ſolent:ꝛ puto ꝙ nō ſit neceſſarius libellus nec aliquis oꝛdo:cum quolibet loco ꝛ tempoꝛe expediri poſſit:vt.l.qui habet.§.pe.ṡ.de tutel.ꝛ.l.ij.de ferijs.℃Sed quero pone ꝙ tutoꝛ vult gerere ꝛ alius non admittit:qualiter ꝓuidetur tutori.Rñdeo ſi eſt contutor ille qui non admittit ex hoc poteſt accuſari:vt ſuſpect⁹ vt.l.act.j.e.Si vero eſſet pupillus vel adultus tunc cogeretur eum admittere officio iudicis.datur enim inuito:vt.ṡ.de tu.ꝛ cur.da.ab his.l.illud etiam.hoc eſt quod dicitur ꝙ accipit res ꝑ decretū:iudicis vt.l.ſi.in fin.C.arbitriū.tu.facit.l.legitimos in ꝓ̄n.ꝛ qđ ibi dixi.ꝺ le.tu.℃Uenio ad verſi.ex quo:quẽ declara plene ꝑ glo.j.e.l.quidā decedens.§.ſi.

Ex.§.ſequenti.

℃Contra quem debeat foꝛmari libellus cum agitur cum pupillo hñti tutoꝛez:ibi.Quero.Et qualiter ſit fienda pꝛima citatio cum minoꝛes ꝺbent citari:ibi.Quero.Et an tutoꝛi cōparenti ꝛ petenti dilat.ad exhibendum pupillum debeat dari.quero ſi tutoꝛ cum quo lis conteſtāda ſit ꝛ an ſit differentia an lis cōteſtetur cum pupillo vel tutoꝛe:ibi.Quero cum quo.Et quis debeat iurare de calūnia:ibi.Quero qs.Et an cuꝫ minoꝛ ſuſcepit iudicium ſufficiat vnica auctoratio ad totum iudicium:ibi.Quero.Et an cum pupillus ſuſcepit iudiciuꝫ cum auctoꝛitate tutoris poſſit poſtea tutoꝛ per ſe pꝛincipaliter aſſiſtere:ibi.Item quero.Et an ſi pupillus cōparet ſine auctoritate tutoris poſſit dici cōtumax.ꝛ i queꝫ ſint dirigenda v̄ba ſnīe vide in ſi.

Sufficit Tutoꝛ pōt ꝺ̄fendere pupillum per ſe vel ei defendenti auctorari ꝓut elegerit ipſe.ſed curator pōt defẽdere adultuꝫ per ſe vel ei defendẽti auctorari ꝓut elegerit actor.Item tutoꝛ ꝛ curator pñt agere vel agentib⁹ auctorari ꝓut ipſi elegerunt.h.d.ꝛ eſt ſolẽnis ꝛ magiſtralis caſus.Diuide pꝛimo loquitur in pupillo cōuēto.ſecūdo in adulto conuento.tertio de eis agentibus.ſecūda ibi in cauſis autē.tertia ibi:nō denegari.℃Op.ꝙ tutor ſatiſdet:vt.l.vulgo.j.eo.Sol.ibi erat dubium an ſit tutor:hic nō.℃Quero cōtra quem foꝛmabiṫ libellus.Glo.dicit ꝙ pōt formari in ꝑſonā tutoris ꝛ in ꝑſonā pupilli:tu dicas ꝙ in pupillo ē electio tutoris:an ipſe rñdeat tutorio noīe:an pupillo rñdẽti auctoreṫ.ꝛ iō poterit eē pꝛactica:qꝛ ꝑ̄mo citeṫ tutor:ꝛ interrogeṫ an ipſe velit per ſe pupillū defendere:an pupillo defendẽti auctorari ex eq̄tate.l.vbicūqꝫ.ṡ.de iterro.ac.ꝛ.ṡ.de pe.here.l.q interrogat⁹.ꝛ ex hoc reddiṫ actor certus q̄liter formet libellū:vel vt puto poterit formare generaliter libelluꝫ ꝯ̄ pupillū:ꝛ quālibet ꝑſonā ꝓ eo legitime cōparenteꝫ ſeu defendentem ſeu interuenientẽ:ꝛ ita admittiṫ cōſuetudo:rō qꝛ nō eſt in ꝑ̄tāte ſui auctoris quem cōueniat:vt.l.i.§.qđ autē.j.quorū le.ꝛ.l.quod in heredē.§.eligere.ṡ.de trib.in adul

to uero nõ eſt dubiuꝫ cuꝫ electio ſit actoris:uñ põt formare libellũ uel in ipꝫ curatorẽ vł in ipꝫ adultuꝫ vel etiaꝫ ſimpliciter:vt dixi.ſ.in pupillo.nõ enim ex hoc leditur adultus ſi actor dat ſibi electioneꝫ cõparendi per ſe cum auctoritate curatoris vel per curatorẽ tantũ. ¶ Quero q̃liter fiat prima citatio [a]:an citabunť minores vel defenſores eoruꝫ.naꝫ in adulto ẽ electio actoris. Rñdeo [b] veruꝫ eſt ꝙ in adulto electio actoris eſt:in pupillo debet fieri citatio alternatiue ꝙ cõpareat per ſe vel per legitimã pſonã:vt euidenter dicit h̄ tex.qḋ etiam põt fieri in adulto per rõneꝫ quã dixi.puto etiã ꝙ ſi ſolus pupillus citeť valet citatio:ſicut enim quãdo citatur minor intelligiť ꝙ cõpareat per ſe vel p ꝓcuratoreꝫ:vt.l.i.C.de ꝓcura.ꝛ.l.fi.in fi.ſ.de ꝓcur. ita in pupillo intelligiť ꝙ cõpareat per ſe vel p legitimaꝫ perſonã:ꝛ ꝙ talis citatio valeat appa ret:q꞉ ſi nemo cõparet ad defendendũ pupillũ ſit miſſio in poſſeſſionẽ ex primo decreto lꝫ non ex ſecũdo:vt.ĩ.ex qui.cau.in poſ.ea.l.apud iul. .§.i. ¶ Quero ſi tutor cõpareat ꝛ petat dilationeꝫ ad exhibenduꝫ pupillum:an debeat ſibi dari. Rñ.non [c]:imo abſẽtes ꝛ infantes oĩno per ſe debent defendere:vt h̄ in tex.ꝛ eodẽ modo ſi agitur cõtra adultuꝫ abſẽtem nõ cogať curator euꝫ exhibere:ſed teneť actor dictare iudiciuꝫ ꝯ ipm curatoreꝫ:vt hic.in ꝟ.abſẽtib⁹ autẽ. ¶ Quero cuꝫ quo ſit litis cõteſtatio.rñ.ex predictis pꝫ q꞉ vel cuꝫ tutore vel curatore vel cum minorib⁹ auctoritate ipſorũ data electione eis qb⁹ dixi.ſ. ¶ Quero vtruꝫ ſit differentia:an lis cõteſteť cũ pupillo vel cuꝫ tutore. Glo.innuit ꝙ ſic.nam ſi ſit cũ pupillo auctoritate tutoris interrũpit preſcriptionẽ.ſecus ſi fieret cuꝫ tutore:ꝛ ita innuit gl.doc.dicũt ꝙ ẽt ſi fiat cũ ſolo tutore interrumpiť pſcriptõ cũ ei⁹ mora ꝛ cłpa noceat pupillo: ꝛ ei⁹ ſollicitudo ꝓdeſt:vt.l.ſi ex legati cã.ĩ.ḋ ꝟ. ob. Ita tenet Ja.ḋ are.ꝛ Pe.qḋ placet per.l.ſi qs ſolutioni.§.i.ſ.de vſur. ¶ Quero qs iurabit de calũnia. Glo.dicit indiſtincte ꝙ ſiue pupill⁹ ſit in iudicio cũ auctoritate tutoris ſiue tutor ſolus ipſe tutor ſemp iurat de calũnia: vt.l.ij.§.ꝙ obſeruari.C.de iura.calũ.lꝫ aliter oliꝫ aliter hodie obſerueť:quod ſatis placet. ¶ Quero quãdo minor ſuſcepit iudiciũ cuꝫ auctoritate tutoris vel ſui admiſtratoris:an ḋbeat ẽe pñs ĩ quolibet actu ꝛ auctorari:an ſufficiat vna auctoritaſ ꝓ toto iudicio. Et videť ꝙ in quolibet actu:aľ ille act⁹ nõ noceret pupillo ſeu adulto:vt.l.clarũ.C.de auc̄.pſtan.nõ ergo poterit rñdere vni poſitioni ſine tutoris auctoritate:qḋ intelligo: vt dixi.ĩ.de cõfeſ.l.certũ.§.ſed an ipos.ꝟ.ĩ pupillo. ¶ Iteꝫ quero ſi pupill⁹ ſuſcepit iudiciũ cũ auctoritate tutoris:tutor poſtea vult ẽe in iudicio pncipalr p ſe:an poſſit. Rñ.ꝙ ſic.nã oĩs iuris cõpetentis pupillo exercitiũ cõpetit tutori lꝫ ergo ius inſtãtie iſtius ſit pupillo q̃ſitũ in quantũ tutor poterit ipm exercere nõ aũt cogeť inuitus hoc facere:vt.ſ.dixi.ꝛ ex h̄ ſeqtur ꝙ ſi pupillus ſuſcepit iudiciũ auctoritate tutoris nõ valeret citatio poſtea facta ḋ tutore:ꝛ nõ eſſet contumax tutor ſi nõ cõpareret:lꝫ poſſet cõparere ſi vellet. ¶ Quero qd ſi pupillus cõpareret ſine tutore ab initio vel añq̃ ſuſcepit iudiciũ in ſe cũ auctoritate tutoris. Rñ.ꝓcediť cõiter ꝯ eũ ſicut cõtra cõtumacẽ:q꞉ nõ legitime cõparet:vt.l.ij. .§.recte defendi.ĩ.ex q.cau.in poſ.ea.ꝛ ſic nõ ẽ neceſſe ad quẽlibet actũ citare pupillũ ꝛ tutorẽ ſed ſufficit ꝙ citeť pupill⁹ eiuſqꝫ eſt cõparere legitime:vt.ſ.dixi ſicuti ab initio elegit. ¶ Quero in quẽ debet formari ſnĩa Reſpõſio pꝫ ex p̄dictis:q꞉ in eũ in queꝫ formať libellus ĩ hoc tamen eſt differentia inter tutorẽ ꝛ ꝓcuratoreꝫ: q꞉ valeret ſnĩa lata cũ tutore:lꝫ ꝟba cõferanť in pſonã pupilli.ſecus tñ eſſet in alio:vt.l.i.C.[d] de ſen.et interlo.ar.l.euꝫ qui.§.ſi actori.ſ.ḋ cõſti.pe.dixi in.l.ſtipulatio iſta.§.ſi quis inſulã.ĩ.de ꝟb.ob. ¶ Quero lata ſententia in quem fiet executio. dic vt.ĩ.l.pxi.

I tutor. Iudicati actio nõ dať cõtra tutorẽ:niſi ſe liti obtulerit:ſed cõtra pupillũ:niſi ab hereditate cuius cã cõdẽnatus ẽ ſe abſtinuerit.h.d. ¶ Op.C.qñ ex fac.tu.l.ij.gl.hic ponit opi. Tu dic ꝙ actio directa datur tutori ꝛ cõtra tutorẽ [e]: ꝛ vtilis dať pupillo ꝛ contra pupillũ:vt hic:ſꝫ executio ſemp ſit in pupilluꝫ:vt hac.l.ꝛ.l.iiij.in prin.ĩ.de re iudi.qḋ intellige de ipſa ꝯdẽnatiõe pncipali.ſed ſi eſſet condẽnatio facta in expenſis in quẽ fieret executio.dixi in.d.l.iiij.de re iudi.tetigi in.l.qui ſolidũ.§.etiam.ĩ.de le.ij.ꝛ dixi in.l.i.§.ſi ꝓcurator.ſ.ſi quis ius di.nõ obtẽ. ¶ Op.ſ.de ꝓcur.l.ꝓcurator qui ꝓ euictione. So.aliud in ꝓcuratore:aliud ĩ tutore:qḋ an ſit veruꝫ ibi plene dixi. ¶ Ultimo querit glo.qd ſi tutor ſatiſdedit ꝓ pupillo q nõ adiuerat nec reſpondet. Dic ꝙ ſic ex certa ſcientia teneñť fideiuſſores ſi per errorẽ iuris vel facti nõ teneñť:vt .ĩ.vt in poſ.le.l.i.primo rñſo.ꝛ ḋ fideiuſſ.l.poſtq̃.ꝛ.ſ.ſi quis cau.l.ſed ꝛ ſi quis.§.fi.ſm Dy.

I plures. Ex pluribus tutoribus vel curatoribus qlibet põt adminiſtrare ꝛ vni erit ḋcernenda adminiſtratio per iudiceꝫ vel ſi vni erat decreta per teſtatoreꝫ ille adminiſtrabit:ꝛ alij nõ gerentes tenentur ad ea que h̄ exprimuntur in textu.hoc dicit. ¶ Op.ꝙ non valet geſtũ per vnuꝫ.ĩ.de cu.fu.l.cum filio.§.pe.ꝛ fi.ſo.hic adminiſtrabit vnus alio nõ cõtradicente:vt h̄ ſecus ſi alius contradicat:vt in cõtrario. ¶ Oppo.ſ.de ꝓcu.l.pluribus vbi non põt gerere qlibet inſoliduꝫ niſi ſit dictum.So.aliud in ꝓcuratore:vt ibi.aliud in tutore:vt h̄ dixi in repetitione.l.i.§.ſi plures.ꝛ.ſ.ḋ exerci. ¶ Quero qd in pluribus executoribus teſtatoruꝫ:an eos equparamus tutoribus vel ꝓcuratoribus.oliꝫ erãt opi.hodie eſt caſus extra de teſta.c.ſi.li.vi.

Si parens. No.ex hoc.§.ad qd tenentur tutores ſi nõ geſſerint. ¶ Secundo no.finem huius.§.ibi ſolicite eos curare qualiter conuerſeť:ex quo hẽs ꝙ ex mala cõuerſatione pſumiť qs ſuſpect⁹ ꝛc̄.

Ex.§.ſequenti.

¶ Minor.xxv.annis põt filio dare tutorem et ex cauſa receditur a voluntate defuncti.ꝛ ex conuerſatione mala quis eſt ſuſpectus ꝛ facili⁹ vna res expeditur per vnum q̃ per plures.

Quãuis. Ex cã recediť a voluntate ḋfuncti:ꝛ alij quẽ teſtator dixit adminiſtratio cõcedeť. Idẽ in curatore:ꝛ ſi teſtator nõ dixerit vnus eligiť.h.d. ¶ No.text. ibi minor forte ꝛc̄.ꝙ minor.xxv.annis põt filio dare tutoreꝫ in teſtamento. ¶ Item not.ꝙ ex cauſa recediť a voluntate defuncti.ſimile in.l.ꝯfirmãdo.ꝛ.l.vtilitatẽ.ḋ ꝯfir.tu.facit.ĩ.vbi pup. edu.de.l.i. ¶ No.ꝙ ex cõuerſatione mala qs eſt ſuſpect⁹.ſimile ſ.pꝫ.§. ¶ No.ꝙ facili⁹ res expediť p unũ q̃ p plres p plures. Cõcordãtie ſunt in glo.

Ex.§.ſequenti.

¶ An vnus tutor poſſit cogere aliuꝫ ad diuiſio

a Erere.§.ſufficit.prima citatio.qualiť fiat citatio de minore ꝛ ḋ adulto.viḋ baldũ.i.l.pe.ad fi.C.ſi aduer.rẽ iudi. vbi alle.tex.loqntẽ ḋ pupillo in.l.ſi ideo.ff.de euic.ꝛ qd ſi pupill⁹ ſine auctoritate tutoris ẽ litẽ cõteſtat⁹:vtrũ ſolus tutor poſſit litẽ pſeq. dic ꝙ ſic.d.l.ſi ideo ꝛ nota.bal.in.viij.q in.l.ſi qñ.de teſti.

b ¶ Rñdeo.ſꝫ bar.in ex.uag.ad rep.mẽ.in ꝟ.citatũ nõ decidit.addḋ bal.in.l.i.C.qui pe.tu.

c ¶ Rñdeo ſi ꝯ bar.tenet bal.p illum tex.in.l.ſi ex legati cã.de ꝟ.ob.cuꝫ ſeitẽ ꝯ bar.faċ .l.h̄ autẽ.ĩ.q.ex cau.in poſ.ea.in ꝟ.citãdi ſũt tutores.p imo.in.l.ꝯ pupillũ.ḋ re iudi.qd in furioſo viḋ bart.i l.ij.ff.de cura.furi.de iſante certuꝫ ẽ ꝙ citari ſi põt vt hic ꝛ no.bal.in.c.i.ḋ mili.vaſal.q cõtu.ẽ ſꝫ qd dꝫ faceř creditor q vult ſuũ ꝯſeq.viḋ bal.ibi ꝛ bart.in .l.h̄ aũt.in pn.ꝛ in.l.ſulcini⁹.qui.ex cau.i poſ.ea.ꝛ vide i materia iſta no.p bar.in.l.qbꝫ.§.ſi pupillus.ſ.de tutel.ꝛ de iſante ẽt viḋ bal.i.l.donatur⁹ C.ḋ acq.poſeſ.ꝛ ḋ mõ citãdi pupillũ viḋ bal.i.d.l.dona.ꝛ in .l.ſi.C.ſi pp pu.penſi.ꝛ bar.i extua.ad rep.in ꝟ.citať.ꝛ not.bal.i.l.i.C.q pe.tu.ꝛ dixi i.d.l.ſi ex legati.in vl.char.

ADDE ab.cõſi.lxxxiiij.ij.li.ro.cõſi.cccccliiij.

d ¶ Ut.l.i.C hãc.l.i.ḋ ſenten.ꝛ iterlo.limita vt per bar.in extua.ad rep.in ꝟ.ſine figura.

e I tutor ꝯ tutorem. Ad h̄ viḋ ꝙ dixi p⁹ imo.in ſimili i.l.iiij.§.ex cõuẽt.in fi.de re iudi.

a Ta aũt i E adde bar. in .l.iiij.§. abeſſe. ᵭ da. infec. ⁊ an ɔputenẽ libre ᵭductis ipenſis. vid. j. de cõdi. inde. i l. ſi vir alias i. l ſꝫ ſi h.§. cuidã. ꝑ barto. ⁊ circa dicta ꝑ bart. h vid cũ i. l. ii. ij.§. ꝑtor circa ſi. ᵭ dã. infect. ⁊ q̃ ibi dixi i reportatis. ⁊ vide bal. i. l. ſacroſanc. de ſacſanc. ec.

b ¶ Poſt ɔpletũ. teneaẽ an ſindicus poſſit cogi ſinito ſuo tp̃e litẽ ꝑ ipm ceptã finire vide bar. i. l. ſi. ad ſi. ᵭ ap. ⁊ vid q̃ notaui i. l. dãni. §. ſabin⁹ ᵭ dã. in fe. i. iij. colũ. p⁹ bar. cum bar. tꝫ imo. i .c. i. ᵭ ſindico. vbi vide no. ꝑ do. an. de bu.

ADDE tu ꝙ h dicta ꝑ bar. reprobat pau. ᵭ caſtro ɔſi. ccc. xxxv. viſis ⁊ diſcuſſis ⁊ ſeqtur dicta bar. in. l. i. ꝟ ᵭ ꝓcura. vbi vult ꝙ ꝓcurato ɔſtitut⁹ ad certuꝫ tp̃s ẽt volẽte aduerſario finito tẽpore ⁊ lite ɔteſtata ñ poſſit ꝓſeq quia iputꝫ ſibi aduerſari⁹ qui ſciebat tẽp⁹ appoſitũ a ꝑncipio ẽe finiturum.

c ¶ Nec tenetur vid bar. q idẽ tꝫ in. l. creditor .§. ſubſtituti. de appel.

nem adminiſtrationis.

Si non erit. Tutores poſſunt vni ex eis adminiſtrationem cõmittere: vl oẽs ſimul gerere vel diuideẽ. ¶ Quero qd ſi vnus vult diuidere ⁊ alius nõ: an unus poſſit cogi per alium ad diuiſionẽ tex. non aperit. dic quãdoqꝫ omnes uolunt cõmittere uni: quãdoqꝫ nolunt ⁊ de iſtis caſibus nõ eſt dubiuꝫ. ſed ſi unus uult diuidere cũ omnes alij uelint adminiſtrare: tunc fiet diuiſio ceteris inuitis per officiuꝫ iudicis. ar. ꝟ. fa. her. l. ⁊ puto ⁊. ꝟ. cõi diui. l. cõi diuidundo. §. ſi duo. facit qd no. per Inno. in. c. ex litteris. extra de ꝓba. Et predicta ſunt uera quãdo nullus offert ſatiſdationeꝫ: tunc enim recurrimus ad diſtinctionem poſitam in tex. ꝟ. de teſta. tu. l. teſtamẽto datos. ⁊. l. ſequent.

Ex. l. ſequenti.

¶ Stante ſtatuto ꝙ noĩe gabelle debeãt ſolui tot denarij ꝓ libra. ſi res de qua fit cõtractus nõ aſcendit libram nõ debet gabella ſolui.

i **Ta autez.** [a] Dictum determinaẽ ſm ſuam cãm. h. d. ¶ No. tex. ibi ⁊ cum cã depoſitionis exprimaẽ ex quo colligiẽ quod dixi in ſũmario. ¶ Iſta lex. facit ad. q. dicit ſtatutuꝫ ꝙ debeant ſolui nomĩe gabelle tot denarij pro libra. quid ſi illud ſuper quo ɔtrahiẽ ul quod re colligitur non aſcendit libram h eſt ar. ꝙ nulla gabella debeat ſolui.

Ex. §. ſequenti.

¶ Ex adminiſtratiõe modice rei qs diciẽ adminiſtrare: ⁊ adire. ⁊ gerens teneẽ directa. non gerens utili. ⁊ an qui per alium facit per ſeipſum facere uideatur.

Geſſiſſe. Iſte. §. uenit ad declarationeꝫ. l. i. in prin. ꝟ. e. ubi dicit ꝙ tutor qui nõ geſſit cogiẽ gerere. ſecus ſi geſſit. h diciẽ quis geſſiſſe dicaẽ: ⁊ geſſiſſe diciẽ qui modicuꝫ attingit per ſe uel per aliuꝫ: ⁊ ſic ſi ceſſat ut ſuſpectus poterit accuſari. ⁊ qui non geſſit teneẽ utili. h. d. No. ꝙ ex adminiſtratiõe modice rei dicitur quis geſſiſſe ⁊ obligaẽ actiõe directa tutele. ſilr per adminiſtrationẽ modice rei uidetur quis adire: ut dixi in. l. gerit. de acq. he. ¶ Not. ꝙ tutor qui geſſit teneẽ directa: ille q non geſſit teneẽ utili. ex quo apparet ꝙ actio directa tutele oriẽ ex quaſi ɔtu celebrato gerẽdo ſi eñi non gerit teneẽ utili nõ directa: ut hic pꝫ. ¶ No. ꝙ ille q gerit ⁊ poſtea ceſſat põt remoueri: ut ſuſpectus. ſecus in eo q nihil gerit. dixi. ꝟ. .e. l. i. in ꝑn. ¶ No. ꝙ ille q per aliuꝫ gerit uideẽ per ſeipſuꝫ gerere: ut teneaẽ directa. An aũt ille qui per aliũ gerit dicaẽ ipſe gerere ſm ꝟitatẽ uel ſm fictionẽ. dixi plene in. l. ſed ſi un⁹. § i. j. ᵭ iiu. Materiã aũt an qd qs ꝑ ſe p̃t poſſit ꝑ aliũ dic ꝑ Dy. in. c. põt qs ⁊ in. c. q per aliũ. ex de re. iu. li. vi. tangiẽ ꝑ Inno. ex de offi. dele. c. ſi. ¶ Glo. tñ ad iſtud generale ſignat quedã ar. ɔria ⁊ nõ ſoluit: vide eaꝫ ⁊ tolle ſolutionẽ. ⁊ dicit glo. ad. l. cũ funduꝫ. So. vt ibi patet. ¶ Ad. §. ſi quis dic ꝙ ibi in abſñtia vẽdidiſſe nõ videẽ: ſed in pñtia ſic: ex quo per aliũ facit. ⁊ ſic cõcordat Dy. ¶ Sequiẽ in gl. ⁊ de adop. l. poſt mortẽ. §. ij. Dic fallit ibi: q adoptio nõ eſt in adminiſtratiõe: vt. j. de manumiſ. l. fu⁹ furioſus. dy. Item ꝙ adoptio imitaẽ naturã. id põt cõtrahi per ꝓcuratorẽ: ſicut filiatio naturalis. ¶ Sequitur. ⁊. C. ᵭ his qui ve. eta. impe. l. ij. Dic fallit ibi q venia etatis daẽ rõne induſtrie q̃ magis apparet cum petit per ſe q̃ ſi peteret per aliũ ſm Dy. ¶ Sequiẽ in glo. de l. paul⁹. So. vt ibi. ¶ Sequiẽ ⁊ de tranſac. l. cuꝫ hi. §. ſi. h nõ eſt ꝓ: nec cõtra. ¶ Sequiẽ ⁊. l. liber hõ. ſcdo rñſo. h ẽ ꝓ q ibi vterqꝫ teneẽ vt ibi patet.

Debitor. Debituꝫ ex alia cã deuoluitur in actione tutele.

¶ Op. C. q da. tu. poſ. autẽ. minoris. So. iſta iura hodie corriguntẽ: q tutor nõ põt eſſe quin ſit debitor vel creditor: qd dic vt dicã in. l. ꝑꝑ liteꝫ. .j. de excu. tu. Quero an tutor teneaẽ a ſe exigere debituꝫ naturale. glo. hic nõ determinat. dic aut illud debituꝫ naturale fuit cõtractũ ante adminiſtrationẽ ⁊ non teneẽ illud a ſe exigere. alias eſſet ſibi dãnoſuꝫ officiũ ſuũ abſqꝫ ſui culpa quod eſſe nõ dꝫ: vt. l. ſi qs ex ſignatorib⁹. j. quẽad. teſta. aperi. aut fuit ɔtractũ rõne adminiſtrationis: ⁊ teneẽ a ſe exigere. ar. eius qd diciẽ de ꝓuo. in. l. atqui natura in ꝑn. de neg. geſ. ſm pe.

Si tutor. Tutor finita tutela teneẽ admonere minorẽ: vt petat ſibi curatoreꝫ: alias tenetur. h. dicit. ¶ Querit glo. quid ſi tutor admonuit ⁊ minor noluit. Dicit glo. q tutor eſt excuſatus: quod Dy. itelligit de curatore ad negocia. ſecus ſi ad litẽ. nã cogitur recipere inuitus: ⁊ ſic nõ excuſatur propter ſolaꝫ admonitionẽ. ſatis puto ꝙ ipſe tutor excuſaretur. quod enim dicitur inuitus recipit curatorem ad litẽ: intelligitur ad petitioneꝫ aduerſarij: nõ ad petitioneꝫ tutoris.

Ex. §. ſequenti.

¶ Sindicus cõſtitut⁹ ad certuꝫ tẽpus finito tẽpore ⁊ lite cõteſtata an poſſit cogi ad cãm proſequendam.

Poſt cõpletuz. Poſt cõpletã tutelã vel curã cogiẽ qs litẽ ceptã perficere: niſi inſtrumẽta litiſ ⁊ rõnes reddiderit. h. d. ¶ De hoc habes rubricã. C. vt cauſe poſt puber. aſſit tutor. facit. j. ᵭ ap. l. tutor. ¶ Quero ſindic⁹ fuit cõſtitut⁹ ab aliqua vniuerſitate vſqꝫ ad certũ tẽpus lis fuit ɔteſtata tp̃s eſt finitũ: an finito tẽpore teneaẽ [b] litẽ ꝓſeq dicerẽ ſic. aut tu q̃ris vtrũ poſſit cõpelli ad cãm peragendaꝫ ab aduerſario. ⁊ dico ꝙ ſic: niſi ſindicus allegat aliquã iuſtaꝫ cãꝫ de his q̃ ponunẽ in. l. poſt litẽ. cũ. l. ſe. ꝟ. de ꝓcur. Non eñi põt reuocari in ꝑiudiciuꝫ aduerſarij: vt ibi. aut queris an poſſit cogi ab illa vniuerſitate: ita ꝙ ei teneaẽ ſi nõ exerceret: ⁊ nõ põt cogi nec teneẽ [c]: niſi forte ceſſauerit in reddendis inſtris ⁊ in reddenda rõne: vt h diciẽ in tutore.

q **Vidã decedẽs.** Si reliquiẽ liberatio a reddẽdis rõnib⁹: nihilomin⁹ tutor de dolo teneẽ q nõ põt remitti. ſec⁹ ſi ᵭ dãno qd ſua culpa ſentiret. h. d. cõcordat. l. ſi ſeru⁹ vetit⁹. de le. i. ⁊ ibi dixi. ⁊ in. l. aurelio. §. i. de lib. leg. ¶ Op. ꝟ. de pac. l. ſi vn⁹. §. i. ſo. vt ibi. ¶ Op. ᵭ l. ſi qs rõnes. j. de lib. le. So. illa debꝫ intelligi ſm iſtã qñ legaẽ liberatio ab admiſtratiõe ꝑterita añ factũ teſtm̃: ſed ſi ab admiſtratione futura dolus nullo mõ videẽ remiſſus: ita loquitur hic. ⁊ hoc tenet do. Dy.

Papinianus. Si tutor iubeẽ gerere de cõſilio ei⁹ q nõ põt eſſe ꝑticeps officij de honeſtate illud reqrit: ſed nõ teneẽ ſeq ſicut als qñ a volũtate defuncti recediẽ. h. d. ¶ Op. j. e. l. ticiũ ⁊ meuiuꝫ. .§. i. So. ibi fuit aſſumpt⁹: vt cõſultor ille q potuit eſſe particeps officij. h mulier que eſſe nõ poterat: qd plene examinaui in repetitione. l. i. .§. ſi ꝑ tres. ꝟ. ᵭ exerci. ⁊ h facit ad. q. dixit teſtõr

ꝙ executor teneat̃ exeq̃ volũtatẽ defuncti de cõſilio alicuiꝰ frĩs minoꝛis: an executoꝛ ſine eo poſſet facere. plene examinaui [a] in tertio lib. minoricarum. Ex. §. ſequenti.

¶ An ſufficiat quẽ ſcire ſine ꝓteſtatiõe. ⁊ an ſufficiat tutoꝛi ꝙ ꝑ aliũ ſit dñũciatũ qualr̃ ſit tutoꝛ.

Ex quo A tpe ſciẽtie periculũ eſt tutoꝛis: ⁊ ignoꝛãtia ꝑſumit̃ niſi ſciẽtia ꝓbet̃. h. d. No. ꝙ ſufficit quẽ ſcire ſine ꝓteſtatiõe. qḋ intellige qñ ꝓteſtatio fit ad notificandũ tñ: cuꝫ ille q̃ eſt certus certiorari nõ dꝫ: vt. l. i. in fi. de act. emp. ⁊ ex̃ de re. iur. c. q̃ certꝰ. ſecus ſi ꝓteſtatio fieret ad aliud: vt. l. denũciaſſe. in ꝑn. de adul. dixi in. l. ij. in fi. ſ. ſo. ma. ¶ Op. ꝙ teneat̃ tutoꝛ a tpe quo fuit iuſſus: vt. ĩ. e. l. q̃ iuſſus. Huius timoꝛe poſita eſt quedã diſtinctõ per gl. quã vide ⁊ ſigna. ſed i vltio mẽbꝛo i quo dicit ꝙ tenet̃ ex die q̃ debuit adminiſtrationeꝫ accipe ⁊ ex quo ſciuit ſe datuꝫ: vt. ĩ. ſi tu. vel cu. ap. l. i. ⁊. ij. ⁊. ĩ. e. l. tutoꝛes qui poſt. §. tutoꝛ datꝰ ¶ Op. C. de peri. tu. l. ſi tutoꝛ. So. ibi tutoꝛ ꝓbat ignoꝛãtiaꝫ ex voluntate non ex neceſſitate: ita dicit glo. vel verius ſufficit pupillũ ꝓbare publicã famaꝫ ex quo pꝛeſumit̃ ſciẽtia: niſi ꝑ tutoꝛeꝫ ꝓbet̃ ignoꝛantia. idẽ ſi denũciatũ fuit ad domuꝫ: vt. ĩ. l. cõtraria. ſimile dixi vobis i. l. is põt. ĩ de acq. here. ¶ Quero quid ſi ꝑ aliquẽ eſt dñũciatuꝫ mihi ꝙ ego ſum tutoꝛ: an ſufficit. Tex. innuit ꝙ ſic. In cõtrariuꝫ eſt ꝙ nõ dbeã alteri credere: vt. ĩ. qḋ fal. tut. auc̃. l. i. Eſt ergo modꝰ ꝙ ille qui datꝰ eſt tutoꝛ oñdat teſtamentũ: vel dicat̃ ei per ꝑſonas q̃ dicunt ſe vidiſſe teſtamẽtuꝫ adeo ꝙ ſi nõ credit ſit ignoꝛãtia ſupina: vt. l. ſi q̃s inficiatus. ſ. depoſi. dixi plene in. l. nõ ſolũ. §. fi. de ope. no. nun. in materia ꝓteſtationis.

Ex. l. ſequenti.

¶ An actoꝛ teneat̃ facere inuẽtariuꝫ: ibi. Sꝫ q̃ro. Et qd de tutoꝛe honoꝛario: ibi. Querit. Et qd ḋ dato ad vnũ articulũ ⁊ ad adeũdã hereditatem: ibi. Quero. Et qñ autem debeat facere inuentariuꝫ: ⁊ qd ſi neglexit per plura tpa ⁊ deinde fecit an admittat̃: ibi. Quero qñ. Et qualit̃ inuentariũ debeat fieri ⁊ an coꝛã iudice: ibi. Quero qualit̃. Et q̃ res dbeant põi i inuentario: ibi. Quero q̃. Et qualiter debeãt aſcribi inuẽtario ibi. Quero qualr̃. Et an ſi tutoꝛ in iuẽtario dicat ꝙ credit tales res eſſe pupilli an ſufficiat: ibi Quero. Et ſi vnã reꝫ obmiſit ponere in iuẽtario ꝑſumat̃ dolus: ibi. Quero qd. Et an inſtrã nomia debitoꝛuꝫ debeant extẽſa poni i inuẽtario: ibi. Quero an. Et q̃ dicat̃ neceſſaria cã ꝙ tutoꝛ nõ fecerit inuentariũ: ibi. Quero. Et q̃ dicatur iuſtiſſima cã lꝫ nõ neceſſaria: ibi. Quero que Et nõ faciẽs id ꝙ tenet̃ rõne officij ꝑſumat̃ in dolo: ibi. Uenio. Et in litẽ nõ iurat̃ ꝯ tutoꝛẽ niſi de ſuo dolo. ⁊ cũ inuẽtariũ fecit ⁊ nõ appoſuit apponẽda vel obſcure appoſuit ita ꝙ de bonitate ipſarũ apparere nõ põt ⁊ hec nõ ꝯ heredẽ: ibi. Uenio ad tertiã. Et an añ perfectũ inuẽtariũ tutoꝛ poſſit admĩſtrare: ibi. Uenio. Et an ꝓſit ꝓteſtatio tutoꝛis dicẽtis ꝙ nõ appoſita hꝫ ꝓ apponẽdis ⁊ nõ apponẽda ꝓ nõ appoſitis: ibi Quero. Et an cũ tutoꝛ agit ꝯ aliquẽ illi petẽti ḋbeat fieri copia inuẽtarij: ibi. Querit̃. Et q̃ poſſint geri ante cõfectiõeꝫ inuẽtarij vide in fi.

t **Utor qui reperto**

riũ. Cõtra tutoꝛẽ q̃ nõ facit inuẽtariũ abſq꞉ cã: iurat̃ in litẽ: ⁊ anteq̃ faciat nõ põt adminiſtrare: niſi q̃ dilationẽ nõ recipiũt. h. d. ꝑmo ponit dictũ ⁊ executionẽ. ſcḋo effectũ dicti. ſcḋa ibi ſi q̃s igit̃. pꝛima ſubdiuidit̃ in duas. ſ. in dictũ ⁊ exceptionẽ. ſcḋa ibi: niſi foꝛte. itẽ ſecũda ibi ſubdiuidit̃ in quattuoꝛ. ꝑmo ponit vnũ effectũ. ſcḋo eius practicã q̃tuꝫ ad modũ ꝓbandi. tertio ponit aliũ effectũ. q̃rto ab eo excipit. ſcḋa ibi. ꝙ in iureiurãdo. tertia ibi in. l. itaq꞉. q̃rta ibi: niſi qḋ. ¶ Añq̃ ponã caſuꝫ i termĩs ſcias ꝙ iuriſcõ. ponit ꝓ cõſtanti ꝙ tutoꝛ inuẽtariũ facere tenet̃ [b]: vt. l. tutoꝛes. C. e. ⁊ arbi. tu. l. fi. ⁊. l. iiij. §. tutoꝛes. ĩ. de excu. tu. hoc ꝑmiſſo caſus ẽ planꝰ. examiemus ꝑ particulas. ꝑmo hẽmꝰ vnũ ꝙ h̃ ꝑſuppoſnit ꝙ tutoꝛ tenet̃ facere inuẽtariũ. Cõcoꝛdãtiat̃ dixi. ſ. idẽ in curatoꝛe: vt. C. ḋ cura. fu. l. fi. C. de epi. au. l. ḋ creatiõibꝰ. ¶ Sꝫ q̃ro qd de actoꝛe [c]. Rñ. actoꝛ nõ gerit noĩe ſuo: ſꝫ gerit noĩe tutoꝛis ⁊ eiꝰ ꝑiculo cõſtituit̃: vt. l. ſolet. ſ. ḋ tutel. ⁊. l. ḋcreto. ſ. e. ⁊ iḋ nõ eſt neceſſe ꝙ faciat inuẽtariũ ſꝫ ſufficit a tutoꝛe eẽ cõfectũ. tutoꝛ enĩ ꝑ eũ gerit: vt. l. ita aũt. §. geſſiſſe. ſ. e. ſꝫ tutoꝛ q̃ daret̃ in locũ abñtis vel coadiutoꝛ: vł q̃cũq꞉ hr̃et auctoꝛitatẽ ꝑ ſe ⁊ ꝑiculo ꝑmi tutoꝛis nõ gereret teneretur facere inuẽtariũ ꝑꝑ generalitatẽ huiꝰ. l. ⁊ cõſiliũ. ¶ Querit gl. an tutoꝛ honoꝛariꝰ vel datꝰ cã noticie teneat̃ facere inuẽtariũ. Et ḋterminat ꝙ ſic ꝑꝑ generalitatẽ huiꝰ. l. Itẽ q꞉ põt eis ſolui q̃ hñt cõiõnẽ in tutela: vt in gl. ¶ Quero vtrũ [d] tutoꝛ datꝰ ad vnũ articulũ: vt ad adeundã hr̃ditatẽ: teneat̃ facere inuẽtariũ. Ja. ḋ are. dicit ꝙ ſi vt. l. impuberi. ſ. de tuto. ⁊ cura. da. ab his. argumen. C. ḋ tuto. ⁊ curato. q̃ ſatis nõ ḋde. l. vlt. ſm̃ vnã lec. ita dicit ipẽ qḋ puto verũ: q꞉ inuẽtariũ dꝫ fieri ſolũ de coꝛpoꝛibꝰ q̃ inueniunt̃ in bonis pupilli: vt. ĩ. dicã ſꝫ añ aditã hr̃ditatẽ nullũ tale repit̃: vt. ĩ. dicã ergo ⁊c̃. tutiꝰ tñ eſt ꝙ inuentariũ faciat ⁊ in iuẽtario ſolũ ponat ius adeũdi illã hereditatẽ: ⁊ ita videt̃ ſentire Cy. in. l. tutoꝛes. C. e. q̃ro an [e] tutoꝛ datꝰ ad lites teneat̃ facere iuẽtariũ. Rñdeo ſi: vt no. C. ḋ epi. au. l. ḋ creatiõibꝰ. lꝫ q̃dã cõtra ꝑ. l. ⁊ ſi ad tps. ĩ. rẽ pu. ſal. fo. dic vt ibi. ¶ Quero qñ debeat fieri inuẽtariũ. Tex. in. l. tutoꝛes. C. e. dicit mox ꝙ creati fuerit qḋ q̃dã intelligũt infra tps ꝙ dat̃ hr̃di: quidã infra q̃ttuoꝛ mẽſes. gl. ibi ⁊ h̃ ⁊ ẽt oẽs doc. intelligũt mox. i. q̃ꝑmũ poterit. facit. ĩ. ḋ cõdi. ⁊ de. l. h̃ ꝯditio. qḋ ſi nõ fecit dolo feciſſe vr̃: vt h̃. Sed q̃ro [f] qd ſi neglexit facere per plura tpa ⁊ poſtea iuẽtariũ facit: an admittat̃ ad agẽdũ. gl. dicit ꝙ nõ: imo dꝫ reuocari: vt ſuſpectꝰ ⁊ icarcerari: vt. l. iiij. §. tutoꝛes. ḋ ſuſpe. tu. ⁊. C. arbi. tu. l. vl. et h̃ videt̃ tenere. Spe. ḋ inſtru. edi. §. fi. circa ꝑn. §. vbi dr̃ ꝙ ꝯ inuẽtariũ põt obijci ꝙ nõ fuit factũ mox cũ potuit ⁊ ḋbuit. ¶ Contrariũ puto. nã dicte. ll. dicũt ꝙ tutoꝛ q̃ nõ fecit inuẽtariũ dꝫ remoueri: vt ſuſpectꝰ. ergo interi eſt tutoꝛ. Pꝛeterea nõ facere inuẽtariũ eſt dolꝰ ꝑſumptꝰ: vt h̃ ſed ꝯ tutoꝛẽ q̃ nil geſſit ad eũ remouẽdũ: vt ſuſpectũ nõ põt obijci dolꝰ ꝑſumptꝰ [g]: vt. l. h̃ enim. §. q̃ ad nihil. ĩ. ḋ ſuſpe. tu. tãgit̃ ꝑ gl. ⁊ clariꝰ ꝑ Cy. C. ḋ ſuſpe. tu. l. ij. dico ergo ꝙ ſi tutoꝛ nil admĩſtrauit lꝫ tardiꝰ venerit ad cõficiẽdũ iuẽtariũ ⁊ tardiꝰ venerit ad gerẽdũ nil ꝑt ei obijci a quocũq꞉. ſꝫ ſi admĩſtrauit añq̃ faceret iuentariũ nil põt obijci inuẽtario: q꞉ tutoꝛ eſt ⁊ facere debeat ſꝫ poſſet accuſari: vt ſuſpectꝰ: vt. d. ll. ¶ Quero qualr̃ inuẽtariũ debeat fieri. Rñ. text. in. l. tutoꝛes. C. e. dicit ꝙ in p̃ñtia publicaruꝫ ꝑſonaruꝫ [b]. glo. tñ ibi intelligit ꝙ ſufficit vnꝰ notarius: ⁊ ita etiã h̃: ⁊ ita etiã cõiter obſeruat̃. ¶ Quero vtruꝫ debeat fieri coꝛã iudice. Glo. h̃ videt̃ tenere ꝙ ſic. ar. l. cyrographꝰ. ĩ. e. doc. dicũt ⁊ bene ꝙ q̃tuꝫ ad tutoꝛẽ ſufficit fieri extra iudiciuꝫ: ſed q̃

a Uidaꝫ q̃ ḋcedẽt §. ꝑ. ꝑ. plene examinaui. viḋ baldũ i aut̃. ingreſſi. in. iij. col. C. ḋ ſacſan. ec. ⁊ qḋ no. bar. i. l. a filio. ḋ aliñ. ⁊ cib. leg. et meliꝰ bar. i. l i. §. ſi plures i. ij. col. ḋ exercito.

b Tutoꝛ q̃ repertoꝛiũ facere tenet̃ adḋ ꝙ ſi plꝰ ḋberet expẽdi in cõfectione iuẽtarij q̃ꝫ eẽt vtilitas tũc ſi dꝫ tutoꝛ cõficere inuẽtariũ vt i termĩs dixit bart. ꝑ illũ tex. in. l. mediterranee. i ꝑn. C. ḋ ãno. ⁊ trili. x. vbi plura dicit i fi.

c ¶ Quid de actoꝛe. vtrũ actoꝛ ḋbeat facere iuẽtariũ. ḋ q̃ ẽt vide pe. ḋ anc. i cle. ij. ḋ ſtamo.

d ¶ Quero. vtꝫ adḋ barto. i. l. ſi hr̃ditas. ḋ te. tu. i ꝑn. Itẽ dꝫ ſatiſdare curatoꝛ datus ad vnũ actũ. l. mulier. et ibi bal. ḋ iure do.

e ¶ Quero. an ⁊ an tutoꝛ datꝰ hõit̃ ad lites teneat̃ facere iuẽtariuꝫ: et an ad exigenda ḋbita teneat̃ ⁊c̃. viḋ ſpe. i ti. ḋ actoꝛe. ṽ. pubes aũt ⁊ viḋ eũ i ti. ḋ tutoꝛe. §. generalit̃ ṽ. vtrũ curatoꝛ. ⁊ ibi ẽt tangit quid poſſit facere

f ¶ Sꝫ quero adḋ h̃ bal. in. l. i. §. ſolẽt. ḋ offi. ꝑſec. vr. ⁊ vide oĩo bar. i. l. legitios i ṽ. vlteriꝰ ſcias de legit. tu.

g ¶ Dolꝰ pꝛeſũptꝰ. ⁊ qd ſi tutoꝛ omiſit aliqua ſciẽt ponere i inuẽtario. viḋ l. i cos. ſ. de tu. ⁊. ĩ. ꝓxi.

b ¶ Publicarũ ꝑſonaꝫ ⁊ an req̃rat̃ decretũ. viḋ bal. i aut̃. ſꝫ cũ teſtoꝛ. in iij. col. C. ad l. fal. ⁊ bal. in l. i. C. q̃ bo. cede. poſ. ⁊ ſpe. i ti. ḋ inſtru. edi. §. fi ṽ. qd ſi heres ⁊ fali. i. l. fi. § i. de iur. ḋli. dicit ꝙ nõ ẽ ſiẽdũ i iudicio. ⁊ ꝙ ita terminat̃ hic qḋ i. d. l. fi. ⁊ i. §. ſacimꝰ. i aut̃. ḋ here. ⁊ fal. lꝫ ꝯꝫ eũ gl. alit̃ dixerit i. §. ſancimus. i aut̃. ḋ here. ⁊ fal. in ṽ. ſi vo. bar. i. §. hinc nobis. i aut̃. de here. ⁊ fal. dixit ꝙ. d. glo. facit ꝓ opin. marti. de fano. relata in ſpe. i ꝑallegato loco. ſ. ꝙ inuẽtariũ fieri dꝫ coꝛã iudice. bal. i. l. facultas. C. ḋ iure fiſ. li. x. tꝫ ꝙ inuẽtariũ heredis nõ ſit fiẽduꝫ i iudicio ſecꝰ in iuentario tutoꝛis. ⁊ an iuẽtariũ debeat fieri in iudicio. viḋ i. l. ḋ creat. ḋ epi. au. ⁊. l. nulli. §. cum aũt. ḋ epi. et cle. ꝑ q̃ iura ang. i. l. i. §. h̃ ſtipulatio. ſi cui pluſq꞉ ꝑ. l. fal. tꝫ ꝙ heres nõ dꝫ facere iuẽtariũ i iudicio cogita. q꞉ in iuẽtario heredis req̃rũtur teſtes. l. fi. §. ſinaũt. C. ḋ iure ḋlibe. §. ſi vero abſint. i aut̃. ḋ here. ⁊ fal. q̃ nõ ſolẽt in actibꝰ iudiciarijs itervẽire. l. i do na. C. ḋ dona. ⁊ cogita: q꞉ ḋ h̃ ꝯꝫ ange. videt̃ gl. i. d. §. ſacimꝰ i ṽſ. noſtra. Itẽ hic adḋ bal. ꝑ illũ textũ. i. l. oꝛphanotrophos. ḋ epi. ⁊ cle. ⁊ i autẽ. ſi oẽs C. ſi vt ſe ab here. abſti. ⁊

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

in.l.ſicut.C. in qb⁹ cau. i inte. re.et ſbi dič ꝙ reqrit decretū iudicis. ꝛ ꝙ etiā d̃cernat ad admiſtrati. ꝛ cū bart. trāſit ſimpliciter pe. de ancha.i cle. ij.d̃ ſta.mo. ꝛ d̃ mō inuētarij ponit p bal.i.l.i.C.d̃ bis q bo.ce. poſ. ꝛ add̃ ꝙ in iuentario heredis nō dʒ pōi legatū relictū p⁹ mortē d̃ſūcti p ex̃neū teſtatorēʒ ſm bal.i.l.i.i pn ci.C.vt act. ab her. ꝛ cōhere.qd̃ limita vt p eū.j. .e.l.i ſi. ꝛ vltra h̃ dicta p bar.qualiter pecūie res ꝛ noia debitorū d̃beāt deſcribi in iuētario. vid̃.l. ſi qs in pn. ꝛ ibi bal.C.de bo.pſcrip. ADDE q̃ regrat in iuētario hed̃is vid̃ cōſi.lxxiiij. ij.li. per abb. ꝛ ꝙ iuētariū hed̃is de q̃.d.alex. i apoſtila religt cogitād̃ ſit ſiēdū i pñtia iudicis tenuit bal.cōſilio. cccxxviij.volu.alle. ſpe.in tit.de inſtrumētoꝝ.§.dicto.
a ℭ Utrū ſufficiat. vide bal.i.l. ſi.C. ar.tu.ſed an añ aditā hereditatē poſſit tutor facere iuētariū. vid̃ gl. ꝛ bal. i.l. tutores. C.e. ꝛ bar.in l.i.eos .C.d̃ tutelis.
b ℭ Nō poſuit.qd ſi res modicas dimiſit ponere in iuētario ſi nocʒ ſʒ bal. in ſpe.i ti.de iſtru.edi.i vlti.colū.ſʒ qd ſi nihil ē i bonis an tutor tenea facere iuētariū. vid̃ bal.i.l. ſi.C. q bo.ce.poſ. ſʒ an d̃eat poni eſtiatio rerū in iuēta-

tū ad hoc:vt inuentariuʒ fideʒ faciat ꝯ debitores quoꝝ noīa in inuētario ſcribūtur requirit ꝙ coꝛaʒ iudice fiat:vt.d.l.cyrograph⁹. ¶ Quero que res debēt poni in inuētario. Tex.in.l.tutores.dicit ꝙ debeat fieri inuētariū oīuʒ rerū et inſtrumentoꝝ:qd̃ intellige verū.ſ.oīum coꝛpoꝛaliū. ꝛ qd̃ dicit inſtrumētoꝝ intellige.i.iuriū icoꝛpoꝛaliū de qbus apparēt inſtrumēta ſeu ꝓbatiões i bonis pupilli. ℭ Et ex h̃ cōcludo duo p̃mo ꝙ debita a pupillo alijs tutor nō tenet ponere in iuētario:q: illoꝝ ius nō eſt res pupilli: ſed ē res creditoꝛis ipſius. p h̃ tex.in.l.vl.C.de ali.pu.p̃ſtā.nō tñ nego qn poſſit ponere ſi vult Scd̃o cōcludo ꝙ ſi ſunt debita aliq̃ ipſi pupillo de qbus in bonis ſuis nō reperiat inſtrumētuʒ ꝙ tutor nō tenet ponere in inuētario anteq̃ exigat:qd̃ ꝓbo.inuētariū dicit q: repta ꝛ inuēta in bonis pupilli ibi deſcribunt:vt h̃ no.in p̃ma gl. ſed inueniri dicit illud ꝓprie qd̃ manib⁹ appheñdit:vt inſti.de re.di.§.itē lapilli.C.de fideiuſ.l. ſi barſatorē:ꝛ no.per doc.in.l.iʒ.de acq poſ.ſʒ talia debita nō inueniunt nec capi pñt manib⁹. ergo nō pñt ſcribi in iuētario.poſtq̃ ṽo illa debita erūt exacta poterūt in inuētario poni ſicut res d̃ nouo obueniētes:vt.l.ſi.§. tali.C.de cur. fu. ¶ Quero q̃liter res debeāt aſcribi in iuētario Rñ.taliter ꝙ tutor ex illo inuētario poſſet cōueniri:vt.l.ſi.in pꝛin.C.arbi.tu. ꝛ ex h̃ dico ꝙ oēs res debēt ſcribi per ſigna p latera ꝛ ꝯfinia ſicut in libello ponerent:vt dicit in.l.ſi in rem.ſ̃.d̃ rei ven: ꝛ.l.in actiōe.j.de fur.dico etiā ꝙ tutor dʒ ſcribere ſe inueniſſe in bonis dicti pupilli:vt h̃ ſm ꝙ glo.intelligit in.d.l.tutores.C.e. Et p h̃ nō placet mihi forma inuētarij quā ſpec.ponit i ti.d̃ inſtru.edi.§.dicto.vbi dicit talis tutor dixit ꝛ aſſeruit in pupilli dicti bonis p̃mo eē talē rem itē talē ꝛc̃.nā ſm illā formā nō dicit ſe inueniſſe: ſed dicit eē in bonis.qd̃ pōt intelligi de re exiſtē te etiā apud aliū cuius habeo petitionē:vt.l.rē in bonis.de acq.re.do. ꝛ ſic ex h̃ inuētario tutor nō poſſit cōueniri ad reſignandā rē cuʒ ſe eā inueniſſe nō aſſerat: ꝛ iſtā formaʒ Spe.arbitror eē coꝛruptā vitio ſcriptoꝛis:cū in ſeq̃ntib⁹ formis ſemp adiecerit ṽbū inueniſſe. ¶ Quero qd ſi tutor dič in iuētario ꝙ credit eē tales res dicti pupilli. ꝛ ad eū ptinere vtrū ſufficiat[a]. Rñ.inuētariū ſit d̃ eo qd̃ inuenit:vt dixi.ſi ergo inuētariuʒ clare dicit id qd̃ ſpectat ad inuētionē:vt ꝙ poſſeſſionē ſeu ipſaʒ rē inuenit in bonis ſatis ē:nec puto ꝙ tutor habeat neceſſe aſſerere de dñio ipſius rei cū hoc nō ſubijciat inuētiōi de facili ꝓprie loquēdo. ¶ Quero quid ſi tutor in inuētario nō poſuit[b] oēs res. Rñdeo dolo facere vr̃ cū oēs debeat ponere:vt.d.l.tutores.C.e.nō tñ ꝓpter h̃ remoueret ab agēdo cōtra debitores:niſi p̃mo remoueret vt ſuſpectus:vt.j.dicā.p̃dicta vera:niſi aliqua iuſta cā eſſet ꝓpter quā non poſuit:vt q: ille res erant ſibi occulte:vt hic:ibi niſi aliqua neceſſaria ꝛc̃.facit.j.qd̃ vi aut claʒ.l. ſemp.§.h̃ interdicto. ¶ Quero an inſtrumenta in qbus cōtinent noīa debitoꝝ d̃beāt poni p extenſuʒ in inuētario:videt ꝙ ſic:vt.l.cyrographus.j.e. ꝛ h̃ videt tenet Spec.in p̃alleg.§.dicto.vbi dicit ꝙ ꝯ inuētariuʒ opponit ꝙ inſtrumēta nō ſūt ſcripta per extenſuʒ in inuētario.puto ꝙ ſi aliqs vellet ꝙ inuētariū ꝓbaret ꝯ debitores deberet ſcribi totū per extenſuʒ:vt.d.l.cyrographus. ꝛ deberet inuētariū eſſe cōfectū coꝛaʒ iudice pñtib⁹ debitorib⁹ vel citatis legitie[c] ad hoc:alias inuētariū nō faceret fidē:vt in auč.ſi qs in aliquo.C.de eden. ꝛ qd̃ dico citari.ad h̃ intelligo clare.ſ.ꝙ cōpareat corā iudice ad videnduʒ cōfectionē inuētarij in quo exemplat tale inſtrumentū debiti.dʒ enim eſſe clara citatio:vt.l. aut qui aliter.in pꝛin.j.qd̃ vi aut clā. ꝛ de adul.l. denūciaſſe.in pꝛin.ſed q̃tuʒ ad tutorē volētē gerere ſufficit ꝙ ſūma ſeu ſñia inſtri ponat in iuētario lʒ nō tenor extēſus.ar.l.ſcire leges.ſ̃.de legi. ꝛ ita obſeruat. ℭ Uenio ad ſecūdā partē.dicit hic niſi foꝛte aliqua neceſſaria aut iuſtiſſima cā allegari poſſit. ¶ Quero q̃ ſit illa cā neceſſaria. Rñdeo pōt eſſe pꝛimo in pſona tutoris:qa morbo ſontico impeditus:vt.l.queſituʒ.d̃ re iudi.pōt etiam eſſe impedimentū ex parte rei:qa nō reperit adhibita diligēs inq̃ſitio:vt.ſ̃.dixi. facit.j.de acq.poſ.l.iij.§.neratius. ꝛ.j.de le.i.l. cuʒ res.ver.ſed ſi ſtichus. ꝛ ṽ.itē ſi res. ¶ Quero que dicat cā iuſtiſſima lʒ nō neceſſaria. Rñ.ſi teſtator remiſit cōfectionē inuētarij:vt.l.ſi.in ſi. .C.arbi.tu qd̃ intellige niſi ex cā iudici aliud videret:vt.l.in cōfirmando. ꝛ.l.vtilitatē.ſ̃.de cōfir.tu.l.ꝓxi.§.vſq̃ʒ adeo. Item ſi cōſuetudo eēt ꝙ tutores nō facerēt inuentariuʒ.ar.ſ̃.de leg.l. de qbus[d]. ꝛ.C.que ſit lō.cōſue.per totū. ꝛ h̃ tāgit ſpe.in pꝛealle.§.dicto. Iteʒ puto ꝙ etiaʒ iudex ex cā poſſit remittere cōfectionē inuētarij:ſicut quādoq̃ʒ expedit pupillo nō habere tutorē vel q̃titateʒ patrimonij ſui nō manifeſtari:vt.j. ad tertul.l.ij.§.tractari.ṽ.ergo ſi mat.C.d̃ ali. pu.p̃.l.vl. ꝛ.C.quādo ꝛ qui.quar.ps.debe.l.ij. ¶ Uenio ad ſecundā particulā p̃ncipaleʒ.ſ.ad ṽ.ſi quis igitur. ex quo coniuncto cū pꝛincipio no.ꝙ ille[e] qui nō facit id quod ſcit vel ſcire dʒ ſe teneri rōne officij ſibi iniuncti:eſt in dolo preſumpto.ſimile.j.de cuſto.reo.l.carceri. ꝛ.ſ̃.mā. .l.ſi ꝓcuratoreʒ.§.ſi dolo.et.j.ad.l.fal.l.dolo ꝛ ex hoc obligat ad intereſſe:vt h̃ patet. ¶ Uenio ad tertiam particulaʒ.ſ.ad ver.qd̃ ex iureiuran. No.ꝙ licet ꝓpter doluʒ ſuum:iuretur in litē: ꝛ nō ꝓpter lataʒ culpaʒ:vt.l.in actionibus.ſ̃.de in litem iurā.tamen intelligitur ꝓ dolo vero nō ꝓ dolo pꝛeſumpto:vt h̃. Item quod dicit in liteʒ iurari quādo inuētariuʒ nō facit.idem puto ſi facit ꝛ aliquas res nō poſuit vel obſcure poſuit:ita ꝙ de bonitate ipſarū apparere nō pōt.paria enim ſunt nō eſſe ꝛ nō apparere:vt.l.iij.j.de cōtrahen.emp.facit.l.cum res.§.item ſi res.j.d̃ le.i. Non enim videt legitime feciſſe ſi ex eo cōueniri nō pōt.vt.d.l.vlti.C.arbi.tu. ꝛ.C.de ſuſpec.tu.l.nemineʒ. Iteʒ h̃ veruʒ cōtra ipſuʒ tutoreʒ.cōtra autē heredeʒ ſuum quō iuretur in litē dic plene.C.de in litē iuran.per totuʒ. ¶ Uenio ad quartam particulam.ſ.ad ṽſi.nihil itaq̃ʒ.in quo habes ꝙ tutor nō debet[f] aliquid gerere añ factum inuentariuʒ. Et aduerte diligenter:qa dicit factuʒ quod reʒ perfectaʒ ſignificat:vt.l.i. in ſi.ſ̃.quod quiſq̃ʒ iur. Eſt enim participiuʒ p̃teriti tēpoꝛis:non ergo ſufficeret eſſe ceptum. ꝛ hoc tenet Specu.in ti.de tu.§. ꝛ generalit.ṽſi. ſiet autē. ꝛ ver.ſeq. ꝛ intelligo pfectū quādo ab ipſo tutore eſt habituʒ ꝓ perfecto:vt.l.cōtract⁹ .C.de ſid̃.inſtru. ¶ Quero quid ſi tutor appoſuit in inuētario ꝓteſtationeʒ ꝙ ſi qua poſuit nō ponenda habent ꝓ non appoſitis. ꝛ ſi qua nō appoſuit ponēda paratus eſt apponere.vtrum ex hoc inuentariuʒ dicatur nō perfectū. Rñ.nō q: q̃tum eſt in ſe tutor habʒ ꝓ perfecto. Preterea h̃ ꝓteſtatio nihil operatur.ſit enim circa ea que quis habet neceſſe facere: ꝛ ſic nihil impoꝛtat:vt.l.alimenta.ſ̃.de nego.geſ.dixi plene in materia ꝓteſtatōis.i.l.nō ſolū.§.ſi.d̃ op.no.nū. ℭ Itē aduerte:quia tex.h̃ dicit nihil gerere cū

rio.vid̃ bal.i l.ſi.C.d̃ magiſt.cōuen.
c ℭ Citatis legitie. Sʒ an regrat citatio creditoꝝ add̃ gl.bart. ꝛ bal. i.l.tutores.C.e. ꝛ an in iuētario regrat ſignū crucis. vid̃ io.an.ꝙ nō i ſpe.d̃ inſtru.edi.§.ſi ṽ.h̃ aūt. ADDE ꝙ ꝯriū videt voluiſſe abb.cōſilio ꝓxi.allegato. lxxiiij. ij.li. p̃mā tñ opi.ſeqt bal. plene ꝯſi.cc cxxxi.iij.lib.
d ℭ.l.de qb⁹ adde qd̃ no. bar.i.l.nēo. pōt i.ij.col. de leg.i.
e ℭ No.ꝙ ille ꝛc̃.vid̃ qd̃ dixi poſt barto.i.d.l.ſi.vbi dixi ꝙ h̃ caſu regrit ꝙ remittat apd̃ iudicē.
f ℭ Nō debʒ no.ꝙ añ iuētariū ꝯfectū nō pōt tutor admiſtrare adde bal.in l.ſi tutor.C. in q.cau.in i te.reſti. vbi ēt dicit ꝙ añ decretū adminiſtrationis ſpāliter non pōt tutor adminiſtrar̃. ꝛ adde bal.i.l.legitis.d̃ legi.tu. ꝛ no.ꝙ ſi facultates augētur tutor dʒ augere iuētariū ſm gl. ꝛ bal.i.l. tutoris.C.e. ꝛ dicta h̃ per bar.limitat i ſi.hui⁹ p̃n.p cum. ADDE q̃ regrat i tutore añq̃ʒ adminiſtret vide.xv.nōbilia p Ro.cōſilio.ccccxxv

a ℭDebeat. ſieri.an ꝯue/to a tutoꝛe ꝺ beat fieri co pia íuẽtarij vide q̃ dixi í l.in illa.i.iij. col.de ver. obli.
b ℭPñt ge ri. vide tex.í d.l.fin. ꝛ ibi bar.ꝛ doc.ꝺ tu.ꝛ cu.q̃ ſa tis nõ de.ꝑt etiã oẽs fru ctus vẽdere ꝛ ſi biennio nõ coꝛrũpã tur ꝛc̃. ang. in.l.ꝓcur.C de ꝓcur.
c ℭSi pꝰ de ciſionẽ. hẽs h quõ qs di caꝭ cẽ in ne gligẽtia.addꝺ ẽt qꝺ añq̃ qs habeat te ſtes nõ dicíꝭ cẽ í negligẽ tia agẽdi vel accuſãdi. ita no.dixit bal. in .l.i.C. de his q. vt in di.ꝛ ad ꝓbã dã negligen tiã í genere. vide.l.idẽq3 ꝛ qꝺ ibi dixi ꝭ.ꝑ ſocio.et addꝺ ꝙ teſtis deponẽꝭ ſup negligẽtia ẽt nõ interro gatꝰ dꝫ ꝺpo nere cãꝫ dic ti ſui ſꝫ bal. in.l.ſolã .C. de teſti.
ADDE ad ꝓbãdã negli gẽtiã qñ í ac tu reqríꝭ di ligẽtia ꝛ qua liꝭ debeãt ꝺ poneꝛ teſtes viꝺ bar.ꝯſi. cij.icipiente cariſſime fra ter.ꝛ viꝺ ro. ꝯſi.xxviij.an tutoꝛ teneaꝭ ſi pecuniã pu pilli.nõ col locauit í em ptionẽ p̃dio rũ vel ſub lu cro.
d ℭSi ꝺpo ni.addꝺ bar. in.l.diuus.ꝭ ad.l.fal.ꝛ an iudex poſſit p̃cipe ꝙ poſt tpus currãt vſure.ꝛ ꝺ te ſtatoꝛe vide q̃ ſcripſi í.l. ſtipulatõ iſta .§.alti ꝺ vb. ob.ꝛ de iudi ce viꝺ ange: in.l. ꝓcura toꝛi.la.i.ꝭ.rẽ ra.ha.ꝛ vide q̃ ſcripſi í.l. ſi finita.§.iu lianꝰ.í.xvij. charta.ꝺ dã.

opoꝛtet.i.expedit. Et ſic videꝭ cõſiliuꝫ.ſed í.l.
ſi.C.arbi.tu.declarat impator ꝙ nõ audeat ad
adminiſtrationẽ accedere ante cõfectũ inuẽta/
riuꝫ:ꝛ ſic impõit neceſſitatẽ ergo nõ poterat le/
gitime niſi ꝑus faciat inuẽtarium ℭQuerit qd
ſi tutoꝛ agit cõtra aliquẽ:an illi petenti debeat
fieri[a] copia íuẽtarij. Videꝭ ꝙ ſic alias illi aduer
ſario nõ eſſet cautuꝫ ꝙ agat cuꝫ legitima ꝑſona
qꝺ debet eſſe ſicut ſi ageret cuꝫ ꝑncipali.vt.l.ij.
.§.recte.defendi.qui.ex cau.in poſ.ea.ℭIn ꝯ/
riuꝫ ꝙ nõ debeat edi vꝭ:q2 facultates pupilli ñ
debent manifeſtari alijs:vt.d.l.ſi.de ali.pu.pꝛe
ſtan.ꝛ.l.ij.qñ ꝛ q.quar.pars debeꝭ li.x.ꝛ ibi te/
tigi. Rñ.ꝙ inuentarij copia dꝫ fieri per ꝑmã rõ
neꝫ:nõ tamẽ ponenꝭ in copia oẽs res poſite in
inuẽtario:ſed ſoluꝫ dabiꝭ parti aduerſe tñ ꝙ ſi
bi ſufficiat ꝛ ꝓbare poſſit tutoꝛẽ habere legitiaꝫ
perſonã ſtandi in iudicio ꝑ iura ſcꝺo allegata.
Dic ergo ſic:h eſt copia cuiuſdaꝫ inuẽtarij con
fecti per talẽ tutoꝛẽ cuius tenoꝛ talis eſt:ꝛ põit
totuꝫ vſq3 ad res:ꝛ poſtea dicit in ꝑmis ꝛc̃.vlti
mo ponit lectuꝫ ꝛ publicatuꝫ vſq3 ad finẽ:non
enim dꝫ edi niſi illa particula q̃ ſpectat ad aliuꝫ
vt.l.argentariꝰ.§.edi.ꝭ.de eden.ꝛ h eſt verũ te
nẽdo opi.quã dixi ꝙ inuentariũ nõ vitiaꝭ ex eo
ꝙ aliqd ſit omiſſum. Si eñi vitiareꝭ deberet da
ri copia totius inuẽtarij:alias nõ eſſet cautũ ꝑ/
ti aduerſe. Sed q̃ro qd ſi totius inuẽtarij petit
copiaꝫ aduerſarius:q2 intẽdit tutoꝛẽ accuſare ꝺ
ſuſpecto eo ꝙ oẽs res nõ poſuit in inuentario:
vtꝑ debeat habere copiã. Videꝭ ꝙ ſic:ſicut qñ
petit copiaꝫ fieri cũ die ꝛ cõſule:q2 vult redar/
guere in die ꝛ cõſule de falſo:vt.l.i.§.editos.ꝭ.
de edẽ.cõtrariuꝫ eſt veriꝰ.naꝫ foꝛte ibi qs copiã
petit:vt poſſit redarguere de falſo ꝓſequendo
ſuaꝫ iniuriã:vt q2 cõtra euꝫ ſunt inſtrumẽta pro
ducta:h vero petit copiã totiꝰ:vt accuſet eũ de
ſuſpecto ad vtilitateꝫ pupilli nõ ad ſuã.ꝛ iſta re
cõuentio de crimine quãdo qs ſuaꝫ iniuriã non
ꝓſequiꝭ nõ permittiꝭ:vt.l.negãda.C.q ac.non
poſ.ꝛ.ꝭ.ꝺ pub.iud.l.is qui reus maxime cũ iſte
cõuentus ſit ſuſpectꝰ ꝙ nõ facit animo differen
di litẽ:vt.l.ij.C.de falſis. ℭQuero an tutoꝛ hꝫ
alia facere:vt poſſit adminiſtrare. Glo.ꝙ ſic:et
poſuit illa q̃ poſui in.l.legitimos.in ꝑn.ꝭ.ꝺ leg.
tu.qꝺ examina vt ibi dixi. ℭVenio ad vltimaꝫ ꝑ
ticulaꝫ ex qua no.ꝙ illa q̃ dilationẽ nõ recipiũt
pñt geri[b] añ cõfectioneꝫ inuẽtarij Idẽ puto ꝺ
his q̃ de neceſſitate ꝯfectionẽ íuẽtarij p̃cedũt vꝭ
expectãt:vt perſcrutatio rerũ hereditariarũ:vt
.ꝭ.de acq.here.l.ariſto. Idem puto de his q̃ pu
pillo nullo modo pñt obeſſe ſed ꝓdeſſe tñ:vt
.l.ſi.C.de tu.ꝛ cu.qui ſatis nõ dede. ℭPꝛo h
dico ꝙ ſnĩa tutoꝛis qui facit ea que requirũtur:
vt poſſit adminiſtrare ſufficit ad tranſlationẽ iu
ris ꝺliberãdi:vt plene dixi í.l.q duoſ.ꝭ.ꝺ re.du.

Si tutor. Nimia feſtinantia vel ne/
gligentia tutoꝛis in rebus
pupilli vendẽdis punitur.h.d.

Competit In emendis rebus tu/
toꝛ nõ tenetur niſi ꝺ do
lo ꝛ lata culpa.hoc dicit. ℭOp.C.arbi.tu.l.qc
quid.vbi etiam tenetur de leui. So.ſpecialis ca
ſus eſt hic.ſ.quando emit pꝛedia:vt non tenea
tur niſi de lata culpa.

Ex.§.ſequenti.

ℭTutoꝛis negligentia qualiter ꝓbeꝭ.

Si poſt depoſitionẽ.[c]

Hic vſq3 ad finem.l.iuriſcõſultus tractat mate/
riaꝫ de vſuris pupillaribus.quam glo.ſũmat.ꝭ.
.e.l.§.que autez.ꝛ ideo vſq3 ad fineꝫ non dabo
ſũmariuꝫ. No.ꝙ tutoꝛ põt cogi ad emendum.
Et eſt caſus ſpecialis cũ regulariter nõ cogitur
auctoꝛari in certo articulo:vt.ꝭ.de auc̃.tut.l.ſi
tutoꝛ. ℭItem ꝙ ꝓpter negligentiã in emẽdo
tenetur ad vſuras:quod foꝛte hodie nõ eſt coꝛ
rectuꝫ:nõ enim directo petit vſuras pecunie ſꝫ
magis q̃tum ex fructibus percepiſſet ex pꝛedio
empto. ℭVltimo ad hoc vt tutoꝛ cõueniaꝭ ex
hac negligentia eſt neceſſe ꝙ ꝓbetur ꝙ pꝛedia
erant venalia que emere potuit:alias negligen/
tia nõ ꝓbaretur.ꝓbatur in auc̃.vt hi qui ob.ꝑ/
hi.res mi.§.pe.facit.ꝭ.e.l.cum plures.§.ſi.ꝛ.ꝭ.
ꝑ ſocio.l.idemq3.§.i.

Si deponi.[d] Op.ꝙ etiaꝫ facta de/
poſitione currant vſu/
re.vt.ꝭ.e.l.§.ſi poſt. Sol.poſt depoſitionẽ poſ/
ſunt vſure currere ob moꝛam factaꝫ in cõparan
do:vt ibi nõ ob moꝛaꝫ factaꝫ in deponendo:vt
hic. ℭQuero an hodie iſte.§.ſit coꝛrectus cuꝫ
vſure hodie nõ poſſint exigi. Azo in ſũma ꝺ vſu
ris videtur tenere ꝙ ſic:quod intellige niſi tan
q̃ intereſſe petanꝭ:vt dixi in.§.ſi poſt puto etiã
ꝙ iudex nõ poſſit hodie pꝛecipere:vt poſt tem
pus currant vſure nec etiaꝫ teſtatoꝛ:vt.ꝭ.de adi
men.le.l.iij.in ſi.lꝫ aliter iudex poſſit mulctare í
obedientẽ:vt.C.de modo mulcta.l.mulctaruꝫ
ꝛ.ꝭ.ſi quis ius dicẽ.nõ obtẽ.l.i.ꝛ.ij.

e **I tutele.**[e] Tutoꝛ tenetur reſti
tuere pecuniam quaꝫ
credidit adueniente die:niſi in credẽdo
nõ potuit ſibi culpa imputari.h.d.

Ex.l.ſequenti.

ℭAn exceptio aliqua poſſit obſtare actiõi dire
cte que nõ poſſit obſtare vtili:ꝛ qualiter debeãt
cõcipi verba ſtipu.cũ tutoꝛ ſtipulaꝭ.

q **Votiens.** Tutoꝛ debet face/
re pupillo ſi poteſt
vt queratur directa alias actioneꝫ vtileꝫ
queri ſufficit.hoc dicit. ℭNo.tex.ibi qui vere í
ptãte eius erit:ꝙ per ſeruuꝫ tutoꝛis ita queriꝭ
vtilis pupillo ſicuti per ipſuꝫ tutoꝛeꝫ. ℭQuero
que eſt rõ huius oꝛdinis. Dicit glo.ꝙ melius ẽ
meuꝫ q̃ veſtruꝫ:ꝛ ideo ſi ſtipuletur pupillus hꝫ
actioneꝫ directaꝫ ſi ſtipulatur tutoꝛ queritur di/
recta tutoꝛi ꝛ vtilis pupillo deinde ſi pupillꝰ le/
dereꝭ ſuper illa directa nõ poſſet impetrare re/
ſtitutioneꝫ:ita dicit gl.quã vide ꝛ ſigna. ℭNo.
ex iſta gl.ꝙ aliqua exceptio põt obſtare directe[f]
que nõ obſtat vtili.de quo per Dy.in.c.ꝑ poſ/
ſeſſoꝛe extra de re.iur.li.vi.in vlti.q. Dixi in.l.ſi
culpa.ꝭ.de rei uen. Iſta glo.repꝛehendit pe.et
Ja.ꝺ ra.dicentes ꝙ ſiue agatur directa ſiue uti/
li põt peti reſtitutio:q2 inſpecta oꝛigine fauoꝛeꝫ
pupilli reſpicit.ꝑ quo facit quod no.in.l.nõ ſo
luꝫ.in pꝛin.ꝛ.§.i.ꝭ.de ꝓcur.ubi ita cauet de ra/
to ille qui agit directa ſicut ille qui agit utili.ꝑ
quo uidetur caſus in.l.ij.in ſi.ꝭ.e. ℭQuero an
iſte oꝛdo ſit neceſſarius. Glo.rñdet ꝙ eſt cõſilij
nõ neceſſitatis. ℭQuero quando tutoꝛ ſtipu/
latuꝛ quõ debeant cõcipi uerba ſtipulationis.
Rñ.unus modus eſt ꝙ tutoꝛ ſtipuletur nomíe
pupilli.ꝛ iſte eſt bonus modus ꝛ indubitabilis
ualeret enim etiam in ꝓcuratoꝛe:ut.l.huiuſmo
di in pꝛin.ꝛ quod ibi no.ꝭ.ꝺ le.i. Secũdo ꝙ ſti/
puletur per hec uerba ꝓmittit pupillo:ut.l.cũ
qui.§.ſi actoꝛi.ꝭ.de cõſti.pecu. Ita dicit gl.idẽ
.ꝭ.de ſti.ſer.l.i.in pꝛin. Ja.de are.iſtum ſecundũ
modum non appꝛobat. dic vt dixi in.l.ſtipula/
tio iſta.§.ſi quis inſulam.ꝭ.de uerbo.obli. ubi
tangit glo.

infec. in illo articulo an iudex poſſit iubere ꝙ im miſſus ex ꝑ mo decreto ob nimiã cõ tumaciã lu creꝭ fructꝰ.
ADDE an teſtõꝛ poſſit mãdare he redi vt ſol uat.x.ꝑ cẽte nario ſi ñ ſol uerit dotem mulieri teſtõ ris ancha.cõ ſilio.lxxxij.
e I tute le. hãc .l. alle gat bar.i.l.ſi ſilio.de vb. ob.ꝛ cy.ꝛ a. lij.in.l.emp. C.loca.
f Votiẽſ obſtare directe vide bal.i.l. ẽptoꝛ.i ſi.C. de here. vel act.vẽ.q ſeq tur iſtã glo.

a ¶ Itez ſi tẽ poꝛali. q̃ro. an. An tutoꝛ debeat exige re debitum naturale. et videt̃ q̄ qli bet teneat̃ ſi bi ſoluer̃ ar. bone littere in.l.frater a fratre ð ↄdi. inde.⁊ iiti.ð act.§.actio.
b ¶ Sicut ãt vide no.ſ̃.p xi.§.⁊ vide bal.i.l. cũ ip ſe.de ↄ̃ben. emp.⁊ bar.⁊ doc.i.l.i. de ſti.ſer.qd in executoꝛe te ſtamẽti. við io.an.pᵉ ſpe. in ti.ð iſtru. edi.§.nũc ali qua.i addi.i ci.ſupple.qd aũt i ꝑcura toꝛe ⁊ officia li.við bar.in .l.i.§.h ṽba in fi.ne vis fi.e.ti.
c ¶ Nõ tantũ við q̄ p iſtũ tex.dicit gl. in.l.ſingula ria.ſi cer.pe. ⁊ cã rep̄ehẽ dit bar.ibi.i iiij.col. ADDE ibi ꝓ̃ſtat.arg.ad .q.bal. cõſi. cc.lxxviii.iii. vol.⁊ conſi. ccclxxv.

Nequaquã. Debitum ex alia cau ſa in actione tutele de uoluitur ſi tutoꝛ debuit ⁊ potuit ſoluer̃:⁊ pupil li intereſt q̄ in actionez illam deuoluat̃: hoc.d. ¶ Quero ꝑ declaratione littere quid vult dice re h ⁊ ſuperius. Glo.variant.⁊ ſm glo.exponit̃ h.ſ.ꝑxime dictuz:⁊ ſuperius.ſ.dictuz in ꝑin.§. ſerui.ij.vero reſponſum nõ mutatur.⁊ hoc tenz Dy. ¶ Op.ſ̃.de nego.geſ.l.diuoꝛtio. Glo.ſol uit ibi debebat̃ pecunia pupillo:h vero debe bat pupillum liberare.

Ex.§.ſequenti.

¶ An tutoꝛ debitũ naturale teneat̃ exiger̃.⁊ an ſi pupillᵉ dʒ tutoꝛi natural̃r poſſit ſibi ſoluere.

Itez ſi temporali. Ad hũc ver. op. nam actio ſurrogata debet ſapere naturam eiᵉ in cuius locuz ſurrogat̃:vt.l.eum qui.§.iniuria rum.ſ̃.ſi quis cau.So.h ꝓpter culpaz tutoꝛis qui a ſe exigere debuit.ita no. in.d.l. diuoꝛtio. ¶ Quero an tutoꝛ ᵃ teneatur a ſe exigere debi tuz naturale. Tex.innuit q̄ ſic:⁊ glo.videt̃ tene re.Sed cõtra hoc:q2 officium ſuuz eſſet ſibi dã noſuz. Dicunt quidã q̄ nõ eſt:q2 etiã antea po terat ſibi obiici cõpenſatio:ita tenebat Jac.de are. Pe.ꝓpter omnia iſta diſtinguit:aut debi tum naturale cepit eſſe ante tutelam:⁊ nõ tene tur a ſe exigere alias ſecus:vt dixi.ſ̃.e.l.ita autẽ .§.debitoꝛ.⁊ iſtud videtur equs. ¶ Quero qd ecõtra ſi pupillus dʒ tutoꝛi naturaliter:an poſ ſit ſibi ſoluere.glo.innuit q̄ ſic:poſtea in cõtra rium adducit.ſ̃.de pet.here.l.ſi quid poſſeſſoꝛ .§.i.⁊.j.de ſolu.l. ſtichuz.§.aditio.⁊ iſtud vlti muz tenet Dy.⁊ verius. Ultimo no.tex.q̄ ſine actione nemo experitur.ſimile.ſ̃.de nego.geſ. .l.ſi pupilli.§.videamus.

Sed ſi ſub uſuris. Iſte.§. videtur coꝛrectus per auc̃.minoꝛis.C.qui da.tu.poſ.q̄ debitoꝛ vel creditoꝛ non põt eſſe tutoꝛ:⁊ an h ſit verum in teſtamentario.dixi in.l.ſi quis ſub cõditione.de teſta.tu.Bar.

Ex.§.ſequenti.

¶ Tutoꝛe in expẽſis cõdẽnato ſi executio cõ tra eum.

Sicut autem. ᵇ Tutoꝛ põt ſibi ⁊ alijs ſoluere de bet eniz bonã fidez agnoſcere.h.d. ¶ Not.hic ar.q̄ ſi tutoꝛ cõdẽnet̃ in expenſis fiet executio cõtra euz ibi in ṽ.deniqʒ impatoꝛ ⁊c̃. tetigi i.l. .ij.ſ̃.e.⁊.l.q ſoliduz.§.etiaz.j.de le.ij. ¶ No.q̄ tutoꝛ dʒ bonaz fidez agnoſcere. ¶ No. q̄ tutor interrogatᵉ in iudicio dʒ rñdere veritatem lʒ fa ciat cõtra pupilluz:vt ibi denunciare verũ debe at. Exponit glo.ſ.iudici.de quo plene p Cy.C de cõfeſ.l.i.in.xiiij.q.dixi plene in.l.certũ.§.ſed an ⁊ ipſos. ¶ Quero an iſte.§.⁊ precedẽs ſint coꝛrecti per auc̃.minoꝛis:que ꝓhibet debitoꝛeſ ⁊ creditoꝛes eſſe tutoꝛes. Rñ.ſic in tutoꝛe legiti mo ⁊ datiuo. In teſtamentario eſt magna con trouerſia.dicã in.l.ꝓpter litẽ.j.de excu.tu.

Non tantum. ᶜ Tutoꝛ põt a pu pillo mutuo acci pere ⁊ ſeipſum debitoꝛez aſcribere.h.d. ¶ No. q̄ hoc caſu ſuſtinet tutoꝛ duplicez perſonam.ſ. mutuantis ⁊ eius cui mutuat̃.h.d.

Ex.§.ſequenti.

¶ Licet fundans eccleſiam dicat q̄ vult illam ſubeſſe abbati tamen ſubeſt epiſcopo.⁊ licet de putetur rectoꝛ ad regendum caſtrum ciuitati ð nouo adiunctuz per hoc nõ tollitur iuriſdictiõ poteſtatis ciuitatis.

Conſtat. Tutoꝛ datus patrimonio ſuperuenienti non tenetur de anterioꝛi:ſed pꝛioꝛ tenetur de augmento ob uenienti.h.d. Ex fine huius.l. ſumitur.ar. q̄ ſi aliquis fundat eccleſiaz hac.l.⁊ pacto q̄ ſubſit abbati:q̄ nihilominus erit ſub epõ. Ja.de are. Item finis huius.l.ꝓ̃ſtat.argu.ad.q. q̄ ſi aliqs ad regendaz terraz vel caſtruz que vel qð de no uo adiungit̃ territoꝛio ciuitatis deputat̃ ſingu laris rectoꝛ q̄ nihilominus generalis iudex.i. poteſtas habet in illa terra vel caſtro iuriſditio nez:quod in illis que pñt eſſe apud plures inſo liduz:vt eſt iuriſditio:nõ videt̃ ademptũ vni q̄ eſt cõceſſum alteri vt h.ſecus in his que nõ pñt eſſe apud plures inſolidum:vt eſt in dominio rerum:quia tunc obtinet regula contraria:vt.l. quod in rerum.§.i.de le.i.⁊ ibi dixi.

g **Eneraliter.** Tutoꝛ qui nõ facit ea que fa ceret quilibet legitimus defendens non videtur recte defendere.hoc dicit. ¶ Quero di citur h ſi detractat ſolutionez quomodo ſolutõ pertinet ad rectam defenſionez. Rñ.intelligas copulatiue:q2 nõ ſoluit nec defendit:⁊ ita ꝓce dit clare:q2 ſi ſolueret nõ eſſet neceſſaria defen ſio.Si vero intelligas alternatiue:vt ſonat tex. tunc intelligas q̄ detractat ſolutionem.ſ.ſpoꝛ tularum:vel ſalarium notariorum ⁊ aduocato rum ꝓpter quod impeditur ꝓceſſus bar.

c **Irca.** In rebus emptis per tuto rem qui eſt inuẽtus ſeruus dñs nõ habet ius deductionis:rõ quia res empta de pecunia pupilli ẽ pupilli:vt.l.ſed ſi pecunia.j.de rebus coꝛuz:⁊ iõ ſicut in rebus alienis dñs nõ habet ius detractionis:vt.l.ſi cũ dotem.§.ſi.ſ̃.ſo.ma.⁊.l.ex facto.ſ̃.de pecul.ita nec in his habet ius detractionis.

c **Um plures.** Durante tu tela non põt agi actione tutele. Circa quod diſtigue plene:vt.l.ij.C.e.

Que bõa Que legitime ⁊ bona fide alienata ſunt nõ retractan tur ex eo q̄ bona pupilli fuerunt.hoc dicit. ¶ Quero de quibus rebus intelligit̃ h.§. Gl. ſi.intelligere videtur in rebus que caſibus vidẽ tur eſſe ſubiecte ⁊ cõſeruari nõ poſſunt:p̄ceden tes glo.intelligere videntur ſimpliciter in oibᵉ rebus cuiuſcunqʒ conditionis que ſi legitime ⁊ bona fide alienate ſunt non retractantur de iu re cõi.vt hic.Sed an retractentur per reſtitutio nem in integruz:tunc bene adhibetur diſtinctõ leuis dãni ⁊ enoꝛmis:vt hic in glo. ⁊ ita intelli git Dy. ¶ Quero an ſit verum indiſticte q̄ nõ intereſt:an tutoꝛ ſit pauper vel diues .glo.dicit q̄ nõ.dicaz plene in.l.ſi.j.eo.

Nimiuz Non poteſt tutoꝛ ꝓpter pu pillum plus expendere ſuo nomine.hoc dicit.

Ex.§.ſequenti.

¶ Tutoꝛ poteſt dotare ſoꝛoꝛez pupilli ex eodẽ patre natam.

Cum tutor. Circa perſonam pu pilli debet tutoꝛ expẽ dere quod moꝛibus honeſtati:⁊ conditioni pu pilli congruit.hoc dicit. ¶ Op.q̄ iſta munera non debeat dimittere:vt.j.l.ꝓxi.§.ſi.So.hic lo quitur de muneribus ſolitis ⁊ conſuetis que ex honeſtate dimitti nõ poſſunt.ibi de muneribus incõſuetis:⁊ q̃ ſecundũ honeſtatẽ dimitti pñt.

noꝛz ſʒ bal. in ſpe.i ti.de iſtru.edi.i vl ti.colũ.ſʒ qd ſi nihil ẽ i bo nis an tutor teneat̃ facer̃ iuẽtariũ. við bal.i.l.ſi.C. q bo.ce.poſ. ſʒ an dẽat po ni eſtiatio re rũ in iuẽta. ar.tu.ſed an ſi aditã he reditatẽ poſ ſit tutoꝛ face re iuẽtariũ. við gl.⁊ bal. i.l. tutoꝛes. C.e.⁊ bar.in l.i.eos .C.ð tutelis.
b ¶ Nõ poſu it.qd ſi res modicas di miſit ponere in iuẽtario ſi tario heꝛdis við cõſi.lxx. iiij. ij.li. per abb.⁊ q̄ iuẽ tariũ heꝛdis de q̃.d.alex. i apoſtila re ligt cogitãð ſit ſiẽdũ i pñ tia iudicii te nuit bal.cõſi lio. ccclxvi. iij.volu.alle. ſpe.in tit.de inſtrumẽtoꝝ .§.dicto.
a ¶ Utrũ ſuf ficiat. vide bal.i.l. ſi.C. ſtatoꝛez ſm bal.i.l.i.i pn ci.C.vt act. ab her.⁊ cõ here.qð limi ta vt p cũ.j. .e.l.i ſi.⁊ vl tra h dicta p bar.qualiter pecũie res ⁊ noia debito rũ dbeãt de ſcribi in iuẽ tario. við.l. ſi qs in pn.⁊ ibi bal.C.de bo.ꝓſcrip. ADDE q̄ re grant̃ in iuẽ tráſit ſimpli citer pe. de ancha.i cle. ij.ð ſta.mo. ⁊ ð mõ inuẽ tarij ponit̃ p bal.i.l.i.C.ð his q bo.ce. poſ.⁊ adð q̄ in iuentario heredis nõ dʒ põi lega tũ relictũ pᵉ moꝛtẽ ðfũcti p cẽneũ te. in.l.ſicut.C. in qbᵉ cau. i inte. re.et ibi dic̃ q̄ re grit̃ decretũ iudicis.⁊ q̄ etiã ðcernat ad adminiſtra ti.⁊ cũ bart.

a Uz plures. §. cuz tutor. ex alio patre. frater nõ tenet dotare ex alio patre natã ſororem adde bal. i. l. ſi. C. de dot. promiſ. ꝛ an filiꝰ teneat dotare matrẽ vide bal. in. l. iij. C. de p̃ſcri. lõ. tẽp.
b ❡ Qd ſic. ſi filia cui ẽ aſſignata dos i teſtõ an dicatur dotata. ꝛ adde qd dicit bart. in. l. qd pupillo. j. de adulte.
ADDE bal. cõſi. cciij. iij. volu.
c Utor. t §. i ſoluẽdis. ꝛ h eſt tex. ꝙ filiꝰ nõ teneat matrẽ dotare: quẽ allegat bald. ꝛ ibi etiã ẽ tex. in. l. i. C. d̃ p̃ſcrip. lõ. tẽp. ꝛ vid. l. i. ſo. ma. s̃. ꝛ ibi no. p ſcrib.
d Uz q̃. c rit. ad hãc. l. vide bal. i. l. ſi abſẽtis. ſi certuz peta.

❡ Quero dicit hic ꝙ nõ dabit ſorori dotẽ ex alio patre [a] nate quid ſi eſt nata ex eodẽ patre: an eaz dotabit ſi nõ hz vnde ſe dotet. Glo. dicit ꝙ ſic ꝛ bene p. l. qui filiũ. §. queſituz. j. vbi pupil. edu. de. tangit glo. C. e. l. nõ oı̃ni. ꝛ ibi per Cy. ❡ Ultimo gl. iſta facit ad. q. an ſi pater aſſignauit filie dotem in teſtõ videatur dotata. glo. hic innuit ꝙ ſic [b]. quod plene examinaui in. l. titio. §. ante nup. j. de condi. ꝛ de.

Ex. l. ſequenti.

❡ An imputandũ ſit tutori q ſuam nõ pupillarez pecuniaz collocauit ad lucruz cũ certum ſit tantũ ꝙ ſuaz collocare potuit: ꝛ qualiter debet ꝓbari negligentia ꝙ nõ mutuauit.

t **Utor.**

Non eſt. Quod quis facit de ſuo p̃ſumitur ꝙ potuerit d̃ alieno. h. d. ❡ Op. s̃. de in litem iur. l. videamus. So. tutor in ꝓprijs: ꝛ in pupillaribus eandẽ diligentiã dz adhibere: vt. j. e. l. a tutoribus. ſed in ꝓprio facto nõ cõpellitur diligens paterfa. ſubire piuriuz: eodez modo nec in pupillaribus: vt. d. l. videamus. h autẽ cõſtabat diligentiã adhibitã in ꝓprijs: ergo dz adhibere in pupillaribꝰ ſʒ Cy. ❡ Quero quid ſi eſt certuz ꝙ pecuniã pupillarez nõ potuit collocare: ſuaz ſic. Rñ. hec. l. loquitur in caſu dubij. ſed in caſu certi nõ eſt tutor in culpa ſi vtilitatez ꝓpriaz p̃tulit vtilitati pupilli: nec alias officiuz ſuuz ſit ſibi dãnoſuz quod eſſe nõ debet. ar. ꝓ hoc quod no. in. l. ſi vt certo. §. plane. s̃. cõmo. ita tenet pe. C. arbi. tu. l. qcquid ❡ Ultimo no. ex h. §. ꝙ ſi quis vult arguere aliquem ex negligentia ꝙ pecuniam non mutuauit oportet ꝙ ꝓbet directe: vel preſumptiue ꝙ eam mutuare nõ potuerit.

Ex. §. ſequenti.

❡ Tutori nõ poſſunt imputari munera nuptialia miſſa ſorori pupilli ſi ſine d̃decore illa euitare non poterat.

In ſoluendis. [c] Tutor dz ſoluere debita ꝛ expenſas neceſſarias facet: ꝛ tutores ſuſpectos arguere. expenſas vero que in donationem caderent facere nõ poteſt. hoc dicit. ❡ Op. s̃. l. pri. §. vlti. glo. ſoluit h vt ibi dixi. ❡ Querit quid ſi idebitum exigit: an teneatur reſtituere pupillo. ꝛ d̃terminat ꝙ ſic ꝛ bene. Sed cõtra hoc facit. s̃. d̃ peti. here. l. ſi poſſeſſor. §. bone fidei. So. vt no. s̃. de neg. geſ. l. ſi quis negocia. hic videtur caſus ꝙ ſi tutor maritauit ſororez pupilli: ꝛ eidez miſit munera nuptialia ꝙ nõ põt imputari pupillo: itellige ſi poterat ſe abſtinere a dictis muneribus ſine dedecore: ita loquitur h. Si vero nõ poteſt ſe abſtinere ſine d̃decore ꝛ verecũdia tunc id debet mittere: illud enim eſt munus ſolẽne de quo loquit. l. pri. §. pe. ꝛ per h. s̃. mã. l. quintꝰ. ꝛ. j. de ali. ꝛ ciba. le. l. pecunie.

e **Tiam.** Querit glo. de quo tutore loquitur. ꝛ dicit d̃ datiuo ꝛ legitimo: non de teſtamentario q non ſatiſdedit. Ja. de are. dicit ꝙ etiam poteſt intelligi in teſtamentario ꝛ datiuo ex inquiſitione ſi ex poſtfacto eſt factus non ſoluẽdo: vt. j. loquitur littera: q: que de nouo emergunt ꝛc̃. ꝓ hoc. j. e. l. tres tutores.

s **I tutor.** Negligentia in nõ cõueniendo debitores: ꝛ in non mutuando pecuniã imputatur tutori hoc dicit.

c **Um queritur.** [a] Si i eadez adminiſtratione plura noĩa cõtrahant ad petitionez adminiſtrãtis debet dñs vel oĩa agnoſcere vel oĩa repudiare. h. d. ❡ Op. glo. j. rẽ ra. ha. l. cuz d̃ debitore: nec ſoluit. Dic ꝙ ibi ratihabitio ptis valet ad cõmoduz ꝓcuratoris h acceptantis. ſecus ſi in eius cõmodum h acceptare nollet: ita loquitur hic ❡ Op. s̃. man. l. ſi vero nõ remunerandi. §. idez ait. Sol. ibi gerens nõ deferebat cõditionez: h eſt nõ petebat: vt totuz approbaret vel totuz reprobaret: h ſecus. ❡ Op. s̃. de neg. geſ. l. ſi quis aliena. So. intelligas ibi ꝙ diuerſe ꝛ ſeparate erant adminiſtrationes: hic vna. vel ſi intelligeres ꝙ ibi vna eſſz adminiſtratio dicas ꝙ ibi deficit per hanc ſuppletionez: q: ſi deferat conditio dz vel in totum approbare vel in totuz reprobare ſm Cy. ❡ Querit glo. qd erit eo caſu quãdo pupillus in totum reprobauit. Rñ. tutor tenetur ad vſuras centeſimas: ac ſi in vſus ſuos conuertiſſet: vt in glo.

q **Ui iuſſus.** Tutor tenet a tẽpore quo iuſſus ẽ adminiſtrare: ſi ante ignorauerit. h. d. ❡ Op. s̃. e. l. quidã decedens. §. ſi. cũ. l. ſe. Gl. ſoluit ibi vno modo. Cy. aliter vt ibi dixi. ꝛ dicã. j. e. ti. l. tutor ꝛ ibi vide.

s **I tutor.** Tutela põt geri ꝛ tutor obligari: lz in vno iterponatur auctoritas. h. d. Inueſtigatio huiꝰ. l. eſt facta ꝓpter id qd habuiſtis i. l. ita. §. geſſiſſe. s̃. e. vbi gerẽs tenetur directa: nõ gerẽs tenetur vtili.

Ex duobus. ❡ Op. glo. d̃. l. ſi ex duobus. de tu. ꝛ ra. diſ. Gl. ſoluit ponendo q̃dam diſtinctionẽ quã plenius ponit ꝛ examinat in. l. i. C. de tranſac. dicam in. l. contraria. ꝛ in. l. i. §. nunc tractemus. j. de tute. ꝛ ra. diſtra.

Ex. l. ſequenti.

❡ An tutor faciens inuentariũ alteri nollẽti facere an teneatur illud oñdere.

a **Ctus.** Durante adminiſtratiõe nõ tenet quis reddere rõnem college: ſed euz ad adminiſtrationem admittere. h. d. ꝛ eſt bona lex. ❡ No. ar. i mo caſuz ꝙ ſi vnus tutor facit inuẽtariũ alteri nolenti facere inuentariuz nõ tenet illud cõicare vel ei oñdere. ❡ Sed circa hoc poſſet dubitari quõ plures tutores aſſerẽt ſe eaſdẽ res inueniſſe ſeparatiz. Rñ. nõ eſt incõgruuz: q: res ad euz nõ veniũt: niſi q̃tũ ad curã ꝛ cuſtodiã. ſz cuſtodia põt pluribꝰ inſolidum pertinet: vt. l. ſi vt certo. §. ſi duobus. s̃. cõmo. ❡ No. ex. ij. rñ. q̃liter cõtutor cogit admittere cõtutorem q aliter ſuſpectus accuſat. dixi in. l. i. in p̃n. s̃. e. ti.

t **Utor.** Tutor q ſuccũbit in excuſatione tenet ex quo debuit gerere. h. d. ❡ Op. s̃. e. l. q iuſſus. quidaz dicunt ꝙ dies iuſſus eſt illa q̃ d̃buit accedere ꝛ ſic cõcordat. Alij dicũt ꝛ iſtud tenet Cy. ꝙ dies iuſſus inſpicitur ſi ſciẽtia nõ p̃cedit: als dies ſciẽtie: vt h ꝛ. l. quidã decedens. s̃. e.

❡ Ex. l. ſequenti.

❡ Qñ in tutela cõſenſus patris habeat ꝓ obligatõe: ꝛ an reqrat exp̃ſſa obligatio cuz quis cõtrahit p̃ſte patre.

l **Utius.** Si pater cõſentit filio q adminiſtrat: vt teſtamẽtarius nõ obligat: niſi de peculio ꝛ de in

a Uitius.fauoꝛ iudicij.hanc glo.allegat Bal.ſing.in.l.ſi.§.ſinautem.
l de bo.que lib.
b ℭUolūtate patris.Cōſiliū qñ filius voluntate patris.ꝛ adde bal.in.l.
.i.C.quod cum eo
c v Uilgo.eſt dr̄ia.Sed ray. tenuit ɔ̄riū in.l.i.de ꝓcu.ꝑ.l.inter eos.§.
ſi alieo

rez ꝟſo.h.d.ℭOp.ſ̄.de tutel.l.ſi filius.vbi pa ter cōſentiendo obligaꝛ inſoliduz.So.dicit gl. h in teſtam̄tario:ibi in datiuo:rō q: nō eget ita cōfirmatione teſtamētarius ſicut datiu⁹ ſm gl. Alij dicunt ꝙ rō eſt fauoꝛ iudicij ª. Alij vt Ja.d̄ are.ꝙ rō eſt:q: teſtamentari⁹ nō teneꝛ ſatiſda re:ſed datiuus teneꝛ ſatiſdare.vn̄ patris conſen ſus euz nō obligat ad ſatiſdandū:ſed datiu⁹ te neꝛ ſatiſdare:vnō pr̄is cōſenſus eū obligat ac ſi ſatiſdediſſet:vt.l.cōtraria. Ego dico ꝙ rō ē:qa tutela in qua requiriꝛ ſatiſdatio pater pōt cogi filio cōſentire ꝛ ꝓ eo ſe obligare.ꝛ.l.ſi quis īter tres.§.impatoꝛ.ī.de excu.tu.cuz ergo poſſit co gi merito cōſenſus habeꝛ ꝓ ꝓmiſſiōe:q̄ ratio ceſſat in tutoꝛe teſtamētario:h plene expediui. .ſ̄.ſo.ma.l.ſi cuz dotez.§. tranſgrediamur.

ℭUltimo no.diligenter quādo celebras ɔ̄ctū cuz filio de voluntate pr̄is ᵇ:q: ſi quid in inſtr̄o ſcribaꝛ patre p̄ſente vel cōſentiente:ꝑꝑ hoc ipē nō obligaꝛ:vt h.ꝛ no.ſ̄.qd iuſſu.l.i.§.i.qd intel lige ſm diſtinctionē quā dixi in.d.§. trāſgredia mur.Eſt ergo neceſſe ꝙ pr̄ expſſe ſe obliget.

c **Utor ad utilitatez.**

Quero qd ſi eſt dubiuz:an ad vtilitatez pupilli pertinet.Rn̄.idem q: poteſt:vt.l.noua re.§.i.ſ̄.de noua.ꝛ ibi no.ꝑ Dy.

Ex.l.ſequenti.

ℭQua cautione preſtat tutoꝛ cū dubitaꝛ d̄ mā dato.ꝛ an cū de mandato cōſtat plene de reuo catione ſemiplene an ſit locus cautiōi d̄ rato.ꝛ an ex eo ꝙ quis habeat inſtrumēta cāe admitta tur cum cautione de rato.

v **Uilgo.** Tutoꝛ nō debet cauer ē d̄ rato:niſi de eius ꝑtāte du biteꝛ.h.d.ꝛ eſt notabilis caſus.ℭQue ro quid vult dicere tex.ibi duz dicit rez in iudici um deducit.Rn̄.hoc eſt ius pupilli ī iudicio fa cit ꝑclitari ſicuti ſi ipſe litigaret.ī.de excep.rei iudi.l.ſi mater.§.hoc iure facit.l.ꝓcu.ī.rem ra. ha.ℭQuero quādo dubitaꝛ de mādato quaz cautionez preſtat tutoꝛ.quidā intelligunt de ra to.alij vt Jo.ꝙ nō eſt de rato:ſed ꝙ aduerſari⁹ nō dānificabiꝛ:qd eſt idez ſm Dy.ac ſi caueret de cōſeruando aduerſariuz indēnē ſi apparz ip ſuz nō eſſe tutorez:vt.ī.de dā.infec.l.ꝓtoꝛ.§.ſi cōtrouerſia.ꝛ.l.q vias.§.i.Et eſt dr̄ia ͭ inꝛ hāc ꝛ cautionez de rato:q: illa de rato cōmittiꝛ etiā ſi nō habeat mandatū:ſaltē ad ſumpt⁹ litis:vt .l.ſi ſine.§.cum autē.ꝛ.§.marcellus.ī.rē ra.ba. ſed iſta nullo modo cōmittiꝛ ſi apparet euz ha bere mandatū:ꝛ ꝓpter hoc doc.in.l.i.C.de ꝓ cur.foꝛmāt.q.qualiter debet cauere ꝓcuratoꝛ d̄ cuius mādato dubitaꝛ.Ego de hoc dixi in.l.i ter eos.§.qui in alieno.ī.de dam.infec.vbi gl. tangit ſm diuerſas lec.nā ille qui hz officiuz vo luntariū in ꝓcuratoꝛe cauet de rato:ille q habz neceſſariuz cauet ſub hac cōditione ſi nō appa rebit euz eſſe tutorez:vt hic ſz Jo.ꝛ bn̄.ℭQue ro de mādato cōſtat plene de reuocatiōe ſemi plene:an ſit locus cautioni de rato. Doc.dicūt ꝙ hic eſt caſus ꝙ ſic:ibi vel an duret tutoꝛ.d̄ h

per doc.in.l.i C.de ꝓcu.ℭItem facit ſi actor d̄ credito ꝓbat plene re⁹ de ſolutione ſemiple ne ꝙ dicatur res dubia adeo ꝙ deueniatur ad iuramentuz.de hoc per doc.in.l.in bone fidei. .C.de re.cre.dixi in.l. admonēdi.ſ̄.de iureiur.

ℭUltimo ſcias ꝙ Inno.extra de offi.deleg.c. coꝛaz dicit ꝙ ſi aliquis habet inſtrumenta ᵇ cau ſe ex quo preſumitur ꝓcur.ꝙ admittatur cū cau tione de rato.

Ex.l.ſequenti.

ℭAn ſi nulla ſubſit neceſſitas poſſit cōſtitui ac toꝛ per tutorem.

d **Ecreto.** Ex cā cōſtituiꝛ actor ꝑ tutoꝛē decreto iudi cis.h.d.ℭNo.ex hac.l.ꝙ ad h vt cōſti tuatur actoꝛ ſufficit ꝙ neceſſitas ſit ex parte rei vt in ꝑn.naz ſi patrimoniuz eſt diffuſum neceſſi tas eſt ex parte rei nō ex parte perſone tutoꝛis: q: pōt facere ꝓcuratorez volente pupillo ſi fari pōt:vt.l.neqz.C.de ꝓcur.Item ſufficit ſi ē ne ceſſitas pſone ex parte tutoꝛis:vt ſi eſt infirmus vel in dignitate lz pōt facere ꝓcuratorez eo mō tamē pōt cōſtitui actoꝛ:ſz quādo eſſz neceſſitas ex parte pupilli:q: infans vel abſ̄s qui nō pn̄t facere ꝓcuratorez:tunc de neceſſitate ſit actor: vt hic in ſi.qd intelligo ad iudicia:cū ibi nō poſ ſit facere tutor ꝓcuratorez ante lit.cōte.vt.d.l. neqz.ſed ad negocia poſſet facere ꝓcuratorem vt.l.ſi ꝓcur.§.i.ſ̄.man.pōt autē per aliuz exer cere:vt.l.ita autez.§.geſſiſſe.ſ̄.e.ℭSed quero an ſi nulla ſubeſt neceſſitas poſſit cōſtitui actor Dy.ꝙ ſic per hāc.l.in ꝑn.ꝛ qd no.C.qui da.tu to.poſ.l.curatorez.certe hic etiaz aliqua ſubeſt neceſſitas vt dixi qd videꝛ requiri:vt.ſ̄.de tu.l. ſolent.ꝛ inſti.de cura.§.ſi.cōiter teneꝛ ꝙ ex vo luntate poſſet fieri actor.ꝓ quo.C.de ꝓcura.l. neqz cōſultius.tamē eſt ꝙ ſemꝑ aliqua appona tur cā q̄tūcunqz generalis.puto enim ꝙ ꝓpter impedimentū rei familiaris ꝓprie pōt gerere ꝑ actorē:vt.l.thais.§.i.de fideicōmiſ.lib.

Ex.§.ſequenti.

ℭAn plures tutores poſſint ſimul agere.

Si duobus. Un⁹ ex plurib⁹ tuto ribus pōt agere h di cit.ℭOp.ſ̄.mā.l.creditoꝛ.§.duob⁹ de ar.l.ſi cuti.de ꝓcur.l.q ꝓprio.§.ſi.ꝛ.l.ſe.So.aliud in tutoꝛib⁹ cū ius tutele ſit indiuiduū ꝛ inſoliduz apud quēlibet:vt.ī.e.l.inter tutores.aliud ī ꝓ curatoꝛib⁹:vt in ɔ̄trijs.quā materiā expediui ple ne in repetitiōe.l.i.§.ſi plures.ſ̄.d̄ exer.ℭQue ro ſi ſunt plures tutores ꝛ volūt ſimul agere.an pn̄t ͨ.Gl.videꝛ tenere ꝙ ſic:qd eni h diciꝛ ꝙ ſi mul agere nō pn̄t:intellige īpedimēto facti non iuris idē no.C.ſi vn⁹ ex plurib⁹.l.i.ꝛ hoc tz dy. ɔ̄riuz tz ibi Cy.ꝛ Ja.de are.C.q accu.nō poſ.l. ſenatus.ꝛ ibi per Cy.in vltima.q.ꝛ hoc per ra tionem poſitam in.l.iam tamen.§.penul.ī.iu di.ſol.debet ergo poſtulante reo eligi vnus ex eis qui agat:vt dictis.ll.ſecus ſi reus non conq̄ ritur.ꝛ iſtud videtur equius.

s **I minoris.** Auxiliū ordina riū nō īpedit ex

ſm vnā lec. itē q: dn̄s ſi pōt ɔ̄uenire niſi de facto ſz hz eū etiā iſtud nō dz attendi.Leo ꝑpe.in ꝑn.d̄ pecul.ꝓpte rea ſi v̄a eſſz rō reddita ꝑ bar.ꝛ ſequa ces h.ꝛ i.d. .§.alieno ſe q̄reꝛ ꝙ qlibz ꝓcuratoꝛ ēt de cui⁹ man dato cōſtarz deberet ca uere d̄ rato. qd eſt falſuz: vt.l. vnica. C.d̄ ſatiſdā. ꝛ.l.i.d̄ ꝓcur. Iſta opi.vi detur mihi ſuſtētabilis vt referā ſta ti quā tn̄ li mita ex dic tis ſali.i.d.l.i nā ſali.ibi lz d̄ ray.nullaz mētionē faci at.alle.ɔ̄tra opi.Cy.fere oia q̄ ray.di cit:ꝛ finaliꝛ cōcludit ſal. ꝙ aut cōdi tio appoſita in cautōe ex ꝓmiꝛ ꝑ h v̄ ba caueo ꝙ dn̄s me⁹ tn̄ hēbit:ſz hac tn̄ cōditōe.ſ. ſi ſi hēo mā datū vel ſi ſi ꝓbeꝛ māda tū.ꝛ ſic on⁹ ꝓbādi nō re ſidz ī ꝓcura toꝛe.ꝛ tūc ſi ꝓcedit opi. cy.ꝛ ſequaci um.aut cōdi tio exꝓmiꝛ ꝑ h v̄ba.ſ.ſi tu ꝓbes me nō hēre mādatū. ꝛ ſic on⁹ꝓro bādi ī aduer ſariū trāſſera tur.ꝛ ſic ꝓce dit opi.ci.q: ſi poſſet ap. pōi dcā ɔ̄di tio iuito ad uerſario ſeq̄ reꝛ ꝙ qñ dn̄s ɔ̄ueniz hē ret neceſſe aduerſari⁹ ꝑ baꝛ d̄ māda to ꝓcurato ris ꝛ ēr in h facere expen ſas quas nō poſſz repete re a ꝓcurato re ex cautiōe rati.ꝛ ſic eſſet dterioꝛ ɔ̄ditio aduerſarij litigātis cū tali ꝓcu ratore q̄z ſi cū dn̄o litigaret.qd eē nō dz.l.ij.§.d̄fendi.ī.ex q.cau.in poſ. ea.pau.d̄ ca.in.d.l.nō ſolū.§.q alieno.ff.d̄ ꝓcu.Diſtiguit aut ꝓcuratoꝛ eſt in culpa:q: nō oſdit inſtr̄m mādati cū dbuerit vel īre parat⁹.ar.l.ſi qñ de dilatio.ꝛ tūc ꝓcedat opi.cy.ꝛ bar.nā iputet ſibi q ſuo dfectu ſubij cit ſe cautiōi rati.Itē nō dz ei⁹ alterare naturā inuito aduerſario ꝛ natu ra ei⁹ eſt vt faciat ꝓcuratoꝛē ꝛ eius fideiuſſoꝛē teneri ad expēſas litis da to ꝙ ſit ver⁹ ꝓcuratoꝛ ſi dn̄s ɔ̄ueniat.d.§.cū autē.aut ꝓcuratoꝛ nō ē in culpa q: inſtrumētū mādati ꝓduxit ꝛ aduerſari⁹ replicat qd ē reuocatuz ꝛ ꝑ h dubiū pſtat cautio nē rati.ꝛ tūc poſſit oppo ni dicta ɔ̄di tio.ꝑ.d.§.q alieo cū gl. ſz h diſtinc tio nō videꝛ iure ꝓbari i ꝑmo caſu nā ſi ꝓcurator fuit ī culpa ſi exhibēdo mā datū grauaꝛ in h:q: tene tur ſatiſdaꝛ d̄ rato.vn̄ ſi ꝓcuratoꝛ in cautiōe rati pſtita ſub cō ditiōe aſſu mit in ſe on⁹ ꝓbādi d̄ mā dato ltimo nullū vꝛ fie ri ꝑiudiciuz aduerſario. nec ob.d.§. cū aūt.q: ibi nō fuit adie cta h cōditō ī cautōe rati

d ℭHz iſtru mēta.not.ꝙ idē tz bar.in .l.iij.§. cau ſe.ī.ad car.ꝛ bal.ꝛ ang.in .l.marito.ſo lu.ma.ꝛ ibi etiā pau. de ca.ꝛ imo.qd intellige ve rū ſm imo.i .c.coꝛā d̄ of. deleg.ſi erat penes eū q cōſuet⁹ erat exercere offi ciū ꝓcur.ga tūc admitte tur cū cautō ne rati niſi maīfeſte cō ſtaret d̄ tra ditiōe fcā ꝑ dn̄z:q: tunc videꝛ ꝙ nō ſit neceſſaria cautio rati ꝛ ad ꝑdicta vi de do.an.in d.c.coꝛā ꝛ in no.i.c.i.eꝛ e. ꝑ bal.ꝛ pau. de caſt.in.l. ſi qua per ca lum.de epiſ. ꝛ cle.idez te net bald.in .l.i.C.de ꝓ cura.quem ſequitur ibi ſalice.ꝛ add glo.ꝛ doct. in.l.ſina .C. d̄ pactis.cō uen.

ADDE an ꝙ ex eo ꝙ quis habet inſtrumenta cauſe videatur procurator Romanus conſilio .ccccxlvi.

e Ecreto.ſi duobus an poſſunt.vide quod not.Bald.in.l.ſenatus.C
d qui accu.non poſ.

oꝛdinarium quando cōpetit ꝯ diuerſos. Item beneficiū reſtitutiōis pōt in alios p̱ ceſſionē trāſferri. h. d. p̄mo ponit vnū dictū. ſecūdo illationē ex dicto. tertō vnā. q. circa p̄miſſa. ſcḋa ibi: idcirco. tertia ibi. qḋ tamē ſi iam. ¶ Op. ꝙ ſi egit in minus de iure cōi pōt agere in plus: vt inſti. ḋ ac. §. ſi minus ergo nō h̄z reſtitutionē: vt. l. i cauſe. ſ. de mino. Et huius timoꝛe h̄ p̄ncipiū legiꝰ duob⁹ modis. p̄mo ꝙ actio tutele fuit ꝓpoſita ſimplr ⁊ indefinite. ſed in ꝓceſſu cauſe cuppaꝫ frumēti male venditi poſuit in. x. cū deberet poni in xx. ⁊ ſic inſpecto libello fuit actū in totū: ſꝫ fuit actuꝫ minoꝛis inſpecta ꝓſecutione: in ꝯriūs ab ipſo initio fuit actuꝫ in minoꝛi q̄titate. ⁊ iſta eſt bona lec. ¶ Sed op. q: adhuc pōt agi p̱ hiſ q̄ nō eſt ꝓſecut⁹: ⁊ ſi excipieꝰ replicabiꝰ de iure cōi ſine reſtitutiōe: vt. l. lꝫ. C. ḋ iudi. Rn̄. quādo actio generalis ē ꝓpoſita: ſꝫ ꝓſecutio in vna ſpecie eſt facta ⁊ in alia nō. tūc loquiꝰ. l. lꝫ. ſed ſi in vna ſpecie eſt facta ꝓſecutio: lꝫ nō in totū qḋ dꝫ ꝓ reſiduo nō pōt agi de iure cōi niſi petaꝰ reſtitutio. h̄ eſt caſus [a] idē ſi fuerit omiſſuꝫ aliqḋ acceſſoꝛiuꝫ illius ſpeciei in q̄ facta eſt ꝓſecutio: vt. l. ſi cuꝫ tibi. C. de iudi. q̄ tene mēti. ⁊ ſic habes i glo. ibi dū dicit. in ſpecie ꝟo frumēti in integrū reſtitutio cōtra ſniam nō ceſſat: lꝫ quidā habeant ſine nō. ſed tūc deberet dici in ſpecie ꝟo frumēti replicatio cōtra ſniam ceſſat. ¶ Scḋo mō legiꝰ ꝙ ab ipſo initio fuit actū ꝓ ſpecie frumenti tm̄: ⁊ tutoꝛes fuerūt cōdēnati i ptē ⁊ ī ptē abſoluti: ⁊ ſic ꝓ parte illa pōt peti reſtitutio. nec ob. §. ſi minus: q: ibi ꝓ parte fuit actuꝫ ꝓ alia pte nihil dictū fuit: nec in libello nec in ſnia. ¶ Oppo. vbi habet locuꝫ remedium oꝛdinarium non habet locum extraoꝛdinarium: vt. ſ. de mino. l. in cauſe. So. glo. h̄ ꝯ diuerſos: ibi ꝯ eūdem ⁊ bene. ¶ Cōtra hoc op. de iudi. l. ꝓperanduꝫ in ſi. gl. ibi dicit ſpāle in inſtātia iudicij. Pe. dicit cōtra: dicit enim qn̄ eq̄ bene pupillo pōt eſſe cōſultuꝫ p̱ oꝛdinariū ſicut p̱ extraoꝛdinariuꝫ: vt qn̄ petitur pecunia: tūc lꝫ competat ꝯ diuerſos: vnū tamē tollit aliud: vt. d. l. ꝓperādū. in ſi. Sꝫ quādo nō pōt eſſe eque cōſultuꝫ: vtputa quādo tutoꝛ vendit vnā ſpēm ſi ageret ꝯ tutoꝛē haberet pecuniaꝫ: iō pōt agere ꝯ emptoꝛē: vt rehabeat reꝫ: vt. l. etiā. C. ſi tuto. vel cu. interue. ¶ Sꝫ hec ſol. eſt cōtra hanc. l. vbi agiꝰ de intereſſe ſic ad pecuniaꝫ: tn̄ q: ꝯtra diuerſos vnum nō tollit aliud. tene ergo ſo. glo. q: vnū ſpāle eſt ibi in inſtātia iudicij. ¶ Uenio ad ſecūdā parteꝫ ⁊ op. actio cōpetēs cōtra tutoꝛeꝫ eſt extincta p̱ ſniaꝫ: vt dictuꝫ eſt: ergo nō poteſt cedi. Huius timoꝛe iſta ps legiꝰ trib⁹ modis. p̄mo q: ab illa ſnia q̄ tutoꝛes fuerūt cōdēnati in min⁹ curatoꝛes appellarūt: ⁊ h̄ videꝰ dicere tex. hic dū dicit ꝓuocātes. Sed ſm̄ h̄ queriꝰ in qua cā exceptio doli obijciꝰ: de qua diciꝰ hic in tex. Rn̄. in actiōe in factuꝫ de re iudicata q̄ ꝓponiꝰ cōtra tutoꝛes ꝯdēnatos. Iſta eſt vna lec. ſm̄ quā videꝰ caſus ꝙ ſi iudex male iudicauit ⁊ ab ei⁹ ſnia eſt appellatuꝫ ꝙ tpe ſindicat⁹ appellatiōe pēdente iudex poſſit cōueniri [b] ad intereſſe ſicut ſi appellatuꝫ nō eſſet. nā lꝫ h̄ curatoꝛes appellauerint nihilominus fuerūt cōuenti ⁊ condēnati ab adulto pp̱ culpaꝫ eoꝛuꝫ. ¶ Sed ego diſputaui hāc. q. ⁊ determinaui cōtrariuꝫ: q: iudex nō poſſet cōueniri niſi ad itereſſe ſumpt⁹ litis tantū, ar. l. iij. §. ex his. de alie. iu. mu. cā fa. ⁊ l. ſi ſine. §. cuꝫ autē. et §. marcellus. ī. rē ra. ha. Ad hanc. l. reſpōdeo ꝙ h̄ curatoꝛes appellauerūt: vnde appellando nō poterunt p̱imere actionē competētē minoribus ꝯtra ipſos. Sed in. q. ꝓpoſita appellauit q nō vult agere vnde bene poterit perimere actōneꝫ cōpetentē ſibiipſi: qḋ plene dic: vt in illa diſputatione. Scḋo modo legiꝰ ꝙ h̄ fuit appellatuꝫ a ſnia: q: ipſi curatoꝛes fuerunt cōdēnati: ⁊ i illa cā appellatōis oppōiꝰ exceptō doli. ¶ Sꝫ tūc remanet ꝯriuꝫ quō pōt cedi actio cū ſit extīcta. Rn̄. intelligo ꝙ cediꝰ in integrū reſtitutio ⁊ ſic ſpēs actionis quā cōſecut⁹ eſt p̱ reſtitutionē Ex quo no. ꝙ in integrū reſtitutio pōt cedi [c]. ſimile in. l. qḋ ſi minoꝛ. §. ſi. ſ. de mino. ¶ Sꝫ tūc inſtaꝰ quō pōt cedi cuꝫ ſit bn̄ficiū pſonale. Rn̄. cuꝫ ſit tranſitoꝛiū ad heredes: vt. l. nō ſoluꝫ. i ſi. ſ. ḋ in integ. reſt. pōt per ceſſionē transferri: vt. ī. e. l. ex plurib⁹. tertio mō legiꝰ ꝙ h̄ intelligaꝰ ꝓuocantes. i. reclamātes: ⁊ ſic nulla fuit iterpoſita appellatio. Sed iſta oppoſitio exceptionis doli ꝓuocatio voceꝰ: ⁊ ſic no. ꝙ ois mod⁹ per quē qs innocat auxiliuꝫ iudicis pōt dici ꝓuocatio. ſimile in. l. ab arbitro. ſ. qui ſatiſda. co. ſꝫ diuerſas lec. ¶ Op. exceptio doli eſt pemptoꝛia: ergo nō pōt opponi pſt ſniam: vt. l. pemptoꝛiaſ. C. ſen. reſcin. nō poſ. Rn̄. vel dicas h̄ fuiſſe appellatuꝫ: ⁊ ſic cā nō eſt finita. vel ſi dicas nō fuiſſe appellatuꝫ ⁊ rn̄deo: exceptio cedendarū actōnuꝫ nō repugnat ſnie: ⁊ ſic pōt opponi poſt ſententiā: vt. l. ſi fideiuſſoꝛes. §. i. ī. de fideiuſ. ⁊ l. ex diuerſo. §. ſi. ſ. ſo. matri. ¶ Uenio ad vltimā parteꝫ ⁊ videꝰ ꝙ poſt ſolutioneꝫ ceſſio non pōt fieri: vt. ī. de ſolu. l. modeſtinus. Dicunt quidaꝫ ꝙ hoc fuit actuꝫ. tu dic ꝙ h̄ tutoꝛes ⁊ curatoꝛes fuerunt obligati diuerſo genere obligationis: ⁊ ſic ſolutio vnius nō tollit obligationeꝫ alteri⁹: ꝓut no. in ſimili in. l. ſtichuꝫ. §. ſi mandato. ī. ḋ ſolu. l. papi. C. man. ¶ Op. actio que eſt inutilis penes cedenteꝫ debet eſſe inutilis penes euꝫ cui ceditur: q: nō debet eſſe melioꝛis cōditionis vt. l. in his. §. non debeo. ī. de re iudica. ⁊ in. c. ſi quis in ius. extra de regu. iur. li. vi. Rn̄. cauſa que reddebat actionē vtilem per ceſſioneꝫ purgatur merito efficitur vtilis ſimile in. l. ſi. in p̄n. C. de iure do.

[c] **Um curatore.** ¶ Oppo. ſ. e. l. act⁹. glo. ponit multas ſolu. breuiter hic dic. aut loquimur in pꝛocur. ⁊ poteſt conueniri durante officio: vt hic: licet aliter no. ⁊ nō bene. ſ. de pꝛocur. l. qui pꝛopꝛio. §. fin. cum. l. ſequē. quod dic vt ibi. aut loquimur in pꝛocur. in eo ꝙ gerit tanq̄ curatoꝛ: ⁊ ille ſtatim poteſt conueniri: vt hic ſm̄ vnam ſo. ⁊ l. nō. quia. §. illud. ī. reꝫ pu. ſal. fo. aut loquimur in curatoꝛe vero: ⁊ tūc aut in curatoꝛe furioſi ⁊ poteſt conueniri durante adminiſtratione ſimpliciter: vt. l. niſi. in. §. furioſi. ī. de cura. fur. ⁊ ita poteſt intelligi hic. aut loquimur in curatoꝛe adulti: ⁊ tunc ſiquidem loquimur de actione que oꝛitur aliunde q̄ ex geſtione illa: ⁊ poteſt conueniri: vt hic ſecundum diuerſas ſo. aut loquimur in ea que oꝛitur ex geſtione: ⁊ tunc aut conuenitur pꝛo tota illa adminiſtratione ⁊ non poteſt ea durante: vt. l. actus. ſ. eo. aut pꝛo particulari adminiſtratione ⁊ poteſt conueniri ea durante: vt hic. ⁊ no. C. e. l. ij. ſi vero loquimur de tutoꝛe. Dic vt nota. in dicta. l. ij. per Guil. ⁊ doc. dicam in. l. ſi tutoꝛ reipublice. §. ſi. ī. de tute. ⁊ ra. diſtra.

[t] **Utor.** Tutoꝛ qui bene facit habetur pꝛo domino. hoc dicit.

---

[a] In minoris. h̄ ē caſ⁹ nota pulchrā limitationē ad. l. lꝫ. C. ḋ iudi. vid. cy. in. l. ſi cū tibi. e. ti. vbi ḋclarat qn̄ intelligaꝰ vnū capitale vel vna ſpēs.

[b] ¶ Poſſit. ꝯueniri. vt ꝫ ſi iudex male iudicauit ⁊ fuerit appelatuꝫ tpe ſindicat⁹ poſſit cōueniri. ad de qḋ nota. doc. in. l. i. in p̄n. ī. ḋ ap. et bar. in. l. ꝙ ſi reo. ſ. ḋ alie. iu. mu. cā fa. ⁊ i. l. iij. §. exigit eo. ti. ⁊ ſeqꝰ ang. ſimpliciꝰ. i. l. ſancim⁹. C. ḋ iudi. ⁊ bal. i. l. obſeruare. § ꝓficiſci. i. xx. q. de offi. p̱. con.

[c] ¶ Pōt cedi. vide qḋ no. bar. in. l. modeſtin⁹. i ſi. ī. de ſol. et qḋ dixi i materia p⁹ bar. in. l. p̱ diuerſas. C. man.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

t **Utor.** Finita tutela finiunꝭ ſatiſdatões iudiciales .h.d.vt ī gl.¶Op.C.vt ca.poſt pu.aſ.tu.l.i.ꝛ.ij. So.vt in gl.tetigi.ſ.e.l.vbi autē.§.fi.bar.

Tutor. Ille ꝑ quē nō ſtat quo minꝰ reliq̄ ſoluat ad vſuras non teneꝭ hoc dicit.

t **Utores.** No.ꝙ qñ tutoꝛ ꝓmittit bñ ꝛ legaliter gerere in hac gñali ꝓmiſſione venit pupilluꝫ indefenſuꝫ nō relinquere:vt h.tñ hodie hoc dꝫ exprimi in ꝓmiſſione:vt.C.de admini.tu.l.fi.§.defenſoꝛem.

d **Jui.** Donec pl'es gerāt ex officio publico teneꝭ inſolidū. ſecus cū incipiūt gerere ex priuato.h.d. Facit ad .q.an pl'es mercatores ſocij teneanꝭ inſolidū.de quo dixi plene in.l.i.§.nūc tractemus.ī.de tu.ꝛ ra.diſt.ꝛ in.l.iij.§.i.ī.de duo.reis.

Ex.l.ſequenti.

¶Obligatio fideiuſſoꝛia durat abſqꝫ principali:ꝛ an cōtra fideiuſſoꝛē ꝛ heredē tutoris iureꝭ in litem.

s **Si ſine herede.** ¶Moꝛtuo pncipali ſine hr̄de teneꝭ fideiuſſoꝛ ad id ad qḋ pncipalꝭ tenebaꝭ.h.h.¶No.caſū ī quo durat obligatō acceſſoꝛia abſqꝫ pncipali obligatōe.ſileꝫ tex.hēs in.l.ſtichū aut pāphilū.in pn.ī.de ſo.tāgiꝭ in.l.poſtꝗ.in pn.ī.vt le.no.ca.ꝛ.ſ.depoſi.l.i.§.pōp.ꝛ ibi glo.ꝛ tex.Cy.tāgit.C.de lui.pig.l.intelligere.dixi in.l.ſtichū.in princ.¶Quero an ꝯtra iſtū fideiuſſoꝛē iureꝭ ī litē.Gl.dicit ꝙ nō qꝛ ꝯueniꝭ actōe ſtricti iuris.¶Quero vtrū ꝯtra heredes tutoꝛis iureꝭ in litē. Gl.videꝭ dicere ꝙ ſic:qḋ intellige ſi ipſe eſt in dolo:vt.C.de in liteꝫ iurā.l.fi.ꝛ ꝑ totū.

Modeſtinus. Tutoꝛi nō iputaꝭ dānū abſqꝫ ſui culpa cōtingens.h.d.

Modeſtinus. In reddēda rōne ſufficit ꝯ tutoꝛē probari ꝙ fructus bona fide ꝑcipi potuerūt:ſꝫ ꝑceptos ꝑ eū nō ꝓbeꝭ.h.d.qḋ no.vt qñ agis in faciendo articulos nō dicas ꝙ ꝑcepit fructus: qa forte nō poſſet ꝓbari:ſꝫ dicas ꝙ tantū potuit ꝑcipere:ꝛ ſic cōiter ꝓcediꝭ.

Ex.§.ſequenti.

¶Cui icūbat onus ꝓbādi ꝙ pecunia ſit ꝑdita:an minoꝛi:an aduerſario ꝛ reſtitutio id reſtituit ꝙ abſtulit leſio. Et an ſit iuſta cā reſtōnis ī integrū ſi p̄ciū rei vendite minoꝛ ꝑdidit.

b **Interpoſito.** Reſtitutus ad reꝫ vēditā nō dꝫ reſtituere p̄ciū niſi q̄tenus ex eo factus ē locupletioꝛ nec expenſas volūtarias ſibi auferre pt̄.h.d.

¶Querit gl.cui incūbit onus ꝓbandi:an minori ꝙ pecunia ſit ꝑdita:an aduerſario ꝙ mioꝛ ſit locupletatus.Dic vt.l.p̄dioꝝ.C.de p̄di.mino.ꝛ bñ.¶Ultimo iſte.§.facit ad.q.an ex vigoꝛe p̄mi iudicij reſcindētis fiat reſtitutio rei: vt ibi in poſſeſſionē induci iuſſus eſt:qḋ declaraꝭ i.l. qui ꝓprio.§.itē queriꝭ.ſ.de pcu.ꝛ.l.ab hoſtibus.§.ſed ꝙ ſimpſr.ſ.ex q.cau.ma. ¶Quero igiꝭ an ex hoc iudicio reſcindaꝭ ꝯtus ꝛ reſtituaꝭ poſſeſſio.hic videꝭ tex.ꝙ ſic.ꝛ breuiter reſtitutio id reſtituit quod leſio abſtulit: vt ſi minoꝛ fuit leſus qui vendidit ꝛ non tranſtulit poſſeſſionem: tūc ſolum in venditione reſtituitur non in poſſeſſione in q̄ nō fuit deceptus:ꝛ hoc ꝓbaꝭ in.d.l.q ꝓprio.§.itē q̄riꝭ.ſ.de ꝓcu.¶Quero minoꝛ vēdidit ꝛ fuit ſibi ſoluta pecunia quam ꝑdidit eſtne iſta iuſta cā reſtōnis in integrū aduerſus venditionē.Et videꝭ h tex.ꝙ ſic.ꝛ iſtud habui d facto:ꝛ dixi ꝙ iſta nō erat iuſta cā petēdi reſtōneꝫ aduerſus vēditionē ſeu ſolutionē:ꝛ ideo qñ foꝛmas articulū ꝛ qñ petis reſtōnem aduerſus venditionē debes dicere ꝙ tibi nō expediebat tunc vēdere:ſed cū ꝑdis pecuniā es deceptus in ſolutione:qꝛ nō fuit facta ꝓut fieri debuit:ꝛ iſta probanꭍ in.l.ſi res.C.de iure do.ꝛ.l.ſi qdem.C.de p̄di.mino.ꝛ iſta ſunt quotidiana.¶No.ēt tex.in fi.q optime declarat q̄ ſūt res que pñt ab edificio ſeparari.ſ.qñ ꝑ ſeparationē priſtinā facies edificij nō mutatur.

Lutius.[c] Cōſuetudo q̄ reſpicit rē ſicut ligat maioꝛes ita ꝛ minores .h.d.examinaui in repetitione.l.oēs ppli.de iuſti.ꝛ iur.in.q.illa quos ligent ſtatuta.ꝑ Guil.in .l.de qbus.ſ.de legibus.

Ex.l.ſequenti.

¶An exbannitus deſinat eſſe tutoꝛ.

t **Utores.** Relegatione nō finiꭍ tutela iō tutoꝛ ꝯueniri nō pōt.h.d.¶Op.ī.de tu.ꝛ ra.di.l.ſi tutoꝛ.§.fi.So.intelligas hic de dato in exiliū.i.relegato.ſecus ſi fuerit depoꝛtatus:vt.l.ꝯtraria.¶Quero an exbānitus deſinat eſſe tutoꝛ.hic vꭍ caſus ꝙ non. In cōtrarium vꭍ.d.l.ſi tutoꝛ.in fi.de tu.ꝛ ra.diſ.cōiter teneꝭ aut ꝑ exbannimenta bona ſunt publicata aut nō:vt inſti.qui.mo.ius pa.po.ſol.§.relegati ꝛ ibi no.

t **Utoribus.** Tutoꝛ teneꭍ facere illud qḋ diligens paterfami.facturus eſſet. h.d. bar.

Officium. Curatoꝛibus ꝯſtitutis in eos adminiſtratio trāſſerꭍ ꝛ officiū tutoꝛis finiꭍ.h.d.

Heredibus. Jus eligendi vnū ex reis trāſit ad hr̄des .h.d.¶Op.ī.e.l.ex plribus.So.iſtud nō eſt priuilegiū:ideo tranſit ad heredes:ibi ſecus.ꝛ iſto modo intelligas.

Principalibus. Expenſe facte circa pſonam tutoꝛis nō iputanꭍ pupillo niſi ꝑ iudicē ſalariū ei fuerit oꝛdinatū.h.d.¶Op.tutoꝛi nō pt dari pecunia:vt ſit tutoꝛ:vt.ſ.de tute.l.in eos. Huius timoꝛe dicūt qdam ꝙ iſtud qḋ hic dicit niſi referꭍ ad pncipiū.ſ.ad ſumptus factos in tutela.veritas eſt ꝙ referꭍ ad ꝓmū.pōt enim iudex ex cā ſtatuere tutoꝛi certū ſalariū:vt hic.dixi plene in.d.l.in eos.¶Op.ī.de tu.ꝛ ra.di.l.i.§.ſi pupillus.So.hic intelligiꭍ qñ tutoꝛ manet in domo vel ciuitate ꝓpria.nā ſi opoꝛteret eū alio ꝓficiſci:tunc de bonis pupilli deberent fieri expenſe.ita intelligit Ja.de are.vt in.l.ꝯtraria.

a **Ad inſtruenduꝫ.** In cā ſuſpecti poſſunt toꝛqueri ſerui pupilli.h.d.ibi iudicantis in cā ſuſpecti ꝛ rōnis reddende. ſm Ja.de are.

t **Utor.** Sequēs adminſtrator noīa facta a p̄mo ñ teneꭍ recipe ſuo piculo.h.d.¶Op.de.l.cū q̄riꭍ.ſ.e.So.dicunt qdā aliud in tutoꝛe:vt ibi.aliud i curatoꝛe:vt hic.Ego neſcio qd ſit hoc dicere.ſi tutoꝛ vult aſſignare noīa debitoꝛum periculo eoꝝ ꝛ tūc nō pōt:ſed datur electio:an velit oīa noīa acceptare vel velit ab oībus recedere.

Ex.l.ſequenti.

¶Juriſditio an poſſit diuidi inter filios vnius

a Si ſine herede vide bar.in.l.ſi qdeꝫ.C.de p̄di.mino.

b ¶Interpoſito.vid bartoꝛ.in.l.ſi qdē.C.de p̄di.mino.

c ¶Lutius.adde qḋ no.bar.ꝛ q̄ ibi dixi i.l.fi.in fi.C.i q.cau.i iteg.reſti.vide q̄ ſcripſi i.l.cū de lanionis.§.aſinā.de fū.inſtru.ꝛ vide in ſimili ſpec.in ti.de iſtru.edi.§.dicto de impugnatōe teſtamēti.verſ.qd ſi ſit de ꝯſuetudine.

d Utoꝛ.t res teneꭍ.h idem voluit barto.in.l.ſi qua pena.ḋ his q ſūt ſui vide ēt no.ꝑ ſpe.ꝛ Jo.an.in ti.de actoꝛe.§.i.v.qd ſi bannitus.ꝛ i ti.ḋ iſtru.edi.§.ꝯpēdioſe ꝛ ꝑ bal.in.l.ſeruū quoqꝫ.§.publice.de ꝓcu.plene ꝑ cy.bal.ꝛ oēs in.l.i.C.de here.i ſti.ꝑ Ja.bu.ꝛ bal.i auē.item nulla cōitas ḋ epi.ꝛ cle.ꝛ lꝫ cōiter ꝯcludaꭍ ꝙ bāniti no ſtri tpis nō ꝑdāt patriā ptātēꝫ.tamē bal.in.l.i.de here.inſti.ꝛ ibi etiā pau.ḋ ca.ꝛ imo.in.l.ex facto.§.ex facto ad tre.ꝛ bal.in.l.iij.i pe.vel vl.colū.C.ſi pē.appel.moꝛs interue.ꝛ imo.pꝰ ray.ꝛ bal.i.d.l.i.ḋ here.inſti.dicūt ꝙ talis bānitus ꝑdit ea q̄ ſūt ciuiuꝫ romanoꝝ q̄ ad ipſaꝫ ciuitatē vide q̄ dixi i.l.ſi cū dotem.§.ſi pater.ſolu.ma.vbi limitaui cōmunē opi.

ADDE ꝙ abb.cōſilio.ciiij.cōſuluit i terminis ꝙ ſi bāniti ex foꝛma ſtatuti poſſint occidi ꝑdunt patriā ptātē ꝑmo vol.cōſilio eius.

e Utoꝛi t bus.§.principalibus ſalariū.An tutoꝛi ꝯſtituatur ſalariū adde bar.i.l.i.§.i.ſ.man.

a ¶ Alter i tutores diuiſa adminiſtratio. vtrū iuriſditio ꝯceſſa alicui poſſit diuidi inter filios bñ facit qđ no. bart. in. l. ſi vni ex pluribus. ꝺ re iudi. in. v. qn̄to q̄ro. ⁊. l. lutius. §. i. ⁊ ibi bart. de aqua quot. ⁊ eſti. ⁊ per Jmol. in. c. pꝛudētiā. de offi. leg. adꝺ qđ no. bar. i. l. ſi. i ſi. ꝭ. ꝺ re iudi. ⁊ ad no. h̄ p bar. vide bal. in. d. c. i. §. p̄terea ducatus de phi. feu. alie. p ſcde. et adde qđ no. idē bal. i auē. hoc amplius. de fi. deicō. ⁊ viꝺ ang. in. l. ij. §. ex his. ꝺ ꝟbo. obli. ⁊ vide q̄ dixi i. l. ē receptū de iur. o. iu.

comitis vel alias hñtis iuriſditionem.

i **Alter tutores** ᵃHec. l. legitur q̄ttuoꝛ modis. p̄mo ſm Jo. ſcđo ſm quoſdā alios de quoꝝ opi. fuit mētio facta in lec. Azo. tertio legiꝰ ſm azo. q̄rto ſm Hug. pſequoꝛ lec. az. tanq̄ veriorē ſm ꝙ bꝛeuiter. h. d. Diuiſio q̄liter cūq; facta nō impedit quin de re ꝑtinēte ad adminiſtrationē vnius ꝯtra aliū poſſit obijci cōpēſatio ⁊ dari petitio. h. d. pꝛimo determinat. q. ſecūdo ꝓbat p rōez. tertio ponit vnū dictū ex quo pōt ſumi ar. ad ꝓbationē p̄dictoꝝ a maiori. ſecūda ibi: nā diuiſio. tertia ibi: nec expiri. ¶ No. ꝙ ꝓ debito vnius tutoꝛis obijciꝰ cōpēſatio alteri tutori. ¶ Itē no. ꝙ adminiſtratio lȝ ſit diuerſa ꝓ debito vnius tutoris pōt alter cōueniri. Sȝ ꝓcedamus vlterius ⁊ op. de. l. vel in ꝑtes. ꝭ. eo. vbi vnus nō dȝ ſe intromittere de pſona ſeu adminiſtratione alterius. Iſtud eſt ꝯtra principiū. Cuius timoꝛe ſunt hic plures lec. Dicit Jo. ego intelligo ꝙ h̄ adminiſtratio fuit diuiſa a iudice: ⁊ ꝙ in tota hac. l. ponaꝰ vnus caſus. ſ. de eo qui obijcit cōpēſationē: tūc ad ꝯtrariū fateor ꝙ aliꝰ nō pōt ſe impedire de adminiſtratōe alteriꝰ p̄ncipaliter agēdo ſeu defendēdo: ſȝ obijciēdo cōpenſationē ſic: vt h̄. Sed ꝯtra hoc videꝰ lr̄a i. ſi. dū dicit nec expiri ⁊c̄. ſed Jo. exponit expiri. i. ꝯpēſare: ⁊ ſic eſt totus vnus caſus. ¶ Itē op. C. ꝺ cōpēſa. l. eius. vbi ex pſona alterius nō obijcitur ꝯpēſatio. So. h̄ ex ꝑte vnius videꝰ eē: q: ambo tutores rep̄ntant pſonam eiuſdē pupilli: ibi ꝟo ꝓhibeꝰ opponi ex pſona alterius. ſ. extranei. h̄ lec. lȝ in ſe ſit vera: tñ in eo ꝙ hac. l. reſtringit vt exponat expiri, p cōpēſare nō placet: q: eſt cōtra verboꝝ ſignificationē. nec ſubeſt rō q̄re hoc facere debeamus merito ⁊c̄. vt. l. nō aliter. j. de le. iij. ¶ Pꝛima rō poſita in tex. ꝯgruit volēti agere ſicut volēti cōpenſare. vñ alij legūt aliter ⁊ dicūt diuiſionē eſſe factā ab ipſis tutoꝛibus non a teſtatoꝛe vel a iudice: ⁊ iō vni ꝺ debito ex pſona alterius pōt obijci ꝯpenſatio. Itē pōt vnus conueniri ꝓ debito ex pſona alterius: ⁊ ſic in fine expiri ꝓpꝛie poniꝰ. Nec ob. l. vel in ꝑtes: q: hic fuit diuiſio facta a ſeipſis: qđ nō pōt alijs p̄iudicare: vt tex. dicit ibi fuit diuiſio facta a teſtatore vel a iudice. iſta lec. inq̄tum reſtringit iſtā. l. in diuiſione facta a ſeipſis nō eſt vera cū indiſtincte loq̄tur. Az. legit tertio mō. ſ. ſiue diuiſio ſit facta a ſeipſis ſiue a teſtatoꝛe vel a iudice: ꝙ ex pſona vnius alteri poſſit obijci cōpenſatio: ⁊ agi cū altero. Nō ob. ꝭ. e. l. vel in ꝑtes: q: fateor ꝙ vnus nō pōt agere de re ꝑtinēte ad adminiſtrationeȝ alterius: vt ibi. ſed cōueniri ſic. ita loq̄tur hic: ⁊ iſta eſt vera lec. Hec eniȝ diuiſio quocūq; modo facta pōt p̄iudicare eis: vt nō poſſint agere: non aūt extraneis vt eos poſſint ꝯuenire: ⁊ hoc innuit tex. dū dicit inter ipſos locū hēat ꝓ hoc facit ꝙ ius tutele remanet apud quēlibet inſolidū: vt h̄ dicit lr̄a. ad idē. C. de pac. l. pacta ſucceſſoꝝ. facꝰ etiā ꝙ es alienū reſpicit totū p̄rimonium: vt. l. ſi deicōmiſſuȝ. §. tractatū de iudi. ad treb. l. i. §. ſi heres. ⁊. j. de here. inſti. l. ex facto ⁊c̄. ¶ Opp. j. e. l. ſi duo. So. hic alter pōt ꝯueniri ex pſona alterius. ſ. de re ꝑtinēte ad adminiſtrationē alteriꝰ actione pſonali nō reali. rō: q: illa nō daꝰ ꝯ obligatū: nec reſpicit totū p̄rimonium: ſed daꝰ ꝯtra eū q hȝ facultatē rei reſtituende: vt. l. officiuȝ. ꝭ. de rei vēdi. ⁊ ita loq̄tur. l. ſi duo. ꝭ. e. ¶ Op. C. ſi vnus ex pluribus. l. ij. vbi exp̄ſſe dꝛ ꝙ ſi eſt diuiſa adminiſtratio nō pōt alter agere vꝉ ꝯueniri ex pſona alterius. So. dicit Dy. intelligo illud ad cōmodū actoris: q: nō habȝ neceſſe citare niſi tutorē illius regionis. Sed ſi velet cōuenire aliū poſſet ſi vellet. vel dicas ꝙ ibi loqꝰ de actiōe reali ſm Dy. ⁊ ſic cōcordat cū. l. ſi duo. tu dicas ꝙ ſi tutoꝛes q diuiſerūt ſunt eiuſdē foꝛi: tunc vnus pōt ꝯueniri ꝓ alio actione pſonali: vt dixi: vt h̄. Si vero ſunt diuerſi foꝛi: tūc ſi q̄dem volo tutorem cōueniri in foꝛo adminiſtratōis ſue ⁊ poſſū ſimpliciter vnū ꝓ alio. ita loq̄tur hic. Si vero volo eū ꝯuenire vt ille: an eſt in vna regione cogaꝰ ire ad aliā regionē nō ſue adminiſtrationis ⁊ nō poſſuȝ. ita loq̄tur ibi. ¶ Op. ꝙ etiā agēdo poſſet vnus ſe intromittere de his q̄ ꝑtinent ad adminiſtrationē alterius: vt. l. tutores q poſt. §. heres. j. e. So. ibi ille q cōueniebaꝰ erat de regione q̄ ſpectabat ad adminiſtrationē agētis tutoris: vñ rōne pſone dicebaꝰ ꝑtinere ad eius adminiſtrationē. Ex p̄dictis diſtingue: qñ eſt facta diuiſio: an vnus poſſet ſeītromittere ꝺ his q̄ ꝑtinēt ad adminiſtrationē alterius aut adminiſtrādo aut agēdo ꝯ aliū aut defendēdo. ſi adminiſtrādo aut nō pōt ſe ītromittere: q: diuiſio inter eos hȝ effectū: vt h̄. aut agēdo ꝯ aliū: ⁊ tūc aut nullo mō ſpectat ad adminiſtrationē ipſius: nec rōne rei nec rōe pſone: ⁊ repelliꝰ exceptione: vt. l. vꝉ in ꝑtes. ꝭ. e. vel ꝑtinet ad eius adminiſtrationē rōe pſone ꝯuenti ⁊ pōt agere: vt. l. tutores. §. heres. j. e. tertio cāu qñ defendēdo pōt ītelligi duobꝰ modis. p̄mo an ipſe poſſit accedeꝰ ad defēſionē volūtarie. ſcđo an ſi ꝯueniaꝰ teneaꝰ r̄ndere. Ad p̄mum dico ꝙ ſponte nō pōt venire ad defendendū eadē rōne: q: nō pōt agere: vt. d. l. vꝉ in ꝑtes ⁊ hoc ſi vult defendere: vt tutoꝛ. Sed ſi veniret vt q̄libet extraneus nō eſt dubiū ꝙ poſſit. ¶ Secūdo mō qñ neceſſario: q: vel ꝯ p̄ncipalem excipiꝰ. vel p̄ncipaliter ꝯueniꝰ ex pſona alteriꝰ: ⁊ tūc aut cōueniꝰ reali ⁊ nō pōt: vt. l. ſi duo. j. e. aut pſonali: ⁊ tūc aut cōueniꝰ in foꝛo adminiſtratiōis ſue ⁊ pōt ꝯueniri: vt hic. aut qs vult eum trahere ad aliā ꝓuinciā ⁊ nō pōt: vt. l. ij. §. ſi vnus ex plibus. Expedita eſt lec. azo. bona vtilis notabilis ⁊ vera quā teneas. ¶ Quarto mō legitur ſm Hug. vt in glo. ex q̄ no. ꝙ lȝ durāte tutela ꝯtra tutorē nō poſſet agi. pōt tñ cōpenſatio opponi. qđ tene mēti. eſt tñ hic caſus in quo datur ciuiliꝰ ⁊ naturalis obligatio ⁊ nō actio: ⁊ tūc pōt obijci cōpenſatio qđ alibi ita exp̄ſſuȝ nō habes. ¶ Uenio ad ſcđam ꝑtem quero q̄d vult dicere tex. ꝙ diuiſio tutele nō eſt iuris: ſed iuriſditionis ⁊c̄. q̄dam exponūt vt dicit glo. hoc nō ſit iure: ſed iudicis auctoritate qđ nō placet: q: iſtā. l. intelligo quocūq; modo ſit facta diuiſio etiā a ſeipſis: vt dixi. Alij exponūt nō diuiſio iuris. i. eoꝝ que in iure cōſiſtūt que nō diuiduꝰ vt debita ⁊ credita: qđ nō placet: q: etiā iſta diuidūtur ſaltē credita cū vnus nō poſſit agere de eo qđ ꝑtinet ad adminiſtrationem alterius: vt dicta. l. vel in partes. Tertij exponunt vt colligiꝰ in gl. in formatione ꝯtrarij ⁊ eius ſolutione: vt dicamus diuiſio tutele nō eſt iuris. ſ. magni vt dicaꝰ meri vel mixti imperij: ſed eſt iuriſditionis. ſ. minime. ¶ Sed cōtra op. ꝭ. de tute. l. mutuo. §. tutoꝛis datio. Sol. datio tutoris eſt mixti imperij: vt ibi. ſed diuiſio tutele eſt iuriſditionis: vt hic. qđ tene mēti. ⁊ ſic innuit ꝙ diuiſio tutele petaꝰ p modū actionis alias nō eēt iuriſditōis. ſed hoc ē falſum: q: imo officio iudicis petiꝰ: vt. l. iij. in ſi. ꝭ. e. Suſtinēdo tñ glo. in hoc poſſumus dicere ꝙ eſt imperij. ſ. minimi: ⁊ ſic cōpetit cuilibet. ſ. magiſtratui: ⁊ ſic poſſet delegari: vt. l. cognitio. §. vt bonoꝝ. ꝭ. de offi. eius cui man. eſt iuriſ. ⁊ plene dixi in. l. impe

rium.ſ.de iuriſ.om.iu.hec tñ expoſitio huic lr̃e nõ congruit.dic ergo ꝙ h vult dicere ꝙ diuiſio tutele nõ eſt iuris:hoc eſt ꝙ ipſuꝫ ius tutele nõ diuidif cũ ſit apd quẽlibet inſolidũ:ſed qd.j.ſeqtur ſed eſt iuriſditõis: hoc ẽ diuiſio adminiſtratõis:⁊ ita intelligit Dy.⁊ qd ſeqtur .j.⁊ ad modũ admiſtratõis facit.rñdet cuidã obiectõni q̃ fieri poſſet quõ adminiſtratio q̃ cõſiſtit in facto diuidif. Rñ.ꝙ diuidere eſt modũ adminiſtratõis tradeſ alia ſũt plana. ¶ Et p̃dicta multũ diligenter no. in.q. quã habui de facto .cuidã comiti fuit ꝯceſſũ feudum a p̃ncipe de plibus caſtris:filij poſtea diuiſerũt : dicebãt ꝙ nõ erat diuiſa iuriſdictio q̃ nõ põt diuidi a ſeipſis: vt .l.impialeꝫ .§.p̃terea.de ꝓhi.feu.alie.ſed eſt diuiſa adminiſtratio ſeu exercitiũ iuriſditiõis : vt h. Et ex hoc ſegtur ꝙ ſi vnus ex illis delinquat in territorio alteriꝰ nõ põt ab alio puniri:q: cũ iuriſditio ſit cõis par in pareꝫ nõ hꝫ imperiũ. Itẽ ex hoc ſegtur ꝙ ꝑꝑ delictuꝫ vnius ex eis poſſet ſupior exercere iuriſditionẽ in bonis vtriuſqꝫ:q: illa diuiſio inter eos hꝫ locũ tñ:nõ quo ad aliũ vt hic in tex. ¶ Uenio ad tertiã pteꝫ.⁊ iſta declarata ẽ ex p̃cedẽtibꝰ:q: diuerſis modis legif:vt ſupius dixi.

t **Utorem**[a] Si variaf ꝯditio pſone gerẽtis vl eius cuiꝰ negocia ex neceſſitate gerũf obligatõis ꝯditio variatur .h.d. Primo ponit vnã regulã.ſcdo exẽplificat illã ꝑ q̃ttuor exẽpla.ſcda ibi ꝑ quã. ¶ Quero circa p̃n.de cuius tutoris pſona loqtur. Gl.dic de omni ſiue ſit liber ſiue ſeruus ſiue paterfa.ſiue filius. In eo ꝙ dicit de ſeruo nõ intelligas tutorẽ:ſed alio modo negocia gerẽtẽ cũ tutor eſſe nõ poſſit:vt.l.ſi arrogati.ſ.de tute. ⁊ tex. .j.ꝓbat. ¶ Op.ꝙ durante tutela nullus tutor obligatur:ut.j.de tu.⁊ ra.diſt.l.ſi tutor.in fi. Glo.ſol. ſed iſta opi.eſt vera ꝙ durãte tutela orif obligatio ciuilis ⁊ naturalis:ſed nõ actio: vt in.l.ꝯtraria.⁊ hoc innuit hic in fi. ¶ Op.ſ.de neg.geſ.l.põp.in negocijs. Dicit gl.ſolue vt ibi.nã uariaf ibi cõditio eiꝰ cuius negocia gerũf ꝑ rõnẽ ibi poſitã hic ꝯditio pſone gerẽtis. Sꝫ hec ſol. uidef cõtra tex.iſtũ in uer.hoc eni. q̃re dic ꝙ in geſtiõe q̃ ſit ex uolũtate hꝫ locũ hec diſtinctio.ſ.aut uariaf conditio gerẽtis:aut eius cuiꝰ negocia gerũf ꝑ rõeꝫ ibi poſitã:ſꝫ i eo q gerit ex neceſſitate dcã diſtictio nõ hꝫ locũ ſꝫ i cuiuſcũqꝫ pſona variaf ꝯditio variaf obligatio : ut h.ceſſat eniꝫ rõ iſtius diſtictiõis. ¶ Ultio illud qd dr̃ hic ꝙ negociũ cõnexũ geſtũ in ſeruitute uenit in actiõe deſcendente ex eo negocio geſto in libertate : intellige ſm.l.cũ actũ.ſ.de neg.geſ.⁊ ibi no.ꝑ glo.

b **I plures.** Inter tutores ꝯtumaciter nõ gerẽtes hꝫ locũ bñficiũ diuiſionis nõ aũt ceſſionis.h.d. Et no.primo loqtur de bñficio diuiſionis.ſcdo de bñficio ceſſionis. ſcda ibi vñ querẽdũ. Itẽ in prima primo ponit vnũ dictũ.ſcdo circa illud examiat vnũ dubiũ.ſcda ibi:ſi qdẽ. ¶ Op.ꝙ nõ hꝫ bñficiũ diuiſionis:vt.l.i.§.nũc tractemus.j.de tu.⁊ ra.diſ.So.huiꝰ timore p̃n.iſtud legitur duobus modis[b].primo ꝙ hẽat beneficium diuiſionis. Nec ob.ꝯtrariũ:q: ibi denegaf bñficiũ ceſſionis:vñ cõcordat cũ fine huiꝰ.l.alij vt azo dicũt ꝙ ẽt bñficiũ diuiſionis denegaf his qui doloſe geſſerũt vel ꝯtumaciter ceſſauerũt. Ad iſtũ tex.rñdet Accur.excuſando azo. ꝙ h nõ vr̃ ꝙ hẽant bñficiuꝫ diuiſiõis:ſed ꝙ pupillus nõ põt vnũ eligere:ſed oẽs ſimul debeãt ꝯueniri:⁊ hꝫ hoc eſt facienda vis in modo excipiẽdi:aut eniꝫ tutor excipit petẽs actionẽ diuidi ⁊ nõ audief:aut excipit petẽs nõ ſe ſolũ ꝯueniri:ſed alios ſimul debere cũ eo cõueniri:⁊ audief hec lec. Azo.inq̃tuꝫ cõcludit ꝙ vnus non poſſit eligi nõ vr̃ vera. Nã ꝯ pl̃es tutores etiã nõ doloſos pupillus hꝫ ius eligendi:vt.ſ.e.l.a tutoribus.§.heredibus.C.de diui.tu.l.ij.ergo multo magis cõtra doloſos. Itẽ in eo ꝙ dicit idẽ eſſe in bñficio ceſſiõis ⁊ bñficio diuiſionis nõ vr̃ verũ:q: nõ eſt eadẽ rõ in vtroqꝫ nam bñficiuꝫ diuiſionis eſt mera defenſio:bñficiũ ceſſionis finaliter tendit ad ceſſionẽ vl actionẽ dãdam cõtra aliũ:ſed fauorabiliores ſumus in defenſionibus q̃ in actionibus:vt in regl̃a iuris fauorabiliores:⁊ ꝺ act.⁊ ob.l.arrianus.⁊ ita tenẽt doc.in.l.i.C.de tranſa.tenenda eſt ergo p̃ma lec. ꝙ h tutores ꝯſequũf hoc opponẽdo bñficiuꝫ diuiſionis. In hoc tñ no.lec.azo.ꝙ opponẽdo bñficiũ diuiſionis ꝓcedit libellus:ſi oẽs cõuenirenf tutores ſimul:imo hoc hẽbat neceſſe facere ſm eũ qd intelligo verũ ſi in libello dicerẽ cõuenio oẽs inſolidũ:ita ꝙ vna ſolutio ſufficiat:⁊ eodẽ mõ fiet ꝯdẽnatio ſed in executione fiet diuiſio ſi oẽs ſũt ſoluẽdo als fiet executio tñ ꝯ illos q ſoluẽdo eẽnt: vt hic. facit in auc. de duo.reis.§.pe.examinaui plene in.l.iij.§.i.j.ꝺ duo. reis. ¶ Ad ſcdam ptem op.ꝙ actio ſit cedẽda: vt.j.e. .l.ſi pupillus.de tu.⁊ ra.diſ.l.i.§.nũc tractemus. Sol. ibi in plibus tutoribus q ꝯueniũtur ex culpa.h vero cõueniunf ex cõtumacia:⁊ ſic ex dolo ⁊ maleficio. Ita dicit gl.⁊ bñ:qd no.appellat eniꝫ cõtumaciã maleficium qd an ſit verũ doct.tangunt.C.de cri.ſtel.l.i. Ego examinaui plene in.l.omne delictũ.§.ꝯtumax.j.de re mili. ¶ Quero qñ ceſſio ſit ꝓ qua pte dꝫ fieri. Tex.vr̃ hic dicere ꝙ ꝓ pte.glo.h ſingulariter diſtinguit:aut eſt renũciatũ bñficio diuiſionis ⁊ ceſſio ſit inſoliduꝫ als ꝓ pte. quã glo.no.alibi vr̃ dicere glo.ꝙ ſi eſt renũciatuꝫ indiſticte nõ fiat ceſſio:vt.l.vñ querif.in fi.ſ.cõmo.⁊ ibi gl. alibi glo.dicit indiſtincte ceſſionẽ fieri ꝓ pte: vt.l.i.C. de duo.reis.⁊.j.de ſolu.l.modeſtinus. Dy. dicit ꝙ diſtinctio huius.l.nõ hꝫ locũ in correis vel ꝯtutoribus. rõ q: ſi vnus ſoluit totũ repetet ab alio ꝓ ſua pte: vt.l. .i.C.de duo.reis.nõ põt ergo impetrare ceſſionẽ actionis iſolidũ ꝯtra aliũ effectualr̃:q: ille quẽ ꝯueniret poſſet excipere ſi ſoluiſſet in totũ a te repeterẽ in ptem: ergo ꝓ ea pte nõ põt agere ꝑ regulã cui damus actionẽ. Sꝫ in plibus fideiuſſoribꝰ põt ꝓcedere h diſtinctio ſꝫ Dy.cũ ſoluẽs nõ hẽat regreſſuꝫ ꝯ aliũ fideiuſſorẽ: vt.l. fideiuſſor.j.ꝺ fideiuſ.⁊.C.ꝺ fideiuſ.l.cũ alteri. Ego dico ꝙ nec in fideiuſſoribus ꝓcedit iſta diſtinctio.nã cõſtat ꝙ creditor tenef cedef fideiuſſoribus actões ſuas. Si ergo cedit vni fideiuſſori cedit illã cũ ſua cã:vñ ipo agente inſolidũ ꝯtra fideiuſſorẽ cõuentus excipiet nõ debes agere inſolidũ:q: ſi inſolidum ſoluerẽ tibi:deberes mihi cedere actionẽ ꝯtra teipſum ſicut tenebatur creditor p̃ncipalis:⁊ ſic pꝫ ꝙ eſt eadem ratio in tutoribus correis ⁊ fideiuſſoribꝰ. ꝓ q̃ta ergo pte ſit faciẽda ceſſio. Doc.tangũt in.l.i.C.de tranſa. Ego examinaui plene in.l.modeſtinus.j.de ſo. ¶ Ultimo circa prin.q̃rit gl.qd vult dicere ibi ꝙ nulle partes ⁊c̃. tene vltimã expoſitionem Azo.

t **Utores**[c] Ei q nõ põt agere nõ imputaf piculũ ſi noĩa debitoruꝫ ſunt effecta deteriora.h.d. ¶ Querit glo. qd ſi iſte tutor erat ꝯiũcta pſona. Rñde ꝙ tũc tenef: vt.ſ.ꝺ neg.ge.l.ſin aũt.qd no.apte eniꝫ dicit cõiuncta pſona põt agere ꝓ minore.qd tenet Ja.de are.⁊ doct. tractãt .C.de ꝑcu.l.exigẽdi.

Ex.§.ſequenti.

¶ Tutor nõ datus legitime nõ põt deſerere adminiſtrationẽ niſi faciat aliũ legitime dari.

Curator. Tutor iutiliter datus gerẽs poſt q̃ alius fuerit legitime datus nõ tenef.h.d. ¶ No.ꝙ dicit curator datus in teſtõ ipuberi nõ vꝫ.nã i ꝯrĩo fac ꝙ debeat valere ⁊ dẽat exponi curator.i.tutor:vt.l.pater ſeuerinã.§.ꝯditionũ.j.ꝺ cõdi. ⁊ de. Sed ibi bñ exponif tutor.i. curator:q: cũ ſit plꝰ cũ def pſone ⁊ rebus põt trahi ad id qd eſt minus nõ autem exponitur curator ideſt tutor cum ſit minus: vt hic vides. ¶ Op.ꝙ teneaf iſolidũ ꝓ tota adminiſtratione:vt.l.ſi pupilli.§.fi.ſ.de neg.geſt.ſo.intellige hũc finẽ ſm diſtinctionẽ illius.§. ¶ Ultimo no.ꝙ tutor nõ datus legitime nõ põt deſerere adminiſtrationem: niſi aliũ faciat legitime dari ⁊ faciẽdo dari alium ipſe eſt li/

a t Tutorẽ Ad intellectũ hᵒ.l.vidẽ bal.i.l.i.C. de tranſac.

b s I plures.duobus modis.vide bar.i.l.i.C. de trãſac.

c t Utores vide barto.in.l.ſi actor.C.ꝺ ap.

her ab admiſtratõe ſequẽtis tpis: ⁊ ſic feci his diebus pcticari i ciuitate tuderti. nã qdã erat dat⁹ tutor ⁊ geſſerat plura: ⁊ q: erat ſenex volebat nõ gerere amplius: tũc ego feci oñdi mihi tutelã ⁊ vidi ꝙ nõ erat legitime datus: ⁊ ſic feci peti ꝙ daret alius vt redderet rõ geſtorum p iſtũ: ⁊ nõ tenebit amplius vt vidiſtis.

Ex. §. ſequenti.

¶ Bonis publicatis p iudicẽ marchie fiſco ſuo nõ veniũt bona exiſtẽtia in ducatu: ſed ad ipſuz iudicez ducatus ſpectant.

Heres. Ea q̃ ſunt agẽda cũ pſona ptinẽt ad tutorez regionis vñ eſt pſona: ⁊ ea q̃ ſũt agẽda in rebus ptinẽt ad tutorẽ eius regionis vbi ſũt res. h. d. ¶ No. ꝙſi p rectorẽ marchie publicat bona alicui⁹: ea bona q̃ ſt ex puinciã: vt in ducatu debent ptinere ad theſaurariũ ducatus: vt hic in fi. gl. intrat h quãdaz materiã nõ multũ ptinentẽ ad tractatũ noſtrũ pꝛio an aliquo caſu heres hr̃dis iſtituti poſſit cogi adire: ⁊ rñdet ꝙ ſic: in caſu. l. nõ iuſtã. C. ad treb. dic plenius: vt no. in. l. eã quã. C. de fideicõ. ¶ Querit ſcõo qd ſi deceſſit inſtitutus poſt aditionẽ ante reſtitutionẽ: dic vt in glo.

Aduerſus. Qui cõtraxit cũ tutore tãq̃ cũ puata pſona põt cõueniri: licet pecunia ad pupillũ puenit. h. d. ¶ Op. ṡ. e. l. ij. ſo. hic ↄtraxit pncipaliter: ibi vt tutor. Itẽ ibi ↄtraxit cũ creditoribus hereditarijs a q̃ hereditate pupillus abſtinuit hic cũ alijs. ¶ Quero an pupillus ipſe poſſit cõueniri Diſtingue cuius rei ↄtemplatõe fuit ↄ̃ctum: vt in glo.

Curatores. Sublata cã cautõis interponẽde tollit effectus cautõis interpoſite. h. d. bar.

Ex. §. ſequenti.

Appellãs fruſtratorie eſt i dolo vel lata culpa iõ dz ſuccũbens indiſtincte in expẽſis ↄdẽnari ſi ſnĩa emanauit ex pmis pbationibus alias ſecus.

a ¶ Tutor. cõdẽnari in expenſis: an ſuccũbẽs in cã appellationis ſit cõdẽnãdus in expẽſis vide bar. i. l. ppe rãdũ. §. ante pe. q ẽ. §. fin aũt. C. de iudi.

Tutor. Periculũ tpis currẽtis pẽdẽte appellatiõe fruſtratorie interpoſita ad picuz tutoris ptinet. h. d. ¶ No. q appellat fruſtratorie ſi eſt in leui culpa: ſed in dolo vel lata. ⁊ ex hoc dicũt doc. ꝙ ille q ſuccũbit in cã appellatõis indiſtincte dz cõdẽnari in expenſis[a]: q: non poteſt habere iuſtã cãm litigandi. videbat eniz acta pme cauſe: ⁊ ſic errabat i iure ita no. p Jo. an. in. c. iuris ignorãtia. extra de reg. iu. li. vj. qõ intellige qñ ſnĩa appellatõis emanauit ex primis pbationibus. ſi eniz ex nouis pbationibus ſnĩaret i cã appellationis ceſſaret rõ pdicta.

Rerũ. Tutor vni⁹ puincie recte petit curatorẽ ↄſtitui ad cãm q̃ in alia puincia agitat.

Patruus. Tutor datus certe regioni adminiſtrat ea q̃ tpe admiſtratõis erãt eiuſdẽ regionis. h. d. bar.

Curatores. Protutores tenẽtur inſolidũ vt tutores. h. d. ¶ Nota qõ dixi in ſũmario. ¶ Op. ṡ. e. l. diuus. Sol. hic loqtur in eis q geſſerũt tãq̃ tutores vl' tãq̃ curatores: ⁊ ſic ex neceſſitate vl' neceſſitatis ſuſpitõe: ibi eis q geſſerũt ex volũtate. ¶ Ultĩo vides hic ꝙ tex. innuit ꝙ datus iutiliter dz petere ↄfirmari. qõ intellige vt dixi. ṡ. de confir. tu. l. q a patre. ⁊ videbitis in. l. pxi.

Tutoribus. Iſte. §. legit in gl. trib⁹ modis tene illã ꝙ vn⁹ hr̃s ñ tenet ex ſua pſona ſi nõ exigit hr̃dẽ alteri⁹ tutoris. h. d.

In eum. Primo tenet gerẽs q̃ nõ gerẽs p geſtis. p neglectis qlibz eq̃lr. h. d.

Tuores. Quãuis finita tutela cã cepta poſſet pagi p tutorẽ: nõ põt agi iudicati p eũ. h. d. iſte. §. quẽ no. bene.

Ex. §. ſequenti.

¶ Si minor a tutore eſt dãnificatus in centũ ⁊ remittit p qnquaginta cũ iuramẽto tenet remiſſio.

Ab eo. Hic caſũ. Tutores dãnificauerũt pupillũ in cẽtuz. poſtea pupillus factus maior cepit agere ↄtra eos ⁊ cũ nollet litigare dederũt ei pupillo qnquaginta ⁊ ipſe remiſit eis actionẽ tutele. pmo querit an teneat remiſſio. ſcõo an videat remiſſio ex cã donatõis vl' trãſactiõis: q: aliqd eſt datũ: ⁊ rñdet ꝙ remiſſio tz q: facta fuit a maiore. xxv. an. ⁊ ꝙ non vr ex cã donatõis: ſed trãſactõis. h. d. ¶ Opp. C. de trãſac. l. p ſes. ṡ. de iureiu. l. tutor. Sol. maior factus põt liberare tutores vl' curatores ſine dubio: vt hic. exiſtẽs mĩor nõ poſſet liberare ex cã donatõis: ſz trãſactõis ſic: ſi fieret bona fide: vt in cõtrarijs. alś ſecus: q: põt reſtitui p titulũ. C. ſi aduer. trãſac. hodie vero valeret iſta remiſſio cũ iuramẽto. p auc. ſacra. ṡ. ſi aduer. ven. ⁊ no. j. de cõtra. iudi. tu. l. iij. §. cõtrarium.

Periculum. Glo. legit plibus modis: tene quã vis Bar.

Adoleſcens. Per actionẽ ppoſitã ↄtra tutores nõ tollit actio ↄtra tutores niſi q̃tenus eſt exac. h. d.

Tutor. Tutori imputat negligẽtia ſi hr̃dem ↄtutoris nõ ↄuenit: ſicut ſi cõtutorez ſuſpectũ facere neglexit. h. d.

Tutele. Nõ eget ſũmario rõ dubitatõis erat q: actio tutele nõ põt intẽtari niſi finita tutela. hic aũt licet eſſet finita i pſona vni⁹ tñ pp pſonã alteri⁹ in c⁹ pſona tutela durabat videbat nõ poſſe agi tutele: qõ remouet hic. §.

Ex. l. ſequenti.

¶ Tutori inutiliter in teſtõ dato nõ eſt iputãdũ ſi cõfirmari nõ petit: ⁊ puilegiũ dz intelligi ſine alicui⁹ iniuria. Et puilegia cõceſſa militib⁹ nõ extẽdũt vltra diſpoſitionẽ factã ſup bonis ſuis. Et iõ videt ꝙ puilegiũ cõceſſum patribus vt poſſint teſtari inter liberos nõ ſeruata ſolẽnitate iur. l. hac cõſultiſſima nõ hẽat locum in datione tutoris.

i **Impuberi.** Priuilegiũ cõceſſũ militib⁹ circa teſtã intelligit ↄceſſuz circa eoꝝ bona nec vltra ſe extẽdit. h. d. notabilis caſus eſt. ¶ No. pmo ꝙ ſi datus in teſtõ iutiliter nõ gerit nec ſe ↄfirmari petit qõ ſibi iputet. ſec⁹ ſi ſpõte gereret: vt. ṡ. l. pxi. §. curatores. ¶ Scõo no. ꝙ puilegiũ dz intelligi ſine alterius iniuria: vt. C. de eman. li. l. nec auus. ⁊ j. ne qd in lo. pu. l. ij. §. merito. ⁊. §. ſi qs a pncipe. ¶ Tertio no. ꝙ puilegia militũ nõ extẽdunt vltra diſpõnez factã ſup bonis ſuis: ⁊ ſic vr hic caſus ꝙ puilegiũ cõceſſuz hodie patrib⁹ vt poſſint teſtari inter liberos nõ ſeruata ſolẽnitate: vt. l. hac ↄſultiſſima. §. ex impfecto. C. de teſta. nõ hẽat locũ in datõe tutoris: vt no. in. d. §. ex ipfecto. dixi. ṡ. de ↄfir. tu. l. q a pre. ⁊ hãc materiã q̃tenus ſe extẽdit priuilegiũ militis in ↄficiẽdis teſtis ponit Dy. j. de teſta. mili. ſup rub. dic vt ibi. ¶ Ultimo no. ꝙ tutela dat iure patrie ptãtis nõ militie premio. q. d. tũc põt dare tutorez miles qñ paganus.

q **Ui plures.** Duobus modis pncipaliter legit. pmo in liberatiõe relicta vni ex tutorib⁹ p teſtatorẽ q tutores dabat ⁊ hãc pſeqtur glo. ſcõo in liberatõe relicta p ipſuz pupillũ factũ adultũ. ⁊ hãc ponit Dy. ſm pmã. h. d. Licz vni ſit relicta liberatio reddẽdarũ rõnuz nõ phibet pupillus aliũ ex eius pſona ↄuenire: ſi eũ ſuſpectũ facere neglexerit. h. d. ¶ Op. ad hãc lec. ꝙ pupillus agẽs repellit exceptione cedẽdarũ actionũ: q: eas nõ põt cedere: ⁊ ſic ob. j. e. l. ſi pupillus. Huius timore ſũt tres ſolutões pncipales. pmo ꝙ h actio põt cedi lz nõ in totũ. cedit eni in eo qõ dolo facit vl' in reliqs que remãſerũt apud eũ ⁊ ſic in plus ↄuenit ↄtutor q̃ cedatur actio. hec nõ videt vera: q: ꝙ iuris eſt in toto: h idẽ vr in pte: ⁊ p qua pte nõ põt cedere p ea nõ põt agere Uñ ſolue ſcõo mõ ꝙ h pupillus non põt cedere abſq3 facto ſuo. remiſit enim teſtator non ipſe pupillus. ⁊c̃.

℃ Sed ↄtra hoc facit: qꝛ pſona defũcti ⁊ pupilli vꝛ eadẽ: pp qð qdam recedũt ab hac ſolutõe. Sꝫ rñ. ꝙ eadẽ vꝛ q̃tũ ad obligatões hꝛditarias. Sed obligatio q̃ tenet tutoꝛ non eſt hꝛditaria. Preterea nõ eſt qd iputet ipſi pupillo. ab ĩpo eniꝫ initio tutor q acceſſit ad gerẽdũ ſciebat ſe hꝛe ↄtutorẽ cui liberatio eſt relicta: vñ cõtẽplatiõe illius actõis cedẽde nõ geſſit. ſil'e in. l. ſi ticius. ĩ. de fideiuſ. ⁊ dixi plene ĩ. l. ſi ſtipulatus. §. ſi. e. ti. vñ tene hãc ſolutionẽ. Alia ſolutio eſt ꝙ nõ poſſit agi niſi catenus q̃tenus actio poſſet cedi. Sꝫ p̃cedens ẽ veriꝛ: tenẽdo hãc lec. cũ pupillo nõ poſſet iputari culpa: vt dicã in. l. ſi pupillus. ĩ. e. ℃ Venio ad ſcðaꝫ lec. Dy. ſm quã. h. d. Si pupillus factus maioꝛ liberationẽ vni ex tutoribus reliqt ↄtutoꝛ poterit cõueniri ꝑ eo ad qð illa liberatio ſe nõ extẽdit. h. d. huic lec. magis applaudet lr̃a ꝙ ipſe pupillus liberationẽ reliqt. Dicit eniꝫ ꝙ ille q habuit tutores vetuit rõneꝫ reddere. Op. de. l. ſi pupillus. ĩ. e. Sol. fateoꝛ ꝙ ↄtutoꝛ nõ põt ↄueniri niſi rõne doli vel reliquoꝝ ad quod ſe nõ extẽdit liberatio alteri relicta.

Ex. l. ſequenti.

℃ An p̃uilegiũ ꝙ dat pupillo vt p̃ferat in pſonalibus ceteris creditoꝛibus trãſeat ad ſuũ heredẽ.

c **A pluribus.** Que nõ ſũt trãſmiſſibilia ad hꝛdes p ceſſionẽ nõ trãſeũt. h. d. ℃ No. ꝙ que nõ ſũt trãſmiſſibilia nõ ſũt ceſſibilia. de quo p doc. C. de p̃ui. do. l. i. dixi. ĩ. de ꝟ. ob. l. ſi ſtipulat⁹ fueri. in p̃n. ℃ No. ꝙ p̃uilegiũ qð dat pupillo nõ trãſit ad hꝛdes. ℃ Op. ſ. de in inte. reſti. l. nõ ſolũ. ⁊ ſ. e. l. a curatoꝛibus. §. hꝛdib⁹. So. illa p̃uilegia nõ dant mere rõne pſone: vt dixi plene. ſ. ſo. ma. l. maritũ. ⁊ l. ſeq. ℃ Quero qð eſt iſtud priuilegiũ qð dat pupillo. Rñ. vt in pſonali p̃ferat ceteris vt. l. dabimus. §. i. ĩ. de p̃uileg credi. ℃ Quero an hoc p̃uilegiũ trãſeat ad ſuũ heredẽ. hoc eſt ex ſe deſcẽdẽtẽ. Glo. hic ponit opi. in. d. l. dabimus tenet qð ad ſuum heredẽ trãſit Ja. de are. tenet ↄtrariũ p. l. pe. §. ſi puelle. de ritu nup. vbi eſt caſus.

c **Cum poſt mortẽ.** Rõnem q̃re tutor nõ p̃t agere vidiſtis. ſ. e. l. tutores q. poſt finem.

Ex. §. ſequenti.

℃ Premittẽs dotẽ ꝑ illa cui⁹ negocia adminiſtrat vꝛ ꝓmittere aĩo repetendi.

Qui cũ eſſet. Pꝛĩo ponit thema ⁊ qð. ſecũdo vna rõ ↄ patruũ. tertio alia rõ ꝓ patruo: q̃rto determinat vna qð circa p̃dicta. qnto determiat qð ꝓpoſita. ⁊ hec qnta ſubdiuidit in tres ptes: qꝛ p̃mo ponit qñ curatoꝛi nullo mõ ſubuenit. ſcðo quando ei ſubuenitur contra adultum. tertio quando ei ſubuenitur cõtra eũ q dotẽ ꝓmiſit. ſcða ibi: qm̃. tertia ibi: ſi mouet. q̃rta ibi: p̃terea. qnta ibi: rñdet ptes ꝟo iſtius vltime ſũt tres. ſcða ibi: ſꝫ ſi is. tertia ibi: ꝙ ſi mlier. ſũmariũ colligit ex p̃ma gl. h̃ poſita. ℃ Examinemus p pticulas p̃ma ps i q̃ ponit thema ⁊ qð nõ hꝫ dubitationẽ. ℃ Venio ad ſcðaꝫ ptẽ in q̃ ſit argumẽtatio ↄtra curatoꝛẽ: ⁊ ſic qñ qs ꝓmittit ꝓpꝛio noĩe ĩdubitãter tenet. ſed qñ ꝓmittit curatoꝛio noĩe nõ tenet: vt. l. ij. ſ. e. ⁊ l. poſt moꝛtẽ. §. i. ĩ. qñ ex fac. tu. ſꝫ ꝓmittit exp̃mẽdo noĩe ꝓprio ⁊ appellatiuo ⁊ p̃ceſſit ꝓpriũ. ergo ꝓpꝛio noĩe ꝓmiſiſſe vꝛ: vt. l. ſi cõis ſeruus. in p̃n. ĩ. de ſtip. ſer. ⁊ ad hãc rõnẽ nõ rñdet. ĩ. ſꝫ rñdeo ꝙ ex eo ꝙ ↄctuꝫ eſt ſup re ptinẽti ad vtilitatẽ adulte vꝛ eẽ ↄtractũ curatoꝛio noĩe: vt. l. ſi. ĩ. qñ ex fac. tu. dixi ĩ. d. l. ſi cõis ſeruus. vꝛ aliter poſito ꝙ iſta argumẽtatio ſit vera ꝙ ꝓprio noĩe ꝓmiſiſſe videat: nõ tñ ob. determinationi ſe. vt. ĩ. dicã. Erãt aũt in ꝓmiſſione alia ꝟba: qꝛ ꝓmiſit ſe daturũ: ⁊ ſic habuit aĩuꝫ obligãdi ſe nõ pupillũ: vt pꝫ ex themate: qð q̃liter ꝓcedit. ĩ. declarabo. ℃ Venio ad tertiã pticulã in q̃ ponit ar. ꝓ ipſo curatoꝛe ⁊ eſt clara. ℃ Venio ad q̃rtã pticulã in q̃ ponit ar. ꝓ p̃mo curatore: ex q̃ diligẽter no. ꝙ vbi tutoꝛ vꝛ curator ꝓmittit ſciẽter illud ad qð ſcit pupillũ vꝛ adultũ non poſſe ↄueniri ipſe tenet: vel qꝛ videat donare: vꝛ qꝛ nõ eſt dignus ꝙ ſibi ſubueniat pp dolũ: qð facere põt ad multa. ℃ Venio ad qntã pticulã ⁊ p̃ma eius ps eſt clara. ſiue eniꝫ ꝓmiſit aĩo donãdi ſiue ſcienter ſupꝛa vires p̃rimonij ſibi nõ ſubuenit. ℃ Venio ad ſcðaꝫ ptẽ vltime ptis ex qua ſingulariter no. ꝙ qñ adminiſtrator ꝓmittit doteꝫ ꝑ illa cui⁹ negocia admĩſtrat nõ vꝛ ꝓmittere aĩo donãdi: ſed aĩo repetẽdi: ⁊ ſic determiat. l. vl. ⁊ ꝙ ibi no. C. de do. ꝓmiſ. facit qð no. ĩ. de le. iij. l. vxorẽ. §. pꝛ naturalis. fac. ſ. de neg. geſt. l. nenſenius. ⁊ ſic ſis cautus facere articulũ ⁊ ꝓbare qũo ille q dotẽ ꝓmiſit gerebat negocia mulieris. ℃ Quero ꝑ h⁹ declaratõe q̃liter iſte curator dotẽ ꝓmiſit. Rñ. nõ põt dici ꝙ ꝓmiſit ꝓcuratoꝛio noĩe qꝛ tũc ipſo iure nõ tenet: ſed adulta: vt. l. ij. ſ. e. nec eẽt opus exceptõe: nec tãta dubitatõe q̃ta hic vꝛ feciſſe iuriſcõſultus. Jtẽ nõ põt dici ꝙ ꝓmiſit vt priuata pſona aĩo donãdi: qꝛ tũc nullo mõ ſubuenit ſibi: vt in p̃ce. rñ. dicẽdũ eſt ergo ꝙ ꝓmiſit noĩe ꝓpꝛio qð appet: qꝛ ꝓmiſit ſe ſoliturũ: vt dixi in themate: ſed dubiũ eſt an videatur ꝓmiſiſſe aĩo repetẽdi a muliere vꝛ nõ ⁊ interp̃tat iuriſcõſultus ꝙ vꝛ ꝓmiſiſſe aĩo repetẽdi. qð colligit ex eo ꝙ eſt geſtor negocioꝝ ſuoꝝ: vt dixi: ⁊ tangũt doc. in. l. ſi. C. de do. ꝓmiſ. ℃ No. ẽt h̃ ꝙ ↄſtãte mr̃imonio ⁊ eo ſoluto mulier põt ↄueniri. ℃ Venio ad vltimã ptẽ ⁊ ꝑ ei⁹ declaratõe q̃ro qñ mulier nõ vult ꝙ ſoluat: qs modus erit tenẽdus. Dicit glo. ꝙ ipſa petit reſtõneꝫ in integrũ p ti. C. ſi aduer. do. ⁊ l. ſi ex cã. §. in dotis. ſ. ð mino. Sed dices tu qũo põt ipſa reſtitui cũ ipſa nõ teneatur marito. Rñ. lꝫ nõ teneat marito: tñ tenet curatori qꝛ eſt hĩturus regreſſuꝫ ↄ eã: lꝫ hoc cũ marito actũ non fuerit. vñ defenſiones ex pſona actoris ꝓſunt iſti curatori. ſil'e in. l. idẽqꝫ. §. gñaliter. ſ. man. de interro. ac. l. q ſeruũ. ℃ Quero tenẽdo iſtã lect. an ipſe curator poſſit petere reſtõnẽ. Quidã dicũt ꝙ ſic ad inſtar fideiuſſoꝛis minoris ĩducti dolo. Sed iſtud exẽplũ nõ eſt bonũ: qꝛ reſpectu mariti iſte curator nõ eſt fideiuſſor. Alij dicũt idẽ qꝛ curator ⁊ puella repñtant eãdẽ pſonã: ⁊ h̃ placꝫ qꝛ nõ tanq̃ curator ꝓmiſit: vt. ſ. dixi. dic ergo ꝙ iſte curatoꝛ nõ põt petere reſtõnẽ: ſꝫ iſta pupilla hꝛet neceſſe petere ⁊ ſuſtinere defenſionẽ illius curatoꝛis: ⁊ in illa defenſione vti iure ſuo: vt. d. l. idẽqꝫ. §. gñaliter. ⁊ l. pro curatoꝛ ad exhibẽdũ. §. i. ĩ. rẽ ra. ha. h̃ lec. ꝙ h̃ ĩpetrat reſtõ nõ plꝫ: qꝛ huic lr̃e nõ ↄgruit. Preterea cũ ſit tuta bñficio iuris cõis: vt ſtatim dicã nõ hꝫ neceſſe petere reſtitutionẽ. Rñ. ergo ſcðo ꝙ tã curator q̃ pupilla hꝫ exceptionẽ ne cõueniat vltra vires p̃rimonij. ℃ Sꝫ tũc q̃ro q̃ ẽ iſta exceptio. Rñ. mulier ↄſtãte mr̃imonio nõ p̃t cõueniri vltra q̃ facere põt: ⁊ iſta ẽ exceptio quã opponit marito: ⁊ hoc innuit lr̃a q̃ dicit ip̃m cogi ad cauẽdũ de ſupplẽda dote ſi effecta fuerit locupletior. Apparet ergo ex p̃dictis ꝙ illo curatore cõuento tanq̃ proprio noĩe põt mulier cõparere ⁊ opponere exceptionẽ iſtaꝫ ⁊ cauere: ⁊ ob hoc ipſe curator abſoluet. põt etiã hoc facere ipſe curator: vt dicit gl. ℃ Op. ꝙ ipſo iure ſit tutus qñ ꝓmiſit vltra vires p̃rimonij. vt. l. ſiue gñaliter. ſ. de iure do. So. vt ibi. ℃ Op. ꝙ nullo mõ iſte curator ſit tutus: vt. l. ſi donaturus. §. i. ſ. de cõdi. ob. cau. Glo. dat ples ſo. iſta eſt ꝟa ꝙ ibi ꝓmiſit credens ſe teneri: ⁊ ſic nõ aĩo repetẽdi a muliere. h̃ ꝟo ꝓmiſit aĩo rehabẽdi ⁊ petẽdi de p̃rimonio mulieris.

q **Ui nominibus.** Qui noĩa q̃ ſibi a p̃oꝛe adminiſtratore aſſignãt agnoſcit eoꝝ piculo eſt aſtrict⁹. h. d. ℃ Op. ſ. e. l. tutor ſiue. So. ibi recepit aſſignatiõe facta a p̃oꝛe adminiſtratore nõ tñ illa noĩa aſſignata agnouit vt idonea. Sꝫ tũc dubitat q̃liter vꝛ agnoſcere. Glo. rñdet notabiliter agnoſcere vꝛ ꝓꝫ. l. ſi filius. ſ. de tu. ſiue verbo ſiue aliquo actu appet ꝙ illa noĩa dixit idonea eſſe ſatis eſt. recipiẽdo ꝟo aſſignationẽ ſim-

a A pluribus. l. ſi ſtipulatus. ex illo tex. videtur ꝓbari ꝙ q̃ trãſmittũt ad heredes ſi ſſ facti nudi nõ pñt cedi niſi ceſſio fiat ex cã neceſſaria. l. ꝓ hꝛde. §. qd tñ cũ gl. de acqr. here. ⁊ ibi bar. ſecus ſi ſunt iuris fallit in cãu. l. ſi mulier. §. ex aſſe. de iure do. ⁊ dixi p⁹ Jmol. in. l. apð. §. virũ ad tre. p bar. late ĩ. l. q tale. ſo. ma. ⁊ in. l. i. C. de p̃ui. dot.

a I pupillus. ſecundo op. vide bal. in. l. i. C. ꝺ tráſac. ⁊ h videt tex. ꝙ tutor p̄mo tenet reddere rōnē ꝺ introitib⁹ ꝙ̃ ꝺ expēſis: vt. l. thais. §. libertatē. ꝺ fideicō. liber.
b ℭ Obſtat exceptō. Qñ obſtat exceptio cedēdarū vide bar. i. l. i. j. ꝺ tráſactio.
c ℭ Contra aliū. vid bar to. i. l. cū qs. §. ſi qs pro eo. ꝺ fideiuſ.
d Titius
l. §. paulus. ad. q. vide hoc dictū relatū p me in. l. ſi mora. in ſi. ſo. ma.
e ℭ Dy. dic idē facit qđ dixi p⁹ bar. in. l. vbicūqȝ de fideiuſ. ⁊ Jo. an. in. d. c. p̄terea re gſiti. de ap. ⁊ adđ. l. ſi cū hermeſ. ⁊ ibi bal. C. loca. ⁊ adđ quod no. dy. ⁊ barto. i. l. ſi mora ſo. matri.

pliciter nō vꝫ illa noīa vt idonea approbare: vt. ſ. e. l. tutor ſiue. ℭ Op. C. e. l. debitorib⁹. So. h tenet ꝺ piculo. ſ. de iopia ſubſiſtēte: tūc eniȝ illa noīa acceptauit vt idonea. de piculo ꝟo inopie ſubſecute tenet ſi ſibi pōt imputari culpa. alˢ nō: vt in ꝯtrario.

Sed ſi pupillus. Iſte ꝟ. legit in gl. plibus modis tenebāt lec. ſ. ꝙ aſſignationē reliquoꝝ acceptauit ⁊ vſuras recepit: p qđ vꝫ ſuo p̄uilegio renūciare: ⁊ ſic in ſūma dicit ꝙ p receptionē vſurarū pupillus nō pdit p̄uilegiū. ℭ Op. j. de p̄ui. cre. l. vētri. §. i bonis. So. aliud i priuilegio qđ dat depoſitario illđ eni pdit p receptionē vſurarū. egredit eniȝ terminos depoſiti: aliud in p̄uilegio qđ datur pupillo: vt hic.

Ex. l. ſequenti.

ℭ Exceptio cedēdarū actionū obſtat qñ culpa ⁊ facto cedere debētis ſunt ſublate.

s **I pupillus.** Quatenus vnus ex tutorib⁹ eſt liberatus facto pupilli eatenus alter eius noīe cōueniri nō pōt. h. d. vel aliter. Qui tenet cedere actionē ſi eā cedere nō pōt facto ſuo repellit exceptōe cedēdaꝝ actionū. h. d. ℭ In tex. ibi interpellare. dic ꝙ nō pōt ꝯtra aliū actiones cedere qđ facere dȝ: vt. l. i. §. nūc tractemus. ꝺ tu. ⁊ ra. diſ. ⁊ ſic repellit exceptōe cedēdarū actionum. Ibi cōuenit ⁊ liberauit. Nā ſi ex pſona liberati velit alterū cōuenire nō audit. Dy. ℭ Op. ad p̄ncipiū ꝙ nō poſſit pupillus liberare tutorē: vt. ſ. e. l. tutores q poſt. §. ab eo. hui⁹ timore eſt h facta gl. i. dicēs ꝙ liberauit trāſigēdo qđ pōt: vt h. ſed nō donādo: vt ibi. ℭ Scđo op.ᵒ ꝙ vn⁹ tutor p alio nō tenet: ſȝ qlibȝ in virili: vt. l. tutores q poſt. §. in eū. ſ. e. ⁊ C. de diui. tute. l. i. So. dicit gl. intellige ꝙ h vnus geſſit: alius nō: vl ꝙ ambo ñ erāt ſoluēdo tpꝛe depoſiti officij. Iſtđ nō eſt neceſſe: qꝛ ſiue ſint ſoluēdo ſiue nō qlibet tenet inſolidū. ſȝ hēat bñficiū diuiſiōis: vt. d. l. i. C. de diui. tute. ⁊ ſ. e. l. ſi plures. ⁊ ibi dixi. Si ergo amiſerūt diuiſiōis bñficiū ſupeſt beneficiū ceſſiōis qđ pōt opponi poſt ſniam: vt. l. ſi minores. ſ. e. l. ſi fideiuſſores. §. i. j. de fideiuſ. ℭ Sed tenēdo illā opi. ꝙ hic alter nō erat ſoluēdo. op. qñ qs liberat debitorē q nō tenet efficaciter nō pōt repelli exceptōe cedendarū actionū: vt. l. ꝗuis. §. marcellus. ſ. ad velle. Rñ. ibi debitū erat inefficax inefficata iuris: h ꝟo de iure erat efficax: ſed de facto inefficax: qꝛ erat nō ſoluēdo. ℭ Op. j. de fideiuſ. l. ſi ſtipulatus. §. ſi. So. vt ibi plene dixi. ℭ Op. j. de le. i. l. ab oībus. i. rñ. gl. nō ſoluit dicit Dy. ibi nō liberat facto creditoris: ſed facto teſtatoris legātis: q vnū ex hꝰdibus potuit liberare ⁊ alios inſolidū obligare: vt. l. cū ab vno. j. de le. ij. qđ plȝ. facit qđ dixi. ſ. e. l. q pl'es ſm lec. glo. ℭ Uenio ad ſcđaȝ ptē dicit hic ꝙ duo magiſtrat⁹ nō hñtur vt duo rei: vñ eſt hoc. Dicit glo. qꝛ magſtatus nō tenet niſi ex dolo alterius. ſecus ſi ex culpa cōueniat: vt de magiſ. ꝯue. l. añpe. hoc nō plȝ: qꝛ magiſtratus nō tenet ex culpa cōi: vt. j. ad munici. l. impator. ⁊ de admi. re. ad ci. pti. l. diuus. Nec ob. l. allegata in gl. q̄ loqtur qñ magiſtratus cōuenit ex facto tutoris vel curatoris quē dedit. h logt qñ cōuenit ex culpa college. dico ergo ꝙ nō ſūt ppꝛie duo rei: qꝛ iſti ſm h tpa nō hēbant bñficiū diuiſiōis: illi ſic. ⁊ iſtud vult dicere tex. Sȝ tūc inſtat cū hodie duo rei habeāt bñficiū diuiſiōis. ergo plures magiſtratus hñtur hodie vt duo rei. Rñ. nō eſt ita. nā duo rei hñt beneficiū diuiſiōis: ita demū ſi correus eſt pſens ⁊ ſoluēdo ſꝫ nō ꝯuenit: vt. C. de duo. re. auc. hoc ita. ⁊ in corpe vñ ſumit. Sȝ pl'es magſtat⁹ ⁊ pl'es tutores hñt bñficiū diuiſiōis ēt ſi tūc cū ꝯuenit collega ñ ſit ſoluēdo ſi tñ ſoluēdo erat tpe depoſiti officij: vt. C. de pba. l. ex pſona. ℭ Uenio ad vltimū rñſuȝ. ex quo no. p̄mo. ꝙ liberat⁹ pſcriptōe ſilis eſt ſoluēti: qđ nō intelligas quo ad oīa: cū pſcriptio nō tollat naturalē obligationē: ſolutio ſic. Sed ꝗtuȝ ad hoc vt poſſit obijci ei ꝯtra quē pſcriptū eſt culpa q̄ſi facto ſuo ⁊ negligētia ſua ſit liberatus. No. ēt ex hoc rñſo ꝙ tūc obſtat exceptio ᵇ cedēdarū actionū qñ actōes ſunt ſublate culpa vl facto eius q cedere dȝ: ⁊ hoc eſt qđ tex. dicit in ſi. hȝ eniȝ qđ obijciat petitori. Circa qđ diſtingue plene in. l. ſtipulatus. §. ſi. j. de fideiuſ. ℭ Op. ꝙ nō pōt tpe extingui actio ꝯtra vnum qn extinguat ꝯtra aliū. nā ſolo curſu tpis nō: qꝛ eodeȝ tpe naſcit ꝯtra vnū quo ꝯtra aliū. Itē ſi ppetuaret cōtra vnū ppetuaret ꝯtra aliū ᶜ: vt. l. ſi. C. de duo. re. Glo. huius timore dat duas ſolutōes q̄ clare ſūt tñ diuinationē ꝯtinēt. dic ergo ꝙ. l. ſi. de duo. re. loqtur in duob⁹ reis pprie nō in tutoribus ⁊ magſtatibus q nō ſūt ppe duo rei: vt h dicit in tex. Iſta eſt ꝟa quā tene mēti. pro hoc. j. de ſo. l. cū qs. §. ſi qs p eo. ⁊ ibi gl. ſȝ h nō vꝫ cū pſcriptio. xxx. an. hoc tpe nō eēt cognita: vt no. in. l. q occidit. §. i. ſ. ad. l. acql. Rñ. pt dici ꝙ h loqtur ꝺ actōe tutele q̄ dabat ꝯ pꝛēȝ de peculio: ⁊ ſic. j. annum: vt. l. tutores q. in ſi. ſ. e. ⁊ ſic eſſet expeditus caſus hui⁹. l. vel dicas ꝙ erat q̄dam pſcriptio ſm antiqua tpa de q̄ mētionē nō hēmus. fac qđ no. inſti. de ppe. ⁊ tēp. ac. in prin.

l **Ucius.** Si adultus debitorē ſuū pcuratorē ꝯſtituat nō vꝫ eū vt debitorē idoneū ex cā pambula approbare. h. d.

Semproni. Diuiſio facta inter pl'es tutores a ſeipſis nō facit quin vnus p alio teneat anq̄ ꝯueniat ad magiſtratū. ſecus in diuiſiōe facta a plibus reipublice adminiſtratorib⁹. h. d. ℭ Op. ꝙ ēt magſtatus teneat inſolidū alter p altero: vt. l. pri. ſ. So. glo. ibi loqtur in plibus magiſtratibus q gerūt aliqđ officiū cui inheret iuriſditio ſiue dignitas: hic qñ admiſtrāt bona ſine aliqua iuriſditōe vl dignitate ſicut bona p̄uatoꝝ. h ſo. eſt ſingularis nec ē vera ꝯtra. l. ipatores. ⁊. l. ſe. j. ad muni. ⁊ qđ ibi no. ⁊c. ℭ Ad ꝯtrariū rñ. ibi ſimul gerebāt nulla facta diuiſiōe etiā a ſeipſis: ſed pmiſcue faciebāt mō vnus mō alter: h inter ſe diuiſerūt. ℭ Op. ꝙ idē ſit in tutoribus qđ h dꝫ in magiſtratibus: vt. j. e. l. §. cū teſtō. So. vt ibi dicā. ℭ Op. ſ. de neg. ge. l. cū alicui. So. vt in gl. ℭ Op. de. l. aufert. §. i. j. de iure ſiſ. So. gl. ꝙ ibi cū agit fiſcus: h cū agit minor cuius bona fuerūt adminiſtrata. hec ſo. videt ꝯtra pdictā. l. ipatores. Ideo dic ꝙ. l. ꝯtraria loqtur qñ nō fuit facta diuiſio: ⁊ ſic dȝ intelligi ſm diſtinctionē no. in. d. l. ipatores. qđ plene dic vt ibi. ℭ Quero que actio dat pupillo ꝯtra iſtos curatores: glo. dicit ꝙ neg. geſt. ⁊ bene.

Tutorem. Si tutor fac ꝺre pupilli id ad qđ tenet: lȝ ſuo noīe ad vtilitatē tñ pupilli facere pſumit. h. d. ⁊ ē caſus valde nota. ℭ No. qđ dixi in ſūmario. declarabo. j. l. pri. §. altero.

Queſitū. Finita tutela ante ſolutionē currūt vſure q̄ prius currebāt. h. d.

Ex. §. ſequenti.

ℭ Si illi q accepit caſtrū in cuſtodia p ſex mēſes ⁊ dedit fideiuſſores elapſis ſex mēſib⁹ caſtrū capiat p mala cuſtodia nō tenent fideiuſſores.

Paulus. Fideiuſſor tutoris nō tenet ad ea q̄ tutor poſt pubertatē ſpōte geſſit. h. d. ℭ Ex eo ꝙ dicit ſpōte ⁊ nulla neceſſitate cogente appet ꝙ ſi negociū erat cōnexū: ita ꝙ geſſit de neceſſitate ꝙ teneat fideiuſſor. ſm Ja. de are. Iſte. §. fac ad. q.ᵒ ꝙ ſi aliqs aſſumpſit cuſtodiam caſtri vſqȝ ad ſex mēſes ⁊ dedit fideiuſſores ꝙ ſi finitis ſex mēſib⁹ remāſit in cuſtodia ⁊ caſtrū pdat ꝙ fideiuſſores nō teneant ⁊ ita dicit Ja. de are. ⁊ dicit hāc. q. fuiſſe de facto verone. Dy. dicit idēᵉ qñ iſti cuſtodes pmiſerūt ſaluare ⁊ cuſtodire caſtrū p illud tps: ⁊ in hoc dederunt fideiuſſores p hāc. l. ⁊. j. de admi. re. ad ci. pti. l. ij. §. pe. ⁊ ſi. ⁊ vt le. no. ca. l. i. §. belliſſime. ſȝ ſi pmiſerūt dictū caſtrū reſtituere: qꝛ tūc nō reſtituerūt adhuc fideiuſſores tenēt ita dic Dy. iſta qđ fuit de facto florētie ⁊ in ea cōſului qđ plene examinaui in. l. item querit. §. qui impleto. ſ.

a ❡ Tutele. rñdet glo. hãc glo. ſeqtur ang. in. l. a diuo. §. ſi ſup. de re iu. ⁊ vide ē ibi Jmo. ⁊ ēt in. l. ſi debitori. de noua. ⁊ qd no. bar. in. l. ex ↄtibus. de nõ nume. pecu. ⁊ bald. inauē. hiſdem. in. iij. col. de ſecũ. nupt. p ↄpau. de ca. in ↄſili o. i. ⁊ ſeqtur etiã ludo. gl. iſtã in. l. pdia. de acqui. poſ.
b ❡ Accepit imo nõ eſt differẽtia an dicta apoca cõtineat ꝙ tutor recepe rit vel ꝙ cõ feſſus fuerit recepiſſe: vt no. bal. in. l. ſi ex cau. de nõ nu. pecu. allegat gl. in. l. ſi non ſin guli. C. ſi cer tũ pe. ita diē pau. i ſuo cõ ſi. i. vbi in oi bus tenuit hic ↄ bar.
c ❡ Cũ in te ſtamẽto. loq tur vid bar. in. l. i. C. de de traſac.
d Jciuz
t Ēt a ſē tẽtia la ta ↄſilio ſa piẽtis pt ap pellari. l. i. §. i. ð ap. ⁊ ibi bar. i fi. vbi ēt hẽtur cõ ſulto: nõ pt noua recipe inſtrumẽta. Quid de ṽ bo licẽtia ⁊ ſimilia. vide no. i. l. ſi aũt plures. ꝭ. de aqua plu. ar. ⁊ ibi qd ſi p tes ↄſenſe rũt cõmitti cãz ↄſilio ſa piẽtis: an iu dex faciat li tẽ ſuã ſi ſm id iudicet vi ð bar. i. l. ſi ↄ uenerit ð re iu. bal. i. l. ſi mãcipia. C. de ſer. fugi. ADDE an ↄ ſiliũ ſapiẽtis poſſit peti ð iure: ⁊ an iu dex debeat dare ⁊ an il lud teneaꝛ ſe q vide bal. cõſilio. cccl xx. i. lib. ⁊ ibi qd iuris ſtã te ſtatuto ⁊ p ang. ↄſilio . clxx viij. et gd ſi pᵒ ter minũ ↄſiliũ iudici pſita tũ ſit ⁊ publi catũ ⁊ cõfir matũ p iudi cẽ: an valeat vide bal. cõ ſilio. cliij. ⁊ . clvij. An ãt teneaꝛ ſequi cõſiliũ impi ti. vide eo. volu. cõſilio . clxxxij. et an. ↄſilio. cc lxxj. vbi di xit ꝙ nõ eſt turpe ipito ſeq ↄſiliũ pi ti: an ãt peti tio cõſilij ſa

loca. dic vt ibi.

Ex. §. ſequenti.

❡ Confeſſio tutoris nõ nocet pupillo.

Tutele. Apoce tutoꝝ debitoribus da te ſidē faciũt ↄtra pupillũ lʒ ip ſe ↄ tutores hēat regreſſuz. h. d. ❡ No. ergo ꝙ ſcriptura tutoris ꝓbat ↄ pupillũ. Sʒ q̄ro qd ↄti nebat iſta ſcriptura. Rñdetᵒ gl. ꝙ tutor ↄfeſſus fuit ſibi ſolutũ: qð ſi verũ eēt notabile eēt. doct. tñ tenēt ꝙ ↄfeſſio tutoꝝ ſpõte facta nõ pˀiudicat pupillo: vt. ꝭ. de cõfeſ. l. certũ. §. ſʒ an ipſos. ⁊ ibi plene dixi p doc. C. de cõfeſ. l. vnica. ⁊ ibi p Cy. i. ix. q. dico ergo ꝙ ſcriptura dʒ ↄtinere q̃ñ tutor i veritate pecuniã illã accepitᵇ: ⁊ ſi ſolã cõfeſſio nē cõtinet nõ noceret pupillo. ꝭ. ſi qd i frau pa. . l. i. §. ſi mutuã: vbi eſt tex. no. ⁊ hoc eſt qð dic̄ ħ iuriſcõſultus. rñdendo ſi bñ aduertaꝛ. dicit eniʒ ſi debitores ſoluiſſent ⁊c. quaſi dicat nõ ſufficiat confeſſio ⁊c.

Cũ in teſtõ. Si tutor teſtãrius et datiuus gerũt diuiſiʒ ꝓ datiuo ꝑus puenit ad magiſtratũ q̃ ad cõtu torē. ſecus ſi oẽs eẽnt datiui. h. d. ſm lec. quaʒ te neo. ⁊ eſt ſingularis caſus. ❡ Op. ꝙ hñti tuto rẽ tutor dari nõ põt. C. i q. cau. tu. ha. l. i. So. ſpã lis caſus eſt ħ. Op. ꝙ ꝑus debeat ↄueniri tutor q̃ magſratus: vt. l. i. §. nũc tractemᵘ. ꝭ. de tu. ⁊ ra. diſ. So. gl. intellige ꝙ ħ in prĩn. fuit diuiſa admi niſtratio p iudicẽ qð tex. nõ patiꝛ. dic ergo ꝙ. §. nũc tractemᵘ loqturᶜ q̃ñ plẽs ſũt tutores eiuſdē cõditionis: q: oẽs teſtãrij vl oẽs legitimi vel oẽs datiui: ħ q̃ñ ſũt diuerſe cõditõis. pʒ q: vnᵘ teſtã rius vel legitimᵘ alter datiuus. ⁊ hãc diſtictionē exꝑſſe facit tex. nec opus eſt aliq̃ cauillatõe. hoc ēt tenet Ja de are. dicit glo. primo a teſtatore di uiſa tutela imo a ſeipſis. ſm Ja. de are. vide glo. ſup ṽbo vl aliter inter ſe. imo nõ vult facere hãc diuerſitatē: ſed dicit aliter: idẽt aliter obſeruabi tur q̃ñ vnus eſt datus a iudice alius a teſtatore ⁊ diuiſa eſt adminiſtratio a ſeipſis: vt. ꝭ. dixi aſr q̃ñ ambo eẽnt dati a iudice ⁊c.

Tutoribus. Tutor põt ſolutionē recipe nõ donare vel ꝓ modico ſine cã trãſigere. h. d. iſte notabil. §.

Ex. l. ſequenti.

❡ Dictio ⁊ implicat ħ: ⁊ an hñs ptãtez a. l. ⁊ ab hoie adijciaꝛ ꝙ faciat aliqd cũ ↄſilio alterius: an ſequi teneatur.

t **Jciumᵈ.** Juſſus facere cũ cõſilio alteriᵘ ſi qdē ē pticeps officij teneꝛ eum regrere ⁊ ſeq: alˀs ſecus . h. d. ❡ No. ꝙ ad hoc ꝙ tutor teneaꝛ regrere ↄ ſiliũ alterius etiã teſtatore iubẽte duo regrunꝛ i pſona illius. ſ. ꝙ ſit tutor ⁊ pticeps officij. Jtem ꝙ ei adminiſtratio nõ ſit denegata: ſed põt ad miniſtrare. h. d. tex. ibi: ſʒ ēt adminiſtrationem ⁊c. Nã illa dictio ⁊: iplicat etiã iſta duo. ſ. ꝙ officiuz ⁊ adminiſtrationē hēat. ❡ Ad iſtud op. ꝭ. e. l. q dam decedēs. §. pater tutelã. Rñ. ſi nõ eẽt parti ceps officij de vrbanitate dʒ regrere cõſiliũ vt in cõtrario nõ de neceſſitate: vt hic. ❡ Opp. ꝭ. de exerci. l. i. §. ſi plẽs. ⁊. l. idēqʒ. §. ſi ea. ꝭ. mã. ⁊. ꝭ. ð acqr. here. l. ſi qs mihi bona. §. ſi corã ticio. Rñ. cõtraria loquñꝛ in eo q hʒ ptãtem ab hoie: vñ ſi ab hoie adijciaꝛ ꝙ faciat cũ cõſilio alterius valʒ iſta adiectio ⁊ eſt ſeq̄ẽda. hic loqtur in tutoribᵘ

piẽtis ita ſuſpẽdat ſniam quẽadmodũ appellatio vide Ro. ↄſilio. cclxxxv.
e ❡ Tutores. vbicũqʒ fuerit petitũ. Qñ ꝓmitto ſoluere vbicunqʒ fuerit petitũ qd iportet vide bar. ⁊ doc. in. l. ſi cõuenerit de iuriſ. om. iu.
f ❡ Nõ operaꝛ. Caſus eſt in. c. romana. §. ↄtentes. de ſo. cõpe. in. vj. vid no. per doc. in. l. ij. ꝭ. ſi qs in ius vo. ⁊ vide bar. in. l. ſi qs in cõſcribẽdo. ⁊ q̃ ibi dixi de pac. ⁊ idē qð ħ tʒ do. anto. i. c. i. ð iudic. ⁊ ibi imo. ⁊ ibi di xit do. anto. ꝙ ſi promiſi ſoluere bri xie bonoñ. ⁊ vbicũqʒ lo coꝝ ꝙ ſi po tero ↄueniri i loco remo tiori locis ex pſſis. ſʒ imo. tʒ ↄriuʒ ibi: vbicũqʒ fue rit petitum ⁊c. vide bar to. ⁊ moder. in. l. ſi qs in cõſcribẽdo. . C. de pact. vbi late de hoc articu lo. ⁊ i. l. ſi cõ uenerit ð iu riſ. om. iud. Fulgo i. d. . l. ſi qs in cõ ſcribendo tʒ ↄtra hãc do ctrinã p. l. in bonefidei in fi. de co. qð cer. lo ⁊. c. dilectis filijſ in ver. rñde re vel ſolue re pp diſiun ctiuã: vel de ſo. cõpe. ad q̃ iura rñdēt moder. i. d. . l. ſi qs i cõ ſcribẽdo. vt ibi p eos: et ſi cõſideras bar. hic vide tur ſibi ↄriᵒ circa id ꝙ di xit i. d. l. ſi qſ in cõſcriben do in ſcdo ↄ rio vbi vult ꝙ nõ ſufficit dicere vbi cũqʒ fuerit petitũ: ſʒ eſt neceſſe ꝙ ēt dicaꝛ ꝙ pro mitto ſolue re ſiue me ſo lutũrũ in q̃ cunqʒ loco vel vbicũqʒ fuerit petitũ vide ibi no. ego tenereʒ opi. bart. ibi p iſtũ tex. in ver. ſolureꝛ quē ipſi alle gant. vide q̃ ibi dixi. ADDE ꝙ ſi iſtrumẽtũ dicat ꝓmi ſit ſoluere ro me venetijs ⁊ vbicũqʒ ⁊ ſub quocun qʒ iudice vult poſſe ↄ

gl ʒ ſint noiati a teſtatore: offiñ tñ hñt a lege. vt . l. i. in ꝑn. ꝭ. de tute. Jdeo teſtator adijciendo ꝙ faciat cũ ↄſilio alterius extnei vel cõtutoris non hñtis adminiſtrationē nõ põt officiũ datũ a lege i fringere: vt hic. ⁊. d. l. cũ qs. in ꝑn. ⁊. §. i. ꝭ. e. ⁊ ita dic̄ Ol. i. q̃dã ſua diſputatõe: ⁊ eadē rõe dico ꝙ ſi data eẽt alicui ptãs a lege ⁊ a lege adijciaꝛ ꝙ faciat cũ ↄſilio alterius ꝙ illud dʒ de neceſſitate reqri: vt. l. impuberibus. de ſuſpec. tu. ⁊ hoc exa minaui plene in repetiõe. l. i. §. ſi plẽs. de exerci. ❡ Circa ſcðm rñſum q̄rit gl. an ↄſiliuz ſeu arbi trũ iſtaꝝ mulierũ ſit ſeq̄ẽdũ. Circa ꝙ diſtiguit glo. ſi qdem alimẽta ſint relicta ipſi pupillo: vt in caſu. l. nñe. tũc q: hoc ſpectat ad adminiſtratõeʒ tutoꝝ cũ habeãt plenũ officiũ ⁊ mulieres non pñt eſſe pticipes officij nõ reqrereꝛ earũ ↄſilium de neceſſitate: vt. d. l. cũ qs. §. i. ꝭ. e. Sed ſi lega ta eſſent de adminiſtratiõe tutoꝝ tũc illoꝝ arbitri um dʒ reqri: ⁊ ſi male arbitrarenꝛ corrigerenꝛ p arbitriũ boni viri: vt. l. i. ꝭ. de le. ij. ⁊. l. ſi cui ãnuuz . ꝭ. de an. le. Ja. de are. dicit ꝙ ēt ab ipſo initio vr relictũ arbitrio boni viri: nec eẽt neceſſe ꝙ arbi treꝛ: vt. d. l. i. de le. ij. ⁊ ibi plene dixi. ❡ Ultimo glo. ſignat ar. ↄ. vide gl. ibi arbitrio. So. illõ eſt ſpãle fauore mrĩmonij: vt. l. turpia. §. i. de le. i.

Ex. §. ſequenti.

❡ Qualiter ↄueniri poſſit q ꝓmiſit ſoluere vbi cũqʒ fuerit petitum.

Tutores. Ad tutorē apõ quē inſtra ad adminiſtratõeʒ alterius ptinẽtia repiunꝛ ptinet alteri notũ facere: alˀs te nebiꝛ. h. d. ❡ Ex ꝑncipio. §. circa facti narratio nē no. illa ṽba ꝙ ꝓmiſit ſoluere vbicũqʒ fuerit petitũᵉ. Ex quo pʒ ꝙ vbicũqʒ cõuenit ibi vr cõ tractũ: ⁊ rõne ↄtus poterit cõueniri: vt. ꝭ. de ac tio. ⁊ ob. l. ↄtiſſe. ⁊. ꝭ. de iudi. l. heres abñs. ſecus ergo ſi dixerit ſe ↄueniri velle vbicũqʒ inuētᵘ fue rit: q: huic ꝓmiſſiõi poterit renũciari añ lit. ↄte. vt. l. ſi ↄuenerit. ꝭ. de iuriſ. om. iu. de hoc in ſpec. de cõpē. iudi. adi. §. i. verſi. qd ſi pactũ. ❡ Circa tex. no. illud qð dicit ꝙ ſi nec debitores in italia eẽnt nec eoꝝ pdia. ex quo pʒ ꝙ p illa ṽba ꝓmit to me ſoluturũ vbicũqʒ fuerit petitũ nõ opanꝛᶠ vt poſſim trahi extra territorium meũ ſi ibi non inuenio: perſonaliter vel ſi ibi non ſunt bona mea. Sed ſi ibi reperirentur bona mea poſſet ibi a me peti: lʒ ibi pſonaliter nõ eſſez: ⁊ hoc pp illa ṽba vbicũqʒ fuerit petitũ: ⁊ ſic ibi vr ↄtractũ vt dictũ eſt ⁊ tʒ Jac. ð are. ⁊ eſt no. ❡ Ultio no. ꝙ q̃ñ plẽs ſunt adminiſtratores vnus dʒ alteri no tificare id qð ad alterius adminiſtrationē ptinet alˀs punitur.

A matre. Res nõ legitime vẽditas pt pupillus vẽdicare. h. d.

Perfectus. Ea q̃ tutor põt facere ꝓ pupillo ⁊ ꝓ ſe licite faciẽdo ſimpliciter vr facere ꝓ ſe. h. d.

Lucius. Dãnũ ſubito emergẽs i re pi gnorata tutori nõ imputatur hoc dicit.

Ex. §. ſequenti.

❡ An cũ patruus vel frater tutor pupilli nego cia debeat dare ptē lucri pupillo: ibi. Jtē. Et an cũ patruus vl tutor negociaꝛ: ſʒ nõ eſt tutor: an debeat dare ptē lucri: ibi. Quero qd. Et qd de dãno an debeat cum pupillo cõicari: ibi. Quero

ueniri ꝙ tñ
non poterat
ꝯueniri niſi
vbi inuẽtus
fuerit: ſꝫ qd
ſi ꝓcurator
iſtius debi-
toris ſit iuẽ
tus i aliquo
loco cũ mer
cãtijs: an po
terit ibi ꝯue
niri vide pul
chre bal. cõ-
ſilio. ccclxv-
ij. i. vol. de-
terminãtẽ ꝙ
nõ ſi mercã
tie erant alii
vẽdite ꝛ tra
dite ꝑ conſi
gnat. vel in-
ſpect. oculo-
rũ: qꝛ nõ in-
cludũt i ob-
ligatõe. l. cũ
tabernã de
pigno. Qua
liter aũt itel
ligant illa v̾
ba ꝙ vult in
quolibet lo
co poſſe con
ueniri vide
eo. vol. cõſi
lio. ccxlviii.
a ℂ Altero.
ſi videt. An
ꝛ qñ tutor
emẽs videat
emere noie
ſuo an pupil
li ſui adv̾ qð
no. bar. in. l.
. iii. ⁊. iu. ſol.
ꝑ bar. ꝛ bal.
i. l. ſi patru⁹
circa ꝑn. C.
cõia vtriuſ-
qꝫ iudi.
ADDE bal.
conſilio. liii.
. iii. volu.
b ℂ In ꝑn. ꝺ
hoc tex. viꝺ
etiã bal. i. l.
cũ oportet. i
. xiii. col. de
bo. q̃ lib. ꝛ ꝺ
hac materia
vide q̃ dixi
p⁹ bart. i. l. q
mihi dona-
tũ. ff. de do-
na.
c ℂ Quero
qd ꝛ vide oi
no qð dicit
bal. i. c. i. §. ſi
duo fratres
de fra. ꝺ no.
bñ. iueſ. ex q̃
tex. iſert ad
aliꝺ qð dixi
i. l. ſi. ⁊. ad. l.
fal. ꝛ ad ꝑdi-
cta adducit
illũ tex. i. d.
. §. ſi duo. ꝑ
ſolã tñ hita-
tionẽ nõ idu
cit ſocietas
ſꝫ eũ in. l. cũ
duobus. §. ſi
frat. ꝓ ſocio
ꝛ de decur.
l. lꝫ. ff. x. ꝛ di
. cto. §. ſi duo
adde qð ſta
tiꝫ. ⁊. dicã. ꝛ

dixi. Et an ſocietas tacite ꝯhat inter duos fres
vel patruũ ꝛ nepotẽ: ibi. Quero an.

Altero. Tutor q ẽ debitor pupilli i ge-
nere: ſi rẽ emit ſuo noie nõ vr⁹
emiſſe de pecunia pupilli. h. d. ℂ Op. ꝛ vr ꝑſtã
dũ ꝯpendiũ: vt. l. actiõe. §. ſi in rẽ. ꝛ. §. morte. ſ.
ꝓ ſocio. So. h geſſit negociũ ꝑrnũ ſuo noie ibi
noie cõi. ꝙtuꝫ ad. l. ꝯtrariã diuinare eſt. vñ gl. in
. d. §. ſi rẽ ſoluit aliter plibus modis. ſed illa eſt
v̾a ꝙ ibi loqtur de ꝯpendio qð ꝓceſſit de re cõi.
h loqtur de ꝯpẽdio qð ꝓceſſit ex alia negociatõ
ne poſtea facta. ℂ Scðo op. gl. de. l. verũ. §. ſi rẽ
. ſ. ꝓ ſocio. finis illius. §. hꝫ duas lec. ſm vnã cõ-
cordat ſm aliã eſt cõtra. Sꝫ ſolue vt ꝑcedẽs cõ-
trariũ. ℂ Op. ex gl. ꝙ hoc cõpẽdiũ qð videt ꝑ-
uenire ex re pupilli: vt. ſ. qñ ex fac. tu. l. ij. ꝛ. C. ar
bi. tu. l. curator. Si ergo h tutor ex mercibus cõi
bus habuit pecuniã. ꝑma pecunia fuit cõis cum
pupillo. Itẽ alie merces empte ex dicta pecunia
eadẽ rõe fuerũt cões cũ pupillo: vt dictis. ll. ergo
cõpẽdiũ ex re cõi vr ꝓceſſiſſe. Sol. fateor ꝙ res
empta ex pecunia pupilli ꝑ tutorẽ eſt pupilli de
iure ſpãli: vt. d. l. ſꝫ ecõtra pecunia redacta ex re
pupilli a tutore ſuo noie vẽdẽte nõ efficit pupil
li: vt hoc. §. ꝛ. l. q vaſ. §. ſi. cũ filib⁹. ⁊. de fur. rõ qꝛ
pecunia de facili cõſumit ꝯſumptione ꝛ imixtio
ne: ꝛ iõ voluit. l. tutorẽ teneri in genere: ꝛ illã pe
cuniã nõ effici pupilli ꝛ ſic iteritu nõ liberet. ita
tꝫ hic Dy. ꝛ pꝫ ex ſũmario quẽ dedi. ſ. ꝛ ſm hoc
ſi de pecunia pupilli emeret res ſuo noie: ꝛ res
eẽnt pupilli: ꝛ ſic cõpẽdiũ illius ꝑme emptionis
eẽt pupilli: ſꝫ ſi iterũ vẽderet tutor ꝛ alſ emeret
hrẽt locũ h. §. vt debeat vſura nõ cõpẽdiuꝫ: ho-
die v̾o de iure cano. nõ debet vſura ſꝫ intereſſe.
ℂ Itẽ op. ⁊. eo. l. q negociatõeꝫ. in ꝑn. Gl. ſoluit
plibus modis. illa eſt v̾a ꝙ ibi in dubio vr noie
pupilli geſſiſſe: qꝛ tali mõ fuerunt dati tutores: ꝛ
ſic fuit mãdatũ collatũ ẽt p⁹ mortẽ: ꝛ ſic ñ fuit fi
nitũ morte. h v̾o geſſit noie ſuo: vt pꝫ ex lrã. Et
iõ ꝓ h⁹ declaratõe diſtingue qñ patruus vl frat.
idẽqꝫ tutor pupilli negociat an ad pupilluꝫ ꝑti-
neat ꝑs lucri: an petat ſimpliciter intereſſe. Dic
aut negociat noie cõi: aut ſuo ꝓprio: aut dubita
tur. ſi cõi nõ eſt dubiũ ꝙ cõpẽdiũ eſt cõe: vt. d. l.
ꝯtraria. Sed ſcðo caſu qñ noie ꝓprio: ꝛ tũc aut
de pecunia cõi cũ pupillo: aut de ꝓpria: aut du-
bitat. Si de cõi: tũc qꝛ res empta efficit cõis cõi
cabit cõpẽdiũ: vt. l. act. §. ſi in rẽ. ꝛ ibi no. ſ. pro
ſocio. ꝛ dixi. ſ. ſi de pecũia ꝓpria ẽt de rebus cõi-
bus redacta q̃ ꝓpria eſt: vt dixi cõpẽdiuꝫ eſt pro
priũ: ſed pupillo tenet ad intereſſe vl vſuras: vt
hoc. §. Si dubitet de cuius pecunia. in dubio ꝑ
ſumit de ꝓpria: vt. C. arbi. tute. l. ſi defũctus. nec
in dubio puto recurrẽdũ ad cõiecturas q̃s glo.
tãgit in. l. cũ oportꝫ. in ꝑn. de bo. q̃ lib. qꝛ ꝯiectur
ille nõ hñt locũ niſi in filiofa. vt ibi: vel in vxore.
vt. l. qntus. ff. de do. inter vi. ꝛ vxo. vl ꝑlato eccle
ſie. vt. C. de epiſ. ꝛ cler. auc. lnia. Tertio caſu qñ
dubitat an ꝓprio noie vl cõi fuerit mercat⁹: tũc
in dubio ꝑſumit ꝙ ſuo ꝓprio noie: vt. l. ꝛ magiſ
. §. i. de ſo. ne ꝑſona ſubitelligat extriſecus: vt. l.
ſi ſtipulatus. §. griſogonus. ⁊. de v̾. ob. fallit i. l.
q negociatõi. in ꝑn. ᵇ. ⁊. e. rõ eſt ibi ꝑꝑ mandatũ
ꝑcedens: vt. ſ. dixi. ad qð facit. ſ. ſo. ma. l. p⁹ do
tẽ. ſm lec. Dy. regulariter eſt dicẽdũ ꝙ qñ tutor
facit illud ad qð tenet: lꝫ faciat ſuo noie vr facer
ꝓ pupillo: vt. ſ. l. ꝓxi. §. tutorẽ. negociationẽ ve
ro nõ tenet facere niſi teſtator ꝑcepiſſet. imo te-
net pecuniã ꝯuertere in emptiões ꝑdiorꝫ: vt in
auc. vt hi q ob. ſe. ꝑhi. §. qm̃. ꝛ. ſ. e. l. ita aũt. i ꝑn
ci. ꝛ regula eſt qñ licite põt facere noie ſuo ꝛ no-
mine pupilli ſimplr faciendo noie ſuo intelligit
facere: vt. ſ. e. l. §. ꝑfectus. In dubio ergo ꝓpõ
noie vr negociari. ℂ Nec ob. ⁊. qñ ex fac. tu. l. p⁹
morẽ. ꝛ qð ibi no. qꝛ illud intelligo qñ fecit mẽ-
tionẽ ꝙ erat tutor: vt ibi dicam. ℂ Quero qd ſi
patruus vel frater q negociat⁹ eſt nõ erat tutor
vel curator. Rñ. lꝫ pecunia fuiſſet cõis: tñ cõpen
diũ nõ eſſet commune: ſi communi nomine non
eſſet mercatus. nam ſi quidem ille frater vel fra-
tris filius erat maior nõ eſt dubiũ: vt. C. cõi. vtri
uſqꝫ iudi. l. patruus. ſm lec. gl. ꝛ. ſ. ꝓ ſocio. l. cuꝫ
duobus. §. ſi inter fratres. Idẽ ſi erat minor: qꝛ
illud qð dr ꝙ res empta ex pecunia minoris eſt
minoris: eſt verũ qñ emit ꝑ tutorẽ vel curatoreꝫ
ſecus ſi ꝑ extraneũ: niſi forte in ſubſidiuꝫ: vt. l. ſi
filie. cũ gl. ſua. ⁊. de ſo. dicã in. l. ij. ⁊. qñ ex fac. tu.
ꝑdicta v̾a niſi inter eos ꝯtracta eſſet ſocietas ta
cite vel exp̃ſſe: q̃liter aũt ꝯtrahat tacite ſtatiꝫ di-
cã. ℂ Quero dixi de ꝯpẽdio: qd de dãno. Rñ.ᵃ
eo caſu quo tutor eſt debitor i genere nõ eſt du-
biũ ꝙ tutoris eſt dãnuꝫ. Sed eo caſu quo pecu-
nia eſt pupilli ſiue cõis in eius fauorẽ res empta
ex ea pecunia ſit pupilli: quo fauore vti nõ põt ſi
vult. ar. ſ. ꝺ mino. l. ſi iudex circũuẽto. nec tutor
poterit hoc ꝯtra eũ allegare cũ ipſe ſuo noie fac
ar. C. de tran. l. trãſa. Sꝫ ſi tutor geſſiſſet noie cõ
muni: tũc ſi tale negociũ erat ꝯſuetũ a p̃re pupil
li eſt cõe dãnũ ſicut ꝛ lucrũ. alſ lucrũ eſt cõe dã-
nũ ſolius tutoris: vt. ſ. de nego. ge. l. q aliena. ita
no. in auc. vt hi q ob. ꝓhi. §. qm̃. ver. qd ergo.
ℂ Quero anᶜ ſocietas poſſit ꝯtrahi tacite ꝛ q̃lit
qdã dicũt ꝙ ſic. nã cũ ꝯtrahat cũ ꝯſẽſu: ꝯſenſus
põt exp̃mi verbis ꝛ factis: vt. ſ. de legi. l. de qb⁹.
ꝛ iõ ſi ꝯtractus cõi noie celebret inter eos vr eẽ
cõtracta ſocietas. ar. ⁊. de le. iij. l. ꝑdijs. §. ſi. ſic ꝛ
in diſſoluẽdo ex actib⁹ ꝑſumit tacite diſſoluta ſo
cietas: vt. ſ. ꝓ ſocio. l. itaqꝫ. ꝑdicta v̾a ſũt niſi al
ter cõſenſu careret: tũc eni nõ põt eſſe ꝯcta ſocie
tas tacite cũ nõ poſſet exp̃ſſe: vt. ſ. ꝓ ſocio. l. i cõ
ditionibus. ita dicit Ri. mal. hoc ẽt ſeq̃bat Ol.
his v̾bis: iniſi habitatio lucrorꝫ in vnũ collatio
ꝛ ei⁹ qð alter ſuplucret inuicẽ nõ reddita rõe fa
cit ꝑſumi ſocietatẽ. ar. ſ. de ꝓba. l. ꝓcula. ꝛ ꝺ do
na inter vi. ꝛ vx. l. ſi ſeruus. ꝛ ſo. ma. l. q̃ dotis. et
qð ibi no. ꝛ ita repit in qbuſdã dictis Ja. ꝺ are.
Sꝫ cõtra ꝑdicta op. ſ. ꝓ ſo. l. iiij. vbi no. ꝙ re ſo-
la nõ põt videri ꝯcta ſocietas v̾a. Rñ fateor ꝙ ñ
ꝯhit ſocietas re tm̃: qꝛ nõ eſt ꝺ ꝯctibus q re ꝯhũ
tur: ſed ꝯtrahit cõſenſu ſolo: vt ibi no. ꝛ de ac. ꝛ
ob. l. cõſenſu. iſte aũt cõſenſus põt eſſe declarat⁹
verbis ꝛ factis: vt. ſ. ꝓbatũ eſt. ℂ Ex ꝑdictis tñ
dicta materia nõ eſt bñ declarata: iõ latius ſic di
casᵈ in duobus fratribus patruo vl nepote: aut
alter eorꝫ eſt pupillus: ꝛ non vr ꝯtracta ſocietas
vt. ſ. ꝓ ſo. l. in cõuẽtionibus: vt. ſ. dixi. aut vter-
qꝫ eſt maior: ꝛ tũc aut neuter negociat: aut alter
tm̃: aut vterqꝫ. Primo caſu etiã ſi indiuiſaꝫ he-
reditatẽ inſimul habeãt: nulla vr inter eos ꝯcta
ſocietas: niſi exp̃ſſe ſit dictũ: vt. ſ. fa. herc. l. ex ꝑ-
te. §. filius. Secundo caſu qñ alter tm̃ negocia-
tur: tũc idẽ qꝛ nõ põt videri ꝯcta ſocietas tacite
cũ alter nil ponat: vt. ſ. ꝓ ſo. l. i. in ſi. niſi aliꝺ eẽt
actũ: ꝛ iõ q̃ſita ab altero cõicant: vt. d. l. ſi patru
us. cõi vtriuſqꝫ iudi. ꝛ ꝓ ſo. l. cũ duobus. §. ſi in
ter fratres. Tertio caſu qñ vterqꝫ negociat: tũc
ſi hincide lucra ꝯſueuerũt cõicar ꝑſumo ſocieta
tẽ cõtractã eſſe ꝑ ea q̃ dicta ſũt a dictis doct. hoc
etiã ꝓbo ꝑ. l. in cõcubinatu. ſ. de cõcu. ꝛ. ſ. ꝺ ri-
tu nup. l. in libere. Preterea talis ꝯctus niſi trã
ſeat in nomẽ ſocietatis nõ põt celebrari: ergo ſo
cietas vr tacite ꝯcta. ar. ⁊. de acq. here. l. ꝓ hrde.

q̃ no. bal. in
. l. ſi vt ꝓpo
nis. C. ꝺ rei
ven. ꝛ q̃ poſt
bar. habes i
l. ſi. C. ꝺ col.
d ℂ Rñdeo.
adde bal. in
. d. l. ſi patru
us. i. iii. col.
ꝛ qð ipe no.
i. l. certũ. i ſi.
. i. col. C. fa-
mil. herciſ. ꝛ
qð no. bal. i
. d. l. ſi patru
us. i vlt. op.
e ℂ Quero
an ꝛ iſta faci
unt ad ea q̃
dixit bar. i. l.
ex diuerſo. i
ꝑn. ſolu. ma.
quẽ oino vi
de. ꝛ ẽt bal.
in. c. i. ꝺ hñ.
fra. quẽ etiã
omnino vi-
de duꝫ dicit
ꝙ ſi ticius
emit tale ca-
ſtrũ a tẽpro-
nio ꝛc. ꝛ qð
fac ad. q. ru
ſticorꝫ ſimul
ſtãtiũ ꝛc. ad
de in ſimili
qð no. bald.
p⁹ gl. in. l. ſi
paterno. C.
de neg. ge. ꝛ
moder. iſti.
ꝺ act. §. act.
i materia ne
go. ge. ꝛ vi-
de bal. i. d. c.
. i. vbi dixit ꝙ
ex ſolo ꝯui-
ctu ꝛc. ꝛ vbi
bal. i. d. c. i.
refert bart.
dic ꝙ bar. il
lud dixit in
vno ꝯſilio ꝙ
incip. an ha-
rolus. ꝯſilio
. lxvii. ꝛ viꝺ
bal. i. l. ii. C.
q teſta. face.
poſ. ꝛ hic ad
de bar. in. l.
cũ duob⁹. §.
pater. ſ. pro
ſo. ꝛ viꝺ bar.
hic i ſi. v̾bis
ꝛ adde bar.
in. l. i. §. nec
caſtrenſe de
col'a. bo. ꝛ i
. l. cũ oꝫ. i ꝑn
ci. ꝺ bo. q̃ li.
ꝛ q̃ no. ꝺ ru
ſticis. viꝺ ꝑ
bal. in. d. l. ſi
patruus ad
ſi. ꝛ in. l. i. ꝓ
ſo. i. x. q. ꝛ ꝺ
materia per
ang. in cõſi.
. lix. ꝛ cõſilio
lxxxix. ꝛ cõſi
lio. cx. ꝛ ꝯſi.
. clxxi. ꝛ pau.
de ca. i ꝯſi.
. clxxxiii.
ADDE qua
liter ꝑſumat
ꝯcta ſocietas
ꝛ an diuerſi
tas exercitii

vt q: vnᵘ ſit mercator alter doctor alter intendat rei ruſtice ⁊ agricultuſi re impediat ſocie tatē.vide pe.de ancha.ꝯſilio.ccciij.⁊ vide ēt ꝑ Ro.cō lio.cccxcj.⁊ ꝑ bal.cōſilio.cccxvij.l.li.qualiter intelligaꝛ ꝯcta ſocietas.
a ℭ Sic dicas.vide bar.in.l.cū duobus.§.pap.ꝓ ſocio.alias eſt lex.⁊ eun dem:⁊ in tractatu de duo.fra.⁊ bal.in.l.ſi patruus.C.cōia vtriuqꝫ iudi. ⁊ in.l.i.C.q teſta.fa.poſ.
b ℭ Contra cta ſocietas vid bal.i.l.i.C.ſi qs alte.vel ſi.⁊ dum dicit h ꝙ ſi emo funduꝫ noie ꝓprio illū nō tene or cōicare. pe.de anch. tenuit ꝯriuꝫ ⁊ ita ꝯſuluit qſi añ ⁊ poſt oia fuiſſēt hic inde collata i ꝯſi.cxxxiij.⁊ in ꝯſi.cclxxxix.⁊ bal.i.l.cuꝫ oꝫ.v.q̄ro qualiter fratres.de bo.q̄ lib.⁊ i.d.l.cū duobus.§.pap.in lect.antiqua.ang.in cōſi.clxxi.⁊ adde bar.in.l.forma.§.ſi qs hoc in terdictū.hic alle.⁊ adde qd nūq̄ꝫ in vita patris videꝛ ꝯcta ſocietas iter filios:⁊ iō d bita facta ꝑ vnū nō ſunt cōia.l.certū ⁊ ibi no.hoc bal.i.vj.col.C.fa.her.⁊.l.cū duobᵘ in ſi.ꝓ ſo.⁊ bal.i.d.l.cū duobᵘ.§.papi.in lec.antiqua.⁊ in.l.cū oꝫ.ver.q̄ro qualiter frēs de bo.q̄ lib.⁊ i tracta.de duo.frat.⁊ retuli poſt bal.i.d.l.ſi patruᵘ.⁊ in hac materia vid bal.in.l ſi.C.de col.⁊ i.l.ſi ſo ciᵘ ſi cer.pe.⁊ i.l.i.qui te ſta.fa.poſ.⁊ ſaly.in.l.papi.§.ſi inter frēs ꝓ ſocio bal.i.l.i.C.ſi qs alte.vel ſibi.
ADDE an patruus ſtat cū pupillo videaꝛ contracta ſocietas cuꝫ pupillo Ro.cōſilio.cclxxxij.et ibi an patruus accipiēs vxorē poſſit in diuiſione

.§.papinianus.nō eniꝫ pōt dici donatio cū non fiat ex liberaralitate:iō eniꝫ tibi cōfero:q: tu mihi.Itē nec veniūt iſta ex natura hereditatis inſimul retēte:⁊ ſic nō venit in iudicio fa.her.q: ea ſola veniūt in fa.her.iudicio q̄ qs facit vt heres vt.ſ.fa.her.l.ij.⁊.l.verius.⁊.l.⁊ puto.§.ſꝫ ſi dolo.Itē nō venit in cōi diuidūdo:q: illud daꝛ ad diuidēdū nō ad cōicāduꝫ.Reſtat ergo ꝙ dicta cōio ſit facta iure ſocietatis:⁊ ſic ſocietas videaꝛ tacite cōtracta.de vno reſtat dubiū q̄ ſocietas ſit ꝯtracta an oīuꝫ bonoꝝ an vnius negociationis vł dicaꝛ ſocietas ſimpliciter ꝯtracta.de qbus hꝛ.ſ.ꝓ ſo.l.v.⁊.l.coiri.⁊.l.ſeq.Ad qd dico ꝙ iſta ē regula ꝙ actus noſtri volūtarij nō extēdūꝛ vltra q̄ꝫ petunꝛ.C.ne vxor ꝓ ma.l.ſi.de iti.actuqꝫ pri.l.i.§.hoc interdicto.C.d neg.ge.l.i.⁊.ij.⁊.ſ.e.l.tutores q poſt.dico ergo ꝙ ſi cōicauerunt lucra vnius negociatōis:illius negociatōis tm̄ vꝛ eſſe cōtracta ſocietas[b].ſi erāt diuerſe illaꝝ ꝯcta ſocietas vꝛ:⁊ iō ſi forte vnᵘ emiſſꝫ fundū ſuo nomine nō teneretꝛ fundū cōicare:ſꝫ teneretꝛ cōicare pecuniā ſi ex dicta negociatōe fuiſſet.ſ.ꝓ ſo.l.ſi vnuſ.§.i.Sꝫ ſi emptōes fundoꝝ cōi noie celebrarenꝛ:tūc ēt huius negociationis ꝓſumereꝛ ꝯtracta ſocietas:⁊ ſic cogereꝛ cōicare ſm ea que dicta ſūt.⁊ idē dico in tpe.nā ab eo tpe quo ceꝑant cōicare vꝛ ꝯtracta ſocietas.Idē ab eo tpe quo deſierūt cōicare dꝛ diſſoluta:vt.d.l.vtiqꝫ.ſ.ꝓ ſo.ſecus ſi vnus cōtinuabat cōicare ⁊ alter ſibi retinebat:⁊ ſocietati nō renūciabat:tūc enim ſeruarē[c] qd dictū eſt.ſ.ꝓ ſoc.l.actōe.§.diximus.Itē qd dꝛ de cōione inuicē facta nō intelligo de modicis ⁊ ꝑuis lucris.ar.ſ.de impēſis.l.oīno.⁊ de dona.inter vi.⁊ vx.l.vtrū.ℭ Quero illa ſocietate tacite ꝯcta q̄ ptes intelligātur.Rñ.dicebat Ri.eq̄les:vt.ſ.ꝓ ſo.l.ſi nō ſiāt.qd placet.

Tutor rerū.

Tutor vnius regionis pōt ſoluere creditori alterius regionis.h.d.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Plene idem eſt ꝙ libere.

i Ater bonorū[d]

Pōit differētiā inter curatorē vētris ⁊ bonoꝝ ex vna pte:⁊ curatorē ꝓdigi furioſi ⁊ pupilli ex altera pte.ℭ No.ꝙ curatores ꝓdigi furioſi ⁊ pupilli dicūtur hr̄e plenā ⁊ liberā adminiſtrationē:vt colligiꝛ h ex eo ꝙ dꝛ plene:qd idē eſt ac ſi diceret libere:vt.C.d ꝓcu.l.i.§.ſꝫ ꝓcuratores.⁊.l.i.i ꝑn.ſ.de offi.ꝓcu.ceſa.qd tenet gl.in.l.mādata.ſ.d ꝓcur.ℭ Scdo no.ꝙ curator bonoꝝ ⁊ vētris nō dꝛ habere liberam ⁊c̄.

o B fenus.

Tutor q nō eſt ſoluēdo ob negligētiā puniꝛ in corpe.h.d.ℭ Op.de offi.pre ſi.l.illicitas.i ſi.nō gl.ſoluit hic:ſo.vt ibi.⁊.C.de pe.l.penam.

s I res.

Caſus fortuitus nō iputaꝛ tutori.h.d.Hoc itellige ſi res ꝑdite erāt in loco ꝯſiſtr tuto:alś teneꝛ tutor:vt.C.de pi.tu.l.ſi res.⁊.j.de dā.infec.l.vtiqꝫ.⁊.ſ.e.l.tutor ꝓ pupillo.in ſi.Bar.

s I duo.

Eodē mō quo vnᵘ tutor teneꝛ ꝓ alio:eodē mō teneꝛ fideiuſſor eius.h.d.Pro declaratione quero a quo fuit diuiſa adminiſtratio.Glo.dic̄

de cōi illas detraheret:an vero de parte ſua tm̄.⁊ ꝙ inter fratres hereditatem paternā indiuiſaꝫ poſſidētibus nō intelligaꝛ ꝯcta ſocietas:ita ꝙ alter emit noie ꝓprio nō teneaꝛ cōicare tenuit Ro.ꝯſilio.cccxiij.Quādo neuter coꝝ negociaꝛ.Sed ſi ambo negocianꝛ hñ ꝓſumiꝛ ꝯcta ſocietas ꝯ currētibus hiſqꝫ dicit bar.⁊ hoc ēt approbat Ro.cōſilio.cccxcj.Sed qd ſi eo caſu alꝛ emit nomie ſuo tm̄:tm̄ in cataſtro res repiaꝛ poſita taq̄ꝫ cōis ⁊ qd de inſtrumētis q̄ alter frater facit capitare in ꝑſonaꝫ filiorum vel vxoris vide eūdē ro.pal legato ꝯſilio Et qd d duobus fratribᵘ ſimul ſtātibᵘ ꝑ qnquaginta annos ⁊ vnᵘ ex induſtria lucreꝛ vide eūdē ꝯſilio.iij.Et qd de fratre maiore habitāte cū minori ꝑ eūdē cōſilio.ccccxiij.Et qd de lucris q̄ prouenīūt vni ex fratribus ex dote lucrata vide eūdē ꝯſilio.ccccvj.Et qualiꝛ intelligaꝛ ꝯcta ſocietas iter patruū ⁊ nepotem vide bald.cōſilio.ccxl.⁊.cclxxv.ij.vol.
c ℭ Seruarē idē no.bal.i l.ſi.§.q quattuor.de leg.ij.⁊ i.l.ſi ſociᵘ.ſ.ſi cer.pet.⁊ tex.in.d.l.patruᵘ.⁊ ibi bald.⁊ ang.in cōſilio.cx.
d Ater i bonoꝝ adde q̄ no.i.l.i.C.etiā ꝑ ꝓcu.cau.in integ.reſti.
e I duo s intelligiꝛ in his.idē opatur genus q̄ ad genᵘ qd ſpēs quo ad ſpēꝫ.fallit vt hic.Itē fallit etiā in obligatione pignoris.ſm bal.in.l.i.ꝑ illū tex.C.q res pig.

a iudice:nec audeo dicere a teſtatore:q: tūc tutores nō ſatiſdarēt niſi inter ſe:ita dicit glo.Sꝫ potes ſuſtinere etiā facta diuiſiōe a teſtatore.nā lꝫ nō teneaꝛ ſatiſdare:ſi tm̄ ſatiſdat teneꝛ:vt.j.d fideiuſ.l.grece.§.tutor.ℭ Quero qd ſi adminiſtratio eſt diuiſa ab eis.videꝛ ꝙ fideiuſſor nō teneaꝛ niſi ꝓ geſtōe quā tutor geſſit.ꝓ alia ꝟo nō ſicut nō teneꝛ ꝓ nō gerēte.glo.nō firmat.ꝯrium vꝛ.nā diuidēdo adminiſtratōeꝫ inter ſe alter alri vꝛ cōmittere ꝙ admiſtret:⁊ ſic qlibet nō in totū vꝛ admiſtrare ꝑ aliū:vt.j.e.l.tres tutores.§.nō ſolū.ℭ His declaratis op.ꝙ poſſit ꝯueniri ꝓ alia adminiſtratōe:vt.ſ.e.l.iter tutores.Sol.verū eſt actione ꝑſonali vt ibi:non reali:vt hic.ℭ Op.ad ſi.ꝙ nō ſit idē denegare in genere vł i ſpecie:vt.ſ.de vſuf.l.quotiēs.§.ſi.So.q̄tū ad incluſionē ⁊ excluſionē rei tm̄ valet generalis q̄tum ſpālis ꝓuiſio:vt hac.l.⁊.j.de leg.iij.l.ſi chorus.in ꝑn.⁊.C.de ꝑſcrip.xxx.an.l.oēs.ſed q̄tuꝫ ad durationē rei mutate nō vt ibi.rō q: ibi ꝑ mutationem deſinit contineri ſub appellatione ſpeciei:manet tamen ſub appellatione generis ita dicebat dñs Old.ℭ Oppo.ad idē.ſ.de mino.l.illud.§.ſi talis.So.ibi reqriꝛ ſpāle mādatum q: ſub generali ꝯſiſtr nō cōꝑhendiꝛ:vt in caſu illius.l.⁊ in alijs in qbᵘ exigiꝛ ſpāle mādatū.Regula ergo vniuerſalis q̄ dicit ꝙ tm̄ valet generalis quo ad oīa q̄tum ſpālis quo ad q̄dam:intelligiꝛ in his[e] q̄ ſub generali diſpoſione ſeu expſſione cōꝑhendūtur:⁊ hoc quo ad cōprehēſionē tm̄.nā quo ad alia multe ſūt differētie:vna pꝫ in ſolutione ꝓcedētis ꝯrij.alia q: qñ relinqtur i genere vnū legatū eſt:ſi ſpecificanꝛ ſꝛ pła.Ex quo inſurgit qd ꝑmo caſu nō pōt ꝓ pte agnoſci ꝓ pte repudiari.ſcdo ſic:vt.j.de lega.ij.l.ij.cū.l.ſeq.ℭ Ultio no.diligēter ꝙ ſicut alicui pōt interdici adminiſtratio oīuꝫ bonoꝝ.ita ei pōt iterdici adminiſtratio certe rei vel certi actus:vt hic i ſi.facit.j.de caſtrē.pecu.l.pꝛ.§.i.⁊.j.de pen.l.mortiſ ⁊ ideo i repetitōe.l.cūctos populos.ego dico ꝙ ſi ꝑ ſtatutū minor vł filiuſfa.vel mulier ꝓhibeꝛ aliqd genus ꝯctus celebrare:ita porrigit effectū ſuū vbicūqꝫ ſicut porrigiꝛ effectus vlis iuriſditionis adminiſtrationis.dic vt ibi dixi.

c Urator.

Hoc ē verū de iſtis expenſis nuptialibus q̄ ſiūt ꝓ ipſa adulta.ꝓ alijs ꝟo cōſanguineis pupilli vł adulti:an poſſint fieri.dic vt.l.tutor ſm dignitatē.§.i.ſ.e.

e Milius.

Ad ꝯtutorē ⁊ magiſtratū ptinet piculū tutoris qui ſatis non dedit ſi tpe finite tutele repiꝛ nō ſoluēdo.h.d.ℭ In tex.ibi idonei ꝑmanſiſſent.No.ꝓnūciationem fieri ſub cōditōe:q: eſt ꝯditio q̄ tangit negociū.facit.C.de ſen.l.cū iudex.⁊ d re iudi.l.a diuo pio.§.in vēditōe.⁊.j.qñ ap.ſit.l.i.§.biduum.

n On exiſtimo.

Tutor pt accipe pecuniā pupilli mutuo a ꝯtutore vel a ſeipo palā ⁊ bona fide ⁊ nō clā.h.d.ℭ No.diſtictōeꝫ hᵘ.l.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Diuiſio ptis quo ad ptē idē opaꝛ ꝙ diuiſio totius quo ad totū.Et pſēs ꝯuēti ſūt ex aliq̄ adminiſtratione ſi publici ſiue ꝑuati ſufficit vna ſolutio.in relige ꝓcedit declarādo tex.

t **Res tutores.** Iſta. l. diuiditur diuerſimode ſm diuerſos doc. ego diuido eã ponẽdo caſuz ſm qȯ mihi vr̃ pceſſiſſe de mẽte iuriſcõſulti. pmo ponit̃ thema ⁊ qȯ vſqz ad ẏ. ⁊ tutoꝝ: ⁊ in hac pte eſt variatio: q: qdaz ponũt ꝙ tertius tutor nõ geſſit p ſe: ſed ↄtutorib' tutelã cõmiſit. Alij ꝙ tertius nullo mȯ geſſit: nec alteri cõmiſit: ⁊ hoc mihi plz p tex. q dicit nihil oĩno geſſit. ℭ Seqtur ẏ. ⁊ tutoꝝ. hic eſt ſcđa pſ in q̃ anteq̃ iuriſcõſultus rñdeat ad qõnez ppoſitã examiat gñaliter de natura obligationis pluriũ tutoꝝ: ⁊ dicit ꝙ hec ẽ regula vt piculũ ſit cõe ⁊ oẽs teneant̃ inſolidũ. Sed iſta regła hz q̃ſdaz limitatões vulgares q̃s iuriſcõ. nõ ponit: ſed pſupponit eas tanq̃ notas. pma ꝙ h̃ regula ẽ vera qñ oẽs geſſerũt cõiter. ſecus ſi admiſtratõ eẽt diuiſa a teſtatore vel a iudice. ſ. e. l. ſi duo. Item eſt vera ſi oẽs geſſerũt. ſecus ſi vn' geſſit ⁊ alius nõ: q: tũc prius ↄueniret̃ gerẽs: vt. ſ. e. l. tutores q poſt. §. in eũ. ⁊. §. ſi tutor. Itez ſi oẽs ſũt finita admiſtratõe ſoluẽdo diuidit̃ piculũ iter eos: vt. ſ. e. l. emilius. ℭ His ergo pſuppoſitis circa regulã ⁊ limitationẽ iuriſcõ. in pn. format q̃dã dubia: ⁊ dtermiat ex qb' pz ſolutio ppoſite qõnis. ℭ Seqtur ver. plane. h̃ eſt tertia pticula in qua format vnũ dubiũ circa limitationem illã q̃ dicebat ꝙ qñ diuiſa eſt admiſtratio a teſtatore vel a iudice piculũ nõ eſt cõe: ⁊ eſt dubitatio talis: qd ſi nõ diuidit̃ admiſtratio tota: ſed aliqua res: vt puta pecũia fuit diuiſa iter tutores a teſtatore vł a iudice. rñdet̃ ꝙ reſpectu illi' pecũie eſt etiã piculum diuiſuz: ⁊ qlibet tenetur p eo ꝙ accepit. ℭ No. ꝙ id qȯ opat̃ diuiſio toti' quo ad totũ: idẽ opat̃ diuiſio ptis quo ad ptem: facit. ſ. e. l. ſi duo in fi. ⁊ tene mẽti iſtũ caſuz. ℭ Seqt̃ ẏ. ſz ſi ipſi. Iſta eſt q̃rta p ſ i q̃ format vnũ dubiũ circa regulã q̃ eſt ꝙ piculũ eſt cõe: ⁊ ẽ talis dubitatio regula pcedit idubitãter: qñ hec actio dat̃ ad itereſſe. Sz q: qñqz ↄtra tutorẽ dat̃ actio penalis q̃ vocat̃ de rõnibus diſtrahẽdis: an illa pena poſſit exigi a quolibet inſolidũ: an ẏo teneant̃ oẽs cõiter ſicut ad itereſſe. Et rñdet̃ ꝙ nõ poſſit exigi a quolibet inſolidũ ſicut in alijs actionib' ex delicto: imo oẽs tenent̃ cõiter ſicut qñ agit̃ ad itereſſe ⁊ in q̃druplo ineſt ſimplũ: lz ſecus ſit in actiõe furti. h. d. ℭ No. ꝙ qñ pſ̃es cõueniũtur ex aliq̃ admiſtratõe ſiue ſint admiſtratores publici ſiue puati nõ tenent̃ ad pecuniã ſoluẽdã qlibet inſolidũ: ſz inter oẽs ſufficit vna ſolutio: vt hic. ⁊. j. de publi. l. ſi multi. ⁊ ibi dixi. ⁊ ad. l. iul. pecu. l. ſacrilegij. §. i. de iure fiſ. l. aufert̃. §. fi. qȯ no. q: ſepe accidit qȯ intellige ſi cõueniãtur actõe ex admiſtratõe illa. ſecus ſi ↄuenirẽtur tanq̃ qlibet nõ tanq̃ admiſtrator: vt ſtatim dicã. ℭ Opp. ſ. de iur. om. iu. l. ſi qs id qȯ. §. fi. cũ. l. ſe. So. h̃ admiſtratio mitigat delictũ: vt tex. dicit: ⁊ glo. ⁊ pbat̃ in. ll. allegatis. in ↄtrarijs. ſecus ⁊c̃. ℭ Ad iſtud op. ſ. de his q no. infa. l. athletas. §. ait pꝛtor: vbi lz qs tz cauponã: ⁊ ſub ptextu caupone teneat mãcipia q̃ſtuaria nõ mitigat delictũ glo. nõ ſol. dic ꝙ ibi nõ ↄuenit̃ rõne admiſtratiõis ſed vt qlibet tenẽs mãcipia q̃ſtuaria. Preterea ibi nõ erat offi ciũ publicũ vtilitate ⁊ auctoritate ℭ Op. j. de tu. ⁊ rõni. diſ. l. i. §. in tutela. Rñ. fateor ꝙ tutor põt ↄueniri furti: ⁊ tũc nõ ↄueniret̃ vt tutor: ſed vt qlibet furtũ faciẽs: ⁊ teneret̃ ſm cõem naturã actõis furti: h̃ ↄuenit̃ actõe de rõe diſtrahẽda: ⁊ ſic vt tutor. ℭ Op. ꝙ in duplo nõ inſit ſimplũ: vt. l. ſi p fure. ſ. de ↄdi. fur. Glo. inuoluit ſe: iſta eſt ẏa ꝙ h̃ ↄuenit̃ actõe de rõe diſtrahẽda in q̃ ↄuenit̃ vt tutor: ⁊ admiſtratio mitigat delictũ: ibi qñ agit̃ actõne furti. ℭ Quero an q̃druplũ vel duplũ ad qȯ tenet̃ tutor actõne furti deuoluat̃ in actõe tutele: q̃ſi tu or debuerit a ſe exigere. Gl. vr̃ tenere ꝙ ſic: qȯ eſt verum: q: tũc debitũ ex vna cã deuoluit̃ in actõe ex admiſtratõe: qñ eius cui' bona admiſtrant̃ intereſt vt. l. diuortio. ſ. de neg. ge. ⁊. ſ. e. l. quotiẽs. §. i. ⁊. §. ſe. ſed iſta actio furti nõ eſt mere penalis: nec cõtinet intereſſe pupilli. gl. tñ ſic tenet. ℭ Seqt̃ ẏ. nõ ſolũ. h̃ eſt qnta p s in q̃ iuriſcõ. format vnã dubitationẽ circa illã limitationẽ regule: q̃ dicebat tunc piculũ eẽ cõe qñ geſſerũt oẽs: ſec' qñ vnus geſſit alius nõ: ⁊ dubitat̃ q̃liter qs intelligat̃ gerere. Ad qȯ rñdet multũ notabir̃: ſiue qs gerat p ſe ſiue mandat alteri tutelã gerẽdã: ſiue ↄmittat ↄtutori ſuo: ⁊ ab eo recipit ſatiſdatõez ipe gerere vr̃: nec põt defendi tanq̃ nõ gerens. ℭ Seqt̃ ver. in eo ꝙ nemo. Iſta eſt ſexta p ſ i q̃ iuriſcõ. format vnã dubi. circa eãdẽ limitationez q̃ dicebat ſi vnus geſſit: ⁊ alius nõ pus ↄueniendũ eſſe gerẽtẽ. dubitat̃ ergo qd ſi vnus geſſit aliq̃ ⁊ alia neglexit: alius oĩo nõ geſſit: an in nõ geſtis ſeruet̃ ordo. Rñ. ꝙ nõ niſi eſſent ↄnexa his q̃ geſta ſũt. No. bñ iſtũ caſuz ⁊ exẽpla q̃ ponunt̃ in gl. ℭ Seqtur ver. qȯ aũt. Iſta eſt ſeptima ps in q̃ iuriſcõ. format vnam dubitationẽ. circa illã limitationẽ regule: q̃ dicebat ſi tutores ſunt ſoluẽdo tpe finite tutele piculũ diuidit̃ inter eos. ſecus ſi deſierint eſſe ſoluendo. ℭ Quero q̃liter deſinere eſſe ſoluẽdo intelligit̃: ⁊ qȯ ⁊ rñſio clara eſt multũ. ℭ No. tex. ibi nam apte pdigo ⁊c̃. vbi videt̃ caſus ꝙ lz qs ſit manifeſte pdigus: tñ valẽt geſta p eũ niſi interdicatur ſibi adminiſtratio: qȯ plene examinaui in. l. is cui bonis. de ver. oblig. ℭ No. tex. ibi vel cuius bona venerũt. ex quo collige ꝙ qñ bona alicuius venduntur ad petitionẽ creditoris pſumptio eſt ꝙ nõ ſit ſoluẽdo. ℭ Op. j. de ma. ↄue. l. i. §. ſi magiſtrat'. So. dicit glo. aliud in magiſtratibus q excuſant̃ ſi tutor quẽ dederũt erat ad initio ſoluẽdo: aliud in cõtutoribus q ita demũ excuſantur ſi erant ſoluẽdo tpe finite tutele. Dy. dicit ꝙ hoc nõ eſt verũ qñ magiſtratus dedit tutorez: ⁊ accepit ſatiſdationẽ: ſed ſi ſatiſdationẽ nõ accepit: tũc nõ excuſat̃: niſi ſoluẽdo ſit tpe finite tutele: vt. l. emilius. ſ. e. Ex pdictis oĩbus apparet ſolutio. q. ppoſite. in pn. l. ſi diligenter aduertat̃. ℭ Ultimo circa iſtã materiã eſt diſtinguẽdum: tñ q: glo alibi iſtam materiã tractauit. ſ. in. l. i. §. nunc tractemus de tu. ⁊ ra. diſt. ⁊ iſtã. l. nõ diligenter aduertit: ideo ibi dicemus.

Ex. l. ſequenti.

ℭ Tutor rẽ alicui vẽditã: ſi ille nõ ſoluat pciuz põt retinere: ſi ipſe tãtũdẽ de ſuo expẽdit in vtilitatẽ pupilli ⁊ vẽditio iuſte facta fuerit.

t **Tutor rerũ.** Rẽ pupilli iuſte vẽditã põt tutor ſibi licite retinere ſi emptor pcium nõ ſoluit: ⁊ ipſe tutor pciũ de ſuo in vtilitatẽ pupilli ↄuertit. h. d. ⁊ eſt ſingularis ⁊ notabilis caſus. innuit ꝙ tenet emptio facta ſe auctore. Cõtra. j. ti tu. i. l. pupillus. §. itẽ ipe tutor. Glo. inuoluit ſe multũ p ſolutione hui' cõtrarij. tu dic ꝙ tutoris auctoritas fuit ab initio h̃ iuſte interpoſita cũ alteri fuit facta vẽditio: vñ abſqz noua auctoritate nõ ſoluẽte emptore potuit tutor ſibi retinere palã ⁊ bona fide. ar. ſ. e. l. nõ exiſtimo. fa. j. de le. iij. l. pater. §. xv. Nõ eniz vr̃ noua emptio: ſed antiqua emptõis in pſonã tutoris trãſlatio: ⁊ etiam ſo. gl. q̃ dic ꝙ hic emit palã ⁊ bona fide eſt vera

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

a Yro
c graphi
exēpla
o. vide ma-
teriā inuē̄ta
tij ⁊ que poſ
ſint oppōi ꝯ
ſinuē̄tariū ⁊
iſtrumē̄ iuē̄ta
rij in ſpe. de
inſtru. edic.
. §. dicto de
impugnatio
ne teſtamē̄ti.
b ℂ Nō face
ret fidē regi
ſtrū actoꝝ ſa
cit fidē. adđ
bal. i. l. geſta
de re iudi. ⁊
bal. ⁊ ang. i
auč. ſi qs. C.
de eden.
e ℂ Debito
r ē cogi. Ca-
ſus i q̄ poſſū
cogere debi
torem vt de
nouo faciat
ꝓmiſſionē
idē ſi iſtrum̄
tū ē antiquū
vel variati
ſunt ꝯfines
ſʒ bal. i auč.
ſi quas rui-
nas. C. de ſa
croſan. ecc.
⁊ adde bar.
in. d. auč. ſi
qs in aliquo
facit. l. ſi qs
de fabri. lib.
xj.
ADDE ꝙ
idē ꝙ bar. ſe
qtur Jo. an.
in addit. ad
ſpec. i ti. de i
ſtru. edic. §.
. ij. ver. qđ ſi
ſolui. x. vbi
dicit ſpec. ꝙ
debitor non
obſtāte ꝙ ſi
bi redditū
fuerit inſtru
mētū obliga
tiōis debiti
ꝙ poterit co
gere credi-
rē vt ſibi fa-
ciat iſtrumē̄
tū confeſ. ſo
lutionis.

in ſe. ſed p̄cedēſ verior ⁊ notabilior ē ⁊ ſigna eā.

Ex. l. ſequenti.

ℂ Qn̄ ex iſtr̄o exēplato i iuē̄tatario ꝓbeſ d̄bitū ⁊ an ꝑ iuramētū ſufficiat ꝓbare amiſſionē inſtr̄i Et de qua culpa teneaſ tutor. Et an ſi amiſi inſtrumētum vel repitur nō extenſuʒ poſſum cogere debitorē meū ad nouā ꝓmiſſionem.

c **Jrographis.** Imputaſ tutori ſi ex inſtr̄is in inuē̄tario exēplatis potuit ꝯuenire debitores ⁊ neglexit. h. d. In text. cyrographis. ſ. publicis. Itē ibi eos debitores eoſq; cōtutores. Itē ibi pores. ſ. extraneos debitores eoſ qʒ tutores. ℂ No. ꝙ ex inſtr̄o exēplato in inuē̄tario ꝓbaſ debitū. Cōtra hoc opp. C. de eden. auč. ſi qs in aliquo. Gl. dicit ꝙ hoc fuit factum auctoritate iudicis intelligas ⁊ pte citata ad cōfectionē inuentarij. al's auctoritas iudiciſ ei non p̄iudicaret: vt. l. de vno quoqʒ. ꝭ. de re. iur. ⁊. ś. ð adop. l. nā ita diuus. ita tenent doct. in. d. auč. ſi qs in aliquo. addit glo. ꝙ dʒ tota ſeries iſtorum inſtr̄oꝝ in inuentario cōtineri. Iſtud eſt verum ad hoc vt ex inuentario poſſet ꝓbari. nam ſi pticula eſſet exemplata nō faceret fidē: vt. ś. de legi. l. inciuile. in tex. ⁊ in glo. ⁊ ex hoc colligiſ practica ꝙ ſi inſtr̄a que ꝓducūtur de v̄bo ad verbū inſerūtur in actis: tunc facit fidem ꝑpetuo etiaʒ ſi originale ꝑdatur: vt hic. ⁊ ſic oportet intelligi . l. iij. C. de fide inſtru. Sed ſi pticula tm̄ exēplaretur ſecus eſſet vt dictum eſt: ⁊ hoc verū q̄tum ad hoc vt ex inſtrumēto exēplato in inuentario alij cōueniātur. q̄tum aūt ad hoc vt tutor poſſit adminiſtrare ſufficit ſi de inſtr̄o in inuē̄tario fiat mentio: ſicut in creditoribus diciſ. ꝭ. de bo. auc. iu. poſ. l. ſi. ⁊ dixi in. l. tuto q reptoriuʒ. in p̄n. ś. eo. ⁊ tene mēti iſtaʒ glo. ℂ Quero an ſufficiat ꝓbare inſtr̄m eſſe amiſſum caſu. Dic vt in glo.

ℂ Quero de qbus inſtr̄is loqtur hic. Rn̄. de publicis. in p̄uatis aūt nō ꝓcederet: q: nō poſſʒ fieri cōparatio vt dicit glo. ℂ Quero extra glo. de qua culpa teneaſ tutor. Rn̄. de lata hoc caſu nō de leui: vt. l. ij. C. arbi. tu. Item h. l. induciſ ꝙ inuentariū tutoris debeat fieri coraʒ iudice. qđ eſt verum q̄tuʒ ad hoc vt p̄iudicet debitoribus: vt dixi. q̄tuʒ ad hoc vt tutor poſſit admiſtrare. dic vt dixi in. l. tutor q reptorium. ś. e. in p̄n. ℂ Secūdo no. ꝙ ſi amiſi inſtr̄m poſſum petere debitorē cogi ad nouā ꝓmiſſionē etiā faciēdaʒ. Idē ſi repiatur imbreuiatura. i. inſtr̄ʒ notarij nō extēſum. illud intelligit Ri. vocatis his quoꝝ intereſt: q: ſolēnitas q̄ reqritur in ꝯſtōne alicuius rei reqritur eadē in reintegratione eiuſdē: vt. C. de nup. l. ſi vt ꝓponis. facit in auč. de tabellio. §. i. col. iiij. de hoc ꝑ Guil. ś. de adopt. l. adoptio. nō iure facta. ⁊ gl. C. de diſcuſſio. l. ij. li. x. facit qđ no. in auč. de here. ⁊ fal. §. i. ⁊ ibi ꝑ Ja. de bel. ⁊ ī Spe. de inſtru. edic. §. ſed nunqd caſu. ⁊ ver. ſe.

ℂ Sʒ aduertendū eſt ꝙ inſtr̄o amiſſo q̄nqʒ ego peto a notario vt reficiat mihi nouū iſtr̄m. q̄nqʒ peto a pte vt faciat mihi nouā ꝓmiſſionem: q: nec originale nec ꝓtocollū inueniſ: ⁊ hoc loquitur hic. ⁊ de iſto caſu qualiter qs cogatur dixi plene in. l. ſi finita. §. eleganter. de dam. infec. ⁊ . ꝭ. de lib. leg. l. iiij. §. nūc de effectu.

Ex. §. ſequenti.

ℂ Ad officiuʒ iudicis appellationis ſpectat cognoſcere: an appellatio ſit recipiēda vel ne. ſi p̄mus iudex nō recepit ⁊ facta appellatione pendēte veniunt retractanda ſecuta victoria ī cā appellationis. ⁊ illi a quo aufertur fundus nō reſtituiſ precium.

Ab eo. Facta appellatiōe pēdēte ſi appellans ſuccūbit officio iudicis appellationis in ſtatuʒ p̄iſtinū reponunſ. h. d. ℂ Primo no. ꝙ ſi iudex p̄mus non recipit appellationē: an ſit recipiēda vl' nō ſpectat ad officiū iudicis appellatōis: vt hic. ⁊. ꝭ. nil no. ap. pē. . l. i. ij. rn̄. Et ideo iudex primus qui non recipit: debet exprimere cauſam quare nō recipit: vt. ꝭ. de app. reci. l. ſciendū. ℂ Scđo no. ꝙ facta pendēte appellatione reuocātur in p̄ſtinū ſtatum ꝑ officiū iudicis appellatōis: vt hic. ⁊ ita intelligit glo. Idem no. in. l. furti. §. i. ꝭ. de his q no. infa. Et aduertēdum ꝙ iſta reuocatio fit demū ſecuta victoria in cā appellatōis: vt hic. ibi appellatione iniuſta ⁊c̄. Et aduerte q: reuocanſ oīa facta tā ꝑ eū q appellauit: vt hic. ſi ipſe ſuccūbit: q̄ facta ꝑ iudicē ꝯ eū ſi ſnīa irritatur: vt. l. ex cā. ꝭ. de ap. ℂ No. etiā ꝙ eadē rōne debēt reuocari alienata lite pendēte ꝑ titulū ex̄ vt li. pen. nil ino. ⁊ ꝑ. l. ſi. C. de liti. ℂ Ultimo no. ꝙ ei a quo fūdus auferſ nō reſtituiſ p̄ciū. qđ facit ad. q. ꝙ ſi ꝑ inqſitorē heretice prauitatis reuocāſ alienata ꝑ hereticū nō dʒ reſtitui p̄ciuʒ. de quo ꝑ Cy. in. l. ſi. . C. ad. l. iul. maie. hoc dixi. ꝭ. de his que in frau. cre. l. ex his ⁊c̄.

q **Ui negociationē.** Si tutor facit id qđ teſtator iuſſit p̄ſumiſ in dubio nomīe pupilli facere: licʒ nō exprimat. h. d. ℂ Op. de. l. ticiū. §. altero. So. glo. multis modis. tu dic ꝙ hoc eſt ꝑꝑ p̄cedens mandatū defūcti: vt dixi in. d. §. altero ⁊c̄.

Ex duobus. Quod tutor ab alio exigit noīe ſortis vel vſurarū q̄tuʒ ad eū loco ſortis habeſ. h. d.

Teſtamēto. Tutores dati inutiliſ in teſtō nō teneſ de periculo ante cōfirmationē cōtingente. h. d. fac̄ . ś. e. l. impuberi. ⁊. l. tutores q poſt. §. curatores ⁊ quod ibi dixi.

Ex. §. ſequenti.

ℂ Qn̄ legatū dotis factū filie poſſit peti.

Pupillo. Tutor teneſ ſi relictum pupillo negligit a fratre ipſiuſ petere. h. d. ⁊ eſt notabilis. facit ꝙ ſi pater reliqt dotē filie ꝙ poſſit ſtatim eā petere nō expectato tp̄e nubili vel qđ nubat qđ eſt verū indubitāter ſi relinqt ſimpliciter nō adijciēdo ꝓ dote: vt hic ſed ſi relinquit ꝓ dote q̄tenus eſt infra legitimā idē ꝙ ſtatim pōt petere cū nō recipiat dilationē vt. l. qn̄ in prioribus. C. de inof. teſt. ſed in eo ꝙ eſſet vltra legitimā: tūc pōt eſſe ꝯtētio: q: videſ iſtud legatū eſſe purum: vt. l. ticio. §. ante nuptias. de cōdi. ⁊ demō. ⁊ ibi dicam. tangūt doc. i. l. ſancimus. C. de nupt. ⁊ ibi facit ad queſtionē ꝙ ſi ſtatutū dicit ꝙ filia femīa nō ſuccedat ſʒ debeat dotari vtrū poſſit ſtatī petere doteʒ. dic vt ibi.

Queſitum. Quātum ad recipiētem ꝓ ſorte hr̄ qđ ei ab īitio pro vſuris daſ. h. d.

c **Um hereditas.** Pactum qđ tutor facit cū creditoribus pupilli teneſ obſeruare in ſeipſo. h. d. ℂ Op. ꝙ officiū ſuum erit ſibi dānoſuʒ. ꝯ. l. ſi qs ex ſignatoribus. ꝭ. quēad. teſt. api. Dicit glo. ꝙ non erit: q: ad hoc cogebaſ ꝯſentire maiori pti. certe iſtud eſt verū qn̄ oēs ſimul cōuocati hoc ſtatuiſſent: vt. l. iuriſgētium. §. hodie. ś. de pac. ſed h. l. innuit ꝙ fuerit pactū factū ſingulariſ cū quolibet: nec dr̄ cū maiori pte. vn̄ ſi nō eſſet tutor nō cogereſ. dicen

d ℂ Per
guil. adđ ꝙ
no. bar. in. l.
heredes pa-
lā. §. ſi qſ pº.
de teſta. ⁊ in
. d. l. adoptō
de adopt. ⁊
iſtā glo. h ð
imbreuiatu-
ra ſeqſ bar.
i. l. gallus. §.
idem credē-
dū. de lib. ⁊
poſt. ⁊ ibi di
xi.
e ℂ Ab eo.
ad itellectū
hº tex. ali-
qua dixi pº
bar. in. l. poſt
ꝯtractum. in vl
ti. col. de do
na. ſʒ Imo.

dū eſt ergo ꝙ offm̄ ſuū nō eſt ſibi dānoſuz. nam ſi pupillus nō adiuiſſet nō hr̄et quē ɔuenire t: z ſic ꝑderet creditū. ¶ Itē nec vr̄ dānoſuz eē ſibi cōſenſus ſuus: q: ꝓuocādo alios vr̄ ɔſſe ꝑ te contentus. facit. j̄. de do. exce. l. apud celſuz i ꝓn.

s **I tutoris.** In actōe tutele venit ꝙ factū ē ab herede tutoris iplēte inchoata ꝑ defunctū. h. d. ¶ Op. ſ̄ e. l. tutores q poſt in ꝓn. So. gl. ꝙ ibi loqtur de geſtis nō inchoatis ꝑ defunctū. h ſecus. idē itellige de oībus geſtis ꝑ hr̄dē ad q̄ tenebaſ vt veniāt in act. tu. hic de his ad q̄ nō tenebaſ: vt veniant in act. neg. geſt. vt. j̄. de here. tu. l. etiā. z. l. ſequen.

a **Apud aristonē.** Pupill' teneſ ex culpa tutoris: q̄tenus eſt locupletior: z ēt vltra ſi tutor eſt ſoluēdo ſ3 liberaſ cedēdo actionē. h. d. Primo pōit vnū dictū ariſtonis. Scdo circa illō auctor. l. mouet duo dubia. Tertio dictū ariſtoniſ approbat. Quarto ſeip3 redarguit de eo ꝙ male dubitauerat: z dictuz ariſtonis qd ſimpliciter approbauerat limitat ex quo colligiſ ſolutio ꝑme dubitatōis. Quinto ſoluit ſcdaz dubitatōez quā fecerat. ſcda ibi: ſed ſi tutor. tertia ibi: qd tu putas. q̄rta ibi: ſ3 q̄re. qnta ibi: ipune. ¶ Op. in ꝓn. approbauit dictū ariſtoniſ. in ver. ſed q: dicit ɔ̄riū. Rn̄det gl. fateor ꝙ corrigit ſeipm. Quidā moder. volūt tenere ne ſeipſuz corrigat dicētes ꝙ i ꝓn. loqtur qn̄ culpa tutoris fuit talis ex q̄ pupillo nō oriſ actio durante tutela. ideo nō liberaſ cedēdo actionē: q: nō pōt cedeſ in ꝟ. ſed q: loqtur qn̄ culpa tutoris fuit talis ꝙ durāte tutela oriſ actio: vt furtū vel rapina: vt. l. ſi tutor reipublice in ſi. j̄. de tu. z ra. diſ. merito liberaſ cedēdo: q: pōt cedere. Sed certe l3 i ꝓmo caſu nō nata ſit actio: pōt tn̄ cedere ſpe3 actōis: vt. C. de do. l. ſpē. iō eadē eſt rō. tene ergo ſolutōnē gl. ꝙ corrigit ſe. ita t3 Dy. z Ja. d̄ are. ¶ Op. ſ̄. de euic. l. illud. ne vis ſiat ei. l. i. §. hoc edicto. cū ſi. Rn̄. ꝙ oēſ. ll. q̄ dicūt pupillū teneri. ſi tutor ē nō ſoluēdo itelligas ꝙ liberaſ cedēdo actiōez ꝑ hāc. l. ¶ Opp. ſ̄. e. l. cū p̄ſes. §. i. Sol. qn̄q3 tutor aliq̄ facit diligēter: z tūc pupillus teneſ etia3 ſi cāu bonū exitū nō habuit: vt ibi. qn̄q3 facit aliqua culpabiliter vel doloſe: tūc teneſ pupillus q̄tenus ad eū ꝑuenit: vel vt cedat actōez: vt hic. d̄ quo pleniuſ dixi i. l. ſi dolo. j̄. ſi qs omiſ. cau. teſt. vbi tangit glo.

¶ De auctoritate tutorū z curatoꝝ. Rica.

Ex. l. ſequenti.

¶ An ꝙ nō l3 directo liceat ꝑ obliquum. Et an valeat ſtipl'ō filij a pupillo in cām caſtrēſis peculij vl' q̄ſi auctorāte patre. Et an pr̄ poſſit auctorari filio in cā aduēticia. Et an valeat donatio cā mortis facta pr̄i ꝑ filiū pr̄e auctorāte. z an pater poſſit auctorare acqrendo vni filio volēti donare fratri vide in ſi.

q **Aquā.** Qd nō l3 de iure directo l3 ꝑ ɔ̄ſiam. Itē qs nō pōt auctorari[a] in negocio ex quo ſibi acqriſ ꝓncipl'r. h. d. ¶ Op. ꝙ nō l3 directo nō l3 ꝑ obliquū: vt. ſ̄. de his q no. infa. l. athletas. §. ſiue āt. de do. iter vi. z vxo. l. ſi ſpōſus. §. i. de li. le. l. ſi is q duos. i ꝓn. So. Dy. qn̄ aliqd ꝑ ſe ſepati ab alio eſt ꝓhibitū: ſed illud neceſſario ſeqſ ad poſitionē alteri' ꝑmiſi qd nō l3 directo l3 ꝑ ɔ̄ſtiam: vt hic. z. ſ̄. de pac. l. ſi vnus. §. illud. de vſuca. l. ſi aliena. §. hoc iure. de li. le. l. ſi is q duos. in ſi. de in integ. re. l. nō ſolū. j̄. e. l. qd dicimus. d̄ accep. l. z ꝑ iuſiurādū. §. ſi fideiuſſor. Si ꝟo illō ꝓhibitū nō ſeqtur neceſſario ad ꝑmiſſuz: tunc illō qd nō l3 directo nō l3 ꝑ ɔ̄ſiaz: vt in ɔ̄rijs. ſed ſi ꝑmiſſuz nō pōt ꝓcedere ſine ꝓhibito qd nō l3 directo: l3 ꝑ ɔ̄ſiam: vt. l. quotiēs. C. de iudi. ita diē Dy. z bn̄. ¶ Querit gl. qd ſi filius ſtipulaſ a pupillo in cām peculij caſtrēſis: vel q̄ſi pr̄is auctoritate an valeat. Glo. dicit ꝙ ſic. ſed ɔ̄ facit. j̄. l. qd dicimus. §. ſi. z. ſ̄. de iuriſ. om. iudi. l. qui iuriſdictōi. nō eni3 vr̄ ɔ̄ſiderādū: an ꝑ filiū q̄raſ pr̄i vl' ñ ſed h ſolū: an filius ſit in ptāte. nā filius nō pōt auctorari pr̄i: l3 ipſi filio nō queraſ: ut. d. l. qd dicimus. §. ſi. z hoc videſ inuere. glo. in. l. ipuberē. §. i. j̄. de fal. dico ꝙ hec gl. dicit bene[b]. aut enim pr̄ auctoraſ filio: z tūc ſolū inſpicimus an per filium queraſ pr̄i: vt. j̄. de fal. l. ſi pater. z. l. ipuberē. §. i. ita d3 intelligi qd no. per glo. aut filius auctoraſ pr̄i: z tc̄ ſolā pr̄iaz ptātē iſpicim': ut. l. qd dicimus. §. ſi. j̄. e. z ē rō: q: pr̄ pōt iubere filio nō ecōtra. Ad ꝑdicta facit. ſ̄. de dona. iter vi. z vxo. l. iiij. §. qui in eiuſdē: vbi nō ꝓhibeſ donatio filio eunti i caſtra. ¶ Quero[c] qd ſi pater auctoraſ filio in cā aduēticia. Dicit glo. ꝙ v3 quo ad proprietatē nō quo ad vſufructū: q: pr̄i queriſ. S3 ad quē ꝑtinebit vſufructus. vr̄ ꝙ ad ipſum filiu3 q h3 ꝓprietatē. nō enim remanebit apud ꝑmittētē3. ar. C. de bo. que li. auctē. excipiſ. qd declara: vt dixi in. d. l. ipuberē. §. i. ¶ Quero qd ſi filius velit donare cā mortis ipſi pr̄i vel eius ſeruo eo auctorante: an valeat. Videſ ꝙ nō[d]. dicit gl. iſta rō nō ꝓcedit de iure antiquo ſm ꝙ pr̄ occupabat oīa iure peculij. vn̄ nō erat ſibi neceſſaria donatio cā mor. ſm ꝟo iura hodierna procedit eo caſu quo pr̄ filio ñ ſuccedit vl' ſuccedit cū alio: z

¶ De auctoritate tuto. z cura. Rubrica.

a Van q̄3. pōt auctorari. Et ad materiā an qs poſſit ad ſui vtilitatem

t auctoritatē p̄ſtare q̄ro ſi collegiū nō pōt ſine auctoritate ꝑoris cōſtituere ꝓcuratorē velit priorē cōſtituere: an poſſit ꝑor auctē3 p̄ſtare. bal. ꝙ ſic in. l. filiuſſa. §. veterani. de ꝓcu. alleg. dictū archi. in. c. ꝑſitium. de teſti. i vj. z ad materia3 vide bal. z doc. i auē. ꝑfca. C. vn̄ vir z vxor. z ꝑ bal. in. l. ſi furioſus. C. de nup. z vide qd hētur i. l. ſi ɔ̄ſul. de adop. z vid oīno qd no. bar. in. l. ab oībus. §. ſi ticio. de leg. i. z i ſimili. q. vide bal. in auē. hoc ius porrectū. d̄ ſa. ſan. eccle. vbi pōit an ep̄s alienās res eccleſie ſue poſſit ipe ſibi auctorari.

b ¶ Dicit bn̄ adde bal. i. l. frater a fratre de ɔ̄di. i debi. in. xx. col.

c ¶ Quero adde bar. in. l. i. i. iij. col. de inof. dona. z q̄ not. ibi in addi. ang. z bar. i. l. gallus. §. qd ſi is. de lib. z poſth. idē t3 bar. i. d. l. bonoꝝ. z ibi bal. circa ſi. C. q admit. z no. pau. de ca. i. l. ſeniū. q teſta. ſa. poſ. z vide no. per bal. in auē. hoc ius porrectū. de ſa. ſā. ec. z ino. in. c. dudū. d̄ re. eccle. nō alie. an autē pater poſſit auctorari filijs in diuiſione bonorū aduēticiorū. vide bal. in. l. generaliter. d̄ ſecū. nupt.

d ¶ Videſ ꝙ nō. Cōtra hāc opi. t3 ang. in. l. i. §. fuit q̄ſitum. j̄. ad trebel. z dicit ſe de facto ɔ̄ſuluiſſe ɔ̄tra bar. z dicit ꝓ hac ſua opi. videri tex. in. l. i. C. de impo. lu. deſcri. li. x. nam tex. ibi q̄uis dicat de titulo lucratiuo ſeu d̄ obueniētib' alicui titulo lucratiuo. tn̄ dicit ipſe tex. illū nō habere locū in obueniētibus ex vltima volūtate patri vel ɔ̄ nō intelligēdo in filio emācipato. ſcdo adducit ipſe: q: ad hoc vt valeat donatio nō reqriſ auctoritas patris: ſed cōſenſus. d. l. tā his. §. i. j̄. de dona. cā mor. z. l. filiuſſa. §. patri. de dona. ſi verū eſt qd reqriſ cōſenſus patris poterit qn̄cūq3 iſte cōſenſus interuenire ſecus i auctoritate: q: illa interuenire d3 tpe actus. l. obligari. §. tutor. de auc. tu. z plene no. in. l. ſi qs mihi bona. §. iuſſu3. de acq. here. z plene per Inno. in. c. ɔ̄ſuetudinis. de ɔ̄ſue. ꝑ quē p3 rn̄ſum ad iſtā. l. i. de auc. tu. q: loqtur in auctoritate: nos ꝟo i ɔ̄ſenſu. Tertio mouebaſ ang. ſi diceret ſi poſſe filiū donare patri cū ɔ̄ſenſu ipſiuſmet patris: ſeqreſ ꝙ illud qd fuit inductū in fauorē patris redūdaret in eius odiū ɔ̄. l. qd fauore. z. l. nulla. C. de legi. fuit eni3 inductū in fauorē patris: vt filius nō poſſ3 donare ſine ei' cōſenſu. ergo zc. Quarto adducebat tex. in. l. i. §. ſinaūt ad treb. vbi pōt reſtitui hereditas ꝑſidēti ipſi' collegij cū cōſenſu ipſiuſmet ꝑſidentis zc. z rō eſt: q: ɔ̄ſenſus reqrebaſ. z ꝑ hoc dicebat ang. in. d. §. fuit q̄ſitum ſe ɔ̄ſuluiſſe apud tudertū i. q. facti ſtatutū dictabat mulierē nō poſſe teſtari vel ɔ̄here niſi cū cōſenſu duoꝝ cōſanguineoꝝ ꝙ ſufficiat ɔ̄ſenſus illoꝝ cū qbus vult ɔ̄here: vel quos vult inſtituere de q̄ articulo. j. dicā. reph. cu. l. d. §. fuit q̄ſitū i primo articulo t3 opi. ange. q: iſto caſu nō videſ ꝙ talis cōſenſus debeat iteruenire ad ſupplēdā ꝑſonā ipſi' filij: q: ita filijfa. ꝑſit eē optimi iudices ſicut ſūt patreſſa. z q ſe ſui. videſ ergo ꝙ cōſenſus patris d̄beat interuenire ex diſpoſiōe. l. ne ſiat ꝑiudicium patri ergo ſi ita eſt ſeqtur ꝙ pater poſſit cōſentire: q: ſi offendiſ. l. ſ3 i. ij. q. de ſtatuto i q̄ diē ſe nō ɔ̄ſuluiſſe. t3 ɔ̄ ang. q: tales ɔ̄ſenſus videnſ i ducti ad ſupplēdā inhabilitatē mulieris. vn̄ nō d3 poſſe taliſ cōſenſus ipſoꝝ p̄ſtari ad vtilitatē ipſorū ſicut dicimus i auctoritate tutoꝝ q̄ reqriſ ad itegrādā ꝑſonā pupilli: vt h. z in. d. l. i. §. fuit q̄ſitū. ad trebel. imo. ꝟo ibi diē ꝙ gl. poſita h que cōiter ē approbata ē ɔ̄ ang. z ibi t3 ɔ̄ ang. ꝑ qua adducit: q: eadē eſſe vē rō qn̄ reqriſ cōſenſus alicu': z qn̄ reqriſ auctoritas alicuius itē q: dictus cōſenſus p̄ſtādus ꝑ patrē in donatione cā mortis: videſ inductus ad reintegrādā ꝑſonā filij. alle. glo. in. l. ſi. §. neceſſitatis. de bo. q̄ lib. zc. z in ɔ̄ſtū Imo. alle. gl. in. d. §. neceſſitatis dic ꝙ illa glo. magis cōiter rep̄hēdiſ. vt ꝑ bar. ibi z alios maxime ꝑ tex. i. c. ſi. de iudi. in. vj. z dicebat etiā Imo. ꝙ ad allegata ꝑ ang. pōt rn̄deri ꝑmo ad. l. i. de ipo. lu. de qd ibi nō diciſ ꝙ donatio illa cā mor. facta ꝑ filium patri valeat ꝓpterea donatio illa de qua ibi in tex. dato ꝙ nō valuiſſet poſſet tn̄ morte filij ꝑcedentis ɔ̄firmari. iux. l. pe. C. de dona. inter vi. vel poſſet rn̄deri ꝙ ibi videſ neceſſario intelligēdū i filio emācipato: vel i filio hn̄te peculiū caſtrēſe vel quaſi. p3 q: nedū ibi logſ i donatōe cā mor. ſed etiā de alia vltima volūtate. Itē ſm imo. nō ob. dū dicebat ang. ꝙ differētia d3 eſſe inter cōſenſū z auctoritatē: q: rn̄det ipſe ꝙ l3 ſit differētia qn̄q3 illud eſt verū qn̄ eſt diuerſa rō. ſed h nō eſt diuerſa rō ꝑ. ſ̄. dicta ergo zc. ſed certe imo. nō videſ bn̄ ſuſcipe mentē ang. in rōe ſui. nā intētio ang. fuit iſta ꝙ iura in donatōe cā mortis quā fili' pōt facere reqrūt voluntatē z nō auctoritatē q̄ volūtas pōt qn̄cūq3 interuenire etiā poſt actū. l. ſi aūt plures. de aqua plu. ar. z. l. ſi. C. ad mace. cū ſimilib'. ſi ita eſt ergo

apparet ꝙ hec volūtas patris nõ hꝫ interuenire ad integrādā ꝑsonā filij q: si hēret interuenire ad integrādā ꝑsonā filij reqreret ꝙ interueniret i actū sicut auctoritas.d.l.obligari.§.tuto: seqtur ergo ꝙ dicit reqsita et dꝫ interuenire ne fiat ꝑiudiciū patri merito vbi nõ agit de ꝑiudicio patris nõ reqrit talis volūtas: vt pꝫ in.l.filiusfa.in fi.ff.de dona.sed in pro

sic donatio põt sibi esse vtilis. Et aduerte diligēter ex hac glo.ꝙ ad hoc vt filius posset donare cā mortis nõ reqrit p̄ris auctoritas: sed sufficit patris cõsensus vł ꝑmissio: vt.l.tā is.§.i.de do.cā mor.l.filiusfa.e.ti.⁊ tñ tenet gl.ᵃ ꝙ p̄r nõ põt ꝓstare illū ꝯsensuꝫ ad sui ꝯmodū: qđ no.ad multa. Sūt eniꝫ ꝑ italiā statuta ꝙ minores ⁊ mulieres nõ p̄nt ꝯtrahere sine cõsensu aliquoꝝ cõsanguineoꝝ quē cõsensuꝫ qs ꝓstare nõ põt qñ de acqrēdo sibi directo tractat: vt hic. ¶ Querit gl. an p̄r acqrendo posset auctorare filio volēti donare cā mortis fratri suo in ptāte existi. R̄n. glo. ꝙ sic quo ad ꝓprietatē nõ quo ad vsufructum: qđ plꝫ. ¶ Quid aūt fiet ȷ̄ vsufructu. dixi. s. no. hāc gl. sed si sufficeret donatio cā mortis i testō: tūc nõ reqrit nec pecunia nec stipulatio vel pactuꝫ vel pollicitatio sicut nec in ceteris q̄ in testō agūtur: vñ no. dixi in.l.i.de dona.cā mor.⁊.l.i.j.e.ti. ⁊ tūc ꝓcederet determinatio gl. in fi.

Ex.§.sequenti.

¶ Testis p̄ntia an necessario includat intelligētiā: ⁊ an p̄ntia tutoris sufficiat si tacet.

posito nr̃o ñ est in ꝯsideratõe volūtas patris. hoc casu q: offēdit lex.⁊ sic ad angerõeꝫ ñ videtur sufficienter r̄nsum ꝑ quo bñ faciunt que no. bar.⁊ alij in .d.§. necessitatis.⁊ vt.j. ꝯcludā verior videtur opi.ang.ro. i.d.§.fuit q̄situ se remittit ad dicta ꝑ se in .l.ij. i pn.de dona.⁊ ibi tꝫ opi. bar.ꝑ cle.ii. de re.ecc. ñ alie.quā allegat etiā hic imo. sed ad illū tex.i cle. .ii. põt r̄nderi ꝙ ibi ille cõsensus ꝓstādus ꝑ epm in ꝯtu celebrādo ab ecclesia nõ fuit reqsitus ꝑncipaliter ad cõmodū ipsiꝰ epi: sed ad cõmodū ecclesie cuiꝰ capitulū vel rector ꝯhebat: ⁊ sic ad integrādā ꝑsonā rectoris vel capituli. nos aūt loqmur in ꝯsensu ꝓstādo i fauorē ipsius patris: nõ aūt ad ītegrādā ꝑsonā ipsiꝰ filii vt dixi. nõ ob. r̄nsio quā dedit Jmo.in.d.§.fuit q̄situꝫ ad.d.§.fin.aūt.ad treb.q: aliud est collegiū: ⁊ aliud singularis ꝑsona ȷ̄ collegio.l.in tm̄.§.vniuersitatis.de rer.diui.l.sed si hac.§.q manumittit.de in ius vo.vñ q̄uis in illo.§.si singularis ꝑsona ꝓsideret collegio q̄ ad cõuocationē vniuersitatis faciendā vel quo ad hoc vt esset ꝑmus in ordine iuxta.l.i.de albo.scribē.cū ibi no.ꝑ bar.ergo ibi ipsius vt singularis ꝑsone de collegio reqrit ꝯsensus.nõ aūt ibi reqrit cõsensus ad integrandaꝫ ꝑsonā collegij.secus vbi reqreret auctoritas ad ītegrādā ꝑsonā collegij vt in epo: vt.d.cle.ii.sed ad illā cle.põt r̄nderi: vt.s.quā r̄nsionē etiaꝫ dedit abb.in.c.cū in ueteri.de elec.cuiꝰ v̄ba.j.referā. adde ꝙ vltra scripta h̄ ꝑ doc.bar.in.l.frater a fratre.de ꝯdi.inde.tenuit in vltima.q.opi.gl.in hac.l.i.de auc.tu.⁊ sic ȷ̄ ang.eādē opi.tꝫ bal.in.l.bonorū.in vltima col. .C.q admit.⁊.l.si vxorē.in.i.col.C.de ꝯdi.inser.⁊ Jmo.i.l.i edibus.§.ꝙ si filius.j.de dona.⁊ ēt bal.in.l.si furiosus.C.de nup.ibi ponit vnū sing. v̄bū ⁊ remediū ad validādū donationē cā mortis quā vellet filiꝰ facere patri.nā dicit ipse ꝙ lꝫ dcā donatio nõ valeat vt in glo.h̄ tñ remediū est ꝙ adhibeat auctoritas seu decretū iudicis. Jtē adde ꝙ cū opi.ang.tꝫ pe. de bellaptica h̄: vt refert bal.in.d.l.bonorū.C.q admit.mouebat pe.per .d.l.i.C.de ipo.lu.de.⁊ ꝑ alia q̄dā minus vrgētia q̄ refert bal.in.d.l.bonorū.hāc opi.etiā seqtur Cy.in.l.seniū.in pe.q.C.q test.fa.pos.allegat.l. cū ipse.cū ibi no.de ꝯhen.emp.C.idē etiā tenuit fulgo.in.d.l.seniū.⁊ ibidē etiā pau.de ca in.d.l.seniū referēs se idē alias consuluisse cū pluribus doc.ꝑusinis.idē ang.in ꝯsi.clxxviii.incip.filia resultauit patri ⁊c.idem tꝫ pau.de ca.in.l.filius q in ptāte.de test.idē Ja.de are.h̄ vno casu.videlꝫ qñ pater generalē dedisset lniam donādi cā mortis nõ specificato ꝙ donare posset patri.nā tūc videt cessare rō hꝰ.l.secus aūt vbi specifice pater ꝯsentiret filio donādi cā mortis ipsi patri: q: tūc ꝓcedit gl.h̄ posita. Jstō tñ qđ dicūt Ja.de are.⁊ Cy.pēdet ab alia.q.videlꝫ vtrū possit dari generalis ptās a patre filio donādi cā mortis: vel testādi ad pias cās vel similes actus.de qua.q.tangit bal.in.l.i.C.de sa.san.ec.ad pie dicta etiā vide bal.⁊ saly.in.l.i.C.vñ vir ⁊ vx.vbi ponūt.q.quā ponit ang.in.d.l.i.§.fuit q̄situm.statuto cauet ꝙ mulier nõ possit testari sine ꝯsensu mariti qđ si vult testari ⁊ instituere maritū.qđ iuris.dicit bal.se dubitare.finaliter dicit ꝙ si maritus renūciet illi facultati ꝓstandi cõsensuꝫ sibi dare a statuto qđ qdē facere põt.l.si qs in cõscribēdo.C.de pac.l.pactū inter heredem .e.ti.hoc pacto põt maritus ita institui.l.si pater.de ma.vindi.⁊.l.qdam cū filiū.de v̄.ob.nec ob.l.ista.⁊.d.l.i.§.fuit q̄situ: q: dicta iura loquūtur qñ p̄stat auctoritas ad integrādā ꝑsonā.nõ aūt in.q.ꝑdicta ita ꝓstatur sed solū in fauorē mariti. Saly.ēt in ꝑalle.l.i.C.vñ vir.videt trāsire cum illa opi.ꝙ maritus possit cõsentire: q: cõsensus a statuto reqsitus est reqsitus in fauorē eiꝰ igit nõ dꝫ in eius odiū ⁊c.l.qđ fauore.C.de legi.addo tñ ꝙ de directo tenuit ȷ̄ ang.bar.h̄ i fi.ꝑn.dū dicit hic est ar.ꝓ statuto ꝙ nõ valeat ꝯtus ꝑ mulierē ⁊c.⁊ cū hac opi.barto.hic posita cõcordat pau.de ca i.d.l.seniū.idē tenuit ange.q est sibi ꝯrius in.§.iconomus.in auc.de ali.⁊ emphi.col.viii.hāc ptē videt seq ro.i.d.l.i.C.vñ vir ⁊ vxor tenēs simpliciter ȷ̄ bal.hāc.l.i.de auc.tu.⁊ q: cõsensus reqrit ad integrandā ꝑsonā mulieris ꝓpter ībecillitatē.l.ii.§.v̄ba.ff.ad velle.istā opi.tꝫ ēt hic imo.ꝑ.l.i.⁊.ii.ff.ad velle.q: ꝓsumit ꝙ statutū reqrat cõsensuꝫ ad integrādā ꝑsonā earū: eo q:.l.ꝓsumit i eis ībecillitatē: ⁊ hoc dicit i ꝯtu. in actu v̄o vltie volūtatis dicit se dubitare: q: nõ resultat ꝑiudiciū etiā si in

stituit dictos ꝯsanguineos: q: tale testm̄ est reuocabile.l.si mihi ⁊ tibi.§. in legatis.de leg.i.dico ꝙ de statuto tudertino qđ põit: an si mulier testetur ⁊ instituat ⁊c.nõ omitto ꝙ abb.tetigit hūc articulū i.c.cū i veteri de elec.vbi dubitat.statuto cauet ꝙ mulier nõ possit ꝯhere sine cõsensu duorū ꝓpinquorū.cõsensit vnus q ꝯxit: ⁊ alius q nõ ꝯxit nõ cõsensit vtrū valeat ⁊ decidit ipse ꝙ sic per id qđ no.gl. in.d.c.cū in veteri.in cõtrariū adducit tex.in.d. cle.ij.⁊ respōdet: vt.s.respōdi. Dico ꝙ si bñ sētio casus huius vltimi articuli pēdet ab hac ꝯsideratõe videlꝫ an hoc statutū fuerit introductū ad fauorem ꝓpinquoruꝫ an ad itegrādā ꝑsonā mulieris si ad fauorē expeditū est ꝑ ea q̄ .s.dixi in ꝑmo articulo si ad integrādā ꝑsonā mulieris tūc ꝑ .l.nostrā.⁊ ꝑ.l.i.§.fuit q̄situm.bar.in.l.transac.de trāsac.dicit ꝙ qñ statutū reqrit cõsensuꝫ ꝓpinquorū videt istud inducere in cõmodū ꝓpinquorū itelligas.s.ꝓximorū.ita bal.in.l.fi.ꝑ illū tex.C.de ver.sig.⁊ sequit ibi saly.in.l.i.C.vñ vir ⁊ vx.⁊ in.l.fi.C.de testa.mili.⁊ pe.de anch.in repe.c.canonū statuta.v̄.q̄ro vlterius.in v̄.ꝯsanguinei.de cõstitu.⁊ ang.in ꝯsi. .clvii.tñ his nõ obstātibus dico ꝙ in casu ꝑdicto statutū videt requirere cõsensuꝫ ad integrādā ꝑsonā mulieris.qđ firmat in terminis bal.in.l.ii. .C.de adop.⁊ istud idē vult bar.recte intuēti i.d.l.trāsac.lꝫ nūc cū allegauerim in cõtrariū qđ in veritate nõ facit.vñ cõcludo de iure veriꝰ ꝙ statutū ad integrādā ꝑsonā mulieris emanauit nõ ad fauorē ꝙ si ita est nõ valebit cõtractus nec instō.⁊ ita teneo in his duobus articulis.⁊ ad materiā vide Jo.an.in spec.de instru.edi.§.porro.in addi.incip.petrus.ibi eniꝫ nõ examiat ꝓprie has duas.q.sed examiat vnā.q.quā põit h̄ glo. videlꝫ vtrū vnus filius possit donari cõfratri.

ADDE tu ꝙ bal.cõsi.lviiii.ii.li.refert aliquas opi.an p̄r ꝓ ꝑo facto possit auctorari filio ⁊ deinde dicit ꝙ aut pater auctorat bona fide ⁊ tūc possit ⁊ ita loquat vna opi.aut mala fide ⁊ tūc nõ possit. Subdit tñ de iure verior vr̄ opi.ꝙ possit auctorari q: aliđ i tutore vt i auc.mioris debitor v̄.sed si.⁊ cessionē aliud in patre cui filiꝰ i ptāte põt cedere iura cõtra tertiū nec aliqua lex ꝓhibet. Jdē ⁊ aptius tenuit Ro.cõsi.cccclxv.ꝑ eādē.l.i.C. de ipo.lucra.descrip.in v̄.ex diuerso.r̄ndit ad hāc.l.ꝙ loqtur in auctoritate q̄ꝫ ad sui cõmodū nõ põt qs interponere ⁊ qđ ista loqtur in cõsensu ⁊ aliud est auctoritas aliud ꝯsensus cū sint diuersissima: vt pꝫ ex his que no. Jnno.de cõsue.c.cū cõsuetudinis ⁊ gl.in.c.dudū de re.eccle.nõ alie. Quod aūt qs possit cõsentire ad sui vtilitatē eo casu quo res nõ p̄t explicari sine suo cõsensu est casus de offi.de le.c.cū in iure.⁊ latius vide ꝑ ipsuꝫ Ro.in.l.si filius de dona. Et in fi.apostille indecisa relinqt.q. an vnꝰ frater possit donare alteri fratri patre auctorāte si ambo sint in ptāte Oldra.cõsi.xxvj.cõsuluit ꝙ sic plene. Et de statuto ꝙ mulier nõ possit testari sine cõsensu vide in terminis bal.cõsi.lxxvii.ii.vol. Abb.tñ cõsilio.xli.i fi.ii.li.videt tenere ꝙ p̄r possit auctorari vni filio volēti alteri filio ⁊ sic fratri donare bal.ēt cõsi.iiii.ꝑmo vol.videt tenere ꝙ stante statuto ꝙ filia vel filius nõ possit se obligare sine auctoritate potestatis vel duorum iudicū ⁊ ꝑdicta tñ cessent si iteruenat ꝯsensus aui vel patris.ꝙ hoc casu si pater cõsentiat ad sui cõmodum non valet stante aūt statuto ꝙ filius nõ possit se obligare sine cõsensu ⁊ ꝑabola patris: an poterit se obligare cū cõsensu patris ꝓ redimēdo ipm a carceribꝰ vide bal.cõsilio. lxxviii. ꝑmo li. Adde ēt apostille iq̄ꝫtū facit mētionē ꝙ Jmo.dicit dubitare i vltima volūtate qñ esset statutū ꝙ mulier nõ posset testari sine cõsensu duorū ꝓpinquorū: an illi ꝓpinq possint ꝯsentire vt ipsos instituat ꝙ bal.consuluit stante ꝑdicto statuto ꝙ sic: q: dicit cõsensus nõ auctoritas ꝯsiliuꝫ est.clxxii.incip.hec est copia.ii.vol.⁊ ang.ꝯsilio.cxliii.

Tutor si inuitus.

Nõ vꝫ auctoritas interposita a tutore inuitoᵇ nec p̄ntia corpis cum ignorātia.h.d. ¶ No.posse esse p̄ntiā sine ꝯsensu: ⁊ sic facit ꝙ lꝫ testis dicat ꝙ fuit p̄ns ꝙ nõ sufficit nisi dicat ꝙ vidit ⁊ audiuit. Ad idē.j.e.l.nõ multū.⁊.C.de er.aduo.l.i.⁊ ꝑ Jo.an.ex̄ de testi.c.p̄ntiū. Cõtrariū puto ꝙ sufficiatᶜ.est tex. in .l.testiū.C.de testi.vbi sufficit ꝙ testis dicat numeratū est sub eius p̄ntia qđ appet: q: ipse non posset dicere se p̄nteꝫ nisi intellixisset. facit.s.de arbi.l.diē ꝓferre.§.si corā ticio.de v̄.sig.l.corā. secus esset si testis dicat aliū fore p̄ntē: q: nõ seqtur ergo intelligēteꝫ: q: põt esse vnus separatus ab alio.ita loqtur hic cū si. Sed qñ.l.vel hõ iubet aliqđ fieri eo p̄nte semp intelligit ⁊ eo intelligēte: vt.d.§.si corā ticio.⁊.d.l.corā. ¶ Jtē hec .l.a ꝯrio sensu facit ꝙ p̄ntia tutoris tacētis ⁊ itelligētis inducat auctoritatē.vide tex.ibi occupatus tacuisset: ergo si non fuit occupatus licet non loquatur sufficit s̄m Ja.de āre. quod non placet: vt dicam.j..e.l.iij.⁊ ibi vide.

a ¶ Tenet glo. Et facit etiā ista glo.ad id qđ voluit bar.in rub.ffoꝝ.versus fi.dū in.q.de donatione ꝯstantini r̄ndet ad.l.legatū.de offi.p̄si.

b ¶ Tutor si inuitus.a tutore inuito hoc verū nisi sit cõpulsus a iudice: vt no.bal.in.l.fi.§.i.de bo.que lib.

c ¶ Quod sufficiat.bal.in.l.ii.§.volūtate.s.so.ma.ꝑ gl.ibi in v̄.sed si absens dicebat ex illa gl.colligi ꝙ si testis deponit mutuū fuisse factū ⁊ interrogatus de cā sciētie dicit: q: fui p̄ns si nõ dicit ꝙ vidit nõ ꝓbat contrariuꝫ cõiter tenet: vt ꝑ Specu.de teste.§.i.ver.item ꝙ iussus.⁊ bart.⁊ alij hic.⁊ bar.in suo tractatu de teste.⁊ bal.in.l.si nõ sp̄ali.in ꝑn.C.de testa.⁊ in.l.i.ad fi.C.de secū.ta.⁊ bal.⁊ ang.in.l.heredes palam.j.de test.⁊ bal.in.l.testm̄.ꝑ illū tex.C.ȷ̄ testi.ibi in ver.ꝓsto.⁊ ꝑ alias rōes de qbus

in dictis lo cis idẽ imo i.c.pueniẗ.ꝺ teſti. cogen. idem tenuit ang. in.§. ſi gl igiť.ꝑ illũ tex.i vñ.ſub ſui pñtia de teſti.ꝛ imol. ꝛ abb.in. d. .c.pueniẗ. ꝺ teſti.cog. ꝗꝫ uis ibi tex.te neat ꝯriũ in ſtãtib⁹ ꝛ vi dẽtib⁹.ſꝫ ꝺꝫ intelligi ſm diſtinctiões bar. aut de ſui pñtia ꝛc. idẽ bal.in.l. die pferre. .§.coraꝫ. de arbi.ꝛ vide bal.in.l.ij.§. volũtate.ſo. ma.ꝛ bal. in .l.teſtiũ.C.ꝺ teſti. vbi tꝫ ꝯriũ:ſꝫ imo. in.d.l.ij.§.i. tꝫ cũ bart. p ea ꝙ ħ diciť adde. imo. i .d.l.heredeſ palã.ꝙ cum bar.ꝯcordat adde qꝺ no. bar.ꝛ bal.p⁹ gl.i.l.i.C.ꝺ erro. aduo. ꝛ latius per bar.i tracta tu de teſti.in .ij.charta. ꝛ bal.in.c.i. ꝺ ꝯtrouer.inť vo. ꝛ vaſal. de inueſti.tꝫ ꝯ bar.hic. ADDE pul chre bal. ꝯſi lio mihi.ccc xj.qdã noie a.iij.lib.

a Tiã.eſt e tacẽs. An in pſtãda aucto ritate reqra tur ꝙ tutor loquať adde tñ bal.in.l.ſi patruus.C. cõia vtriuſ. qꝫ iudi. vbi oino vide ꝛ an in pſtãda auctoritate reqranť ver ba.viꝺ ꝗ ha bes p⁹ bald. i.l.ſi.§.neceſ ſitatis.ꝺ bo. ꝗ lib. ꝛ de ṽ bo ꝯſentire. viꝺ oio bal. in auc. hoc iuſ porrectũ .C.ꝺ ſa.ſan. eccle.vbi ꝗ rit an colle giati poſſint bonis cõſen tire in aliena tõe rei eccle ſie.vide bal. i.l.ſi volun. .C.ad velle.

n **Ulla.** Qꝺ.ſ̃.pxi. dixit in ſpẽ:nunc ponit in genere.h.d.

Ex.l.ſequenti.

¶ Tutoris pñtia ꝛ taciturnitas: an ſufficiat in actibus minorum.

e **Tiam.** Sufficit auctoritatẽ tuto ris iterponi pte nõ inter rogãte.h.d.¶ Querit glo.qd ſi tutor ẽ tacẽs⁹ꝛ pñs an videať auctorari taliter ꝙ ſuffici at. In gl.ſũt opi.finaliť determinat ꝙ nõ valet: ſꝫ reqriť ꝙ expſſe loquať. In cõtrariũ facit.ſ̃. e. .l.i.§.ſi.a ꝯtrario ſenſu.ꝛ hoc vꝫ tenere gl.j. de reg.iu.l.vbi nõ nocet.ꝛ.j.e.l.ꝙ dicim⁹.§.i. ꝛ qꝺ ibi no. In ꝯtrariũ ꝙ iſta gl.ſit ṽa appet:qꝛ ſi nõ reqrereť ꝙ tutor loqreť mutus poſſe ẽe tutor ꝛ auctorari.cui⁹ ꝯriuꝫ diciť in.l.i.in ſi.ſ̃.de tute.et iſtã opi.tꝫ Dy.in diſtinctõe magna quã ponit ſu ꝑ hoc ti.in.c.q tacet.ex̃ de reg.iu.li.vj.ꝛ guil. de cu.in.l.pater filiũ.ſ̃.de adop.ꝛ iſtud puto verũ nõ ob.ſ̃.e.l.i.in ſi.qꝛ ibi nõ ꝺꝫ ſumi ar.a ꝯrio ſen ſu:qꝛ reſultaret prauus intellectus.

Ex.l.ſequenti.

¶ Si adminiſtratio vni ꝯceſſa eſt:an aliis videa tur denegata.

e **T ſi pluribus.** Sufficit vni⁹ tuto ris auctoritas ſi põt adminiſtrare.alias ſe cus.h.d.¶ Op.j.de acqr.here.l.pupillũ. Sol. gl.intelligas hic nõ cõceſſa.i.denegata admini ſtratõe a teſtatore vľ a iudice in totũ vľ in pte. et ſi dicis in qd differt a ſi.h⁹.l.vbi loqtur de remo to.dic vt in gl.tu intelligas iſtã.l.vt iacet^b. tutor eni nõ pt adminiſtrare:niſi ſibi ꝺcernať adminiſtra tio ꝑ iudicẽ vľ ꝑ teſtatorẽ vt plene dixi in.l. legi timos.in pñ.ſ̃.de legi.tu.ꝛ no.in.l. tutor q rep toriũ.i pñ.ſ̃.ti.i.ꝛ.C.arb.tu.l.ſi.ꝛ.j.e.l. tutores. ¶ Querit gl an ꝯcedẽdo adminiſtratõꝫ vni vide atur alteri denegare.ꝛ diſtingue:aut eſt certum qd iudex ſenſerit ꝛ ſtamus certo:i dubio ꝯcedẽ do vni vꝫ denegare aliis:vt.ſ̃.de iudi.l.cũ ptor. Iſtã gl.intelligo^c qñ oẽs tutores fuerũt pñtes ꝛ cã cognita ſm qꝺ poniť in.l.iij.§.ſi.ſ̃. de admi. tu.ꝛ fuit decreta adminiſtratio vni:tũc videť al teri denegata:vt dicit iſta gl. Sed ſi abſqꝫ cãe co gnitõe vt fieri ſolet iudex decernit adminiſtratõꝫ vni nõ videť denegare aliis:imo ẽt ſi aliis decre uiſſet decreta duraret.nõ eniꝫ põt iuri alterius ꝺ rogare ſine cãe cognitõe:vt.l.de vnoquoqꝫ. de re iudi.ꝛ de adop.l.nã ita diu⁹. Ex his apparet ꝗliter ꝺꝫ intelligi.l.pupillũ ꝗ fuit.ſ̃. allegata ꝓ ꝯrio.nã ibi loqť in plibus tutoribus q poterant adminiſtrare ꝛ hẽbãt decretũ iudicis:tñ vnus nõ adminiſtrabat:certe bñ poterat auctoritatẽ inter ponere.ita loqtur ibi.iſtã glo.no.

Ex.l.ſequenti.

¶ Pupillus tutori nõ obligať naturaliter inꝙ tum factus eſt locupletior: tñ obligať.Sed tunc qualiter obligeť bar.nõ apit.

p **Upillus.** Pupillus tutori tu tore auctorãte nõ pt obligari naturaliter niſi ꝗtenus factus ẽ locupletior: ſꝫ cũ auctoritate alteri⁹ tutoris po terit.h.d.¶ No.ꝙ pupillus tutori nõ obligať naturaliter:qꝛ.l.reſiſtit obligatõi. ꝓhibet enim pupillũ obligari tutori:vt ħ.ſiſe in.l.ſi nõ ſortẽ. in pñ.de ꝯdi.inde.ſꝫ ex̃neo obligať naturaliter: qꝛ.l.nõ reſiſtit obligatõi:lꝫ nõ aſiſtat: ut.l.i. i ſi. .j.ꝺ noua.qꝺ plene dic ut ibi. ¶ Secũdo no.ꝙ obligať inquãtũ factus ẽ locupletior. Sꝫ aduer tẽdũ an obligeť obligatõe deſcẽdẽte ex ꝯtractu q geriť:an uero obligeť ꝯditõe ſine cã vel ex eq tate.l.ſi me ꝛ ticiũ.ſ̃.ſi cer.pe.vel actõe ad exhi. ꝛ ſilib⁹iudiciis. Rñ.dic ut no.i.l.iij.i pñ.ſ̃.com.

Pupillus. Pupillus in ꝯtractu vl tro citroqꝫ obligatorio ſine auctoritate tutoris nõ obligať ſꝫ aliuꝫ ſibi obligat.h.d.¶ Quero ſi pupillus agat ꝯtra eũ q ſecũ ꝯtraxit:an illi ꝑmittať agere ꝯtra eũ. Rñ. nõ:ſꝫ retẽtionẽ hꝫ niſi pupillus ꝯtractũ ipleat ex pte ſua.ita no.in ſiſi in.l.in cauſe.i pñ.ꝛ.l.ij.ſ̃.ꝺ mino.¶ Itẽ aduerte diligẽter ꝙ iſtud hꝫ locuꝫ qñ ꝯtract⁹ ab initio ꝯtrahiť.ſec⁹ ſi p⁹ ꝯtractũ fa ctũ de eo diſſoluẽdo agereť: qꝛ tũc nõ intelligiť liberari pupill⁹ ſi aduerſarius nõ liberať:ut.l.ſi id qꝺ.§.ſi.de reſcin.uen. ꝓ ratione cogitabitis.

Ex.§.ſequenti.

¶ Qñ valeat ẽptio facta ꝑ tutorẽ de re pupilli.

Itẽ ipſe tutor. No.ꝙ iter emẽ tẽ ut uẽdentẽ ꝺꝫ ẽẽ diuerſitas:ut.ſ̃.ꝺ re.ꝑmu.l.i. hoc facit ad.q. ſi notari⁹ facit ꝓcuratorẽ:ꝛ ſcribit inſtrm̃ manu ſua:ꝛ adiicit qꝺ ꝓmittit ſibiipſi notario ſtipulã ti ꝛ recipiẽti noĩe coꝝ quoꝝ itereſt de rato ꝛ de iudicato ſoluẽdo ꝛ ſiſa ꝙ nõ valeat:cũ iter pro mittẽtẽ ꝛ eũ cui ꝓmittiť ꝺꝫ ẽẽ diuerſitas: qꝺ ple ne dixi i.l.ij.de ſtip.ſer.¶ No.ꝙ eoipſo ꝙ quis emit ꝑ interpoſitã ꝑſonã ꝓſumiť fraus niſi hoc fecerit palã ꝛ bõa fide ut tex.dicit.¶ Alio pro declara.pñtis.§.diſtigue qñ tutor emit⁹ rẽ pupil li ſui aut ꝑ ſe aut ꝑ aliũ.Si ꝑ ſe aut auc̃te ꝯtuto ris ſui:aut auc̃te ſua:aut a tertio vẽdẽte vtputa creditore. Pꝛio caſu aut emit bona fide ꝛ valet ẽptio^e:ut ħ.ſec⁹ ſi mala fide:puta ꝓcio viliori: ꝛ tũc nõ valet ut ħ.facit.C.ꝺ vẽ.pi.l.i.ꝛ qꝺ ibi no. ꝛ ꝺ iu.fiſ.l.iij.li.x.ꝛ qꝺ ibi no.aut emit auc̃te ſua: ꝛ tũc aut emit rẽ iã alii legitĩe vẽditã cũ ipſe pre ciũ nollet ſoluere ꝛ valet ẽptio:vt.ſ̃.ti.i.l. tutor rerũ.Aut nemini fuerat vẽdita: ꝛ tunc aut emit palã ꝛ bõa fide:ꝛ tũc valet ſm opi. Io.ꝛ glo.ar. .ſ̃.ti.i.l.nõ exiſtimo.ꝛ no.i.d.l.tutor rerũ.no.ẽt .C.ꝺ ꝯtrahẽ.ẽp.l.cũ ipa res.ꝛ.ſ̃.ꝺ ꝯtrahẽ.ẽp.l.ſi ẽptiõe.§.ſi.ꝛ poterit hoc caſu ſibiipi auctorari. Aut emit clã ꝛ tacite ꝛ nõ valet:vt ħ i pñ.Si ṽo emit ꝑ aliũ:ꝛ tũc aut ꝑ ꝑſonã ſuo iuri ſubiectã ꝛ nõ valet ꝑinde acſi ipſemet emeret:vt hoc.§. in ſi.Aut nõ erat ſuo iuri ſubiecta: ꝛ tũc ſi appare bat ꝙ ipſe emebat:lꝫ nomẽ alteri⁹ faceret in in ſtrõ aſcribi:ꝛ valet ẽptio vt ħ in ṽ.ſane.Si vero hoc nõ apparebat nõ valet.eo eniꝫ ipo ꝙ ꝑ iter poſitã ꝑſonã emit fraus ꝓſumiť^f:vt ħ i ṽ.ſꝫ ꝛ ſi ꝑ iterpoſitã.facit.j.ꝺ acq.here.l. ſi is q bonis.ꝛ .C.de natu.li.l.iij.i ſi.ꝛ hoc ẽt itelligo ſi emat a ꝯtutore vẽdẽte ut dicit tex. ſi ṽo emeret vẽdẽte creditore valet ſi bona fide ſiat.ſec⁹ ſi mala vt ħ in ṽ.ſꝫ ꝛ ſi creditore.ꝗ mala fides ꝓſumiť ex mo dicitate ꝓcii vľ ex interpoſitiõe ꝑſone:vt.ſ̃.dixi. ꝛ ꝓdicta itelligas in tutore cui eſt decreta admi niſtratio:alś põt emere:vt ex̃neus:vt.j.l.pxi.

t **Tutores.** Tutores non pñt adminiſtrare niſi eis adminiſtratio decernať:ꝛ tũc poſſunt eme re:vt extranei.h.d.

q **Uod dicimus.** Hoc pñ ci. decla ra:vt.ſ̃.e.l.in prin.

Si duo. Diuerſitas tutorũ auctorãti um nõ ipedit ꝯſtõneꝫ duoꝝ re oruꝫ.h.d.¶ Quero an ſemꝑ ſufficiat vnius au ctoritas. Reſpõ.ꝙ ſic:vt.ſ̃.e.l.ꝛ.l.ſi plibus. niſi ẽet expſſe dictũ ꝙ nõ poſſet vnus ſine altero: vt .l.ticio.ſ̃.ti.i.¶ Quero quãdo vn⁹ eſt pñs ꝛ ta cẽs ꝛ alter auctorať:an videať ꝛ alter auctorare

ꝛ ibi ſcripſi. ADDE ab. cõſilio .xl.ij. li.vbi allegat hanc.l.

b T ſi e pluri b⁹.vt iacet.Et no. hãc gl.ꝙ iſta diuerſa ſũt aliquẽ depo ni ꝛ admini ſtrationẽ ei auferri: quã ſingulariter allegat bal.i .c.i.de eo q ar.bel. ꝺpo. ꝛ i.l.ſi tutor C.in q.cau. in iteg. reſt.

c ¶ Iſtã gl. intelligo.Et iſtã gl.no.qꝛ ſing. ħꝫ bal. in .l.i.C. de trãſac.

d Upil p lus. §. itẽ ipſe tutor. tutor emit.no.qd iuris qñ tu tor emit reꝫ pupilli. ſed qd in ꝑlato vide bal. in auc̃. qbuſcũ qꝫ modis.ꝺ ſa.ſan.eccl.ꝛ pe.de anch. in cle.i. ꝺ ex ceſ.pla. ꝛ ad de plene bal. in.l.cũ ipſe. de ꝯhen.em pti.ꝛ imo.in .l.i.§.fuit ꝗ ſitũ.ad treb. qd in execu tor teſti.no ta ꝑ Io.an. in ſpec.in ti. de iſtru.edi. .§.nunc ṽo aliqua.in vl ti. char.i ad di.incip.cõ ueniat.

e ¶ Ualꝫ em ptio.qñ bõa fide ꝛ palaꝫ emiſſe ꝓſumi tur.viꝺ bar. in.l.frater a fratre. in ſi. .xx.col.ꝺ cõ di.ide.ꝛ fac qꝺ no.i.l.ſi. de ri.nup. ꝛ bal.i.l.ſi.C. de ſum. tri. ADDE bal. in terminis cõſ.cclvij. .iiij.lib.

f ¶ Fraus ꝓ ſumiť. adde Cy.ꝛ bal. in .l.ij.C.de re pu.heredi.ꝛ qꝺ no.vy.in .c.ſi.de reg. iur.in .vj. ꝛ bal.in repe. .l.i.de ſacro ſan.eccle.

Tex.hic vꝫ dicere ꝙ nõ. In ꝯtrium facit.j.e.l.inter pupillos. Gl.dic̃ ꝙ hoc exꝑmebaꝫ ꝙ vnꝰ tutoꝛ tm̃ auctorabaꝫ:ꝛ vnꝰ tutoꝛ ignorabat de alio ꝛ ſic inuit ꝙ auctoritas poſſet pſtari etiã ſi tutoꝛ nõ loquaꝫ. Cõtrariũ determinaui.ſ̃.e.l.iij.ꝛ melius:vt ibi dixi.

Ex.§.ſequenti.

¶ An filiꝰ notariꝰ poſſit ꝯficeꝛ iſtrꝫ ꝺ ꝯctu pr̃is.

Si pater. Filiꝰ tutor põt iterponere auc̃teꝫ ꝯſẽtiente pr̃e in cuius eſt ptãte.h.d. Dy.dicit ħ eſt ar.ꝙ filiꝰ notariꝰ ñ põt inſtrꝫ ꝯficere in ꝯctu pr̃isᵃ ꝛ facto nõ credaꝫ ꝓ hoc q: tabellio ẽ loco teſtis:vt.j.de teſta.l.dominiꝰ:ſꝫ teſtis idoneꝰ nõ eſt:vt.ſ̃.de teſt.l.teſtis.idoneꝰ.ergo ꝛc̃. Ecõtra ꝙ poſſit cũ ſit publicuꝫ offm̃.C.de tab.l.gñali.li.x.ſed quo ad ius publicũ attinet nõ curaꝫ pr̃ia ptãs:vt.j.ad treb.l.naꝫ qꝺ.ꝛ.ſ̃.de iudi.l.ꝛ in ꝑuatis. ¶ Sed põt diſtingui an ſit in ptãte pr̃is vel nõ:vt.j.de fal.l.impuberẽ.§.dñs in ſi.ita dicit Dy. ꝯtra hoc facit qꝺ no.ſ̃.e.l.i.vbi nõ inſpiciꝫ pr̃ia ptãs:ſed an pr̃i q̃raꝫ:ꝛ ibi ſolui.dic vt ibi dixi.

T ſi cõditionalis. Interpoſitio auctoritatis eſt actꝰ legitimus q ꝯditionẽ nõ recipit.h.d.ꝛ eſt ar.ꝙ ſi auctoritas interponaꝫ ſub hac ꝯditione ſi ꝛ inq̃tũ poſſuꝫ de iure ꝙ nõ valeatᵇ. ¶ In contrariũ fac̃ q: ꝯditio q̃ p̃ns tp̃s recipit nõ ſuſpẽdit:vt.l.cũ ad p̃ns.ſ̃.ſi cer.pe.ꝯtra hoc eſt.j.de acq.here.l.cũ q duobꝰ.§.ſi.vbi ẽt ꝯditio de p̃nti vitiat actũ q nõ recipit ꝯditionẽ nõ determĩo modo.

Ex.l.ſequenti.

¶ Negatio ꝑpoſita ſigno vlĩ fac̃ eqpolere ſuo ꝯdictorio. Et an ꝛ qñ pupillus obligeꝫ.

Bligari. No.ꝙ negatio ꝑpoſita ſigno vlĩ fac̃ equipolere ꝯtradictorio.ſiĉ i.l.legitimos.§.an ergo.ſ̃.ꝺ legi.tu. ¶ Op.ꝙ iſta.l.ſibi ꝯtradic̃. Nã ꝑmo dicit ꝙ pupillus põt ſibi acqrere ꝛ declaratũ ẽ ꝙ in ꝯctu vltro citroqꝫ obligatorio pupillus nõ obligaꝫ:ſꝫ aliũ ſibi obligat:vt.l.pupillus.§.pupillus.ſ̃.e. Poſtea ħ ſubdiꝫ ꝯtrarium nã mutuãdo nõ obligat ſibi aliũ:q: ip̃e alienare nõ põt.vꝫ eni ꝙ q̃ꝙ ip̃e nõ alienet:alius tñ ſibi obligeꝫ. Rñ.ħ illud ꝙ eſt iterdictũ in pſona pupilli eſt imediata cã obligatõis alteriꝰ.mutuum eni nõ ꝯhiꝫ ſine re:iõ niſi trãſeat dñiũ in alterũ nõ ꝯtrahiꝫ mutuũ:qꝺ eſt imediata cã obligationis alteriꝰ. Sꝫ ꝯctꝰ ẽptõis ꝛ vẽditõis ꝯhiꝫ ꝯſenſu:ꝛ ſic ꝙ pupillus obligeꝫ nõ eſt imediata cã obligatõis alteriꝰ:ſꝫ ꝯſenſus illiꝰ q ꝯſenſus interuenit. ¶ Ad idẽ op.de hac.l.ad hr̃ditatẽ.ꝛ inſti.e.§.neqꝫ.vbi lucroſã hr̃ditatẽ ñ p̃t acqreꝫ. Rñ.lꝫ hr̃ditas ſit lucroſa: tñ poſſibile eſt ꝙ eẽt ſibi dãnoſa:iõ ñ ꝑmittiꝫ ſibi adiꝫ ſine tutoris auc̃te.hoc tãgit Dy.in.c.qꝺ ob grãꝫ ex̃ de re.iur.li.vj.ꝛ Cy.in.l.qꝺ fauore.C.de legi.vel dic ꝙ lꝫ ꝯſtet hr̃ditatẽ eſſe lucroſaꝫ:tñ q: illud acqrere ſit per iſtũ actũ obligãdi ſe:iõ nõ ꝑmittit.l.qꝺ ſiat ſine tutoris auc̃te.facit.j.ꝺ acqr.here.l.moꝛe. ¶ Sꝫ ad illud op.ᵈ qꝺ dictũ eſt.ſ̃.ꝺ ꝯctu vltro citroqꝫ obligatorio q valꝫ q̃tenus eſt ꝓ pupillo nõ in eo ꝙ eſt ꝯtra eũ.ita valet hec aditio q̃tenus eſt pro pupillo nõ in eo ꝙ eſt ꝯ eũ. Rñ.q: i illo ꝯtractu ſũt diuerſe pſone merito nõ ꝓhibeꝫ i vna pſona valere:in alia nõ. Sed in iſto q̃ſi ꝯtractu eſt vna pſona tm̃ q̃ſi ꝯhẽs.ſ.pupillus q addit:iõ nõ dꝫ ſcĩdi vt ꝓ pte valeat ꝓ pte nõ: q: eadẽ res ñ dꝫ diuerſo iure cẽſeri:vt.l.eũ q edes.de vſuc. Preterea hr̃ditatis aditio nõ recipit diuiſionẽ i pſona eiuſdẽ:vt.l.i.ꝛ.ij.de ãcq.he. Preterea ſi adiret ꝛ ñ obligareꝫ eẽt hr̃s ꝛ ñ hr̃s ꝛ ſic repugnãtia ꝯ.l.vbi ꝛpugnãtia ꝺ re.iur. Diſtigue ergo ex ꝑdictis. Qñqꝫ pupillꝰ obligaꝫ tm̃:ꝛ nõ põt ſine tutoris auc̃te:vt in p̃n.l.qñqꝫ tm̃ acqrit ſibi ꝛ in nullo obligaꝫ:nec ꝺ ſuo diminuit ꝛ aliũ ſibi obligat:ꝛ tũc hoc põt ſine tutoꝛe:vt i.ij.rñ.qñqꝫ celebrat aliquẽ ꝯtractũ vel q̃ ſi in quo vꝫ ſe obligat vel de ſuo diminuit ꝛ aliũ ſibi obligat vel ſibi acqrit:tũc aut ille actus celebraꝫ ꝑ ſe ſolũ:ꝛ nõ valet ne ip̃e obligeꝫ:vt ħ in.§.hr̃ditatẽ:ꝛ.j.de acqrẽ.here.l.moꝛe.ꝛ inſti.e.§.neqꝫ.aut ille celebrat cũ alio:ꝛ tũc aut diminutio pr̃imonij pupilli eſt cã ꝓxia ꝛ imediata obligatõis alteriꝰ ꝛ pupilluſ ſibi nõ acqrit vt in mutuo ꝛ ſolutõe:vt ħ in ver.ſed credẽdo.aut nõ eſt cã ꝓxia:ꝛ tũc pupillus ñ obligaꝫ:ſed alterũ ſibi obligat:vt.ſ̃.e.l.pupillꝰ.§.pupillus.de ac.ẽp.l.iul.§.ſi qs a pupillo.fallit i.l.ſi id qꝺ.§.ſi.de reſci.vẽ.dixi in.d.§.pupillꝰ fallit i aditõe hr̃ditatis.nã lꝫ ſit actꝰ q cũ alio celebraꝫ nõ valet ẽt inq̃tum ꝯtineret cõmodũ pupilli:vt ħ.rõ ꝓpter repugnantiã q̃ reſultaret: vt dixi.ſ̃.circa adeundã hereditatẽ.

Ex.§.ſequenti.

¶ Auctoritas ꝯſenſus an debeat iteruenire añ.vel ſtatim poſt.

Tutor.ᵉ Auctoritas dꝫ in ip̃o negocio iterponi.h.d.ſtati itellige modicũ añ vꝫ incõtinẽti pꝰ nõ iteruenĩete medio actu ꝯtrario:vt.l.cõtinuꝰ.in p̃n.de ꝟ.ob.cũ ſi. Itẽ hoc veruꝫ in auc̃te:ꝯſenſus aũt põt interuenire poſtea. Itẽ iuſſus põt ex interuallo añ ꝑcedere vt dixi in.l.ſi qs mihi bona.§.iuſſuꝫ.j.de acq.here. Itẽ no.ꝙ qñ ꝯſenſus reqriꝫ certo ꝛ determinato tp̃e ſequẽs ratihabitioᶠ nil opatur:vt hic.ꝛ.ſ̃.de his qui no.iſa.l.quid ergo.dixi in.l.bonorum.j.rem ra.habe.

Etiã. Suffic̃ tutorẽ auctoꝛari pupillo p̃ſẽte:lꝫ alia ps ſit abſ̃s.h.d. ¶ No.ꝙ qñ ꝯtractus geriꝫ ꝑ epiſtolã:tunc ꝑficitur qñ recipiens conſentit.

Utor. Nõ iputaꝫ tutori ſi ipeditus nõ auctoraꝫ.h.d.

I ad pupillũ. Hr̃ditas vꝫ bo.poſ.nõ põt agnoſci ſine auc̃te tutoris vꝫ curatoris furioſi q teneꝫ ſi nõ vtiliter fuerint auctoꝛati.h.d.iſtã.l.examio.vt i glo. ¶ Gl.op.de.l.ꝓide.§.i.j.de ſtip.ſer.dic plene vt ibi dixi.

I ſeruus. Si ſeruꝰ cõis acqrit ꝙ vni ex dñis nõ p̃t queri:queriꝫ alteri cui põt.h.d.

Mpuberes. In ꝯctu q nõ celebraꝫ ꝟbis nõ eſt neceſſe pupillũ loqui:ꝛ ei tutoꝛ poterit auctoꝛari.h.d.ꝛ hanc.l.declara: vt in glo.l.iij.ſ̃.eo.

On multũ. Dic plene: vt.ſ̃.e.l.i.in ſi.bar.

Ex.l.ſequenti.

¶ Si ꝓcuratoꝛ hꝫ plures cãs:ꝛ cõparens dicat cõpareo ꝓ oĩbus cauſis valet.

Ccipiẽtis. Una voce põt interpõi auctoꝛitas duobꝰ diuerſis actibꝰ. Op.ſ̃.de ꝓcur.l.lꝫ.ꝛ.l.ſi pl̃es.vbi vnꝰ nõ põt eẽ ꝓcurator agẽtis ꝛ ꝯuenti ne ſibi ıpſi ꝯdẽneꝫ vꝫ a ſeipſo abſoluaꝫ. hꝰ timore legiꝫ in gl.hec.l.tribꝰ modis. Pão ꝙ vnꝰ erat tutoꝛ duoꝝ pupilloꝝ quoꝝ vnꝰ ꝯueniebaꝫ a ſempronio ꝓ vna re: aliꝰ agebat ꝯtra eũdẽ ꝓ alia:ꝛ ſic cũ fuerint diuerſa iudicia ceſſa

a ¶ Quod q dicimus §.ſi pater ꝯ ctu patris.an filꝰ tabellio poſſit ꝯficere iſtrumẽtũ de re parẽtis.viꝺ bar.in.l.ſi pater.j.de fal.ꝛ late bar.in ꝯſi.incip.filiuſfa.notariꝰ.ꝛ vide bal.i.l.inſtrã.ad ſi.C.de ꝓba.vbi põit an tabellio domeſticus ꝛ amicꝰ iſtrumẽtũ cõficere poſſit.

b Et ſi cõditiõalis nõ valeat.bald.talẽ iterpoſitõeꝫ decreti tꝫ foꝛe validã.i.l.i.C.q admit.ꝛ de materia iſta vide eũmet bal.q rñdet ad tex.i.l.cũ q.ħ alle.per bart.lꝫ nõ alleget in.l.potuit.i.viij.q.C.de iu.de lib.adde bar l.l.cũ pp.de leg.pſtã.ꝛ vide gl.i.c.cũ cõtingat.de offi.deleg.ꝛ bar.i.l.ſi qñ iſi.p̃n.ꝺ le.i.ꝛ bar.in.l.ꝓtoꝛ.i p̃n.ꝺ dã.iſec.ꝛ qd ſi dicat auctoꝛitatẽ meaꝫ iterpono ſi de iure debeo.viꝺ bal.in.d.l.i.i pe.col.q admit.ꝛ q dic̃ ꝙ valet.ꝛ qd ſi dicit aliqs hereditatẽ adeo ſi de iure poſſuꝫ.vide bal.i.d.l.potuit.

c Bligari adde tñ ꝙ ſi ꝑmiſi pupillo ꝙ pro me emeret ꝛ emi p̃t poſtea ſine tutoꝛe mihi iure cedere.tex.eſt no.i.l.iij.§.nihil.ꝛ quod ibi bar.j.de manu.ꝛ bal.l.l.i.i.x.q.C.ſi cer.exte.

d ¶ Op.pupillus p̃t ſuã ꝯditiõeꝫ meliorẽ facere ſine auc̃te tutoris i negocije:ſꝫ qd in iudicijs dicas idẽ glo.eſt no.i.l.nõ iõ minꝰ circa ſi.C.ꝺ ꝓcur.ſa.tex.ꝛ qꝺ glo.ꝑuta ibi dicit.l.l.ſi tutoꝛ.C.i qbꝰ cau.in i teg.reſti.nõ eſt neceſ.

e ¶ Tutor. Utrũ ãt cõſẽſus capituli ſupueniẽs cõualidet ꝯctũ agitatuꝫ cũ ꝑlato.vide glo.in.c.edoceri.de reſcrip.ꝛ ibi maxime per do.abb. ADDE ꝙ lꝫ pro actꝰ validitate reqraꝫ decreti iterpoſitio ꝺbeat illꝺ icõtinẽti iterponi ſm gl.ordi.ꝯ.ꝺ iudi.l.iij.ſup ꝟbo audituꝝ nõ eſſe ꝛ Inno.i.c.dudũ.ex̃ de re.eccl.ñ alie.ꝑ.l.magis puto.§.nõ paſſim.ꝯ.de re.coruꝫ. Tñ qñ ad validitatẽ actꝰ reqriꝫ ſupioris auctoritas:tc̃ ẽt ex interuallo.illa ſeq p̃t vt no.gl.i.c.cũ voſ ex̃ ꝺ his que ſiũt a p̃la.ꝛ.x ij.q.ij.ſi qua de rebꝰ.ꝛ ex̃ de iure pa.c.cura.ꝛ hoc tenuit Ro.cõſilio.l.

f ¶ Sequẽs ratihabitio.hoc qñ iteligaꝫ.vide ꝑ me poſt bar.in.l.in ꝓuinciali.§.ſi.cũ.l.ſe.i.v.col.de oper.no.nunci.

a Ccipiẽ a tio.ſacͣ ad.q. Adde bar. i l.ſi finita.§. ſul.i.iij.col. ꝺ dã iſec. et adde ang.in :l.duo.j. de duo.re. ⁊ vi de q̃ dixi in .d.§.iul.i.vi. char.

b J tu. e tor bñ faciũt i ar.q̃ no.bar to.i.l.ſi cum dotẽ.§.eo ãt tpe.ſ.ſo.ma tri.⁊ ħ adde bar. in.l.iij. .C.de ꝓcu. cũ cõco₂.

c C Tetigit Dy.adꝺ qꝺ no bar.in.l. ꝺ pupillo.§. ſi qs ipi ꝑto ri de op.no. nunci.

d Oteſt. p iudicis decre. tũ.idẽ cõſu luit dy.i cõ ſilio.ij. inci. i xpi noie.in .q.pe. cͦ te. no₂ talis eſt ſi tñ ceſſio a ctiõis ſup i. mobilibꝰ ſie ret ex cã trãſ actõis nõ re qriſ decretũ ſꝫ cũ ſꝫ tuto ris auctori. tas.l.ꝑſeſ.cũ ibi no.C.de trãſa. viꝺ tñ no.i.l.i.C.ſi aduer.trãſa.

e C Declara ta viꝺ qꝺ di xi pͦ bar.i.l. mouẽtiũ.de ver.ſig.⁊ ad de bar.i.l.ſi ſic.§.i.ꝺ leg. .i.⁊ i.l.i.C.ſi aduer.trãſ.⁊ bal.i.l.iube. mͦ.la.ij.⁊ in auc̃.hoc ius porrectũ.de ſacroſan.ec. ⁊ i.c.i. circa ſi.ꝑn.de pa. tenẽ.viꝺ an ge.⁊ ro. i.l. .i.§.fuit q̃ſi tũ.ad tre.⁊ i mateia iſta cõ ſuluit bar. ⁊ hẽtur p bal. in.l.i.de ſta. ho.pͦ guil.⁊ bar.vide io. an.i ti.de in ſtru.edic.§. nũc vero ali qua in addi. incip.ſcire ꝺ bes ⁊c̃. ⁊ ab ba.i.c.nulli. de re.ec. nõ alie. vbi re. fert cõſiliũ .ccix.oldr.

bit dicta ꝑplexitas:⁊ hõa lec.ẽ ħa.Scꝺo mõ le giſ ꝙ erat tutor vniꝰ pupilli tñ q agebat ꝯ vnũ ⁊ ab eodẽ recõueniebaſ:⁊ ſiĩr ceſſat dicta ꝑplexi tas:q₂ ſũt diuerſa iudicia:⁊ ħ hõa. Tertio mõ le giſ ꝙ erat tuto₂ duo₂ pupillo₂ quo₂ vnꝰ agit ꝯ aliũ ⁊ i eodẽ iudicio tuto₂ interponit auctem agẽti ⁊ ꝯuẽto. Gl. ħ reprobat:q₂ ñ poterat iura re ꝺ calũnia.ſcit eñi tutor ꝑtẽ alterã ñ fouere iu ſticiã:ſꝫ ab hac opi.gl.ſe defẽdit:q₂ ñ iuret tuto₂ ſꝫ pupillꝰ tutore auctore. Jſta nõ ẽ hõa:q₂ nõ ꝑt iurare pupillꝰ:vt no.i.l.i.§.ſuffic.ſ.ti.i.⁊.l.ij.§. qꝺ obſuari.C.de iur.calũ.vñ rñdet gl.alr ꝙ loq tur ſm iura vetera ſm q̃ nõ iurabaſ ꝺ calũ: vt.ſ. fa.her.l.iter cohẽdes.§.ſi familie.⁊ p doct.i.l.i. .C.de iur.cal.vñ gl.rñdet tertio mõ ꝙ ħ iuramẽ tũ de calũnia ꝑt omitti tacite.vl̃ dic veriꝰ ꝙ põt eẽ cãus i quo vterq₃ hꝫ iuſtã cãꝫ litigãdi.ſ.ille q petit ⁊ ille q defendit.ſ.ſi vult ꝙ cõmittaſ ſtipſo de euic.vt.l.vtiq₃.ſ.de rei vẽ.⁊.ſ.de ne.ge.l.atq nã.§.cũ me. C Supeſt alia opi.ꝺ.d.§.ſi plures q̃uo.n.tuto₂ poterit ſibimet ꝯdẽnari vl̃ a ſeipo abſolui. Rñ.vt tex.dicit ꝙ expſſe ħ loqtur qñ ip ſi pupilli ſuſcipiũt iudiciũ tutore auctore nõ ipe tutor ꝓ pupillis:⁊ ſic vnꝰ pupillꝰ ꝯdẽneſ alteri vl̃ abſolueſ ab altero nõ ipe tutor a ſeipo:⁊ ſic ꝓ cedit iſta lec. C Ultio iſte.§.facͣ ad.q. vnꝰ ꝓcu rato₂ hẽbat ples cãs corã iudice ꝯparuit ⁊ dixit: ego pñto me i quolibet termino quẽ ħ hẽo: ħẽ in oĩbus cauſis meis.an ſufficiat ſi cãꝫ ñ expmat ħ tex.mirabiliſ facit ꝙ ſic. Ad idẽ.j. ꝺ ver. ob.l. pſibus.in ꝑn.⁊ de accepti.l.pluribus.

Ex.l.ſequenti.

C Qñ tutor cogaſ auctorari pupillo. Et ꝯſules nõ pñt ipedire recto₂es de illo qꝺ agũt:ſꝫ dꝫ reſ uari tpe ſindicatꝰ niſi euidẽtiſſime male facerẽt.

e J tutor.[b] Nõ cogiſ tutor in cer to ꝯctu auctorari pu pillo.h.d. C Opp.C.de admi.tu.l.ſi. in ꝑn.So.dicit gl.ſpeciale in iudicijs.ratio q₂ cer tũ ẽ pupillũ pati dãnũ ſi nõ defendaſ pp imiſſio nẽ q̃ ſit:qꝺ no. Jdẽ ergo eẽt ſm doc.i oĩ actu ſin gulari vbi certũ eẽt pupillũ pati dãnũ ſi nõ fieret ſic ꝑt itelligi.ſ.ti.i.l.tutor q reptoriũ.§.ſi qs pͦ depoſitõeꝫ. C Opp.ſ.ti.i.l.i.i ꝑn.So.ibi cogiſ admĩſtrare ab initio.ſecꝰ qñ nil admĩſtraret: ſꝫ i vno actũ auctorari nõ cogiſ:⁊ ita loqſ ħ. Ex ꝑ dictiſ diſtigue aut petiſ ꝙ tuto₂ cogaſ admĩſtra re i geneſ:⁊ cogiſ:vt.l.i.i ꝑn.ſ.ti.i. Aut ꝙ coga tur auctorari i certo actu:⁊ tc̃ aut i iudicijs ⁊ co giſ:vt.l.ſi.i ꝑn.C.de admi.tu.aut ex̃ iudiciũ: et tũc aut eſt certũ ꝙ ſi nõ auctoreſ pupillꝰ dãniſi cabiſ ⁊ cogiſ.ar.d.l.ſi.in ꝑn.C.de admi.tu.⁊.ſ. ti.i.l.tuto₂ q reptoriũ.§.ſi qs pͦ depoſitõeꝫ.aut nõ eſt certũ ⁊ nõ cogiſ:vt ħ.⁊ hãc diſtictõeꝫ teti git Dy.ͨ.ſ.ti.i.l.i.i ꝑn ⁊ cy.i.d.l.ſi.i ꝑn.C. ꝺ ad mi.tu. C Op.C.i q.cau.i ite.re.nõ ẽ ne.l.ſi.So. appet ex ꝑdcis:q₂ ibi certũ erat ab initio ledi et ibi ſoluiſ p Cy.i ꝑma op. C Ultio no.arg. ꝓ re ctoribꝰ ciuitatũ qñ ꝑores vl̃ ꝯſules volũt eos i pedire vl̃ cogere ad aliqd faciẽdũ:vt poſſint lici te dicere nõ poteſtis me cogere vl̃ hoc examiare ſꝫ reſueſ cognitio tpe ſindicatuſ:qꝺ itellige niſi euidẽtiſſime male faceret:vt ex ꝑdcis pꝫ:tũc eñi cogi ꝑt.de hoc eſt tex.in auc̃.vt diſ.iudi.in ꝑnc.

Ex.l.ſequenti.

C Appellatõe mobiliũ ⁊ imobilium: an veniãt noĩa debito₂. Et an tutor ſolus poſſit delegare Et an cũ in obligatõe ſit pecunia poſſit delegaſ ſine decreto:⁊ ſindicus factus a caplo cũ auc̃te ſuperioris nõ poteſt cum ſuperio₂e agere: ⁊ idẽ eſt de facto a populo cũ cõſenſu rectoris.

p Oteſt. Que ſunt gerẽda cum alio pñt expediri tutore auctoſ ſecus ſi cũ ipo tutore:tũc eniꝫ nec poteſt auctorari:nec ad id ꝓcuratorẽ facere. h.d. Ex ꝑmo dicto glo.colligit no.ꝙ alienatiõeꝫ imobi liũ ſine decreto ꝓhibuit oꝛo impato₂is:vt.l.i.j. de re.eo.⁊.l.cõſtãtini.C.de admi.tu.l lexq₃ tuto res ꝓhibuit alienationẽ mobiliũ q̃ ſeruari pñt: ⁊ ħ pmittiſ alienatio actiõis apparet ꝙ actio nõ cõtineſ appellatõe mobiliũ vel imobiliuꝫ. cõtra riũ no.j.de ver.ſig.l. mouẽtiũ. Gl.diſtinguit ali bi aliter. Aut in actõe veniũt imobilia:⁊ cõputã tur iter imobilia.aut veniũt mobilia:⁊ cõputan tur inter mobilia:vt in auc̃.de nõ alie.§.i.colla. .ij.iſtã allegat Cy.C.ſi aduer.trãſa.l.i.⁊.C.ꝺ ſa. ſan.ec.l.iubemꝰ.§.ſi. Dy.diſtinguit aut ꝯſidera mus ipm ius obligatõiſ ⁊ ipm eſt imobile.ita lo qtur gl.i.d.l.mouẽtiũ.aut ꝯſideramus effectuꝫ deſcẽdẽtẽ ex ipa obligatõe:⁊ tc̃ dic̃ regl̃a iuriſ q actiõeꝫ hꝫ rẽ vſ habere.vñ ꝓcedũt alie glo.vt di ſtinguamꝰ aut actio daſ ad mobilia vl̃ ad imobi lia:⁊ ſm hoc vel erit neceſſariũ iudicis decretũ[b] vel nõ. Nõ ob.ħ.l.q₂ intelligo ꝙ ħ erat debitor alicuiꝰ rei mobilis q̃ ſm iſta tẽpora poterat alie nari ſine decreto.ita dicit Dy.ſꝫ Ja.de are.i.d. .l.mouẽtiũ.dicit ꝙ ꝓpe loquẽdo noĩa debito₂ nõ ſunt mobilia neq₃ imobilia:⁊ ſic ẽ tertia ſpe cies ꝺclarata[c] p rõnẽ:q₂ nõ occupãt locũ:cũ ſint incorpalia:ergo nõ pñt dici mobilia vel imobi lia:cũ ħ dicaſ reſpectu loci:⁊ iꝺ iuriſcõſultꝰ ꝺ no minibꝰ debito₂ facit terciã ſpẽm in.l.a diuo pio .§.in vẽditõe.j.de re iu di.ſ.de pecul.l.quaꝫ tu beronis.§.pe.⁊ qñ nõ eẽt neceſſe ꝙ iſta ſpẽs nu mereſ inter mobilia vl̃ imobila retinet tertiã ſpe cie[f] p ſe:vt dictis.ll. Sed qñ eſt neceſſe ꝙ alicui ho₂ũ accedat:tũc hꝫ locũ diſtinctio gl.aut in ac tione venit mobile ⁊ cõputaſ inter mobilia:aut venit imobile ⁊ cõputaſ inter imobilia: ⁊ ita eſt hic. Res eniꝫ minoris mobiles q̃ ſeruãdo ſerua ri pñt ꝓhibenſ alienari hodie qd erit de actiõe certe ẽ aduertẽdũ qd i actõe venit:vt dicte glo. dicũt ꝓ ħ optime tex.C.de ꝑdi.mi.l.ſi ad reſol uẽdũ.de hoc tãgiſ in ſpec.de ceſ.ac.§.i.ꝟ. ſꝫ nũ qd minor.facit qꝺ no.in ſpe.de fruc.⁊ intereſſe. .§.i.ꝟ.itẽ q̃riſ. C Op.ꝙ tutor nõ poſſit delega re:vt.j.de noua.l.delegare. Glo.ſol.ħ intelligiſ ſm illã qñ p delegationẽ cõditio pupilli ſit meli or vl̃ ſieri credaſ:alͥs ſecus:vt ibi. C Quero vtꝝ tuto₂ ſolus poſſit delegare.tex.vſ ꝙ nõ.j.ad tre bel.l.reſtituta.§.i.⁊ ita hñt qdã apoſtillataꝫ ħ p Dy.Sꝫ puto ꝙ poſſit ſolꝰ ſi pupillo expedit: vt .ſ.ti.i.l.tutor ad vtilitatẽ.⁊.d.l.delegare.j.ꝺ no ua. Non ob.l.reſtituta.§.i.q₂ ibi in reſtõne vni uerſali hereditatis q̃ ſit vt actiones trãſeant per trebel.ſecus in ceſſione vl̃ delegatione vnius ac tionis tñ. C Quero vtruꝫ ſi in obligatõe ſit pe cunia poſſit delegari ſine decreto. Rñ.ꝙ ſic. pe cunia enim diciſ eſſe inter res que ſeruãdo ſerua ri nõ pñt:vt no.in.l.i.§.fuit queſituꝫ.j.ad treb. qꝺ apparet ex legibus nouis que pmittunt tuto ri pecuniaꝫ mutuare:⁊ ex pecunia predia emere ſine decreto:vt.C.de admi.tu.l.i.vt i auc̃.ibi po ſita.⁊ in auc̃.vt hi.q ob.ꝑhi.ſe ha.§.pe. C Ue nio ad ſcꝺam ꝑtem:ex qua no.ꝙ ſindicus factꝰ a caplo cũ auctoritate ſupioris nõ põt agere[g] cõ tra ſuperiorem ſi litigat cum capitulo:⁊ eodem modo ſindicus factus a populo cum auctorita te poteſtatis non poteſt agere contra ꝑtãteꝫ ip ſum.qualiter autem fiat:tunc ſindicus quando ſubditi volũt agere ꝯtra ſupiorẽ. Dicit. Jnno.i .c.edoceri ex̃ de reſcrip. C Opp.ad iſtam ꝑtem

ADDE in appellitione mobiliũ ⁊ i. mobiliũ ve. niũt iura ⁊ a ctões bal.in .l.i.§. argen to.j.de au.⁊ ar.le.⁊ i.c.i. de feu. cog. i gl.i ṽbo i. mobilia bo. nus tex. i.l. hñ a zenone de quadri.ꝑ ſcript.gl.i.l. ſi.C.i q. ca. in iteg.reſt. tex. in.l.i.§. exactio . de rei vxo. act. bar.ꝯſi.l. an ge.cõſi.ccx. xxviij. icip. anaſtaſius p bal.ꝯſi.lxx. in ſi.i.volu. An aũt ſi pu pillus ſit ob ligatꝰ ad re. ſti.dotis vel ad actõeꝫ ce dẽdam ꝯ p miſſo₂es do tis poſſit ſo lus tuto₂ cũ decreto : tñ iudicis co caſu ceſſiõeꝫ facere : ⁊ an idẽ poſſit fa cere i quẽli. bet credito. rẽ pupilli vi de ro. ꝯſilio .ccclxxxvj.

f C Tertiam ſpẽm.⁊ ideꝫ ſi cõpeteret ad q̃titateꝫ q₂ reputaſ tertiũ adia. cens vt ſir. mat lapꝰ al. lega . lxxxi. alias . lxxx. vt refert ro matri.in.l.ſi cõſtãte.§.ſi. ſo.ma.

g C Nõ põt agere.qd ãt ſi vniuerſi. tas ẽ diſpſa vide Jnno. in.c.cũ ex in iũcto.ꝺ op. no.nũ.⁊ i.c. humilis. de maio.⁊ obe.

a Efendere. Et per hoc dicit bal. in. l. i. ⁊ in auc. ibi poſita. C. ſi ut ſe ab here. abſti. q minor petens reſtitutionem aduerſus hereditatem non habet probare ſe leſum quia de ſe preſumitur. ⁊ in. d. auc. in pe. cõl. no. iſtu3 tex.

b ¶ Notabilem practicam. Cum petitur executioni mandari ſnia iudex poteſt tunc incipere a pcepto. ⁊ vide quod dixi poſt bart. in. l. ð pupillo. §. meminiſſe. de op. no. nũ. ⁊ ad de bar. in. l. i. de exe. rei iu. Sed an regratur libellus vide bal. in. l. ab executione. i. iij. colũ. q. app. de hoc etiam habetur in. c. ſciſcitatus. de in inte. reſt. ⁊ per bal. in auc. que ſupplicatio de pc. ipe. offe. ⁊ p bar. in. l. iiij. §. cõdẽnatu3. de re iudi. p bal. ⁊ doc. i. l. ſi p. tor. §. marcellus. ð iudi. ⁊ við tex. glo. ⁊ bar. ⁊ latius bal. i. l. i. C. de in ite. reſt. bal. in ru. C. de iur. ðlibe. ad ſi. ⁊ oino in. l. ſi. in. ij. colũ. ſi ex fal. inſtru. ang. in. l. furti. §. i. ð inſa. ſpec. in. ti. de exe. ſen. §. ſi. ð. i integr. dixi plene poſt imol. in. d. § cõdẽnatu3.

c ¶ Impedit executione3 an reſtitutõ in integru3 ipediat executionem ſẽtentie. vide que dixi p⁹ bar. ⁊ imol. i. l. iiij. §. cõdemnatum. de re iudic. ⁊ vide que dixi declarãdo hanc materiam in. l. iij. §. ſi ſeru⁹ de acquirẽ. poſ. ⁊ vide late imo. in. l. qui a latronibus. § . i. j. de teſt. differentia3 autem inter appellationem ⁊ in integr. reſtitutionem vide per bar. in. l. illud. la. ij. p illum tex. j. de app. ⁊ bal. in rub. C. de manu. vin.

q creditor uel ðbitor pupilli nõ poſſit eẽ tutor ut in auc. minoris. C. q da. tu. poſ. So. aliud olĩ aliud hodie. dicã in. l. propter litẽ. j. ð excu. tu.

Ex. l. ſequenti.

¶ Curatoris dati pupillo qualis ſit poteſtas.

c **Uratorẽ.** Curator põt dari pupillo ad agẽdũ nõ ad auctorãdũ. h. d. ¶ No. q ĩpuberi põt dari curator. qð intelligo ſiue habeat tutorẽ ſiue nõ: ut no. ſ. ð tu. et cur. da. ab his. l. curator. ⁊ pbaẽ in. l. curatorẽ. eo. ti. ¶ Quero de ptãte iſtius curatoris? Rñ. text. hic declarat oĩa que pñt fieri p tutorẽ circa admiſtrationẽ in iudicio uel extra: puto q pñt fieri p talem curatorẽ. ſed in illis q̃ haberet facere pupill⁹ tutore auctore: tũc auctoritas illius curatoris nullo modo ſufficeret: ita intellige iſta3. l.

Ex. l. ſequenti.

¶ Pupillus hñs ſociũ rixoſũ põt puocaẽ ad diuiſionẽ cũ auctoritate iudicis. ⁊ maioẽ ſocio puocãte minores pñt diuidere.

i **Ater pupillos** Nõ eſt neceſſe tutorẽ auctorãtẽ diuiſioni ſe ſubſcribere. h. d. ¶ No. q nõ eſt neceſſaria ſubſcriptõ in auctore: loq tñ d3 ſm ea que dixi. ſ. eo. l. iij. ¶ Scðo no. q inter pupillos põt fieri diuiſio. ¶ Op. j. de re. eo. l. ſi pupilloru3. ⁊. C. de pdi. mi. l. pe. vbi pupillus nõ põt diuidere: niſi puoceẽ ad diuiſionẽ. Sol. primo gl. q hic in hereditate nõ erãt niſi mobilia: que ſolutio eſt vera: ſ3 diuinationẽ ↄtinet. alij dicũt q hic fuit facta diuiſio decreto iudiciſ ⁊ auctoritate tutoriſ. iſtã tenet ia de are. tãq multũ no. qñ pupillo expedit ut quia h3 ſociũ rixoſũ vel alias nõ expediẽtẽ ſibi: tũc ipſe põt puocare ad diuiſionẽ cũ auctoritate iudicis: ut hic: ſm iſtã ſolutionẽ. ⁊ pbaẽ ſ. de tute. l. qð dẽ. ⁊ hic ſuggerit equitas ne ſociũ rixoſũ cogaẽ hẽre. ar. p ſoc. l. ſi cõuenerit. ⁊ hoc tangiẽ p cy. C. de ſac. ſan. ecc. l. iubem⁹ circa prin. ex hoc q dicit tex. pdia diuidere. alij dicũt q vn⁹ ſoci⁹ ipſorũ pupillorũ maior eos puocauit ad diuiſionẽ. iſtã ſolutionẽ etiã no. q vno ſocio maiore puocãte ad diuiſionem alij minores pñt iter ſe diuidere: quod teneas menti.

Ex. l. ſequenti.

¶ Iudex põt incipe a pcepto de ſoluẽdo: cum petiẽ executio ſniẽ ⁊ petitio ĩ itegrũ reſtitutio ĩpedit executionem ſniẽ cũ cã eſt euidens.

d **Efendere.** Petitio reſtitutionis ĩpedit executionẽ ſniẽ. h. d. ¶ Opp. q curator ſol⁹ nõ põt abſtinere pupillu3: qa hic regrit cauſe cognitionẽ: ut. l. in cãe. §. cã cognita. ſ. de mio. Due ſunt opi. pria q pupillus nõ ĩmiſcuerat ſe iuridice: qa uel ipſe ſol⁹ ſine tutoẽ ſm pla. vel tutor ſol⁹ ſine pupillo ſm Azo. merito ergo nudis verbis põt abſtinere? qð intellige q̃tũ ad hoc ut in eũ nõ deẽ actio iudicati: nõ ut ſibi preiudiceẽ: ut interim ſe ĩmiſcere non poſſit: qa hic regrit tantã ſolẽnitatẽ q̃tã aditio: ut. l. is põt. j. de acqr. here. alij ut hug. dicũt q l3 hic in tex. ñ referaẽ tñ in integrũ reſtitutio fuit petita ⁊ cauſa cognita data. ⁊ hec tutior. Ex hac. l. hẽs not. practicã[b] q cũ petiẽ ſniam executiõi mãdari iudex põt incipere a pcepto ð ſoluẽdo: ut pcipio tibi: ut ſoluas id in quo ↄdẽnat⁹ es p ſnia3: uel oñdas q̃re ſnia nõ debeat mãdari executiõi. ita eñi ĩcipit hic dicendo facias iudicata. facit. j. de ope. no. nũ. l. de pupillo. §. meminiſſe: vbi ĩ nũciatiõe q̃ fit p pretorẽ poniẽ ſimiliſ mod⁹. alius modus exequẽdi eſt ut primo citeẽ ps: ut veniat ad opponẽdũ q̃re ſnia nõ d3 executiõi mãdari. l3 qdã dicũt q ſnia põt executiõi mãdari etiã pte nõ citata: ut. l. ab executiõe. C. quoꝝ ap. nõ reci. dixi plene in. l. a diuo pio de re iudi. §. ĩ uẽditione. ¶ Secũdo no. q petitio reſtitutiõis ĩpedit executionẽ[c] ſniẽ. qð itellige qñ cauſa reſtitutõis erat euidẽs ita q apparebat q nõ opponebaẽ cã calũnie ⁊ progande litis[d]. alias non ĩpediret executionẽ ſ3 ut pcederẽ ad executionẽ pſtita cautõe ð reſtituẽdo ſi minor uicerit in cã reſtitutiõis: ut eẽ de in inte. reſt. c. auditis. facit. C. ð pci. ipe. of. auc. ſupplicatio. C. ð fal. l. iij.

e **I quidem.** Actus q tẽdit ad liberationẽ tutoris nõ põt fieri eo auctore. h. d.

¶ Quando ex facto tuto[e]. uel cura. mio. agere vel cõueniri poſſunt. Rubrica.

Ex. l. ſequenti.

¶ Probatio p iuramẽtũ nõ admittiẽ vbi quis cõueniẽ ex dolo alteri⁹: ut eſt cum villa reſarcit damnum datum a malefactore.

o **B dolum.** Quãdo pupil⁹ ↄueniẽ ex dolo tutoris nõ admittiẽ pbatio per iuramẽtũ ĩ litẽ. h. d. ¶ No. generaliter vbi aliqs cõueniẽ ex dolo alteri⁹ nõ admittiẽ pbatio p iuramẽtũ in litẽ. ⁊ facit ad. q. qñ derobat⁹ nõ agit ↄtra derobatores ſ3 ↄtra hoĩes ville[f] ad emẽdationẽ dãni vt nõ ſufficiat pbatio p iuramẽtũ in litẽ. ſic C. vñ vi. l. ſi qñ. ⁊ extra qð me. cã. c. fin. q̃ admittũt pbationẽ rerũ derobatarũ p iuramẽtu3: qa h3 locũ ſolũ qñ agiẽ ↄ derobatorẽ nõ ↄ alium[g]: vt in q̃libet earũ no. p doc. facit etiã q ſi ſtatuto caueẽ q pẽ teneaẽ ſoluere p filio delinquẽte ⁊ filius fuerit condemnatuſ pro delicto ob ↄtumaciam: q hec probatio non ſufficiat cõtra patrem niſi contra eum vere probetur crimen: ita dicit dy. hic. aliter videtur dicere in. l. cum fili⁹ j. de ver. obli. ego iſta3. q. diſputaui ⁊ ſcripſi plene in. d. l. cum filius in prin. ¶ Oppo. ſ. ti. i. l. ſi. So. intelligas hanc ſm illam. ſ. q pupillus liberetur cedendo actionem. de hoc tamen ple lere opponẽtẽ exceptiõe3 nullitatis: vbi comprehendit reu3 illam opponere malicioſe vt impediat executionem ſentẽtie. ⁊ ibi idẽ diẽ do. car. eſſe in cauſa ſummaria. ⁊ ad hoc adduco gl. no. in. c. pernicioſam. de vſur. ⁊ facit. l. ſatis aperte. C. de fal. ⁊ vide do. anto. i. c. ſuper hoc. de renũ. vbi habetur q exceptio non veriſimilis non deb3 p iudicem admitti. l. non eſt veriſimile. quod me. cã. ⁊ ið dicit ang. i. d. l. ſatis aperte q cũ pria frõte exceptio videẽ oppõi p calũniã ñ eſt differẽda executõ. adduco io. an. in ſpec. i tit. de lega. §. iam nũc dicẽdũ ĩ addi. mag. ſcip. iã põt vba roſreveniat alia qð ð accuſato ð homicidio q̃3 ibi vide p eũ qui plene logẽ. ⁊ faẽ quod voluit imo. in. l. ſi q a latrõib⁹. §. ſi qs ĩ capitali ff. ð teſt. vbi dixit q reſtitutio ĩ ite. ĩpedit executionem ſniẽ dũmõ nõ ſit pſũptio ↄ ſi lũ petẽtẽ in ite. reſti. við ſali. i. l. iudicati. C. ſi ex fal. inſtru. et retuli p⁹ barto. i. l. iiij. §. ↄdẽnatũ. in apoſtilla magna. ð re iu.

d ¶ Prorogande litis. adde: quia dixit imo. multum ſing. i. c. poſt elec. de conceſ. preben. q vbi quis ad impediendum executionem ſniẽ vel iſtrumẽti opponit exceptionẽ ſi iudici videẽ q aĩo calũniandi opponat ⁊ differẽdi negociũ q põt iudex nõ admittere ⁊ repellere excipiẽtẽ. quod dic. tñ refert do. abb. in. c. paſtoralis. §. qꝛ vero. ⁊ in. c. ex pte. el. ij. de offi. dele. ⁊ in. c. null⁹. de pſũ. ⁊ idẽ voluit imo. poſt alios in. c. cũ cõtingat. de offi. dele. idẽ pe. de ancha. in. c. paſtoralis. de ex. vbi allegat inno. i. d. c. p⁹ electionẽ. idẽ etiã in. c. ſecũdũ. de ſal. ⁊ in. c. l3 cãm de pba. in quib⁹ locis allegat illud dictũ ino. ⁊ facit qð voluit inno. in. c. ſi. de libel. obla. ⁊ idẽ dixit bal. in. l. i. C. qui accu. dum dixit q exceptio malicioſe oppoſita non impedit proceſſum. ⁊ ad hec adde elegantem glo. in. c. ſuper eo de offi. dele. quã vide ⁊ eodem modo videtur dicendũ q poterit repel.

e ¶ Qñ ex fac. tuto. Rubrica.

f B dolũ. hoĩes ville. fa. ĩ ſimili dictũ bal. i. l. i. i ſi. i. col. C. cõia

o dele. vbi ſi ſtatuto caueẽ q ĩ cauſiſ vẽtẽtib⁹ ſup iſtrumẽto guarẽtigie nulla poſſit oppõi exceptio itelligiẽ iter eos inẽ quos ↄfectũ ẽ iſtrumẽtũ. adde ẽt ang. ⁊ bal. met i. l. ſi ðbitori. C. ſi aduer. cre. ⁊ við bar. i. l. ne qd. ff. ð icẽ. rui. nau. ⁊ illð dictũ bal. i. d. l. i. cõia de le. ſe. gẽ pe. ð ãcha. i. c. cãonũ ſtatuta. i ð. circa iſtã extẽſionẽ alibi ⁊c. eẽ ð ↄſti.

g ¶ Nõ ↄ aliũ. vide bar. i. l. ſi qñ. C. vñ vi. ħ alle. p eũ. ⁊ q̃ no. i. l. ſi. de i litur. ⁊ illð fuit dictũ dy. hic. ⁊ idẽ tenet bal. in. c. i. §. cõuẽticulã. de pac.

in fi. ⁊ bart. in. l. ne quid de incē. rui. naufra.
a Ju s tor. ia. de are. Et vide bart. in. d. l. filij. ⁊ bal. in . l. ſi patru⁹ C. cōia vtriuſq; iudi.
b Oſt p mortē. §. tutor. In h. §. ſunt due regule. pro hoc in ſimili facit text. i. l. i. §. edit. de eden. vbi ponūf du regule: vna permiſſiua alia prohibitiua. vbi vide bal. poſt ray. ⁊ ide m tenz do. an. in. c. g. perpetuus. d ſi. iſtru. fa. tex. ⁊ ibi bal. in. l. ſi ruffin⁹. C. de teſta. mili. vide ſpec. in ti. d inſtru. cau. §. videndū. ⁊ vide bal. ⁊ moder. i. d. l. ſi ruffin⁹.

ne dic ut dixi. ĵ. ſi quis omiſ. cauſa teſt. l. ſi dolo
Ex. l. ſequenti.

Tutore emente aliq̄d d pecunia pupilli efficitur ipſius pupilli.

s **I tutor.** Qd tutor uł curator acquirit ex pecunia minoris efficif minoris. h. d. No. ꝙ illud qd emif ex pecunia minoris efficif minoris. ſimile dicit glo. in vxore eccleſia ⁊ milite. idē no. in. l. ſi vt proponis. C. de rei ven. Op. ŝ. ti. ij. l. ticiū et meuium. §. altero. So. ſm Dy. illa pecunia nō erat minoris: lʒ fuerat redacta ex re minoris: ſʒ tutor erat debitor in genere: ut ibi dixi. Op. ĵ. d ſo. l. filie. ſo. ſm ia. d are. ꝙ iſtud qd hic dicif ꝙ res empta de pecunia minoris efficitur mīoris debet intelligi tutore uel curatore emente. facit ŝ. de pe. l. ex pacto: ſed extraneo emente ſec⁹ ut no. in. d. l. filie. niſi forte in ſubſidiū: ita debet intelligi. d. l. ſi vt proponis. C. de rei ven. Op. ad id quod dicitur hic de ſtipulatione de. l. ſolutum. §. per liberam. ŝ. de pig. ac. ſo. glo. hic ⁊ melius in. l. contraria. quod dic ut ibi.

o **Olus.** Pupillus non tenetur ex dolo tutoris niſi quatenus ad eum peruenerit. h. d. dic plene ut dixi in. l. ſi dolo. ĵ. ſi quis omiſſa cā teſta.

p **Oſt mortem.** De eo qd quiſ geſſit vt adminiſtrator finita adminiſtratiōe non tenetur. h. d. intellige in adminiſtratore neceſſario: in voluntario dic ut. l. ꝓcurator qui ꝑ euictione. ŝ. de procura. bar.
Ex. §. ſequenti.

Tutor contrahens ſimpliciter: quando itelligatur ꝯhere nomine ſuo: ⁊ quando pupilli.

Tutor. [b]Si tutor ſimpliciter contrahat in re pertinente ad pupillum intelligitur tutorio nomine contrahere. ſi ī re que pōt ad ipſuʒ: ⁊ ad pupillum pariter pertinere intelligitur noīe proprio contrahere niſi aliud actum ſit. h. d. Et iſte. §. habet duas partes. ſecunda ibi non idem in eo. Op. ad pri. de. l. cum poſt. §. i. ŝ. ti. ij. Quidam dicunt ꝙ debet intelligi hic qñ accepit tutorio noīe: ſʒ gl. dicit ⁊ bene ꝙ hoc nō expedit. nā cōtrahēdo ſimpliciter in re ꝑtinēte ad pupillū itelligif tutorio noīe: ut hic. ⁊ ĵ. e. l. ſi. Non ob. d. l. cū poſt. §. i. q̄a intelligo ꝙ ibi expſſe voluit ſe ꝓprio nomīe obligare. Op. ĵ. de admi. re. ad ci. p. l. iij. §. ī eū. Sol. dicūt quidā ꝙ ibi expſſe fuit actū ꝙ ꝓprio noīe obligaref forte volēs donare. ita dicit gl. hic: tu dic ꝙ glo. hic ⁊ ĵ. e. l. ſi. loq̄tur qñ tutor ſimpłr ꝓmiſit: ibi qñ ꝓmiſit aīo nouādi. ex hoc eni ſolo ꝙ aīo nouādi ꝓmiſit intelligif ſe ꝓprio noīe velle obligare: ut ibi patet. Op. de. l. ꝓcu. q. ꝑ euictiōe. ŝ. de ꝓcu. ſol. ibi in geſtore voluntario: hic in neceſſario ſm gl. ia. de are. aliter dicit: ut refert cy. C. qd cuʒ eo. l. ei q. dixi plene in. d. l. ꝓcu. q. ꝑ euictiōe. ⁊ l. ſi pupilli. §. i. ŝ. de nego. geſ. circa geſtorē uero neceſſariū q̄ ē ꝓprie materia noſtra diſtingue[c]: aut eſt certū q̄liter ſe voluit obligare ⁊ ſtam⁹ certo: aut ē dubiū q̄a ꝓmiſit ſimpliciter nō dicēdo ꝓ ſe ſuiſq; heredibus: ⁊ tūc aut cōtraxit in re q̄ euidēter ꝑtinet ad pupillū: aut in re q̄ pōt eque ꝑtinere ad eū: ſicut ad pupillū. prio caſu aut ꝯtraxit ꝓmittendo aīo nouādi. ⁊ ex hoc videf proprio noīe ꝓmittere: ut. l. iij. §. in eū. de admi. re. ad ciui. ꝑti. aut ꝓmiſit nō aīo nouādi: ⁊ tūc aut ſciebat tutor pupillū ex hoc ꝯueniri nō poſſe: ⁊ ille q̄ cuʒ eo cōtrahebat ignorabat: ⁊ tūc ꝓpter doluʒ tutoris ipſemet ꝓprio noīe tenef: ut. l. cū poſt. §. i. ver. ꝑterea. ŝ. ti. ij. aut in tutore abfuit dol⁹: ⁊ tūc videf tutorio noīe ꝓmittere: ut hic. ⁊ ĵ. e. l. ſi. Scdo caſu qñ ꝯtraxit in re q̄ pōt pariter ꝑtinere ad vtrūq;: ⁊ tūc aut fuit expſſum hoc fieri in cā ꝑtinēte ad pupillū: ⁊ videf cōtrahef tutorio noīe: ut hoc. §. in fi. Expreſſio eni cauſe tūc habef perinde ac ſi diceret tutorio nomīe facere. Idē in procuratore: ut. l. ſi pupilli. §. i. ibi ut pignus uel ut debitorē liberet: idē in inſtitore: ut. l. i. §. nūc aūt. ver. ꝙ ſi in ꝑcijs. de exerci. ſi vero hoc nō exprimat: tunc videf ſe ꝓprio noīe obligare: ut hic ſecundo reſponſo: qd intellige q̄ tū ad actionē dandā creditori ꝯtra eū: ſi ſibi tutori qui illud conuertit in vtilitatem pupilli datur actio contra pupillum. ⁊ eodem mō vbicunq; dixi ſupra tutorem teneri ꝓprio noīe intellige ꝙ repetat a pupillo: niſi cōſtet ꝙ fecerit aīo donādi: ut. l. cū poſt. §. ij. ver. rñdi. ⁊ ver. ſed ſi is. de quo. ŝ. ti. ij. Et ex hoc ſequif ꝙ defenſiones pupilli poterunt hoc caſu prodeſſe tutori: qui proprio nomine tenef: ut. d. l. cū poſt. §. i. in fi. dicti. §. ⁊ ĵ. de ac. ⁊ obli. l. qui ſeruuʒ. puto etiaʒ ꝙ hoc caſu ſi pecunia fuit conuerſa in vtilitateʒ pupilli competat mutuandi vtilis actio contra pupillum: licet eius contēplatione non mutuauerit: ut. l. ei qui. in fi. C. quod cū eo facit. l. eum C. ſi cer. pe. quod plene no. in. d. l. ſi pupilli. §. i ⁊ predicta faciunt ad. q. quaʒ diſputaui prioribus eſt conceſſum arbitrium ſuper abundātia: fecerunt aliquid quod non poterant vigore eorum officij: poterant tamen facere vigore arbitrij ſibi conceſſi ſuper abundantia nō expreſſo hoc ꝙ facerent vigore arbitrij ſibi cōceſſi: an actus valeat. dic ut dixi in dicta diſputatōe. Queritur quid ſi tutor aliq̄d acquirit ſimpliciter ſtipulando uel emendo. Glo. dicit idem. tu intelligas ut dixi. ŝ. e. l. ij. ⁊. ŝ. ti. ij. l. ticium ⁊ meuiū. §. altero. Bar.

c Diſtigue adde q̄ not. bar. in. l. iij. §. i. iu. ſol. ⁊ qd no. bart. in. l. ſi patruus. circa mediuʒ. C. cō. viri. iu. ⁊ q̄ habes in. l. poſt dotem §. vi. lec. ſol. matri.

De ſuſpectis tu. Ru.

t **Utor interpoſito.** Sicut pupillo queritur per tutorem ita per actorem ab eo conſtitutum. h. d.

t **Utor qui.** Si negocium in parte ſpectat ad pupillum pro illa videtur tutorio noīe facere pro alia proprio. hoc dicit. In tex. ibi cōuenitur: ſcilicet a legatarijs

De ſuſpectis tutorib⁹ ⁊ curatorib⁹. Rubrica

b **Ec clauſula.** Procedit ꝑ modum ſumme. primo ponit quid induxit ad tractandum ſeu tradendum iſtam materiam. ſecundo ponit que requituntur ad hoc ut iſta materia intelligatur ⁊ illa per ordinem tractat per totū iſtuʒ titulum partes patent. No. ꝙ materia quotidiana eſt melius ⁊ ſubtilius examinā da: ut hic ⁊ l. legaui. ĵ. de lib. leg.
Ex. §. ſequenti.

Accuſatio ſuſpecti tutoris an ſit ciuiliſ an criminalis. ⁊ an debeat porrigi libellus ſecunduʒ formam. l. libellorum. ⁊ an iudex poſſit procedere per inquiſitionem. ⁊ an quando quis accuſat aliquem de ſuſpecto debeat ſe ſubſcribere.

Sciendum. Primo quero an accuſatō ſuſpecti dicatur publica. Glo. dicit hic ꝙ eſt legitimuʒ crimen: ⁊ tamē nō dicit ꝙ eſt publicū. ſed ꝙ ſit publicū

> a Ex cla-
> b uſula.
> §.ſcie-
> dum.vel cri
> minalis. An
> cauſa ſuſpe
> cti ſit ciuiliſ
> vel crimina
> lis.vid bal.
> in.l.i.C.ſi
> tu.nō geſſe.
> b Utor
> t ꝛ hoc
> fac ad
> ea que not.
> bar.in.l.i.§.
> ſi.cum con.
> cor.de ope.
> no.nunc.

dicam.j.e.l.§.cōſs.hoc plene examinaui.j.de
pu.iu.l.i.nā quo ad qd ē publicū quo ad qd nō
¶ Quero qñ interponiť accuſatio ſuſpecti vtꝝ
requirať forma.l.libellorū.j.de accu.Gl.hic di
cit aut ꝓceditur per viā accuſationis ad remo
uendū:ꝛ requiriť illa ſolēnitas.aut ꝑ viā inqui
ſitionis:ꝛ tunc ſecus:ut.j.e.l.iij.§.preterea.
¶ Ad hoc examinandū primo eſt vidēdū vtrū
accuſatio ſuſpecti ſit ciuiľ cauſa uel criminalis[a].
ꝛ hic inuiť ꝙ ſit criminalis:ut.j.ꝑxi.§.ꝛ.j.e.l.
§.fi.ꝛ.j.ad turpil.l.i.§.ſuſpecti. In contrariuꝫ
ꝙ ſit cauſa ciuilis apparet:quia poteſt interue
nire procur.ut.l.nō ſolū.§.fi.ff.de procur. ueri
tas eſt ꝙ ſiquidē agitur ad remotionē ſolā tūc
eſt cauſa ciuilis:ut.d.l.non ſolū.in fi. probatur
ꝑ rationē:quia hic agiť ſolū ad remediū ꝛ com
modū priuati.ſ.pupilli non ad uindictā publi
cā ergo ꝛc.pro hoc facit optime tex.in.c.tue.ex
tra de procur.Si aūt ageref ad penā imponen
dā:tūc an ſit cā ciuilis uel criminalis.ꝛ inuiť ꝙ
ſit criminalis:ut.j.e.l.§.fin.Et ex hoc apparet
apud quē iudicē debet hec actio proponi:ut.j.
ꝑxi.§.diceť.nec eſt mirandū ſi etiā eo caſu quo
dixi eſſe cauſā ciuilē uocatur ſuſpecti accuſatio:
quia etiam querela inofficioſi teſtamenti uocať
accuſatio:ꝛ tamē cā ciuilis eſt:ut.l.poſthumuſ.
§.i.ff.de inof.teſt.Scdo videndū eſt qñ diciť ci
uilis iſta accuſatio vtrū debeat porrigi libellus
ſm formā.l.libellorū.j.de accu.quia quādo cri
minaliter intentať nō eſt dubiū.Rñ.in accuſati
onibus ciuilibꝰ deſcendentibꝰ ex dlicto ſiquidē
infamant debent poni in libello oīa illa que in
criminali:ut.l.pretor edixit.in prin.ꝛ ibi dixi.j.
de iniur.ꝛ.ff.de dolo.l.item exigitur.ꝛ ibi dixi.ꝛ
eſt tex.in.c.tue.extra de procur.vñ ſi hec accu
ſatio proponeretur de dolo ita ꝙ remotus infa
maretur deberet poni locus ꝛ tempus ſm for
mā.l.libellorum.alias ſecus.Tertio eſt viden
dū vtrū qñ iudex procedit per inqſitionē ī iſto
crimine ſit neceſſe ꝙ inqſitio contineat oīa illa
que dixi debere continere accuſationem. Glo.
hic ut dixi tenet ꝙ non.Idem uidetur genera
liter tenere inſti.de pub.iudi.in prin.Ideꝫ In
no.de iure canonico.extra de pur.ca.c.fi. veri
tas eſt ꝙ ſiquidē iudex inquiriť ſolū ad remouē
dū non eſt neceſſe ꝙ inquiſitio contineat crimē
determinatū.ſufficeret enī ſi iudex diceret: hec
eſt inquiſitio quā fecit talis iudex ad videnduꝫ
vtrū tutor bene adminiſtrauerit: ꝛ ſi inuenerit
eum doloſe uel culpabiliter geſſiſſe:tunc inten
dit eum remouere.ꝛ de tali intelligit Inno.in.
d.c.fi.extra de purg.ca.ꝛ tex.ibi.ſed ſi inquire
ret ad eum puniendū:tunc cum inquiſitō ſucce
dit in locum accuſationis deberet contineť cri
men certum ſicut accuſatio ſolum hoc minꝰ ꝙ
non eſt in ea neceſſaria ſolēnitas inſcriptionis:
ꝛ de hac ſolēnitate non ſeruanda loquitur inſti.
de pu.iu.in prin.ita tenet iac.bu.inſti. de act.ī
prin.dixi in.l.libellorū.j.de accu.¶ Quero an
quando quis accuſat aliquē de ſuſpecto debe
at ſe ſubſcribere ad penā talionis.gl.dicit ꝙ ſic
ꝛ erit pena talionis infamia.Item alie pene qͣs
quandoqꝫ quis patitur extraordinarie.Hoc di
cunt aut accuſatur criminaliter hoc eſt ut remo
ueatur ꝛ puniatur:ꝛ tunc debet ſe ſubſcribere:
aut ut remoueatur tantum ꝛ non debet ſe ſub
ſcribere:quia eſt cauſa ciuilis.Et non ob.quod
glo.dicit de pena infamie:quia per hoc nō ē lo
cus inſcriptioni:alias ſequeretur ꝙ in qualibet
accuſatione ciuili famoſa quis deberet ſe inſcri
bere:qȯ nō repiť.l.cautū.de hoc ꝑ doc.in.l.fi.

C.e.ti.

Ex.§.ſequenti.

¶ Delegatus etiam poteſt cognoſceť ſi de ſu
ſpecto agatur:ut tātū remoueatur.ſi autē ut ēt
puniatur non poteſt cognoſcere.

Damus. Cauſa ſuſpecti pōt agitari
corā ordinario ꝛ corā dele
gato iudice.hoc dicit.¶ Op.j.ad turpil.l.i.§
ſuſpecti.So.ibi nomē pſidis poniť generalr ut
cōprehendat delegatos.alij dicūt ꝙ delegatus
pōt cognoſcere:ut hic:nō punire ut in ꝯtrario.
Iſta queſtio fuit ſemel inter do.fran.acc.ꝛ do.
dy.ut refert cy.in.l.fi.C.eo.veritas ē iſta aut ac
cuſanť de ſuſpecto ad remotionē tantū:ꝛ ſic ci
uiliter:ꝛ pōt de hoc cognoſci ꝛ iudicari apud d
legatū:ut hic.aut accuſanť:ut remoueanť ꝛ pu
niantur ꝛ tunc ſolū apud ordinarium:ut in.l.ꝯ
ria.ꝛ ibi plene dixi.

Oſtendimus. Oēs tutoreſ cuiuſ
cūqꝫ cōditiōis exi
ſtāt pñt accuſari de ſuſpecto ſi male gerāt.h.d.
¶ Opp.j.e.l.ſi tutor.So.dicit gl.illud eſt cō
ſiliū qȯ an ſit veruꝫ ibi dicaꝫ.¶ Quero qualiter
petitur remoueri patronus ꝙ non infametur.
dic ut.l.fi.C.e.Bar.

Ex.§.ſequenti.

¶ An crimē ſuſpecti ſit publicū ꝛ d dictōe qͣſi.

Conſequens. Quilibet admit
tiť ad accuſāduꝫ
tutorē de ſuſpecto etiā mulier ſi ex pietate mo
ueť.h.d.¶ No.ꝙ publicū eſt illud quod oībꝰ
patet qȯ facit ad multa.¶ Op.ꝙ mulieres nō
admittanť:ut.j.de accuſa.l.ad crimē.Sol.ſpe
ciale eſt hic.Quero vtꝝ crimē ſuſpecti ſit publi
cū.Glo.dicit ꝙ ſic:ut.j.de pub.iudi.l.i.ꝛ inſti.
e.§.cōſs.ꝛ ſic tex.qui dicit hic quaſi eſt expreſſi
uum veritatis.ego aliter intelligo ut dixi i.d.l.i
j.de pu.iudi.Bar.

Ex.§.ſequenti.

¶ Atrocia facta que dicantur.

Si quis de plebeis. Ob fac
ta atrocia tutor nō ſolū remoueť ſed etiā puni
tur.h.d.Et hic tractat de vltima parte eius de
quo tractaturū ſe dixerat.in prin.l.ſcilicet d pe
na ſuſpecti.¶ Quero que ſūt iſta facta atrocia.
Glo.ponit exēpla quā no. quia appellat atro
cia illa facta que alibi non reperiunť numerata
inter atrocia de quibus ponitur in.l. auxilium.
ff.de mino.Bar.

Ex.l.ſequenti.

¶ Si ſunt due regule vna permiſſiua alia pro
hibitiua:prohibitiua attenditur.

t **Utor.** [b]Tutor pōt accuſare cō
tutorē ſuſpectū etiam ſi
fuerit remotus.h.d.¶ No.ꝙ vbi ſūt
due regule vna pmiſſiua alia ꝓhibitiua:potius
attēdiť ꝓhibitiua.nā regula ē ꝙ qlibet poſſet
accuſare ſuſpectū.alia ē ꝙ libertꝰ nō pōt accuſa
re ſuſpectū patronū.certe iſta ꝑualet:ut hic ſm
dy.ꝛ ia.de are.¶ Quero dicitur hic patronuꝫ
ſuum cuius erat patronus iſte.In glo.ponunť
treſ opi.ꝛ quelibet pōt eſſe bona.

Ex.§.ſequenti.

¶ Tutor an remoueri poſſit ex cognitione in
cidēti:ꝛ an damnatus ex inquiſitione ſit īfamis
ꝛ fauore pupillorū iudex pōt inquirere princi
paliter ſuper cauſa ſuſpecti.

Preterea Tutor pōt remoueri ex
officio iudicis ſine accuſa
tione.h.d.¶ Primo quero qualiter pōt pre

tori liquere ipſum eſſe ſuſpectum. Glo. reſpondet duobus modis. primo incidenter cum ſup alio iudex principaliter cognoſceret vidit tutorem fraudulenter ſe gerere in cauſa pupilli. Secūdo modo ſi iudex principaliter ingrat: ut videat ſuper hoc ſi tutor bñ uel male gerat. ut. ĩ. e. l. fi. ℭ Et primo no. ꝙ tutor pōt remoueri ex cognitione incidenti. quod qualiter intelligaṫ dicā. ĩ. e. l. impuberibus. §. fi. eſt tñ regula ꝙ de quolibet dlicto cōmiſſo corā iudice ſup aliquo principaliter cognoſcente ipſe pōt inquirere et punire: ut. l. nullū. C. de teſti. ⁊ l. ſciāt. C. de pba. dixi plene in. l. ij. §. ſi publico. ĩ. de adul. ℭ Secundo no. ꝙ iudex pōt ingrere principlr ſup cā ſuſpecti. Et aduerte ꝙ hic eſt ſpāle fauore pupillorū. alias enī nō eſt permiſſa inquiſitio ad vtilitatē priuatā: ut hic patet: qa ſi ſpāle eſt i pupillo: ergo in cōtrariū eſt ius cōmune. ad vtilitatē enim publicam licet inquirere ſm ea que dixi i. d. §. ſi publico. ℭ Quero an iſto cāu quo aliquis remouetur per inquiſitionez ſit infamis glo. dicit ꝙ non: quam vide ⁊ ſigna dicit dy. ℭ No. ꝙ damnatus per inquiſitionē nō efficiṫ infamis. ⁊ iſta glo. non reperitur alibi dicit ipſe. certe imo reperitur in. l. fi. C. e. ⁊ l. i. C. d modo mulc. de hoc no. in ſpec. de ſen. §. i. ver. quid d his. examinaui plene. ĩ. de pu. iud. l. infamem.

Ex. §. ſequenti.

ℭ Notario non interdicitur officiuz ob delictū commiſſum extra officiuz notariatus.

Nunc uideamus.

Tutor remouetur ob dolū in tutela cōmiſſū. ſecus ſi extra tutelā. Itē ſecus ſi in alia tutela: ſi eſt qui eū actiōe tutele cōueniat. hoc dicit vſqꝫ ad. §. ſi tutor inimicus. No. ꝙ ob crimē cōmiſſuz alias q̄ꝫ in tutela non pōt quis remoueri ut ſuſpect⁹: qd facit ad. q. de notario ꝯdēnato de falſo ex aliqua cā nō ptinente ad officiū notariatus ne per hoc interdicatur illud officium ſibi. de quo dixi plene in l. eandez. §. i. ĩ. ad. l. iul. repe.

Quod ſi quis.

No. hic d hac dictōe quoad: que nō hꝫ in ſe cōditionē extēſiuā. de quo. ĩ. tit. i. l. pe. dixi plene in. l. i. ĩ. de condi. ⁊ de.

Ex. §. ſequenti.

ℭ Relinquiṫ arbitrio iudicis an tutor remoueri debeat propter inimicitiam fratriſ pupilli uel tranſuerſaliū.

Si tutor.

Propter inimicitias cuꝫ pupillo uel cū parētib⁹ remoueṫ tutor ut ſuſpectus. h. d. ℭ Quero qd ſi eſt inimic⁹ fratri uel alicui ex trāſuerſalib⁹. gl. dicit ſecus. Cōtra iſtā glo. facit. C. de execu. tu. l. humanitatis. ita dicit dy. Itē videṫ cōtra tex. ĩ. de iniur. l. lex cornelia. ⁊ l. itē apud. §. cōuitiū. ⁊ §. ſe. e. ti. vbi ſi fit iniuria ſocio meo fit iiuria mihi: multo magis ſi conſanguineo. vñ puto ſtandū eſſe arbitrio iudicis ſm facti qualitatē ⁊ cōſuetudinē regioniſ. in tuſcia enī eſt conſuetudo vt qui inimicaṫ ſeu iniuriaṫ vni ex cōſortib⁹ hoc eſt deſcendētib⁹ p lineā maſculinā inimicaṫ uel iniuriaṫ omnibus. alibi aliter obſeruatur: ⁊ hoc innuit hic tex. vnde ſtanduz eſt arbitrio iudicis vt tex. ſubijcit. Bar.

Sceuola.

Propter res male vēditas poteſt tutor: ut ſuſpectus remoueri. h. d.

Tutor qui alimenta.

Tutor qui denegat alimenta indebite poteſt: vt ſuſpectus remoueri ⁊ etiam puniri. h. d.

Ex. §. ſequenti.

ℭ Quis dicaṫ ptinaciter reſiſtere iudici ⁊ ingſitori ⁊ humilis diciṫ diuinare carens. ⁊ in carcerē qs nō dꝫ poni pro debito: niſi qñ non habet bona ſufficientia pro debito.

Tutores qui reptoriū

Qui non facit inuentariū uel pecuniā ad cōparationē non deponit ptinaciter in vinculis ē ponendus: niſi fuerit poſitus in dignitate. h. d. ℭ No. de pena tutoris qui nō facit inuētariuꝫ. ℭ No. tex. q dicit ptinaciter: cū ſua gl. Ex quo habes ꝙ ille diciṫ pertinaciter reſiſtere q iudici pcipienti non obedit. ⁊ ſic facit ꝙ ille poſſet cōdēnari tanq̄ꝫ hereticus pertinax q ingſitori aliquid aſſerēti non credit. ℭ Tertio no. ꝙ humilis hō diciṫ quilibet dignitate carēs. p hoc. ŝ. e. l. i. §. fi. pro hoc. C. ut nemo priua. l. i. ſm iac. d are. ℭ No. tex. ibi in vinculis publicis ⁊c. cum glo. q intelligit illud verū qñ laborat inopia et ſic no. ꝙ de iure cōi nō dꝫ quis poni in carcerē p debito: niſi qñ non hꝫ bona ſufficientia p debito: qd ſatis placet. ſi enim primo diſcutiunṫ mobilia q̄ꝫ perueniatur ad imobilia: ⁊ prio immobilia q̄ꝫ perueniatur ad nomina: ut. l. a diuo pio. §. in venditione. ĩ. de re iudi. multomagis oīa iſta debent diſcuti anteq̄ꝫ perueniatur ad pſonā. ſtatuta tñ ⁊ ꝯſuetudies tuſcie ſtatuūt aliṫ.

Qui ob ſegniciē.

Remotus pp̄ter culpam non eſt infamis. Idez in eo cui alius adiūgitur. h. d. ℭ Quero que differentia eſt iter iſta nomina. glo. dicit ꝙ quaſi idē ſignificāt: ⁊ ſic ē inculcatio verboꝝ. ſed ſi quis diligenter inſpiciat diuerſa iportāt. ℭ Quero an remotus ob latā culpā efficiaṫ infamis. gl. videṫ tenere ꝙ nō. idē no. in. l. in actionibus. ŝ. de in litem iurā. et ibi dixi. doc. tāgūt in. l. vlt. C. e. ti.

b E enim.

Remot⁹ abſqꝫ dolo non eſt infamis: ⁊ ſi in ſententia cauſa non exprimatur non intelligitur ex cauſa famoſa dānatus ſeu remotus. hoc dicit. ℭ No. cauſam debere inſeri in ſententia: ſi tamen non inſeratur non viciaṫ. de quo per dy. in. l. qui rome. §. duo fratres. ĩ. de ver. obli. per cy. in. l. properandū. §. illo. C. de iudi. per canoniſtas extra de re iudi. c. ſicut. ℭ No. ꝙ in dubio nō itelligitur cauſa famoſa. ℭ Op. ſententia debet referri ad acta. ut. l. fin. C. de ſen. que ſine cer. quā. ⁊ de excep. rei. iu. l. ſi ex teſtamento. ⁊ l. ſi quis. ad exhi. ⁊ ibi no. Gl. dicit diſtinguendum: aut obijcitur culpa tātū: ⁊ obtinet quod dicitur hic. aut obijcitur dolus tantum: ⁊ ob illam cauſam videatur remotus: vt i contrario. aut obijcitur culpa ⁊ dol⁹: ⁊ hūc caſum non poſuit glo. Et tunc etiam videṫ remotus ob culpam: ut no. in. l. ſi quiſ ad exhibē. facit. l. ſi preſes. ⁊ l. interpretatione. ĩ. de penis ſi autez nulla cauſa exprimebatur in libello: tūc etiam procedit hoc dictum glo. ut intelligatur remotus ob culpam tantum. quod no. ℭ Quero ergo quomodo poteſt eſſe ꝙ nulla cauſa exprimeretur cū accuſatio dbeat ſolēniter proponi: ut. ŝ. e. l. i. §. i. uel dicas ꝙ hic procedebatur per inquiſitionem: ut ibi dixi: uel ſi dicaſ ꝙ per accuſationem tamen non eſt neceſſe ꝙ exprimatur cauſa qñ dolus non obijcitur. habet eniꝫ ſimilitudinem cū iudicis vniuerſalibus: ⁊ ſic ſufficit dicere: dico ꝙ male ⁊ non diligenter adminiſtrauerit negocia: ut hac. l. ſicut ſufficit dicere

a ℭ Si tutor inimic⁹ fratri an inimicus fratris mei ſit mihi inimic⁹ ⁊ an iiuria facta ſocio meo ſit fcā mihi vide bal. i. l. ij. C. de leg. ⁊ qd dixi de ſocio. vid q dixi i. l. item apud. ad fi. de iniur.

b ℭ Arbitrio iudicis. d q vide doc. in. l. de pupillo. §. ſi qs ipſi ptori. ⁊ ꝙ ibi dixi. i. iij. col. d oper. no. nunci.

c ℭ Tutores q reptoriū. Et qūo itelligaṫ ꝙ pp i uētariū non ꝯfectū qſ teneaṫ: vt ſuſpectuſ adde bart. i. l. tutor q rep. d admi. tuto.

d ℭ Poſſet ꝯdēnari. alibi gl. videlicet i. c. i. de male. intelligit ptinacia aliquid fieri vbicūqꝫ fit ſciēṫ ⁊ ñ ex temeritate.

e ℭ Qd ſatis placet. ⁊ ad de qd idē tenet barto. ⁊ bal. i. l. i. C. q bo. ce. poſ. ⁊ bar. ⁊ āge. i. l. nemo carcerē. d exac. tribut. li. x. ⁊ bal. i. l. i. in fi. C. d iur. ⁊ fac. ig. ⁊ in l. ordo. ſ vl. col. C. d exe cu. rei iu. et bal. i. l. ēt. v. ſꝫ nūqd. C. de execu. rei iud. ⁊ bal. in ſpe. d execu. ſnie. i. pri. ⁊ imol. i. c. odoard⁹. d ſolu. ⁊ abba. i. c. qd ad cōſultationē. d re iudi. ſali. i. l. cū ⁊ filij. C. q. bo. ce. poſ. ⁊ imo. i. l. a diuo. §. in vēdit. de re iudica. ⁊ imo. ⁊ ro. in. l. ſi filio. la. ij. ſo. ma. aliter tꝫ vide ang. iſti. de ac. §. cū qꝫ eirca. iij. colū. Et ſic no. h ꝙ de iure cōi qs ſi pōt in carcerem mitti niſi qñ nō hꝫ bona ſufficiētia. ⁊ adde qd in hac cōputatiōe dꝫt excuti bona ſi deiuſſoris. tex. ē. ſing. i. l. ſi pluref. § pterea ſi q raſ. ĩ. de fide iuſ. quē tex. multū not. bal. in. l. mulier. C. d tut. do. ⁊ add q dixi i. l. i. C. q bo. ce. poſ. ⁊ bar. i. l. cū co. alias ē. l. labeo. ĩ. ad l. iul. pecu. ⁊ add bald. in. l. ſi filio la. ij. ſol. matri. ADDE bal dū ꝯſilio. xl. cū ſequēti ⁊ xlviij. i. li. ⁊ pulchꝝ cōſiliū i eadem materia eiuſdē bal. conſilio. ccclxxiiij. ij. li. ⁊ p eundē ꝯſilio ccxvij. ⁊. ccxxvij. iiij. li. ⁊ an ſi hēat bōa i alieno tritorio ita ꝙ indemnitati creditoris poſſit p uidere an ſit relaxandus. cōſilio. cccc xlviij. iiij. volu. pau. d caꝯſilio. xxv. iiij. ⁊ ſequē. pe. de ācha. ꝯſilio. cxxij. ⁊ ro. ꝯſilio. cccix. vbi alle. tex. in. l. ſi pluref per d. alexan. al legatum in apoſtila.

f E enī b vide com poſt. ⁊ ioan. an. in. c. ſup co. de elec.

in actione tutele: peto ꝙ reddas rationem adminiſtrationiſ tue tutele.

Ex.§.ſequenti.

℃Snie verba ðbēt ītelligi ut referāſ ad ſniam.

Si pretor. Idē eſt ꝓhibere gereſ ⁊ remouere. hoc.dicit. ℃Op.ſ̄.de admi.tu.l.iij.§.ſi.⁊ qꝺ not.ſ̄.ti.ij.l.iij.Sol.gl.⁊ bn̄.hic ꝓhibuit eū gerere q accuſabaſ ut ſuſpect⁹: ibi erat ꝯtentio quis deberet adminiſtrare.⁊ ſic no.ꝙ verba ſnie debent itelligi ꝗtum poſſunt: ut referantur ad petitionez.

Qui nihil. [a] ℃Opp.C.e.l.ij.⁊.l.iij. Sol.tutor q nil geſſit aut fecit ꝯtumaciter ⁊ iuſſus a p̄tore pōt remoueri vt in ꝯtrarijs.⁊ de admi.tu.l.ſi.in pri.aut nō cōtumaciter: ⁊ tūc aut ſciēter ⁊ doloſe ⁊ pōt remoueri: ut ſuſpect⁹: ut in ꝯrijs aliter ſecus: ut hic.⁊ ideo cogiſ aliqs admiſtrare p iudicē: ut facili⁹ ſi male gerat poſſet remoueri: ut.l.i.in prin.ſ̄.ð admi.tu.⁊ per cy.in.l.ij.C.e.

s **Uſpectus.** Satiſdatio nō īpedit quin tutor ſi male gerat poſſet remoueri: ut ſuſpectus.h.d.

i **Impuberibus.** Adulti pſſit accuſare curatorē ð ſuſpecto cū ꝯſilio ꝯſanguineorū: ſec⁹ in pupillo.h.d.℃Not.qn̄[b] aliqs dꝫ facere aliqd cū ꝯſilio alteri⁹ ex diſpoſitione.l.dꝫ illud reqri ⁊ ſeq.ut hic ⁊ inſti.e.§.impuberibus.quod intellige: ut dixi in repetitiōe.l.i.§.ſi plures.ſ̄.de exerci.

Si fraus. Tutor pōt remoueri pp latā culpā.h.d.℃Not.ꝙ lata culpa eqpaſ dolo: qꝺ itellige ꝗtū ad remouēdū nō ꝗtū ad īfamādū.dixi.ſ̄.e.l.iij.§.ſi.

Ex.§.ſequenti.

℃Fuga an faciat quē ſuſpectuz.

Preterea. Ex ſola ꝯtumacia quis ſuſpect⁹ efficiſ: ⁊ ut ſuſpectuſ remoueri pōt.h.d.In tex.ibi careant.ſ.ſuarū rerū detētatiōe: que trāſferunſ ī pupillū: vt.ĩ.ſeqtur.℃No.ꝙ ꝓpter fugā[c] qs efficiſ ſuſpect⁹: ⁊ iſta ſuſpicio ſufficit ad ꝯdēnationez: qꝺ eſt verū hoc caſu vbi ipſa ſuſpicio habeſ p delicto: ſimile qn̄ fuga ipſa habeſ ꝓ delicto: ut.C.de deſerto.l.i.alias ſecus.facit ad p̄dicta.C.de omni agro deſer.l.licitū.li.xi.⁊ in auc̄.de exhi.reis.§.ſi vero etiā quedā.col.i.⁊ ibi p ia.ð bel.in.l.in bone fidei.C.de iureiuſ.⁊ ibi per guil.et cy.⁊.ĩ.ad ſilſ.l.lex cornelia.§.i.⁊ ibi dixi.

Ex.§.ſequenti.

℃Tutor cōtumax pōt remoueri ordine īfraſcripto.

Item ſi quis. Cadit ſub p̄cedēti ſūmario.℃Op.diciſ hic ꝙ raro: imo frequēter: ut.ſ̄.e.l.i.in prin.So.dicit dy.poſtulatio ſuſpecti frequēs eſt: ut ibi: ſed ꝙ hoc mō remoueaſ iſtud ſit p raro.ita loqtur hic.℃Ultimo no.iſtā.l.ꝙ qn̄ tutor eſt cōtumax ⁊ nō cōparet pōt remoueri.ordo aūt remotiōis erit⁹ ꝙ poſt ꝯtumaciā iudex inquirat an ipſe latitet.⁊ pp hoc eū remoueat: erit ergo neceſſaria noua citatio poſt ꝯtumaciā primā.⁊ ideo iac.de are.exponit ſic diligēter habita inq[e]ſitiōe ſup hoc an latitet an abſ̄s ſit.puto etiam ꝙ in ipſis citatiōib⁹ pri⁹ poſſit iudex cōminari[f] ꝙ ſi nō cōpareat ipm remouebit tanꝗ̄ ſuſpectū ⁊ tūc: quia ad hoc vſ eſſe citatus non reqriſ noua citatio[g].ar.ſ̄.de iudi.l.ad peremptoriū.cū.l.ſeq.⁊.l.nōnunꝗ̄.⁊.ſ̄.de admi.tu.l.tutor qui.§.itē ſolēt.facit.C.quō ⁊.qn̄ iu.l.conſentaneū.⁊ eodē modo intelligo qꝺ no.ſ̄.e.l.iij.§.p̄terea ⁊ ſic qn̄ iudex incidenter cōperit tutorē fraudulēter adminiſtrare anteꝗ̄ remoueat eū ſup hoc dꝫ citari ad hoc ut poſſit facere ſuas defenſiōes hoc enī dꝫ fieri cā cognita: ut ħ no.p gl.⁊ ſic dꝫ intelligi qꝺ no.p glo.C.de admi.tu.l.ſi.in pri.

Ex.l.ſequenti.

℃Qualr̄ debeat cōuinci ille q per aliquem nūtiū miſit pecuniam que eſt deperdita uel ad ðbitum finem non peruenit.

s **Uſpectum.** Suſpect⁹ tutor dicitur ex moribus non ex diuitiarū ðfectu.h.d.℃No.bene hāc.l.quia facit ad multa maxime qn̄ queriſ: an alicui iputeſ qꝺ cōfidit de aliquo miſſo per eū mittendo pecuniā uel aliā rem.nō enī ex hoc ſolo poteſt cōuinci ꝙ ille paup erat: ſed ex moribus precedentib⁹ hoc dꝫ perpendi.

Ex.l.ſequenti.

℃Tutor ſuſpect⁹ an ſit remouendus uel ei dād⁹ curator.⁊ an tutori cōſāguineo ſtatī cū accuſaſ ſuſpect⁹ remouēda ſit adminiſtratio.

s **I tutor.** [b]Si tutor ꝯuict⁹ p remotionez infamareſ meli⁹ eſt ſibi curatorem adiungi.h.d.℃Opp.ſ̄.e.l.i.§.oñdimus: vbi legitim⁹ remoueſ.Glo.dicit ꝙ iſtud eſt cōſiliū nō preceptū.⁊ hāc ſolutionē approbat in.l.ꝯria alio mō ſoluit: ut diſtīguaſ an remouēdus ſit pp doluz: ⁊ tūc cū de hoc infamareſ nō remoueaſ: ut ħ aut ꝓpter culpā: ⁊ tūc quia ex hoc nō infamaſ pōt remoueri: ut in ꝯtrario: ⁊ iſtā tenet dy.puto ſic dicēdū ſiquidē remouēd⁹ eſt propter culpā poteſt remoueri: ut dictū eſt.ſi ꝓpter dolū tūc ſtat in arbitrio iudicis: qa ſi quidē reperit dolum ⁊ fraudē cōmiſſā in magna re debet eū remoueſ: ſi vero eſſet modicus dol⁹ uel circa modicā rez tūc debet ei curator adiungi.ut hic.⁊.ſ̄.e.l.iij.§.tutor q alimenta.⁊.ĩ.de pe.l.reſpiciendū.§.furta domeſtica.hoc enī an remoueri ðbeat arbitrio iudicis poniſ.ſ̄.e.l.iij.§.tutor ſi inimic⁹.ꝓ hoc facit.ĩ.ti.i.l.ꝓpter litē.vbi diſtinguiſ an ſit lis magna uel parua q̄ eſt inter tutorez ⁊ pupillū: ⁊ ideo qn̄ formaſ libellus ſup accuſatiōe ſuſpecti cōtra aliquē tutorē conſāguineū pupilli.ſiquidē qs velit euz redarguere de culpa uel negligentia tantū ſecure ꝯcludat ꝙ petit eū remoueri.ſi vero illi tutori dolū impingeret puto ꝓcedere.ſi ſic cōcluderet peto eū remoueri uel curatorē adiungi ſm ꝙ iudici videbiſ.℃Quero an huic tutori ꝯſanguineo ſtatim cū poſtulatur ſuſpect⁹ ðbeat interdici adminiſtratio.⁊ videtur ꝙ ſic.ut.C.e.l.eū quē.inſti.e.§.ſi qs aūt.ĩ.de ſol.l.qꝺ ſi forte.§.i.ſed illas.lr̄.intelligo ī tutore qui venit remouendus tunc enim pēdente lite interdicitur adminiſtratio: ſecus ſi remouēdus non venit: ut no.extra de offi.dele.c.venerabili.dixi in.d.l.quod ſi forte.§.i.ĩ.de ſolu.

Ex.l.ſequenti.

An in cauſa ſuſpecti poſſit interuēnire procur.

d **Ecreto.** Poſt remotionem non ſpectat ad tutorem periculū tutele.h.d.hic loquitur poſt ꝗ̄ quis eſt remotus.Glo.videtur intelligere ꝙ a die poſtulationis eſt quis ſuſpectus.tūc enim ei interdicitur adminiſtratio: ut inſti.e.§.ſi quis autem.quod intellige fieri per iudicem: vt ibi ⁊.l.euz quē.C.e.qꝺ qn̄ fiat dixi.ſ̄.e.l.ꝓxi.℃No.tn̄ iſtā glo.diligenter q̄ innuit talē īterdictionē fieri ab initio mote litis n̄ expectata ꝯte-

a ℃Qui nihil ⁊ ob quā culpā qs remoueaſ.vide bar.in.l.qꝺ nerua in pe.col.ſ̄.depo.⁊ adꝺ qꝺ vbi tutor ſi accuſat pro pupillo vbi p̄t accuſare remoueſ vt ſuſpect⁹.gl.eſt ⁊ ibi bal.i.l.ſenatus.C.qui accu.

b ℃Impuberib⁹ no.qn̄ ⁊ vide iſtuz tex.no.alle.p do.anto.i c.cū olim.ð arbi.ð quo vide q̄ dixi i.l.ſi cōuenerit.ð re iud.

c ℃Propterea.propter fugā.No.ꝙ fuga faē quē ſuſpectū.de quo viꝺ.ĩ.ð q̄ſti.in.l.ſi.⁊ ibi barto.et doc.i.l.ſi.C de rap.vir.bar.i.l.lege cornelia.ĩ.ad ſille.⁊ ibi ſcripſi.⁊ barto.i.l.i.ð reco.⁊ ibi habeſ ꝙ fuga poſt accuſatiōnē nō facit reū ſuſpectum.

ADDE bal.ꝯſilio.cclxx pzio.volu.⁊ oldra.conſilio.lxv.

d ℃Itē ſi qs remotionis erit.No.modū remouēdi ſuſpectuz adꝺ bar.i.l.cū q res.C.de ꝓcur.et vide de hoc bar.i.l.i.i ſi.prin.ff.ſi qs iuſ di.⁊ que ibi dixi.

e ℃Habita ī quiſitōe.Et viꝺ i.l.iij.§.ſi ad diē.de re mili.⁊ ibi dixi.

f ℃Cōminari ħ i ſimili voluit imo.

i.l.ſi finita.§.iul.ð dā.i fec.lꝫ ſi faciat mentionē de bar.hic.

g ℃Noua citatio.⁊ hec q̄ dicit bar.hic limitant ea q̄ no.ipſe in.l.iij.§.ſi ad diē.ð re mili.ꝓ qua limitatiōe ē text.i.c.ij.⁊ ibi not.io.an.⁊ anto.ð bu.extra de teſti.cogen.

b ℃I tutor bal.facit iſtaz.l.fin.i.l.ſi.arbi.tu.⁊ oīo ibi viꝺ ⁊ hic in glo.quid in plato vel ep̄o.⁊ qdaz obſeruāt canones.⁊ qd qn̄ ꝯfert beneficiū indigno viꝺ car.i cle.i.ð eta.⁊ qualita.

a Decreto.diſtinguit.ꝛ ad iſtum tex.vide bar.in.l.iuſiurandum qđ
d ex conuentione.§.fi.in.iij.col.de iureiur.
b Poſt finitam.variatur qualitas.de qua materia vide que dixi in
p .l.ſi conſtante.§.ſi bona.ſol.ma.
c n Nihil.§.iperator.Ad itellectũ hu⁹ tex.ꝛ.l.iuriſperitos.§.ipator.
de excu.tu-to.aduerte: quia bar.in.l.lutius.§.de admi.tu.ꝛ in.l.ſi cuꝫ doté.§.traſgrediamur.ſo.mat.videtur velle ꝙ iſta iura debeant intelligi ꝙ pater teneref conſentire ꝛ cauere pro filio tutore datiuo indiſtincte.ſecuſ ſi pro teſtamẽtario.d.l.lutius.q dam tamen dicebant ꝙ imo etiã nec in caſu huius.l.pater teneatur cõſentire vel obligare: ſꝫ hic hoc erat ꝑpter fraudem ſuã qđ multum applaudet littere.limitatamen iſtuꝫ tex.inquãtũ intelligitur prout bart.intellexit.nã fallit niſi filius accepiſſꝫ tutelam talis viri ꝙ redderet decus generi ſuo.arg.l.iij.§.emãci.ꝺ contracta.ꝛ hoc qꝛ tun ceſſaret ratõ fraudiſ que erat hic in tex.ita videtur neceſſario concludi per ea ꝗ no.bart.hic ꝛ i.d.§.traſgrediamur.bene facit i ar.l.nepos proculo.de ver.ſig.Itẽ poſſet limitari ſecũdo niſi iſte fil⁹ habuiſſet tãtuꝫ ꝛ tot bona a patre ꝙ ex illis bõis poſſet cauere pro tutela admiſtrãda ne pater pro filio duplici onere grauef.ar.l.ticia.§.q in vita.ꝺ le.ij.cum ſimilibus.ita videtur etiã neceſſe cõcludi debere ꝑ no.p⁹ bar.in d.§.traſgrediamur.ꝛ tũc ẽt videf ſatis ceſſare anim⁹ fraudãdi ñ obſtat ꝙ tutela dicaf neceſſaria.matrimoniũ aũt ꝛ receptio dotis ꝑ ꝯñs dicaf volũtaria:vt ꝓbaf i.l.q liberos.in pri.de ri.nup.qꝛ ſicut ẽt nõ dꝫ eẽ pater ipedimẽto matrimonio:vt.d.l.q liberos.q eſſet ſi hoc nõ faceret:vt dicũt dicti doc.ita ẽt nõ dꝫ eẽ ipedimẽto aſſũptõi tutele vt ħ:qđ ꝓcederet ẽt ſi prio ꝯtraxiſſet matrioniũ p⁹ea peteref ꝙ paf ſe obligaret:qꝛ tũc ẽt volũtaria diceref ꝑceptio dotis ẽt ꝑ matrioniũ cũ dꝑẽdeat a ꝯtu qđ ẽ volũtatis a ꝑn.vt dicũt doc.i ſimili i.l.ſi cũ doté.§.ſi paf.ſo.ma.ꝯ ꝛc.vltio caſui videf obſtare.l.q libos:qꝛ paf tũc ñ eẽt ipedimẽtũ matrimonio.cogita. ADDE qđ doc.cõif i.l.ſi cũ doté.§ tranſgrediamur ſo.ma.dicũt ꝙ ſi filius nõ poſſet matrioniũ ꝯhẽ cõmodꝫ ꝙ paf cogif ſe obligare ꝓ dote reſtituẽda aliaſ ſec⁹ ꝗ rõ ceſſat i cãu ꝓpoſito ꝑ.d.alex.tñ ꝯ faciat:qꝛ lꝫ filia nubat abſqꝫ dote ꝑt tñ petere doté a patre vt ꝯcludũt doc.i.l.i.ſo.ma.ꝛ pau.ꝺ ca.ꝯſilio.c.xxv.ꝛ tñ ceſſat rõ qꝛ dos datur vt facili⁹ maritũ iuẽiat.Itẽ ꝯ faĉ ꝙ cõſuluit pau.de ca.ꝯſilio.c.xxvi.ꝙ ſi fili⁹ q hẽt patrẽ mẽteca/ptũ nubat ꝙ bona patris ſũt obligata lꝫ ñ ꝯſẽſerit vr̃ poſſe dici ꝙ ſi fili⁹ accepit ꝯdignaꝫ ex ꝗ ꝺ iure canonico in matrimõio ꝯhẽ.ñ reqrif patris cõſẽſus ꝙ eodmõ paf cogaf ſe obligare ſi aliter ſocer ñ vult ſibi ſoluere doteꝫ tñ qꝛ idẽ ẽ i filia ꝗ nubit ſine ꝯſẽſu patris tũc qꝛ ñ ceſſat rõ ipeditiua totalif matrimonij ar.no.i.c.ceſſite ꝺ appel.
De excu.tuto.Rubri.
d Erẽni
b us.§.ſi ſolũ.põit ad.q.vide ꝗ dixi i.l.ſciẽdũ.§.poſſeſſor.q ſatiſ.co.ꝛ vide bal.i.c.dcet.i addi.ꝺ re.iu.i vi ꝛ bal.i.l.i.C.ſi aduer.dli.ꝛ vide ãg.i.l.minoribꝰ.ꝺ hiſ q.vt idi.ꝛ vid pe.cy.ꝛ bal.i.l.gnãlif.C.ꝺ epi.ꝛ cle.i.q.illa.an ceſſãte cã ꝛc.vide plene que dixi in.l.ſi cum dotem.§.ſi maritus.ſo-
e lu.ma.ſed puto bar.bene dicere.p.l.cura.§.deſi.de mune.ꝛ ho.
d ꝛ per.l.his oneribus.§.pe.de vaca.mune.
Ixim⁹.Iſtũ tex.cũ ſua glo.no.alle.bar.in.l.ad monẽdi.in antepe.

ſtatõe ſup cã ſuſpecti dũ dicit ex eo ex quo cepit cã ſuſpecti moueri. ℭ Querit glo.vtrũ in cauſa ſuſpecti poſſit iteruenire ꝓcurator. Et rñdet ꝙ ſic lꝫ regula ſit ꝙ i publicis iudicijſ nõ iteruẽiat ꝓcurator. Tu dicas ꝙ ſiquidẽ ꝓcurator interuenit ex parte rei.aut accuſatio ſiebat ad remotionẽ tãtũ:ꝛ tũc ẽ cã ciuiſ:merito põt iteruenire ꝓcurator:ut.l.nõ ſolũ.§.fi.ꝺ.de ꝓcur.Si vero ageretur nõ ſolũ ad remouẽdũ ſꝫ etiã ad puniẽdũ.ꝛ tũc aduerte an imponaf pena relegatiõis vel minor:ꝛ ſic poterit iteruenire procurator uel nõ vt.l.ſeruũ quoqꝫ.§.publice.ꝺ.de ꝓcur.ꝛ.l.pe.§.ad crimẽ.ĵ.de publi.iudi.Si vero loqf ex ꝑte accuſatoris tũc non põt interuenire ꝓcurator:niſi agaf ciuiliter:ſm ꝙ dicif in actionibus popularib⁹:ut.l.licet.ꝺ.de ꝓcur.qđ aũt glo.dicit hic ꝙ iſtud ſit publicũ iudiciũ nõ ẽ verũ ſimpliciter:ut plene examinaui i.l.i.de publi.iudi.
ℭ Ultimo hec glo.colligit no.ꝙ ex eodẽ facto quis conſequif penã ꝛ ꝑmiũ.remouef eni a tutela qđ ẽ pena:ꝛ ꝯſeqf liberationem a periculo qđ eſt ꝑmiũ. ℭ Ad iſtud oppo.ꝺ.de nego.geſ.l.ſiue hereditaria.Dy.circa hoc diſtiguit⁹ hic quod põit i.c.qđ ob gratiã.extra de re.iu.li.vi.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Mulier agens i cãu.l.ſi conſtãte ꝓſequitur iudicium ceptum mortuo marito abſqꝫ eo ꝙ incipiat ꝯ hẽdes cãm.ꝛ an ſi pendẽte iqſitõe ſupueniat accuſatio ꝺbeat ſillere iquiſitio.

p **Poſt finitam.** Finita cã litis finif iſtãtia.h.d.iſtã.l.itelligo qñ accuſabaf ſolũ ad remouẽdũ.ſec⁹ ſi ad puniẽdũ:qa tunc remanet iſtantia ꝑpter penaꝫ.ar.l.vtiqꝫ.ꝺ.de rei vẽ.ꝛ.C.ſi re⁹uel accu.mor.fu.l.fin.ꝛ ſi pen.ap.mors iterue.l.iij.Dy.iducit hãc.l.ad queſtionẽ.mulier ꝯſtante mr̃imonio cepit agere ꝯtra maritũ dicẽs eũ vergere ad inopiã:ante finitã litẽ finitũ eſt mr̃imoniũ:querif an ꝺ nouo ꝺbeat cauſam icipere ꝯtra heredes an poſſit ꝓſeq ſuper prima iſtãtia.ad iſtud videf ar.C.de rei ux.ac.l.i.§.uideamus.ꝺ.de his q not.iſa.l.ſi ſeru⁹.ꝛ de iud.l.tã ex ꝯtcib⁹.In ꝯtrariũ facit.l.iſta.ita dicit Dy.ꝑmũ puto uerius:qa actio de dote itẽtabaf i iſto iudicio.ut.l.ſi conſtante.i ꝑn.ꝺ.ſol.ma.actõ ergo nõ uariaf ꝑ mortẽ ſupueniẽteꝫ ſꝫ uariaf ꝗlitas[b].nã i prio iudicio ꝺbebat fieri cõdẽnatõ non ad plenariã reſtitutionẽ cũ dos deberet deſeruire oneribus matrimonij:ut.l.ubi.C.de iur.do.ſed i ſecundo caſu agitur ad reſtitutõeꝫ plenariã.ergo agitur ex eiſdem act.ut.ꝺ.de noxa.l.i delictis.§.ſi detracta. ℭ Ultio dy.iducit i arg.ad aliam.q.ſi pendẽte iqſitiõe ſupueniat accuſatio:an debeat ſillere inquiſitio.de quo per eundem in.c.actum ltime.extra de re.iur.li.vi.ꝛ in.l.ſi maritus.§.i.ĵ.de adul.ꝛ ꝑ cy.in.l.ea.quidem.C.de accu.

n **Nihil.** A ſeruis pupilli põt ingri ꝛ inueſtigari de fraude tutoris.h.d.hanc.l.intelligit glo.iudice principaliter inquirente de fraudibus tutoris:vt no.in.l.iij.§.preterea.ꝺ.e.

Imperator.[c] Pater cogif ſe obligaf ꝓ filio tutore ſi eſt neceſſe.h.d.iſte.§.quẽ tene menti.Quidã non hñt hic iſtum.§.ſed in.l.ſi quis tres.§.imperator.ĵ.ti.i.ſed cõiter habetur hic.

ℭ De excuſationibus tutorũ. Rubric.

Erennius. Querit gl.qd ꝺ mari-
b to ꝛ vxore.Gl.diĉ ꝙ ipo iuř nõ tenenf. ℭ Cõtra ħ op.ꝺ.l.marito.C de ꝓcur.So.ut i gl.qa aliꝺ i ꝓcuratore.rõ diuerſitatis põif in.l.marit⁹.C.q da tu.poſ.illa rõ nõ ẽ ꝟa:qa illa rõ nõ ẽ ſpãlis i ꝓcuratore.Dic ergo ꝙ rõ magis ẽ i ꝓcuratore:qa citius finif ex volũtate vxoris.iſtã rõnẽ reddit ibi Odo.quã hic ſeqf Dy.ꝛ ſpe.in ti.de ꝓcur.ꝛ ibi tãgif vna bona.q.lꝫ breuiter ꝑtrãſeat an poſſit maritus eſſe procurator ad liteꝫ.hoc ãno ſolui.

e **Excuſantur.** Uides ergo quot debẽt eſſe liberi tpe excuſatiõis.Cõtra hoc vr̃.l.libello amiſſi.ĵ.e.ad qđ dico ꝙ ſuffiĉ ſiue ſint viui ſiue viui finganf.de quo dic ut i glo.Dicif hic qđ ꝓbaf ꝑ inſtrm̃ nunqd ꝑ teſtes.glo.dicit ꝙ ſic.Ad hãc glo.adde quod no.in.l.ij.de fer.ꝛ no.in.l.cum circa.ſi minor ſe ma.dixe.ꝛ videf tex.in.l.omnes.C.de his qui ve.eta.impetra.

Ex.§.ſequenti.

ℭ Priuilegium conceſſum ob numerum filiorum an ceſſet ſi aliqui filij moriantur.

Non ſolum. Tu hẽs ħ ꝯiũcto.§.pri.ꝙ numer⁹ liberorũ dꝫ eẽ tpe quo creaf:lꝫ filij moriãf poſtea uel pẽdẽte excuſatõe.ꝛ iõ tex.iſte faĉ ad vtilẽ.q.ſcitiſ ꝙ numer⁹ liberoꝝ excuſat a munerib⁹ ꝑimonialib⁹.mõ ipoſita ẽ collecta:ꝛ poſtea filij moriunf:vr̃ hic tex.ꝙ nihilomin⁹ excuſaf.tñ rñderi põt ad hũc tex.ꝙ tutela ẽ on⁹ idiuiſibile:ſꝫ on⁹ ꝑimoniale ẽ diuiſibile:ꝛ iõ ſi tpe collecte ſecũdo ipoſite nõ reperianf filij nõ excuſaf.Io.an.ponit iſtã.q.⁹ valde late in.c.decet conceſſum.ꝺ re.iur.li.vi.

Amplius. Hic dr̃ ꝙ tũc hꝫ locũ qñ minores non exceſſerunt minorẽ etatẽ dicit:ut ĩfra ſex menſes.Bar.

d **Ximus.**[c] No.bñ iſtã.l.ꝗ notabil⁹ ẽ ꝛ mẽti tenẽda
t **Ria onera.** Querit gl.nũquid ſit ſeruandus ordo excuſatiõis inter gerẽtẽ ꝛ patrẽ.Et glo.videf remittere.iſta gl.nõ declarat.ꝛ iõ dicut no.in.l.i.de filioſa.miori.ꝛ qñ pater pro eo teneatur.Ja.ꝺ are.ꝛ que ſit ratio hic dixi tibi iaꝫ hoc anno.

s **In duas.** No.iſtud principiũ pro alijs officialib⁹.vide glo.que incipit:ordo.in ſi.quam